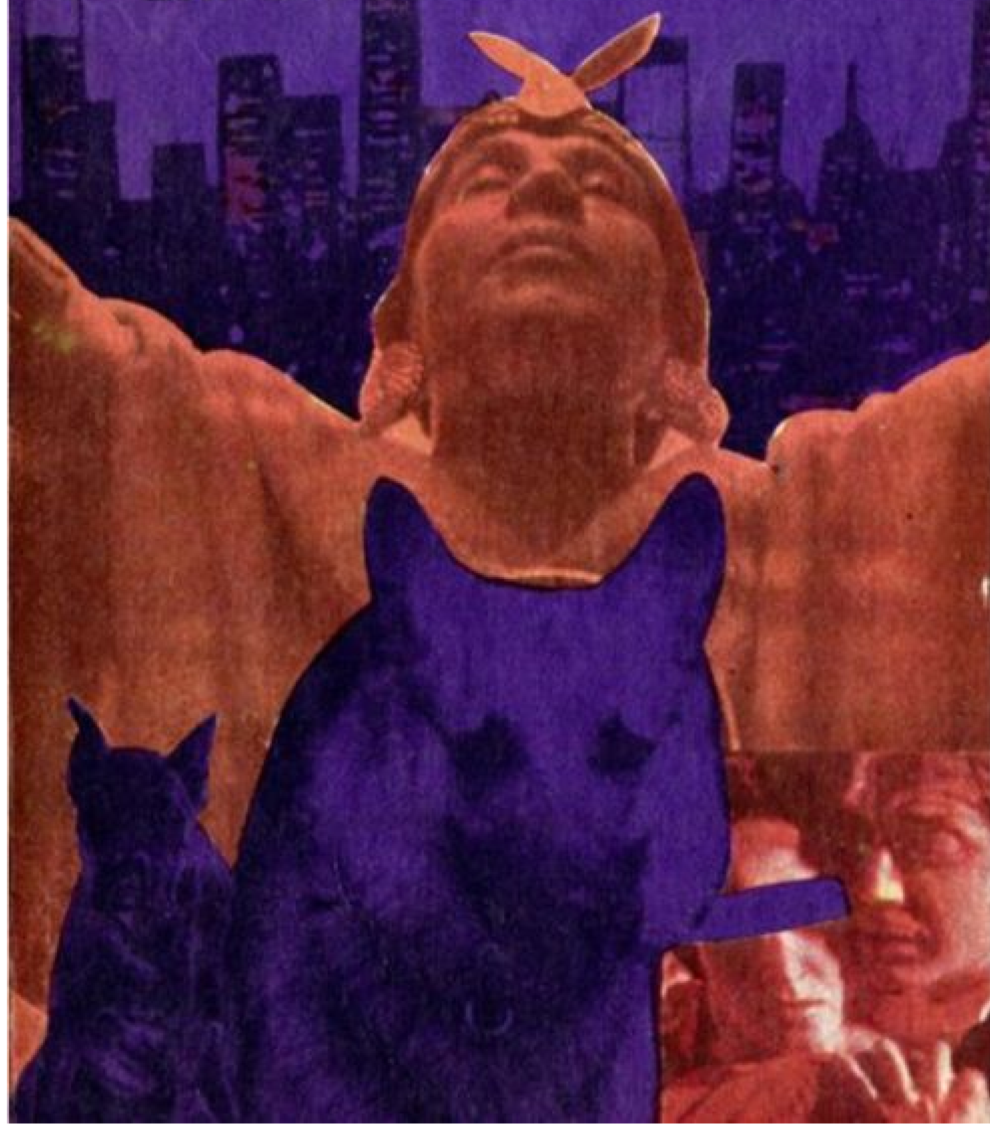
DIDIER DECOIN

JOHN GHEENA

univers

DIDIER DECOIN

JOHN GHEENA

Versiunea digitală 1.0 – mai 2025

Realizată după volumul apărut la Editura Univers, București, 1983

Titlul lucrării în original: Didier Decoin – John l'Enfer, © Editions du Seuil, Paris, 1977

Traducere: Marcel Mihalaș
Prefață: Narcis Zărnescu
Coperta: Vasile Olac

Din păcate sau din fericire, romanul nu este acel univers care se cristalizează în (din) tăcerea absolută a istoriei. Mult mai aproape de adevăr este că orice roman – deşi se întrupează într-un orizont specific social-economic – prelungeşte prin fiinţa sa imaginară fiinţa istoriei reale. Astfel, metafora – fiică a posibilului şi a irealului – devine întemeietoare de istorie, de lume.

Romanul ar trebui să fie considerat, însă, mai degrabă ca o punere în scenă (genială sau ratată) a comediei şi a condiţiei umane. Sfidare a lui Saturn – timpul atotdevorator –, „subversiv” şi subiectiv de reordonare (măsluire?) a cărţilor de joc ale istorici, romanul se dovedeşte a fi, în cele din urmă, un anti-destin. Cu fiecare operă, cu fiecare carte, omul – acest erou-martir prins de milenii într-o luptă absurd-sublimă cu impasibilitatea neliniştitoare a universului – îşi întrupează încă o dată viitorul din nostalgii, îşi aşază silabele ca pe nişte fiinţe vii să-i lumineze noaptea adâncă a originii sale celest-telurice. Pentru John Gheena, de pildă, viitorul este o nostalgie, o eternă întoarcere la matcă, la natură.

Crearea unei alte realităţi, în afara celei existente prin (în) roman, „jocul secund” – consubstanţial fiinţei umane – declanşează, după Herbert Marcuse, o revoluţie imaginară, face să eclozeze o „a doua istorie” în interiorul continuumului istoric. Aici, însă, nu ne interesează atât această disonanţă „oficială”, care apare între ficţiune şi realitate, cât mai ales disonanţa imanentă, care este chiar nucleul generator al cărţii lui Didier Decoin[1]: tensiunea dintre a fi şi a părea; dintre mască (numele proprii ascund, uneori, o „biografie” diferită de cea reală – John Gheena etc.), bandajul purtat în permanenţă pe ochi de Dorothy etc. şi chip; dintre o istorie, un destin impus (John, indianul, şi Mysha, evreul polonez, dezrădăcinaţi, „străini”, exilaţi, victime ale unui mecanism social absurd; Dorothy, specialistă în sociologie, marcată de cecitate, aruncată într-o existenţă inautentică) şi o istorie visată, un destin posibil.

Pentru Didier Decoin, ca şi pentru mulţi din contemporanii săi, libertatea individuală nu este un bun al civilizaţiei. Ideea, de sorginte freudiană, va fi reluată de Marcuse, teoreticianul „regresiunii” către starea primordială.

---

[1] Didier Decoin debutează în 1966 cu romanul *Proces intentat iubirii (Le Procès à l'amour)*, urmat la scurt timp de alte romane-cronici ale secolului XX – adevărate radiografii ale „omului precar” contemporan: *Naşterea (La mise au monde*, 1967), *Laurence* (1969), *Elisabeta sau numai Dumnezeu ştie (Elisabeth ou Dieu seul le sait*, 1971), *Abraham de Brooklyn* (1972), *Cei care vor iubi (Ceux qui vont s'aimer*, 1973), *Un poliţist (Un policeman*, 1975).

Didier Decoin transformă filosofia marcusiană în metaforă. Într-adevăr, personajele sale încearcă să străpungă prin speranţă „cercul de cretă”, agresivitatea şi represiunea codificate social. John visează să se întoarcă în ţinutul său natal, în mijlocul pădurilor şi al mitului; Dorothy aşteaptă să-şi reia activitatea de cercetare, apoi se decide să-l urmeze pe John, către acel Eldorado arhaic, care este dispăruta lumea a şeienilor; Mysha ar vrea să-şi continue călătoriile pe mare, dar în cele din urmă se sinucide, moartea fiind de fapt calea regală către origine. Astfel, pentru cei trei speranţa devine amintire, iar viitorul ia chipul trecutului.

După ce l-a fascinat pe Rousseau sau pe Nietzsche, motivul „eternei întoarceri” reapare obsesiv – prin Freud şi Marcuse – în universul prozei moderne. Jocul de cuvinte, nostalgiile sau crahul limbajului, dezintegrarea semnificaţiilor pe care le înregistrează scriitura unui Julien Gracq (*Eaux étroites,* 1976), Pieyre de Mandiargues (*Sous la lune,* 1976), Michel Butor (*Matières de rêves,* 1975–1977), Claude Simon (*Leçons de choses,* 1975), Philippe Sollers (*Paradis,* 1979), Maurice Roche (*Opéra Bouffe,* 1975; *Testament,* 1979), François Coupry şi Raphael Pividal (*La maison de l’écriture,* 1976) sau Georges Perec (*Espèces d’espaces,* 1974; *La vie mode d’emploi,* 1978) – pot fi interpretate drept semne ale alienării artei în societatea superindustrializată şi, totodată, ca izbucniri de revoltă împotriva degradării valorilor tradiţionale. Muzica unui John Cage, Stockhausen sau Boulez, poemele in-formale ale lui Allan Ginsberg, ca şi „romanele” lui William Burroughs încearcă să mimeze şi să regăsească poate – la fel ca o bună parte a producţiei literare occidentale –, o stare haotică primordială, starea de dinainte de legi, coduri, reguli, un timp purificator şi regenerator al libertăţii absolute. Opera lui Didier Decoin se scrie în spaţiul acestei nostalgii a arhetipurilor, simptomatică pentru sensibilitatea contemporană. O dovadă suplimentară în acest sens o constituie, desigur, şi premiul Goncourt (1977), care i s-a acordat romanului *John Gheena*.

Dacă *Abraham de Brooklyn* (1972) cânta în tonuri whitmaniene geneza New York-ului, *John Gheena* descrie apocalipsul acestui nou Babilon. La prima vedere, Didier Decoin pare a înregistra o dramă „ecologică”: New York-ul este în agonie; clădirile se erodează treptat şi se prăbuşesc, atacate de o boală ciudată – „lepra pietrei”. Regăsim aici, desigur, tema oraşelor damnate – Sodoma şi Gomora, Petersburgul lui Dostoievski şi Belii; motivul construcţiei care se fisurează şi se transformă în ruină: de la turnul lui Babel până la *Prăbuşirea casei Usher* (Poe), la chircirea aproape omenească a camerei descrise de Boris Vian *(Spuma zilelor)* şi la balada Meşterului Manole...

Lepra pietrei – una din nenumăratele boli-metaforă ale secolului XX, neconsemnate de nicio statistică oficială – pare că descinde direct din pesimismul vizionar al lui Henry James, care descoperea în New York, Chicago şi Pittsburg „semnele prăbuşirii şi ale înăbuşirii valorilor americane originare”.

Începând aproximativ din 1860, oraşul devine pentru scriitori „un univers dublu, plin de viaţă şi morbid”, totodată (M. Zéraffa)[2]. Mitul modern transformă oraşul într-o „forţă transcendentă, malefică, un Moloch care oprimă omul şi-l devoră” (M. Tibert)[3]. Spaţiul citadin sugerează „condiţia modernă a omului social – anonim, dezrădăcinat, despărţit de trecutul său [...], neliniştit şi expus, sclav al mass-mediei”.[4]

Secolul XX este fascinat de privirea ca de Gorgonă a oraşului. De la *Ulysses* (Joyce, 1922), *Métropolis* (P. Citroën, 1923), *Manhatan Transfer* (Dos Passos, 1925), *Berlin Alexanderplatz* (Döblin, 1929) sau *Der Man ohne Eigenschaften* (Musil, 1930–1943) până la (neo)-noul-roman francez (A.R. Grillet, M. Butor, Cl. Simon etc.) fiinţa umană este batjocorită, strivită, condamnată în numele oraşului. Polis-ul renunţă la vocaţia sa maternă, ocrotitoare (Jung) pentru a se metamorfoza într-un înfricoşător monstru antropofag. Baudelaire nu se înşelase: „Horrible vie! Horrible viile!” Nici Verhaeren *(Les Villes tentaculaires)*. Mai târziu, Rilke va vorbi despre „vina oraşelor” („des Städte Schuld”). Oraşul devine o Golgothă modernă, roata lui Ixion sau stânca de care Sisif nu se va desprinde niciodată. E. Stadler, G. Heym, G. Trakl, T.S. Eliot, C. Sandburg, Jorge Carrera Andrade, G. Lorca, Guillevic, Patrick Grainville, Antonio Porta, Ph. Larkin, Th. Wolfe, W.B. Yeats, W.H. Auden – sunt numai câţiva din cei care au coborât în bolgiile acestui infern de beton, şi care s-au „întors” spre a depune mărturie împotriva „zeului cu mii de feţe” pentru *crima de lezumanitate*. John Gheena va condamna oraşul la măcinare şi prăbuşire veşnică, la autodevorare. John (un Orfeu posibil) va abandona New York-ul, reuşind s-o smulgă pe Euridice-Dorothy din împărăţia umbrelor. În fond, fuga lui John ar trebui înţeleasă ca o victorie a naturii asupra civilizaţiei. Omul unidimensional îşi redobândeşte esenţialitatea primară.

Romanul lui Didier Decoin este un S.O.S., dar şi un *memento (mori).* Nu vom putea uita diagnosticele pe care Camus, Ionesco, Márquez le-au pus omului acestui veac: ciuma, rinocerita, amnezia. Şi mai ales, nu va trebui să

---

[2] v. *Revue d’Esthétique,* 3–4, 1977; număr special cu tema „La ville n’est pas un lieu”, p. 17, 8.

[3] idem.

[4] Monroe K. Spears, *Dionysos and the City,* the Oxford Univ. Press, 1974, p. 74.

uităm că Timpul şi-a sculptat de multe ori basoreliefurile sale după modelele lui Virgil, Dante, Jules Verne, Kafka, Malraux ş.a. În acest sens, *John Gheena* este un roman-prognoză asupra sfârşitului unei societăţi.

Pentru scriitorul francez, lumea, istoria, omul şi, implicit, romanul par că se construiesc din reţele de fisuri, contradicţii, opoziţii, traume, coduri etc. Dincolo de povestirea lineară, monotonă, cartea propune o lectură incoerentă, fragmentată, fisurată, plină de capcane. Ca atare, cititorul va fi obligat să coboare în bolgiile acestui infern, să urmeze toate pistele adevărate sau false, să descifreze cât mai multe simboluri şi aluzii livreşti, pentru că – aşa cum arăta Emerson (*Natura,* 1849) – „şi lucrurile sunt emblematice. Fiecare lucru natural este simbol al unui fapt spiritual". Aceasta este, de altfel, miza cărţii.

New York-ul apare în viziunea lui Didier Decoin, atât ca un oraş tentacular – construit aproximativ după aceleaşi legi ca Alexandria lui Lawrence Durell, ca Berlinul lui Döblin sau Mahagonny-ul lui Brecht; cât şi ca un spaţiu închis – scenă de teatru (Pirandello), „corabie a nebunilor" (Catherine Ann Porter), cameră-infern (Sartre) – în care se experimentează *comedia condiţiei umane:* un oarecare John Gheena – specialist în spălarea pereţilor de sticlă ai zgârie-norilor – se îndrăgosteşte de o oarecare Dorothy, întâlnită întâmplător în WC-ul unui spital; un oarecare Ashton Mysha, ofiţer secund pe vasul *Vastitude,* are o criză de peritonită, graţie căreia se va trezi în aceeaşi cameră de spital cu Dorothy. Aşadar, reprezentanţii a trei civilizaţii diferite – Ashton (Lumea Veche), Dorothy (Lumea Nouă), John (Lumea pieilor roşii) – îşi intersectează destinele într-un punct comun: spitalul – loc al degradării, ca şi al posibilei salvări. Dacă Lumea Veche este condamnată ireversibil la moarte – prin sinuciderea lui Mysha –, pentru Lumea Nouă – „oarbă" ca însăşi Dorothy – mai există încă o salvare: întoarcerea la natură, analogă în fond recunoaşterii tradiţiilor şi valorilor create de indienii autohtoni (alias John). Deşi pare forţată, interpretarea este cerută de „logica fisurii": paradoxală, aberantă, aleatorie şi... necesară. Am arătat deja – în linii mari – reţeaua de „disonanţe", pe care se înalţă romanul. Nu putem continua însă fără a semnala câteva detalii de subtilitate regizorală. Există, de pildă, o „fisură" chiar în titlul cărţii – *John l'Enfer* – un nume hibrid, jumătate englez, jumătate francez. Pe de altă parte, tensiunea care apare între „forma" textului scris în limba franceză şi „conţinutul" lui (criza valorilor americane, prăbuşirea faimosului „american dream") scoate în evidenţă o dată mai mult articulaţiile acestui univers hibrid şi dizarmonic. Entropia a devenit singurul destin posibil. În această lame, în care zeii sunt înlocuiţi de cel de-al doilea principiu al termodinamicii, iar raţiunea este

prinsă într-un proces de degradare ireversibilă, John are îndrăzneala să spere şi să se revolte.

Descoperim, uneori, în romanul lui Didier Decoin accente din Norman Mailer, din Nabokov (*Lolita,* 1955), din proza lui Nelson Algren sau Carson McCullers. Nu putem, desigur, să omitem nici afinităţile care există între „beat generation”, între literatura scrisă de un Jack Kerouac (*On the road,* 1957; *The Subterraneans,* 1958) şi aceea a lui Didier Decoin. Dar dacă sfidarea, răzvrătirea, contestarea valorilor pragmatice ale societăţii de consum reprezintă numitorul comun al celor doi autori, rezolvarea conflictului individ-societate este diferită. În timp ce personajul lui Kerouac rătăceşte la întâmplare prin lume, pentru John Gheena toate drumurile duc către acelaşi centru regenerator – ţinutul natal. Aici se află originea, începuturile, temelia. De aici, universul devine încă o dată posibil.

Dincolo de autenticitatea frământărilor sale, care poartă marca deceniului şase şi şapte, John joacă rolul eroului mitic eliberator. El înfruntă precum Tezeu, Sf. Gheorghe sau Făt-Frumos – oraşul-Leviatan, dragonul, balaurul de beton. Procesul („statul New York contra lui John Gheena”), pe care municipalitatea oraşului i-l intentează indianului răzvrătit, nu este decât transpunerea în registru social-politic a „întâlnirii” lui John cu şarpele – scenă emblematică, realizată în maniera lui Hitchcock. Dacă Romain Gary (*Chien blanc,* 1970) sau Emile Ajar (*Gros-Câlin,* 1974) imaginează – poate pe urmele lui E.T.A. Hoffmann – prietenia dintre un bărbat şi un ofidian, pentru Decoin pitonul dobândeşte valoarea unui simbol plurimorf: el reprezintă bestialitatea; teluricul; forţele nocturne, saturniene care invadează conştiinţa sau erodează temeliile oraşului; „spiritus loci”; Mefisto, timpul, labirintul, „eterna întoarcere” etc. Pitonul care pândeşte şi-l atacă pe John, câinele care se năpusteşte de mai multe ori asupra lui Dorothy – scene de coşmar, filmate cu încetinitorul, se constituie nu numai ca semne premonitorii ale unui sfârşit tragic, ci şi ca simboluri ale nebănuitelor puteri oarbe, iraţionale, care pândesc fiinţa omului, metafore ale inconştientului, ale capacităţii distructive a pulsiunilor refulate. Totodată, aceste înfruntări („disonanţe”, fisuri, dedublări etc.) fac parte din ritualul de iniţiere la care sunt supuse cele trei personaje. Într-adevăr, în spaţiul oraşului – care, conform logicii negative a fisurii, este simultan labirint şi minotaur devorându-şi imperturbabil victima –, John, Mysha, Dorothy şi ceilalţi îşi consumă odiseea. L’Enfer – acest nume constituie deja o „promisiune” privind călătoria pe care eroul o va face în oraşul-infern şi purgatoriu. John, cel care escaladează în fiecare zi pereţii de sticlă ai zgârie-norilor (evidentă parodie a mitului lui Sisif!), cel care spală geamurile, adică – în limbaj mitic – purifică trupul oraşului prin abluţiuni rituale, John *coboară* în „subterană”,

se strămută pe tărâmul celălalt, în care puterea este deţinută de Anderson (se poate citi şi *under sun:* sub soare, adică în iad!) – şeful unei brigăzi de pompieri –, personaj hibrid, fisurat: el este stăpânul a două elemente antitetice, al focului (element infernal, purificator, genezic) şi al apei. John este un fel de Odiseu sau Orfeu degradat, al cărui unic gând este s-o smulgă pe Dorothy-Euridice din această „închisoare” infernală, în care ea îşi ispăşeşte prin *orbire* „păcatul”. Psihanalizând textul, în spiritul lui Bachelard, n-ar fi greu să descoperim în tainicul murmur al acestor fiinţe complexul lui Iona sau al lui Novalis. Adâncul îi fascinează. Coborârea – iniţiere, degradare, purificare – devine destin, John, Ashton (ash, lb. engl. = cenuşă, sugerează focul, combustia, deci gheena!), Dorothy se caută, se aşteaptă, rătăcesc prin subteranele metroului-labirint (parodie a infernului dantesc!), unde se aud şoapte, se ghicesc „umbre”; pe pereţii căruia sloganele politice îşi amestecă literele cu imaginea taurului (minotaurului?) repetat obsedant. Spitalul, în care sunt claustraţi Dorothy şi Ashton; închisoarea în care John îşi ispăşeşte „greşeala” de a se fi revoltat; subsolul hotelului West Continental, invadat de apele murdare ale canalului de scurgere; cartierul Brooklyn, Chinatown, Washington Mews sau Bowery – totul simbolizează acelaşi spaţiu închis, acelaşi infern labirintic („regatul umbrelor”), în care omul îi apare omului ca fisură, dejecţie, eşec, marionetă. Într-adevăr, fiinţa umană, obiectele, clădirile, oraşul sunt manipulate din culise de nenumăraţi Mefisto de duzină: Cadett (cad, lb. engl. = escroc), senatorul, care încearcă printr-un bluff să-şi întărească poziţia politică; Helmut (hell, lb. engl. = iad) Groote (Grotte, lb. germ. = grotă), cinicul care profită de „agonia” clădirilor, aşa cum dr. Almendrick (to mend, lb. engl. = a repara, a cârpi), cel care recondiţionează destine, profită de disperarea şi speranţa oamenilor pentru a le cumpăra organele sănătoase (parodie a pactului faustic!) şi a le revinde apoi celor bolnavi la preţuri fabuloase; Walter Desmond, prezentatorul de la West Continental, vânzător ambulant de iluzii; Baumstein (Baum, lb. germ. = copac; Stein, lb. germ. = piatră), primarul oraşului – mereu absent – simbol poate al tensiunii dintre natură şi civilizaţie, dintre viaţă şi moarte sau, poate, metaforă a zeului mort, a neantului aflat în miezul lumii, a forţelor obscure, iraţionale care „scriu” scenariile societăţii.

În cele din urmă, oraşul-infern devine un imens spectacol – teatrul grotesc al doamnei Bee (lb. engl. = albină – alt exemplu de funcţionare a logicii negative a fisurii!), ca şi muzeul ei de figuri de ceară reprezintă desigur un racursi al acestei lumi –, în care regizori anonimi măsluiesc istoria şi condiţia umană, truchează conştiinţa şi destinul. În această fantastică „noapte a Walpurgiei” luminează un singur far – casa-corabie a lui

John, simbol al purităţii, al originii, „imago” sau „axis mundi” (v. catargele casei; hibridarea, fisura sunt evidente!). Pierderea casei, sinonimă cu pierderea Edenului, va declanşa – de fapt – exilul personajului. După încercările multiple la care va fi supus în acest imens laborator de testare numit „New York”, John împreună cu Dorothy vor părăsi oraşul pentru a se pierde în pădurile din New Jersey. Scena are rezonanţe mitice. Ea închide – în realitate – o moarte simbolică: John şi Dorothy evadează din „închisoarea” oraşului şi trec dincolo peste fluviul Hudson (parodie a Stixului!). Luntrea lui Charon este înlocuită cu un camion de hingheri, plin cu câini vagabonzi. În ciuda degradării mitului, în ciuda ironiei (cf. logica fisurii!), fragmentele în care se descrie exodul sau invazia câinilor sunt încărcate cu o mare cantitate de energie metaforică. Câinii – simbol al fiinţei umane rătăcitoare, neliniştite, oscilând permanent între libertatea naturii şi constrângerile civilizaţiei, simbol al indienilor şeieni alungaţi de societatea tehnocraţilor, primesc în final o nouă conotaţie: ei îl închipuie pe Anubis – zeul egiptean cu cap canin – care-i însoţea pe cei morţi în lumea de dincolo. John şi Dorothy – conduşi de câinii Anubis – se reîntorc la vatra originară. Didier Decoin redescoperă, astfel, „adevăratul mit al Americii”: cultul inocenţei, revenirea la starea edenică.[5] Într-o epocă de confuzie şi derută axiologică, o epocă în care valorile tradiţionale ale romanului se fisurează şi se prăbuşesc, Didier Decoin răspunde Sfinxului-Istorie cu o nostalgie: omul este un Anteu perpetuu. Destinul său capătă sens numai printr-o eternă întoarcere la începuturi. „Mesajul” cărţii ar putea fi semnat de Rousseau sau de Emerson: „Să-nchinăm pentru Adam cel vechi şi nepervertit, sinele simplu şi curat împotriva lumii”.[6] Dar coerenţa şi transparenţa acestui ideal sunt contrazise (nouă fisură!) de subtila tehnică cinematografică (prim-planuri, flash-back-uri, off, travelling, profilmic, diegetic etc.), după care Decoin îşi regizează, îşi „toarnă” romanul. Or, această „disonanţă” (ironică?) între formă şi ideologie declanşează fisiunea interogativă, suspiciunea cititorului. Jocul metamorfozelor şi al întrebărilor continuă. Starea de nestare devine destin. Omul se (des)face la infinit între nostalgie şi speranţă, între două utopii, între două inexistenţe. Dar, comedia umană – transpusă de Didier Decoin – ar putea să se înalţe la demnitatea condiţiei umane prin trăirea tragică, acut responsabilă a libertăţii întru istorie.

Narcis Zărnescu

---

[5] D.H. Lawrence, *Studies in Classic American Literature,* Garden City, New York, Doubleday and Comp. Inc., 1951, p. 64.

[6] cf. R.W.B. Lewis, *The American Adam. Innocence, Tragedy and Tradition in the XIXth Century,* Chicago, Univ. Press, 1968, p. 1, 86, 101.

Pentru Chantal

Dacă într-un oraş se adună câinii şi urlă,
e semn că oraşul acela va cădea şi va fi spulberat
INSCRIPŢIE PE O TĂBLIŢĂ DIN BABILON;
TEXT CULES DE EMILE CONTENAU
DIVINAŢIA LA ASIRO-BABILONIENI

NOTA TRADUCĂTORULUI

După cum se poate observa, titlul romanului lui Didier Decoin prezintă o dublă semnificaţie. *John l'Enfer* este numele eroului principal al cărţii – un indian, spălător de geamuri, din New York; în acelaşi timp „patronimicul" *l'Enfer* dobândeşte, aluziv, valoare de metaforă: aceea în principal, prin care se exprimă, în viziunea autorului, destinul unei metropole, al unui megalopolis. Traducerea acestui cuvânt – căci, deşi face parte dintr-un nume, el se impunea a fi tradus – trebuie să ţină seama de dubla conotaţie semnalată mai sus. În cazul nostru echivalări precum: Infernul, Iadul, Tartarul ni s-au părut, dintr-un motiv sau altul, insuficiente. Am optat, în cele din urmă, pentru Gheena, conştienţi fiind de faptul că şi această transpunere prezintă unele inconveniente (de n-ar fi decât faptul că, privit din punct de vedere etimologic, cuvântul trimite către o altă tradiţie culturală decât cea căreia îi aparţine indianul John Gheena).

PARTEA ÎNTÂI

În clipa în care vehiculul televiziunii soseşte la locul accidentului, mulţimea s-a şi împărţit în două cete. Selecţia s-a făcut în mod spontan, producând un freamăt pe trotuar, ca în jurul unui stup.

Ceva mai în spate, se află adunaţi martorii importanţi, cei care l-au văzut pe indian căzând. În faţă, e grupul celor care au ajuns prea târziu. Aceştia reconstituie tragedia – pornind de la poziţia trupului dezarticulat –, cântăresc şansele de supravieţuire, dau sfaturi: *nu-l atingeţi... e ca şi în cazul motocicliştilor, nu trebuie să fie mutaţi din loc, nu trebuie să li se scoată casca, nu e semn bun când le dă sângele pe nări, de ce nu-i pun, bietului de el, o haină împăturită sub cap?...*

Sirenele de pe maşinile poliţiei newyorkeze se aud urlând acum dinspre capătul lui Park Row; o pală caldă de vânt îndoaie marile antene flexibile.

Barrymore, operatorul de sunet, sare din cabina carului de reportaj T.V. de culoare galbenă. Ia contact cu solul – cu asfaltul care, de trei zile, se-nmoaie puţin câte puţin; magnetofonul saltă pe burta lui Barrymore, cutia cu baterii uscate îl împunge între coaste. În timpul acesta, Spitzer desferecă micul dom din plastic care se conturează ca o bosă pe acoperişul maşinii; omul acţionează o pârghie, camera de luat vederi se ridică scrâşnind pe cricul ei şi se arată deodată în lumina intensă a zilei; e ora zece dimineaţa. Spitzer fixează braţul nichelat ce face ca aparatul să poată fi mânuit cu uşurinţă, asemeni unui stilou. În răstimp, automobilul a oprit de tot, se leagănă acum pe amortizoare. Spitzer ia o vedere panoramică, de jos în sus, pornind de la trupul indianului, ridică botul camerei de luat vederi înspre vârful zgârie-nori-ului, coboară din nou, se opreşte pe undeva pe la mijloc. Regizorul de sunet îi transmite întrebările pe care le pune Barrymore, răspunsurile venite din mulţime. Toate acestea sunt clare, luminoase, cum scrie la carte. Însă din adâncurile vehiculului, realizatorul reportajului îi spune lui Spitzer să nu mai facă pe şmecherul, să-şi îndrepte mai bine atenţia asupra cadavrului, să facă un gros-plan şi *basta!* Drept care Spitzer se vede obligat să-i răspundă că acel cadavru nu e tocmai un cadavru.

Căci indianul trăieşte încă. Lângă el, zac risipite uneltele-i de muncă: buretele montat în vârful unei prăjini telescopice, alcătuită din tuburi de aluminiu, ştergătoarele din piele de căprioară, capsulele umplute cu leşie de concentraţie foarte ridicată. De-a lungul faţadei zgârie-nori-ului alunecă nişte cârcei de spumă care se sparg pe trotuar asemeni unor fulgi moi de

nea. Indianul s-a prăbuşit de la etajul treizeci şi trei, perdeaua de soare, de culoare portocalie, a unei galerii de tablouri i-a frânat căderea: acţionând mai întâi ca un fel de trambulină, l-a aruncat pe indian, împreună cu bureţii săi, înapoi, către bolta cerească; însă la al doilea şoc, pânza a cedat, s-a desfăcut în două.

Barrymore îngenunchează, apropie microfonul de buzele indianului:

— Ambulanţa va fi aici într-o clipă, nu-ţi face griji, de n-ar fi fost pânza aceea s-ar fi zis cu dumneata. Dar ia zi, dumitale îţi place pictura?

— În casa mea, spune indianul, există fel şi fel de chipuri.

Unul dintre spectatori întreabă cine-l va despăgubi pe proprietarul galeriei pentru pânza aceea mare care s-a rupt; unii susţin că de toate acestea se va ocupa compania de asigurări, alţii mizează pe întreprinderea la care e angajat indianul.

Iar Spitzer plimbă obiectivul camerei de luat vederi, îndreptat acum asupra mulţimii. Prinde în trecere chipuri, le reţine, le pierde. Pândeşte un semn, nu ştie nici el care anume. Magazinele abia s-au deschis, e luni, căldura a atins limitele suportabilului. Spitzer menţine în cadru picioarele unui băieţel care poartă patine cu rotile. În cele unsprezece mii opt sute de apartamente aflate în legătură cu postul de televiziune prin cablu pentru care lucrează Spitzer, mulţi copii urmează să aibă o tresărire, să arate cu degetul spre ecranul televizorului şi să spună:

— Uite ce patine cu rotile, vreau şi eu din astea...

Unii n-or să primească decât câteva palme, însă cei mai mulţi vor căpăta patinele cerute. În următoarele douăzeci şi patru de ore, raioanele cu articole de sport din cartier vor fi devalizate, şi aceasta datorită lui Spitzer care, cu o zi înainte, îi mărturisise psihanalistului său că are din ce în ce mai des nişte vise în care se face că el ar fi un castor şi că ar abate din cursul său un fluviu imens – fluviu ce ar putea fi Ohio sau, poate, Missouri.

— Ajunge, exclamă realizatorul, tăios.

El este, în acelaşi timp, şi producător al programului, şi nu va încasa niciun cent din vânzarea patinelor cu rotile. Spitzer se resemnează. Ridică maneta care reglează distanţa focală, mărind cadrul. Pe obrajii indianului se preling lacrimi; departe, foarte departe, ferry-boat-ul de Staten Island lansează două chemări răguşite.

— Mă numesc Mawakhna, spune indianul. Anunţaţi-o pe Denise.

Barrymore se dă la o parte: nu-i plac scenele de agonie, niciodată n-a ştiut în ce fel trebuie să se poarte atunci când se află în preajma unui om care moare. Se întoarce spre poliţişti, dă cifre statistice:

— E cel de-al doisprezecelea spălător de geamuri care se prăbușește în gol, în mai puţin de şase luni. Toţi, indieni. Şi eu care credeam că ei sunt altfel decât noi, că nu sunt sensibili la ameţeală!

— Da, e ceva în legătură cu urechea lor internă. Acum, dacă de asta e vorba, sunt pe cale de-a se adapta. Şi de aici li se trage moartea.

Spitzer vede un nor de praf auriu ridicându-se dinspre East River, lunecând spre sudul Manhattan-ului prin Wagner Place şi Peck Slip: e cea de-a doua auroră a zilei, aceea de la ora zece şi jumătate, când umbrele sunt mai scurte, când aburii înalţi ai oraşului se îndepărtează în direcţia oceanului – care îi mistuie fără grabă, între Terra Nova şi insulele Azore. Spitzer manipulează inelele gradate şi rotiţele micrometrice ale aparatului de luat vederi, încercând să prindă lumina în camera fragilă a tubului catodic.

Barrymore îl întreabă pe unul dintre poliţişti:

— După părerea dumneavoastră, indianul ăsta ce e? Un *algonkin?* Un *muskoki?*

— E un *athabasc* din grupul arctic, strigă Spitzer.

Pe la amiază, Edmond K. Milous, şeful antreprizei care se ocupă cu lucrări de curăţătorie, află de decesul indianului. Mawakhna a murit în ambulanţă, strângând atât de tare mâna infirmierei, încât i-a frânt acesteia degetul mic.

Milous formează îndată numărul de telefon al Biroului pentru problemele indiene. Se teme de represalii din partea membrilor-fantomă ai organizaţiei *Puterea roșie;* a retranscris în agenda sa, la rubrica *persoana ce va fi anunţată în caz de accident,* formula obsedantă a răzvrătiţilor din cătunul Wounded Knee. Într-adevăr, un soi de incantaţie rituală, cu miros de fum, de noapte, de piele strivită şi de sânge închegat: *uriașul roşu nu mai are decât un genunchi pe pământ, el se ridică!*

Edmond Milous şi-l închipuie pe uriaşul acela roşu ca având înfăţişarea unui nou King Kong: acesta va ţâşni din pământuri poroase, alegând ora de purpură a crepusculului, pentru a-şi aşterne umbra fabuloasă asupra oraşului; va dezrădăcina clădiri imense, cu uşurinţa cu care strămoşii săi smulgeau salcâmii din pământ, şi-l va apuca pe Milous între degetele lui cu vârfuri teşite, asemeni ciocanelor; iar după aceea, cine poate şti ce se va mai întâmpla?

Milous s-a dedicat indienilor tot astfel cum sclavagiştii de dinainte de Lincoln se dedicaseră negrilor; nu orice om de societate, la New York, poate fi specialist în prelucrarea diamantelor şi olandez: uneori, se cere să te descurci făcând trampa cu mărfuri din cele primejdioase. Edmond Milous

cunoaşte oameni cu înfăţişare paşnică ce stochează calupuri de exploziv, aruncătoare de mine antitanc, nitroglicerină; cu indienii săi spălători de geamuri, el face figură de dulce copil.

— Toate măsurile regulamentare de securitate au fost luate pe peretele de nord-est al zgârie-nori-ului, explică Milous interlocutorului său de la Biroul pentru problemele indiene. Materialul tocmai fusese supus unor serii de verificări. O să primiţi, probabil, o sumedenie de scrisori: răspundeţi-le tuturor acestor oameni că poliţia şi eu însumi suntem încredinţaţi, în clipa de faţă, că Mawakhna s-a sinucis.

Biroul pentru problemele indiene îi promite lui Edmond Milous tot ce doreşte el: din ziua în care şi-a părăsit rezervaţia, Mawakhna a fost scos din evidenţa Biroului şi, prin chiar acest fapt, de sub protecţia sa.

Milous adaugă:

— Până în ultima clipă, Mawakhna a tot vorbit despre o oarecare Denise, probabil soţia sau amanta lui. După părerea mea, Mawakhna s-a sinucis din dragoste.

Acestea spuse, pune receptorul în furcă şi îşi convoacă, dispecerul:

— Să privim lucrurile în faţă, Formann: zgârie-nori-ul N-002 a rămas pe tuşă, şi, de la etajul treizeci şi trei la etajul patruzeci şi opt, e mai murdar decât un purcel împuţit. Mai e şi un client pretenţios. Ce propui?

Formann îşi deschide registrul: N-002, situat în apropiere de New Chambers, aparţine, în coproprietate, unei bănci, unei societăţi pentru căsătorii prin corespondenţă şi unei companii maritime care se ocupă cu închirierea navelor de transport. Dispecerul schiţează un surâs, spune că n-are pentru moment pe nimeni la dispoziţie şi precizează:

— De altminteri, întotdeauna se întâmplă la fel, după perioada ploioasă din primăvară.

Milous nu spune nimic. Cu ochii mijiţi, aşteaptă. Ştie că lui Formann îi face plăcere să fie pus în situaţii fără ieşire, să simtă şi el în ce măsură este indispensabil bunului mers al întreprinderii. Se scurg astfel câteva clipe. Cu capul ridicat, dispecerul urmăreşte rotirea palelor ventilatorului; se gândeşte, poate, că imobilul acela este unul dintre ultimele care nu dispun de un sistem de ventilaţie şi de condiţionare a aerului. Murmură, în cele din urmă:

— Îl avem, desigur, pe John Gheena. Dar astăzi e ziua lui de odihnă...

John Gheena examinează cu de-amănuntul încăperea cu pereţi goi de lângă Grand Army Plaza. Până una alta, reuniunea cu caracter politic aduce mai degrabă a picnic: Fiicele luptelor viitorului au încropit un soi de plite deschise şi, cu coapsele înfăşurate în fâşii lungi de pânză, de care atârnă

ciucuri cu mărgele de sticlă, stau chincite în jurul vetrelor şi aruncă pe jeratic pumni întregi de sare. Câţiva copii moţăie întinşi pe podea. Vor fi duşi afară când va veni rândul cuvântărilor, şi fiecare din ei va avea atunci dreptul la o frigăruie, o pungă cu alune şi o sticluţă de apă gazoasă.

Din timp în timp, un indian *navajo,* bătrân uitat de vreme, se ridică, se duce până la fereastră şi strigă cu voce răguşită:

— Libertate lui Bobby!

Vrând să-şi arate bunăvoinţa, John Gheena repetă şi el, ca un ecou:

— Luaţi aminte la ce spune Moşul, liberaţi-l pe sărmanul Bobby.

Nimeni, în afară de bătrânul indian, nu pare a şti cine este acest Bobby. Cineva îl ia pe bătrân de braţ, îi spune la ureche câteva cuvinte menite să-l liniştească şi îl trage deoparte.

Mult mai târziu, şi cu totul întâmplător, John Gheena va afla că Bobby nu era nimeni altul decât tatăl Moşului. Bobby fusese cel dintâi din tribul său care optase pentru un nume de-al oamenilor de rasă albă, luase parte la lucrările de săpare a unui tunel de metrou, murise strivit în timpul unei surpări de teren, iar Moşul revendica rămăşiţele lui pământeşti pentru a le înmormânta după datină. Atunci, şi numai atunci, Bobby va putea să încalece şi s-o ia de-a dreptul peste pajiştile înrourate, şi va fi în stare să prindă păstrăvi în felul în care o fac urşii.

Fiicele luptelor viitorului încep să se ridice, să se îndrepte din şale. Curând, bucăţile de carne, marinate în oţet dres cu fructe de pădure, se perpelesc pe grătare, un fum gros inundă odaia mai mult lungă decât largă. Pe John Gheena îl podideşte tusea. E o temperatură de peste treizeci şi şapte de grade în această încăpere cu ferestrele înţepenite de rugină. Evelyn e poate cea mai frumoasă dintre fete. Se apropie acum de el – metisa cu ochi cenuşii – se înalţă în vârful picioarelor, îi şterge bărbatului fruntea brobonită de sudoare.

— Trebuie să dovedeşti că-ţi meriţi numele, John Gheena. Nu cumva crezi că poţi să ai un nume ca ăsta fără să te coste nimic?...

În vreme ce Evelyn îi mângâie tâmplele, el retrăieşte zilele acelea de până a se împrimăvăra, zilele acelea care s-au scurs pe când el spăla geamuri imense, geamuri de după care nicio dactilografă nu priveşte vreodată; căci e prea ocupată sau o ia cu ameţeli.

Fixate strâns pe ochiurile de geam, ventuzele electromagnetice îl susţin pe John Gheena lipit, ca o muscă, de faţadele marilor clădiri. Iar pentru asta primeşte ceva mai mult de şase sute de dolari pe lună. Ştie, din experienţă, că fiece zgârie-nori este un mic munte, cu vânturile, cu microclimatul, cu capcanele lui.

— Există frig şi frig, spune Evelyn. Face aluzie la acel soi deosebit de răceală prin care ea a trecut, cu câteva luni înainte, într-o celulă de închisoare. Lui John Gheena nu-i trebuie mai mult ca să se dea la o parte: aceste veşnice aluzii la nişte mici suplicii meschine, acest pomelnic în care sunt înşirate eşecuri, arestări, procese mai mult sau mai puţin trucate, toate acestea îl fac să nu se simtă în largul lui. N-o să aibă niciodată un suflet de martir. Întrucât e de rasă şeienă, el, John Gheena, îşi aţinteşte privirea către stele. Către toate stelele: cele de pe drapel, cele de pe navele din portul New York, cele de pe Înalta Boltă pe care lunecă lin călăreţi învăluiţi în tăcere. De-l vor militant, vor trebui să-i înfăţişeze imagini mai glorioase decât aceea a unei fetişcane care tremură de frică şi de frig în puşcărie. Dacă politica îl vrea cu ochii plecaţi şi cu mâinile la spate, atunci credinţa lui e că politica asta nu e bună.

O să mănânce o frigăruie, două, numai ca să nu se spună că a venit fără niciun rost, apoi va pleca odată cu copiii.

Evelyn continuă, cu vocea crispată:

— Am stat la puşcărie, toţi cei de aici ştiu asta, şi toată lumea mă respectă. În afară de dumneata.

John Gheena se mulţumeşte să surâdă. Fata insistă:

— Nici măcar nu te interesează să ştii cum a fost acolo?

— În prima seară, ai plâns. În cea de-a doua seară, o camaradă de celulă a încercat să te aline, plimbându-şi vârful limbii pe trupul dumitale care încă mai mirosea plăcut, a libertate. În cea de-a treia seară, ai simţit un fel de dorinţă. Iar acum eşti lesbiană.

În Grand Army Plaza, hora trăsurilor şi autocarelor s-a oprit. Grupurile de turişti europeni şi japonezi s-au risipit, pentru a se reface apoi de-a lungul meselor înguste şi înalte din localurile tip *fast food*[7], prevăzute cu aer condiţionat. În lipsă de ocupaţie, birjarii aruncă boabe de ovăz păsărelelor cocoţate pe statuia generalului Sherman. Vremea plimbărilor făcute agale şi-ntr-o doară va veni din nou, însă mult mai târziu, când mareea serii va împinge către mal norii scămoşaţi. E ora treisprezece şi patruzeci de minute, soarele e prea puternic: un soare parcă anume făcut pentru înmulţirea bananelor şi a hipopotamilor, cugetă John Gheena. Jos, în capul pieţei, deformate de pânzele de abur cald, trepidează uşor două motociclete ale poliţiei. E puţin probabil, totuşi, ca reuniunea să fie pusă sub observaţie: Asociaţia asta nu înspăimântă pe nimeni, poate doar pe ea însăşi. Sub masca unei acţiuni revoluţionare şi antirasiale, ea apără mai curând dreptul la

---

[7] Expres (engl.).

folclor. *Suntem aici într-un cerc plăcut de indieni de treabă, ne-am adus şi copilaşii, fluierele şi dansurile.* Ce-a putut face oare Evelyn, ca, într-o seară de iarnă, să fie arestată tocmai aici?

Uşa se deschide, izbită de perete cu toată puterea, şi copilul Pageewack intră în cameră. Mai bine zis, e azvârlit într-însa. Cade pe podea, îşi duce mâinile în dreptul feţei, pentru a para o lovitură care nu va veni. Pe cămaşa lui albă, cu gulerul rupt, se mai răsfrânge încă lumina orbitoare a New York-ului de dincolo de ziduri. (El mai aduce şi nisipul de la Montauck – de care sunt mânjiţi mocasinii lui din piele de căprioară –, cu miros de iod şi de cochilii unsuroase.) Doi bărbaţi înarmaţi îşi fac apariţia în urma lui Pageewack, ţinându-şi armele îndreptate spre el.

— Încetaţi cu circul ăsta, spune John Gheena, îl cunosc pe băiat.

Ţevile pistoalelor-mitralieră se ridică înspre tavan. (Sunt arme de model învechit, se gripează pesemne, de la prima rafală.) Pageewack începe să geamă.

— Daţi-mi pace! – mai spune John Gheena (căci toată lumea face o mişcare în direcţia lui, pentru a se strânge în juru-i – ori pentru a-l încercui). Înainte de a veni la voi, am trecut pe la mama lui Pageewack şi i-am lăsat adresa, asta e.

Secretarul general al asociaţiei scuipă printre dinţi, de-a dreptul pe podea:

— Ce imprudenţă!

— Domnul meu, spune politicos. John Gheena, parcă poţi şti vreodată unde te duci? Şi apoi, mama Pageewack a citit adresa, a învăţat-o pe de rost şi a înghiţit hârtia.

Apoi se apleacă asupra copilului.

— Ridică-te, n-o să-ţi facă nimeni niciun rău. Toţi cei de aici sunt fraţii şi surorile tale...

Băieţaşul îi dă ascultare. Se ghemuieşte la pieptul lui John Gheena. Pentru prima dată în viaţa, lui Pageewack i se oferă posibilitatea de a contempla nişte pistoale-mitralieră veritabile; aşadar, nu-i de mirare că aproape a şi uitat de ce şi-a lăsat joaca şi a venit până aici.

— Hai, vorbeşte! îi spune John cu blândeţe.

— A venit la noi acasă o fată, o fată grozavă, cu o maşină frumoasă. Te aşteaptă jos.

John Gheena nu înţelege, Pageewack precizează:

— O cheamă Peggy. Nu miroase prea frumos, dar m-a lăsat s-o ating pe genunchi. O iubeşti? Dacă nu, într-o zi o s-o iau eu pentru mine.

John Gheena se uită la Evelyn:

— Trimiteţi-mi o copie după procesul-verbal al întrunirii. Eu trebuie să plec.

— O clipă, spune secretarul general. Cine este această Peggy? E cu noi sau împotriva noastră?

— E una din asistentele lui Milous. Puţin îi pasă ei de toate astea. Sarcina ei este să treacă pe la imobilele pe unde lucrăm şi să verifice dacă treburile merg bine. Înţelegeţi, de asta nu se dă jos din Buick: chestie de prestigiu, de faimă.

Evelyn pare dezamăgită. Ce gânduri îşi făcuse? Că poate, la terminarea mitingului, vor pleca împreună, ea şi John? Râzând, fata i-ar fi cerut să-i redea gustul pentru bărbaţi. Într-o zi de primăvară, şi încă într-o zi de lucru, nu-i greu să găseşti un loc unde să faci dragoste. Plajele sunt pustii. Te joci de-a dezbrăcatul în timp ce alergi către mare.

John Gheena explică acum că, probabil, un lucrător s-a accidentat şi că el va trebui să-l înlocuiască. O frigăruie ia foc, câţiva stropi de grăsime fierbinte cad pe mâinile împreunate ale bătrânului *navajo* – şi acesta scoate un urlet.

Mai târziu, la picioarele zgârie-nori-ului N-002, Peggy şi Pageewack scot echipamentul din port-bagajul Buick-ului, îl pun pe trotuarul pe care se zbiceşte sângele lui Mawakhna. Va trebui aşteptată următoarea aversă pentru ca lunga pată brună să se şteargă: şi aşa, serviciile de salubritate abia dacă mai prididesc cu mormanele de lăzi cu gunoi (... iar în zilele de luni, oraşul întreg miroase a coji de legume stătute, duhoarea şerpuieşte de-a lungul străzilor sau palpită în faţa casei scărilor, după forţa şi direcţia vântului).

John Gheena iscodeşte vastul imobil, îl examinează cu de-amănuntul. Peste câteva ore, partea de nord-vest va fi iluminată de soarele ce va coborî către apus: lumina va fi tocmai bună; va cădea pe zid în aşa fel încât va dezvălui până şi cea mai neînsemnată crustă de murdărie; însă nu va fi de ajuns de violentă ca să provoace acea fatală ameţeală care te face să-ţi dai drumul în gol.

— Am să încep din partea cealaltă, dinspre sud-est, explică John. Am să termin cu ea pe la ora şase după-amiază, poate puţin mai devreme, şi am să mă apuc atunci să fac partea nord-vestică. În orice caz, anunţaţi-l pe Milous că nu voi putea termina până la căderea nopţii. Am să vin şi mâine.

Se aşază pe vine, verifică etanşeitatea ventuzelor, aderenţa lor. Pageewack spune că se va urca şi el pe clădiri uriaşe. Mai sus, mai repede – peste zece sau doisprezece ani; deocamdată, se antrenează, făcând să strălucească de curăţenie vitrina mezelarului Marpoxinos şi vesela din masă plastică a Mamei Pageewack.

— Luaţi-l şi pe puşti! – o roagă John pe Peggy.

El doreşte să rămână singur, deşi ştie că nu va avea parte de o adevărată singurătate, căci acolo, sus, va fi de ajuns un chiştoc uitat pe vreo cornieră de oţel pentru ca John Gheena să întâlnească năluca lui Mawakhna. Legenda spune că un urs, un nor şi un frate nu pier niciodată cu totul.

Când John Gheena îşi începe urcuşul pe această coastă absolut verticală de munte, folosindu-se de labele subţiri ale lighioanei-cu-ventuze, trecătorii se opresc în stradă, îşi ridică privirile, se uită la el cum lucrează şi, câte unii, îi fac semne de salut cu mâna. Însă, puţin câte puţin, se plictisesc şi pleacă: pentru ei sunt mereu aceleaşi gesturi care se repetă. Singur John Gheena ştie că niciunul din eforturile pe care le face nu seamănă cu cel care îl precedase. Mai întâi de toate, riscul creşte mereu, mai puţin în funcţie de altitudine cât de gradul de oboseală. Apoi, muşchii se mlădiază, mişcările devin mai sacadate, mai îndrăzneţe. Treptat, pe măsură ce sticla îşi redobândeşte transparenţa, spălătorul de geamuri e cuprins de un soi de optimism, comparabil cu starea de beţie. În unele cazuri, poate merge până acolo încât, pentru a ajunge până la cutare sau cutare ungher ascuns, să-şi dea drumul la o mână. Începe să fluiere, apoi se pune pe cântat, pe urmă îşi povesteşte lui însuşi tot felul de poveşti. Vântul îi ţine buzele deschise, pătrunde val-vârtej în plămânii săi: pe cât era de vâscos şi de greu – parcă fibros – aerul la parter, pe atât e vântul înălţimilor de răcoros şi de purificat: un vânt albastru, precum sângele nobil.

Prima jumătate de oră e apăsătoare, cea de-a doua e dătătoare de viaţă, în cea de-a treia jumătate de oră, mai adăugându-se şi deprinderea, se poate întâmpla orice.

Trebuie ca, din timp în timp, să măsori dimensiunile golului, să înfrunţi ameţeala; să nu te intereseze ce se petrece dincolo de fereastră, în interiorul zgârie-nori-ului: în caz contrar, poţi ajunge uşor să crezi că eşti pe pământ; cea mai mare primejdie o reprezintă fata care îşi face unghiile, suflă pe ele, le întoarce spre lumina de afară; mocheta e groasă, e verde, totul e odihnitor, blând, mult prea blând...

John Gheena a luat ascensorul până la terasa superioară a blocului. A fixat scara de aluminiu de un piton, a făcut proba odgoanelor de siguranţă răsucite din fire de nailon albăstriu. Şi-a trecut un picior peste parapet, prăjina cu buretele a lovit betonul şi-a răsunat ca un clopot. Leşia miroase a clor. John trece de cornişa înclinată, împodobită cu o constelaţie de excremente de păsări. Unii spălători de geamuri încep lucrul de la baza zgârie-norilor: au astfel timp să se deprindă, pierzând în mod progresiv

contactul cu solul. John preferă să coboare, etaj cu etaj. Acestei din urmă metode i se zice *a frunzei veștede;* și, după părerea lui John, ea prezintă un caracter mai uman.

Superstiţios, John Gheena sărută cel dintâi tub de evacuare a apelor uzate: își introduce limba în orificiul acoperit de rugină, linge contururile interioare ale incintei. *Zeule zgârie-nori, nu mă scuipa în stradă, noi doi ne-am amestecat fluidele!* Acesta-i de fapt înţelesul sărutului pe care îl dă John Gheena celui dintâi tub de evacuare.

În cazul unei eventuale căderi, există o şansă din trei ca odgonul de siguranţă să reziste; totul depinde de lungimea care i se lasă. Dacă bucla pe care o face e prea mare, odgonul se răsuceşte, se întinde prea mult, firele din care este compus sunt supuse unor eforturi diferite, rupându-se unul după altul; dar dacă bucla este prea scurtă o formidabilă undă de şoc parcurge odgonul de jos în sus, îi anulează, într-o sutime de secundă, elasticitatea, şi odgonul cedează. John Gheena lasă să se rotunjească o buclă ideală, care are forma unui mare C metalic.

Şeienul ajunge acum la prima fereastră. Aceasta dă către o sală de conferinţe, placată cu lemn galben deschis. Geamul are o mică ciobitură – o pasăre s-a izbit de el într-una din nopţile cu viscol ale iernii trecute. Încăperea e goală. Pe pereţi sunt afişate diagrame, şi liniile (roşii, albastre, negre) împung cu botul, ameţite. Câţiva fluturi albi zac morţi pe masa din lemn de nuc. Stivuite deasupra automatului distribuitor de apă, paharele de carton au căpătat o dezagreabilă culoare galbenă – de vină sunt soarele şi pustietatea.

Mai trebuie într-adevăr curăţat acest geamlâc imens? Pentru cine, pentru ce? Afişierele se coşcovesc, cu toate că sunt prinse în pioneze şi cu fâşii de hârtie adezivă – dar ele mai spun încă ceva: vreme de un anotimp – trei luni de toamnă – aici a domnit Mizrahi. Abe Mizrahi, *talent-scout*[8], producător al unui eşec pe Broadway. O fi îmbrăţişat el oare aici, pe divanul bleu-pal, niscaiva actriţe debutante, cu părul oxigenat, altfel cam nespălate? E de crezut că da, un indiciu ar fi petele destul de ciudate de pe perne.

Calm, John Gheena injectează leşia prin interiorul prăjinii tubulare, până când vede cum buretele se umflă, îmbibat cu o spumă deasă. Îşi mai verifică hamul, pentru ultima dată. Apoi, sprijinindu-se cu amândouă picioarele de peretele vertical al zgârie-nori-ului, se întinde la orizontală, sau aproape la orizontală, între cer şi pământ. Buretele, atingând sticla, produce un mic zgomot senzual. Din toate părţile se înalţă spre cer ţipetele de cucuvea pe

---

[8] Descoperitor de talente (engl.).

care le scot ambulanţele, maşinile poliţiei sau ale pompierilor. *Îmi duc viaţa atârnat deasupra unui pământ aflat în stare de urgenţă.*

Într-una din seri, un porumbel se va aşeza pe pieptul şeienului. Un porumbel sau un cormoran. Şi omul îl va lăsa să stea acolo. Ar fi frumos ca o pasăre să vină şi, aşa deodată, să-şi lase oul, aici, pe trupul meu, în aceste clipe când sunt atât de asemănător cu ea.

Efectuând o mişcare de balans, John Gheena a trecut pe peretele de nord-vest, la ora prevăzută. În curând, se va înnopta, lumina pare că se evaporă. În licărirea farurilor, zidurile marilor clădiri din Manhattan au şi început să-şi piardă ceva din falnica severitate a contururilor drepte. Însă acolo, sus, unde se află John Gheena, e încă ziuă, soarele sângeriu îi mai orbeşte încă pe piloţii de pe helicopterele care aterizează pe acoperişul lui *Pan Am Building*.

Blocul N-002 e străbătut de o puternică vibraţie în momentul în care cele douăzeci şi două de ascensoare ale sale, toate deodată, încep să plonjeze către nivelul zero, încărcate până la refuz. În jurul lui John Gheena, văzduhul începe să capete un miros de deodorant, de trabuce şi de necurăţenii: odată personalul plecat, aparatele de epurare a mediului ambiant ale zgârie-nori-ului sunt puse să funcţioneze la puterea lor maximă. În câteva minute, ele vor da afară mica atmosferă împuţită din fiece birou, din fiece alveolă consacrată igienei ori relaxării. Un fum soios şi întunecat se înalţă spre cer: contactoarele automate au declanşat concasoarele şi crematoriile de gunoi.

O ghirlandă de becuri roşii, protejate în dosul unor grilaje, licăreşte de-a lungul cornişelor, o lumină de far se roteşte în vârful stâlpului de semnalizare tripod. Automat, la toate etajele, luminile se sting. Ferestrele se transformă acum în oglinzi.

Şi astfel, într-un mare geamlâc şiroind de apă cu leşie, vede John Gheena silueta unui pachebot imens ce se îndepărtează.

Cu aproape nouă ore întârziere faţă de orarul publicat în *New York Times* (ediţia de duminică) şi afişat la intrarea în gara maritimă, vaporul *Vestitude* porneşte în cea din urmă cursă de traversare a Atlanticului de Nord, în sensul: America-Europa. Patru zile şi patru nopţi pe mare, până la Southampton – e prea mult. De-acum înainte, nava *number one* a Companiei *British Overseas Mechanical Lines* va mai face doar câte trei mici tururi, în anotimpul de primăvară, prin părţile mărilor Adriatică şi Egee; în cel mai rău caz, în perioada din an când Londra zace potopită sub şiroaie de ploi, ea îşi va prelungi călătoria până în Antile. Pe traseul către New York, avioanele intercontinentale Boeing sau Douglas McDonnell au făcut inutile, din punct de vedere economic, pacheboturile de cursă regulată, cu şezlongurile şi păturile lor în carouri, decolorate sub atacul sării. De altfel, navele de incendiu din portul New York nici nu s-au mai obosit să escorteze vaporul. *Vastitude* lunecă spre larg, pe ape murdare, acoperite cu o spumă verzuie; trei remorchere se îndepărtează de el, în tăcere.

De cele nouă ore de întârziere se face răspunzător ofiţerul secund.

El se numeşte Ashton Mysha. Născut la Varşovia în anul 1923, Mysha părăseşte Polonia la venirea trupelor germane. Omoară un om care, la rândul său, omorâse un preot *(ticălosul şi-a pus un genunchi la pământ, a tras, preotul s-a răsturnat peste balustrada de lemn, zeci şi zeci de păsări albe şi-au luat zborul. Contururile lor s-au topit pe dată, ca plumbul într-un creuzet, la trecerea printr-o perdea de flăcări)*. Ashton Mysha fuge, urcându-se prin trenuri care transportă lăzi de obuze către front. Apoi, deghizat în clown, trece în România, ajunge până la ţărmul mării, se îmbarcă pe un cabotier. Noaptea, dă o mână de ajutor la cazane. Sunt puse pe foc mobilele din cabina comandantului, pe urmă pavilioanele vasului – cel care indică ciumă la bord şi cel care arată că nava nu dispune de libertate de manevră. Se face ziuă, *Vassili* se apleacă într-o rână, a fost străpuns, dintr-o parte în alta, de o torpilă. Mor mai întâi găinile şi cei opt purcei – cu trupurile acoperite de peri lungi, cenuşii –, ciopârţiţi de schijele obuzelor trase de pe *U-boat*. Ashton Mysha se minunează că mai e încă în viaţă, pleacă într-o barcă pneumatică de salvare. Aproape mort de sete, atinge coastele insulei Malta. Ajunge apoi în acel patrulater de nisip care, ceva mai târziu, va fi Israelul. Lucrează într-o benzinărie situată în plin deşert. Trece un an, iată-l la Bruxelles, pe urmă la Londra. Roata căluşeilor îşi încetineşte mersul, se opreşte. Ashton Mysha capătă galoane în marina comercială britanică.

În această dimineaţă de luni, cu mai puţin de două ore înainte de începerea manevrelor de pornire, el s-a trezit acoperit de propriile-i vărsături. Simte o durere atroce în burtă. Medicul chirurg de pe *Vastitude*

ezită să se pronunţe, vrea să vadă ce va urma. Poate fi vorba de orice: de o colică apendiculară, dar şi de o colecistită, de o perforaţie, de un calcul pe ureter. La început, comandantul Fridick se declară împotriva unei spitalizări în oraş: de un ofiţer secund nu te descotoroseşti ca de un steward oarecare. Mai trebuie aşteptat. Pentru orice eventualitate, sala de operaţii a pachebotului e pusă în stare de alertă.

Către ora cinci după-amiază, chirurgul observă o contractură abdominală, semn al unei peritonite consecutive unei crize de apendicită.

Fridick intră în cabina lui Mysha, îşi îndreaptă privirea către chirurg:

— Acum, că ştiţi despre ce e vorba, îl operaţi?

— N-ar avea niciun sens. Suntem încă la ţărm, eu pe omul ăsta îl trimit la spital.

Pus sub anestezie pe la ora nouă seara, Ashton Mysha îşi recapătă cunoştinţa puţin după miezul nopţii. Îi este sete, însă infirmiera de serviciu se mărgineşte să-i umezească buzele. Mysha urmăreşte din priviri, pe plăcile de faianţă ale celor patru pereţi, reflexele lămpii de pat. Vede stele galbene, şi atunci încearcă să determine poziţia în care se află; însă în cer e dezordine. I se pare că aude vuietul vântului, ordonă mateloţilor să închidă geamurile de la pasarelă (e doar murmurul produs de un balon de oxigen, aflat undeva în fundul salonului). Ofiţerul secund are greţuri, precum odinioară – pe valurile care rostogoleau felurite resturi – după torpilarea cabotierului românesc.

Luni seara a fost operat, însă nu va fi din nou cu adevărat el însuşi decât miercuri dimineaţa.

La ora micului dejun (cu obişnuiţii fulgi de cereale şi cu paharul de ceai searbăd), Ashton Mysha deschide ochii – şi îndată îi închide: spectacolul care are loc în preajma lui nu merită un asemenea efort; astfel încât preferă să-şi închipuie cum pachebotul său străbate un câmp de talazuri mănoase (fiu de ţărani din regiunea Pinsk-ului, unde alternează păduri şi mlaştini, Mysha vorbeşte de mare cum ar vorbi de pământ).

Se credea tot atât de necesar bunului mers al navei pe cât este boul – jugului la care trage.

Acum însă, se simte de două ori umilit: mai întâi pentru că s-a lăsat doborât copilăreşte de o boală stupidă, care o să-l ţină la pat vreo douăsprezece zile; apoi, pentru că, cu toată lipsa lui, pachebotul *Vastitude* va ajunge până la Southampton şi Cherbourg. *Gherrart o să-mi ţină locul pe pasarelă, cocoşelul ăsta fălos de Gherrart, care îşi închipuie că ştie tot ce se poate şti despre mare şi despre nave, de vreme ce a semnat, la o editură italiană, traducerea operelor complete ale lui Conrad. Cu aparat critic, pe*

deasupra. Domnule Gherrart, nu se cade să faci critica lui Conrad: pe el se cade să-l înţelegi. Ceea ce nu este la îndemâna oricărui fochist de serviciu la buncărul cu cărbuni. Spuneam deci: douăsprezece zile de convalescenţă, de plictiseală, de şiretlicuri – pentru a găsi pe undeva câteva picături de whisky pe fundul vreunei sticle –, de mers poticnit pe culoare. Şi după aceea? După aceea, Ashton Mysha se va vedea obligat să se raporteze la articolul 22, alineatul 9, al contractului său de angajare: *Prin intermediul consulatului din ţara respectivă, armatorul va proceda la repatrierea în timpul cel mai scurt, în principal pe căile aeriene dacă împrejurările o permit, a personalului debarcat din motive de sănătate.*

Trebuie să reflectăm. Când nişte texte de regulament ajung să determine viitorul unui om, libertatea ce-i este dată bietului individ e gata ciuntită.

Orele trec. Astăzi e vineri. O ploaie caldă cade peste New York. Se aude un tunet îndepărtat. În cursul după-amiezii, la televiziune se difuzează un program religios – plouă şi pe Golgota, pantele Ierusalimului sunt pline de noroi – imagini din *Spartacus* şi din *Ben Hur;* se comemorează, cu mijloacele timpului, agonia lui Crist; e trei după-amiază; în lăcaşurile de cult din Harlem nu mai sunt locuri libere, ploaia torenţială, fantastică, face ca rochiile să se lipească de corp, dezvăluie fese înalte şi rotunde, coapse nervoase, tuciurii. Programul se întrerupe pentru a face loc câtorva secvenţe cu caracter publicitar, apoi un preot ia cuvântul, citeşte psalmul al patrulea din slujba pentru morţi. În încăpere, se înalţă voci care repetă versetele din cântarea lui Avacum.

Numai patul învecinat cu cel al lui Mysha rămâne cufundat în tăcere. E, totuşi, ocupat: cineva se aude respirând, e suflarea unui om tânăr. Ashton Mysha se scoală şi priveşte pe deasupra paravanului.

O femeie se află acolo, pare că doarme. Bucle grele, de culoare castaniu-deschis, îi încadrează faţa. Numele ei este Dorothy Kayne – astfel stă scris pe fişa medicală prinsă cu ace în partea stângă a cuverturii. Dorothy are ochii acoperiţi cu nişte comprese fixate cu o bandă lată.

În aceeaşi zi, la aceeaşi oră, John Gheena şi-a terminat treaba la zgârie-nori-ul N-002. Sub ploaia ce face ca munca pe care tocmai a încheiat-o să fie zadarnică, se-ndreaptă cu maşina către un spital.

E vinerea mare, de aceea pe străzile din cartierele mărginaşe e mai puţină îmbulzeală ca de obicei. Lui John Gheena, această aniversare nu-i spune nimic: dacă ar fi putut cu adevărat să facă o alegere, ar fi optat pentru credinţa strămoşilor săi. Mai are cunoştinţă de câteva frânturi din ea – câteva cuvinte, câteva gesturi, dintre cele mai frumoase; pentru a urma însă

cum se cuvine ritualurile naturale din timpurile străvechi, ar trebui să trăieşti la ţară, să dispui, după pofta inimii, de spaţiu, de vânt, de animale sălbatice, de vreascuri, de lut.

Se zvoneşte că una din comunităţile indiene s-a regrupat într-o clădire înaltă de treizeci de etaje şi că acolo trăieşte acum, urmând vechile precepte. E mai mult ca sigur că acei oameni celebrează un cult pervertit: pospăiala pe bază de sos ketchup nu va înlocui nicicând sângele de potârniche. Şi cum să găseşti potârnichi pe Broadway?

John Gheena trece de cealaltă parte a gardului zăbrelit al spitalului. Cât timp ploaia nu încetează, va rămâne în mașină; va evoca amintirea tuturor femeilor pe care le-a iubit, fără să fi luat în căsătorie pe vreuna; şi, fiindcă lumea ţine ca azi să fie o sărbătoare religioasă, şeienul va face o mică evocare a zeilor săi personali, a zeilor din anii când el a fost nevoit să postească: a spălătoresei care îl ierta de datorii, a birtașului care îl servea pe credit, fără să ţină seama de riscuri, şi a omului aceluia care vindea maşini de ocazie şi care îi permitea să ia automobile Chevrolet, din anii şaizeci, la preţul celor din anii cincizeci (maşinile erau, probabil, de furat; mergeau însă la fel de bine ca şi celelalte; iar când eşti cu adevărat la capătul puterilor, te abţii să mai pui unele întrebări).

John trage maşina în faţa intrării principale a spitalului. Urcă încovoiat sub şuvoaiele de apă ale aversei, cele cinci trepte ale peronului.

— Sunt de la *Milous Enterprise*, spune el, am venit în legătură cu ferestrele acelea.

Se întoarce – arată înspre parcul cufundat într-o pâclă jilavă, înspre şuvoaiele de apă amestecată cu nămol care coboară pe aleile în pantă, înspre straturile de flori răvășite de vijelie – şi adăugă:

— Dar, deocamdată, prea toarnă cu găleata. Până să mă pun pe treabă, aş bea şi eu o cafea.

Fata de la recepţie încruntă din sprâncene:

— În cazul ăsta, să-l caut pe administrator...

John o opreşte: cercetând mai bine, dând dovadă de un dram de imaginaţie, nu se poate să nu se găsească o rezolvare, fără a mai deranja o persoană atât de importantă şi de ocupată ca administratorul unui spital ca acesta, care domină prin înălţimea sa Hudson-ul. Funcţionara reintră în cuşca ei de sticlă, îşi aplică buzele pe tubul acustic igienizat:

— Bufetul este la capătul culoarului, prima uşă cum mergi pe dreapta, o uşă mov, culoarea florii de vinca. Pentru a putea consuma, e nevoie de o fisă în valoare de zece cenţi.

Şi ea îi întinde fisa, fără a-i cere nimic în schimb.

În toaleta rezervată bărbaţilor, o fată întunecată la chip se izbeşte de pereţii despărţitori, acoperiţi cu faianţă. Caută ieşirea, n-o poate găsi, scoate mici strigăte de spaimă. Din când în când, îşi ridica mâinile până în dreptul feţei, ca şi cum ar voi să smulgă legătura care îi acoperă ochii. Se stăpâneşte, însă, respiră adânc, încearcă să se orienteze, se împiedică de un pisoar – şi, atunci, geme din nou.

Peste pijamaua din mătase artificială, poartă halatul de spital. De gât îi atârnă o mică pancartă indicând numele, numărul pavilionului, al salonului şi al patului ei. La difuzor se transmite *Simfonia jucăriilor*.

John Gheena se uită la Dorothy Kayne. Mai exact, o contemplă: spectacolul oferit de această fată oarbă, care se loveşte de obstacole, cu gesturi în acelaşi timp graţioase şi stângace, îl fascinează.

Ţinându-şi braţele întinse, capul uşor înclinat într-o parte, Dorothy evoluează printre pisoare; îşi dă seama în ce loc mizerabil s-a întâmplat să eşueze, mai ştie şi că nu trebuie să lase mâinile în jos, altfel e în pericol să atingă şi partea din interior o pisoarelor; în cazul de faţă, jocul de-a-baba-oarba nu se practică în condiţii cinstite; nu-i strigă nimeni *frige!* sau *păzea!* Singură trebuie să cântărească pericolele. Şi atunci, îşi spune poveşti: că se află într-un luminiş, şi luminişul se află într-o pădure; şi este, desigur, înconjurat de copaci, însă copacii sunt uzi, şi umezeala lor este otrăvită, şi trebuie să te fereşti de trunchiurile acelea scorburoase.

Orişice fiinţă mai are şi un al treilea ochi, cugetă Dorothy. Un ochi fără iris, fără pupilă, fără cristalin, fără umoare sticloasă, fără cornee. Un ochi secat, aflat sub pielea translucidă a frunţii, un ochi ca o floare a soarelui, ce reacţionează la lumină şi la căldură. Unde e soarele? În capcana din toaleta pentru bărbaţi, soarele este o lampă cu neon. Şi aceasta nu e bine orientată.

Brusc, Dorothy Kayne simte o prezenţă străină. Se opreşte, îşi drege glasul:

— Ajutaţi-mă, vă rog, am greşit uşa, nu văd, mi-e teamă să nu mi se întâmple ceva!...

În tăcere, John Gheena înaintează spre ea. Oare ce parte din trupul ei va atinge mai întâi? Mâna, umărul, bustul ori cotul? O atinge – uşor – pe obraz:

— Hai, vino, fetiţo, te scot eu îndată de aici.

Ea tresare, se fereşte, face trei paşi înapoi.

— Nu-mi spuneţi fetiţă, sunt trecută de treizeci de ani. Ah, dar îmi dau seama ce s-a întâmplat: legătura de la ochi! nu-i aşa că din pricina ei aveţi impresia că aş fi foarte tânără?

John nu mai insistă. Dorothy, care s-a calmat, începe să râdă:

— Într-adevăr, iată dovada că pentru o ființă umană actul de identitate este în ultimă instanță privirea ei. Amprentele digitale – semne distinctive? Asta mă face să râd. Ce poate indica o amprentă digitală? *Prezența* numai, nu *existența!*

— Asta-i cam prea complicat pentru mine, spune John.

O prinde de încheietura mâinii. Lăsându-se în seama lui, ea are ceva din lascivitatea păpușilor de cârpă care, între două borcane cu săruri pentru baie, se încovoaie, moi, prin unele vitrine.

— Încotro vrei să mergi, Dorothy Kayne?

— Vreau să beau o apă tonică. Mi s-a spus: la bufet, ușa mov. Pe moment, am uitat de legătura mea de la ochi și m-am repezit. M-a cuprins apoi panica. Am intrat pe cea dintâi ușă pe care-am putut s-o deschid.

Se agită, vorbește din nou:

— Nu mă strângeți așa de tare, doar nu-mi iau zborul. Baloanele se înalță în Central Park, și acolo cel puțin nu miroase atât de urât ca aici.

Se înclină în fața lui, făcând o plecăciune mult prea adâncă: de-ar fi văzut și ea, ca toată lumea, n-ar fi catadicsit nicicând să facă o asemenea reverență în fața unui șeien. Se prezintă:

— Dorothy Kayne, după cum stă scris și pe pieptul meu. Sunt autoarea unei lucrări despre Peter Minuit, din Wesel. El a cumpărat Manhattan-ul de la indieni pe numai douăzeci și patru de dolari. L-am reabilitat pe Minuit, n-a făcut o afacere bună: douăzeci și patru de dolari, sau echivalentul lor, în 1626, asta reprezenta o sumă. La doi ani după încheierea acestui târg, Manhattan-ul era tot un sat, un sat prăpădit cu vreo două sute cincizeci de locuitori sărmani.

— Iar eu sunt John Gheena, spălător de geamuri de la *Milous Enterprise*.

Și îi face o descriere minuțioasă a bufetului. În timp ce ea se joacă cu felia de lămâie care plutește deasupra băuturii sale întăritoare, John îi spune ce conțin afișele prinse pe pereți. Sunt mai cu seamă fotografii înfățișând țărmurile californiene, câteva clișee mărite oferite de companiile aeriene ce asigură legătura între New York și împrejurimile cascadei Niagara, două sau trei imagini ale Rivierei franceze. Dorothy îl ascultă, dând din cap. Bea cu gesturi stângace, buza paharului îi lovește bărbia, câteva picături de lichid i se scurg pe halat. Zâmbește:

— Ah, cât pot fi de proastă!

El vrea s-o consoleze. Închide ochii, face pe orbul, îi împărtășește ce simte:

— Noțiunea distanței, asta-i! Pierzi noțiunea distanței!

Sau îi mai spune:

— Nu-i aşa că sub legătura dumitale de pe ochi sunt sute şi sute de musculiţe de toate culorile?

Nu ascultă răspunsul (dar poate că Dorothy n-a făcut decât să ridice din umeri), parcurge în gând labirintul pe care-l alcătuiesc mesele, scaunele, automatele distribuitoare de hrană rece şi de sifon; în plus, mai există şi această mulţime – anonimă, unduitoare – formată din vizitatori şi din bolnavi. John Gheena chibzuieşte la toate capcanele, vede totul cu ochii de care Dorothy este lipsită. *Cum poate să se strecoare cineva prin toate astea, cum de găsește puterea să nu urle? Dorothy e o fată nemaipomenită, chiar dacă-și varsă, din greșeală, tonic pe guler.*

— Cum s-a întâmplat?

Pe dată începe să-i pară rău că a pus această întrebare. Dorothy îi zâmbeşte însă; se porneşte să vorbească, foarte repede, ca şi cum el i-ar fi dat, în fine, prilejul de-a se dezvinovăţi.

— La un concurs de *surf-casting*, cel dintâi al sezonului. O adevărată sărbătoare. Veniseră toate fetele, membre ale clubului, bătea un vânt teribil, nu ţi-ai fi putut permite să mănânci floricele: doar desfăceai punga şi marafeturile alea mici şi albe îşi şi luau zborul, era ca o ninsoare, era ca o mană, ca o mană cerească ce-ar fi căzut într-un deşert. M-am aruncat în apă, am înotat vreme îndelungată împingând scândura plutitoare din faţa mea. N-am văzut cum s-a format valul care a ridicat scândura, mi-a azvârlit-o de-a dreptul în frunte. Mi-am pierdut cunoştinţa. Când m-am trezit, aveam legătura asta pe ochi.

Undeva, prin părţile de miazăzi ale Atlanticului, o balenă sfarmă în bucăţi un mare velier; aici, o scândură pentru *surf-casting* distruge ochii unei fete frumoase – la urma urmei, gândește șeienul, poţi aduna şi mere cu cireşe. Dorothy vrea să-şi aprindă o ţigară. John o ajută, mișcându-i mâna din încheietură. Fata spune:

— Într-o bună zi, am să văd din nou, ca altădată. Când? Asta nu mai ştiu. Medicii nu zic nimic: le e frică să nu se facă de râs. Într-o dimineaţă anume, vor intra în camera mea, vor trage perdelele, vor face două deschizături în legătura pe care o port, îmi vor pune pe ochi două cochilii albastre de plastic – şi, dacă zăresc lumina zilei, totul va fi bine.

— Dar până atunci cine plăteşte? întreabă John.

Dorothy îl lămureşte că ea beneficiază de sprijinul asigurărilor sociale; fără a mai pune la socoteală ceea ce-i revine din asigurarea obligatorie de la clubul de *surf-casting*, care merge de la sine. Pe urmă, dacă va fi nevoie, o să mai trişeze şi ea: se va preface că are dureri de cap, ameţeli, ca să primească în continuare o sumă oarecare. Va ieşi din spital, îşi va relua cursurile la universitate:

— Acolo am şi eu adoratorii mei, printre studenţi, printre oamenii umili care lucrează la bucătărie, la spălătorie. Se vor bate între ei, care să mă ajute să urc la catedră, care să mă aşeze pe scaun, care să-mi găsească un loc mai bun la cantină. Totul e bine, e foarte bine, iar mâine va fi şi mai bine. Mă iubeau cu toţii de la distanţă, n-aveau motive să mi se vâre în suflet, cu de-a sila. Ei şi cu mine vom trăi de acum înainte o nouă viaţă. O viaţă nemaipomenită, se poate spune. Pe Mike îl voi recunoaşte după respiraţie: mestecă mereu nu ştiu ce zaharicale cu aromă de lemn dulce; cu Dustin, îmi va fi şi mai uşor: mâinile lui sunt reci, şerpii de-ar avea mâini, ar fi ca ale lui Dustin... Vă rog mult, nu mă compătimiţi!

Nu-i răspunde. Nu i-a fost niciodată milă de nimeni, din pricină că n-a avut timp să-i asculte cu adevărat pe ceilalţi. Strecurându-se între pometţii obrajilor şi comprese, din ochii fetei se preling, încet, foarte încet, lacrimi. Mototoleşte un şerveţel de hârtie, îşi tamponează faţa.

— Iertaţi-mă! – spune.

John Gheena nu se pricepe să le vorbească femeilor. Când se află în faţa lor, se leagănă de pe un picior pe altul – şi mormăie. După ce face dragoste, începe să scornească fraze; în fine, vreo câteva biete vorbe. Le îmbină cu greutate, articulând *îmi placi cum îmi plac căpşunile* sau *fătuco, nu se cade să ne oprim aici*. Totdeauna a făcut dragoste în cabana lui, în cabana lui cocoţată pe stâncile de gresie roşcată. Acolo, cel puţin ştie unde se află ţigările, şunca şi băuturile. Dar în ziua când va iubi o femeie de-adevăratelea, pentru toată viaţa, o va lua cu el într-un hotel de basm, la *Holiday Inn* din Manhattan sau la *Waldorf Astoria*, şi-acolo, tineri lachei în vârstă de doisprezece-treisprezece ani îi vor aduce acesteia dulciuri, din cele teribil de scumpe, şi piersici în luna lui ianuarie – ori o tocăniţă din carne de vacă fiartă înăbuşit laolaltă cu nişte bucăţi de carne de viţel.

În ziua aceea mare, va fi bogat, atât de bogat încât va putea cumpăra orice. Chiar şi o maşină adusă din străinătate, chiar şi o viaţă de om.

— Sunt stupidă, mai spune Dorothy.

John Gheena n-o aude. Se gândeşte la femeile întrezărite dincolo de geamurile imense pe care el le spală. Multe, prea multe femei enorme – închingate în piese de lenjerie bordate cu dantelă de culoare palidă – care, în zorii zilei, împing aspiratoare nichelate pe mochete ce poartă din loc în loc arsurile de ţigară ale celui mai recent *party*. Prea multe femei slabe, care îşi trag pe picior cizmuliţe cu tocuri înalte, mângâindu-se pe pulpe. Şi, prin case, femeile mai fac o mulţime de alte lucruri, în timp ce şeienul stă acolo, nemişcat, lipit de ferestrele lor, asemeni unui strop de ploaie monstruos; unele se apropie, suflă pe sticla geamului, scriu pe partea aburită: *pervers*.

Nu-i adevărat. John Gheena preferă apartamentele goale. Din fericire, în prezent acestea sunt cele mai numeroase. Uneori cei care le-au locuit sunt la închisoare, ori într-o clinică, ori în vacanţă, ori morţi. Ori s-au mutat şi nimeni nu s-a oferit să le ia locul. Poate că şi chiriile au devenit prea mari. Pe mobilele părăsite, praful e asemeni unui strat de zăpadă cenuşie. Zăpadă crepusculară, pufoasă însă – parcă ai vrea să-ţi culci obrazul pe ea. Săptămâna trecută, într-un zgârie-nori de o sută cincizeci şi şapte de etaje, John a numărat vreo şaptezeci de birouri şi apartamente goale.

Într-o seară, cândva, pe când va fi grevă, îmbulzeală sau paradă electorală, profitând de faptul că oamenilor de pe stradă nu le trece prin gând să-şi ridice capul, şeienul va face ca rotiţa diamantului de geamgiu pe care îl poartă cu el să scrâşnească pe unul din ochiurile de geam, apoi se va strecura în unul sau altul din aceste deşerturi mărginite de patru pereţi. Va încerca să înţeleagă. Va consacra cercetării cât timp va fi necesar. Fiindcă acesta este un lucru important pentru corporaţia spălătorilor de geamuri, fiindcă poate nu e departe ziua în care nimeni nu va mai telefona la *Milous Enterprise* pentru a cere, respectuos, să i se trimită un specialist în lucrări de spălare la mare altitudine.

Cei de jos nu-şi dau încă seama de nimic. N-au remarcat acea lentă hemoragie care secătuieşte, unul câte unul, imobilele înalte. Ei cumpără în continuare funii de cârnaţi, dintr-aceia care, când plesnesc între dinţi, fac un mic zgomot delicios; trec peste trupuri întinse de-a latul trotuarelor; automobilele lor lungi, aplatizate, dansează în lumina eternă a locurilor de parcare subterane. Nimeni n-a văzut un oraş să moară aşa cum moare un cal (la început are nişte tresăriri bruşte, apoi scoate câteva strigăte).

Însă John Gheena ştie că moartea îşi face loc uneori în tăcere.

— Fiţi acum atât de bun şi duceţi-mă până în salonul meu – spune Dorothy.

Îl prinde de braţ, se sprijină de el. E încălţată cu nişte papuci care fac, pe linoleum, un zgomot asemănător cu plescăitul valurilor unui resac cu o cadenţă precipitată. Din timp în timp, fata murmură:

— Ciudat, nu credeam să mă fi îndepărtat atât de mult.

John Gheena nu răspunde nimic, căci nu face acum altceva decât s-o înşele: în loc s-o conducă pe Dorothy înapoi în camera ei, şeienul caută o încăpere care să-i fie lui de folos, adică una prevăzută cu o uşă care să se poată încuia pe dinăuntru. Se străduieşte să-şi scoată din minte orice alt gând, să se concentreze numai şi numai asupra dorinţei care-l încearcă. Mai târziu, la căderea nopţii, când va închide obloanele cabanei sale, se va mustra singur, se va condamna, se va pedepsi poate (se va priva, de pildă, de orice fel de băutură la masă; ori îşi va impune să doarmă cu două pături pe

el, cu ferestrele închise şi cu radiatorul electric în funcţiune). Deşi, încă de pe acum John îşi acordă confortabile circumstanţe atenuante: ea trebuie să fi ştiut totuşi la ce primejdii se expune o femeie cu ochii legaţi.

Dacă se va zbate, o va supune. Dacă va începe să urle, o va lua la goană. Dar dacă nu se va opune, cât de blând se va purta cu ea! O va mângâia, îi va spune *roaba mea, roaba mea scumpă, pierdută în noapte;* ea se va dezbrăca, însă el va fi cel care îi va strânge lucrurile, cu grijă, aliniindu-le pe un radiator, pentru ca ea să le afle, după aceea, calde şi uscate. Va fi foarte atent să nu-i agaţe colanţii cu unghiile lui mult prea lungi pentru nişte unghii de bărbat. *Într-o zi îmi voi pune mâinile pe genunchii, strânşi unul într-altul, ai unei fete, şi ea îmi va pili ghearele şi, în tot acest timp, îmi va vorbi cu tandreţe, ca unui leu.*

John a împins-o pe Dorothy într-o încăpere semicirculară, cu pereţii vopsiţi cu lac verde. Există aici autoclave şi maşini de spălat rufe. Tânăra femeie se îndreaptă instinctiv către o fereastră pe care nu o vede, dar pe care o ghiceşte după zgomotul pe care îl face ploaia ce bate în geam. E mai mult surprinsă decât înfricoşată. Pipăie în jur, recunoaşte sub degete nişte ţesături aspre.

— Cearşafuri, spune ea. Şi e o duhoare caldă, o căldură umedă, suntem într-o spălătorie, aţi greşit drumul!

John Gheena răsuceşte cheia în broască. Dorothy ciuleşte urechea, începe din nou să vorbească:

— Aţi făcut-o dinadins. Urmăriţi un gând ascuns!

Face o întoarcere împrejur, vine spre el:

— Sunteţi negru?

El râde stingherit:

— Ei, şi asta ar schimba ceva?

— Nu, fiţi liniştit, nu sunt o separatistă.

Pur şi simplu fata vrea să-şi dea seama care este situaţia. Cunoştea după nume şi evoluţie orice astru din cer, e în stare să străbată New York-ul, noaptea, orientându-se după luceafăr; ar dori ca vikingii să fi descoperit America înaintea lui Cristofor Columb, ca teza *Nord* să biruiască, în fine, teza *Sud:* genovezul îşi datorează gloria unei erori de apreciere, unei întâmplări care a aranjat, cu-adevărat, prea bine lucrurile. Dorothy Kayne a auzit zgomotul uşor al cheii răsucite în broască, a înţeles pe dată ce vrea acest bărbat de la ea; dar tânăra femeie nu-i va ceda decât dacă ştie cu exactitate ce-i va aduce mâine faptul de a fi stat astăzi goală în faţa lui.

Ceea ce o exasperează în cel mai înalt grad e că n-are idee cum arată el. Din vocea lui, din mirosul pe care îl emană nu poate deduce decât unele

contururi vagi, lipsite de interes. Nu are obişnuinţa, nu are o *tehnică*. Dacă îi cedează, el îşi va lipi buzele de ale ei: vor fi oare aspre sau moi, tari sau elastice?

— Vreţi să facem dragoste? – întreabă John Gheena, şi glasul lui nu este nici al unui bărbat, nici al unui copil.

Dorothy îşi sprijină ceafa de un geam, răcoarea sticlei aburite o pătrunde. Pe culoar, hârâie un difuzor: anestezistul este chemat, de urgenţă, în sala de reanimare.

— Vă şochează? – zice John Gheena.

— Nu, spune Dorothy, nu tocmai. Nu de asta-i vorba. Dar dacă e să privim lucrurile în faţă, nu aveţi nevoie să-mi cereţi încuviinţarea.

— Eu cred că da.

Se aşază pe un morman de perne, după ce a dat-o la o parte pe cea de sus, pentru că are pe ea pete de sânge. Toate deodată, supapele autoclavelor lasă să ţâşnească acum un abur albăstriu, dens, care se întinde peste tot. Curând, John Gheena şi Dorothy Kayne vor fi amândoi la fel de orbi.

— Înainte de a spăla ochiuri de geam, spune el, am lucrat într-un laborator unde se încerca efectul unor produse asupra animalelor. Mai ales asupra caprelor. Iar eu aveam în sarcină aceste dobitoace.

— Le dădeaţi să mănânce, le atârnaţi plăcuţe numerotate la gât?

— Nu numai atât. Trebuia să le şi mângâi, să stau de vorbă cu ele, să le liniştesc. Profesorul Hildebrandt zicea că experienţele nu dau rezultate bune atunci când se lucrează pe animale care suferă. Care se află în stare de stress – ăsta era cuvântul lui.

Ea schiţează un zâmbet:

— Şi eu mă aflu în stare de stress, nu-i aşa? Şi de aceea vă luaţi măsuri de precauţie în cazul meu.

El ridică din umeri. Oricum, în clipa de faţă nu mai poate fi vorba de o precauţie, şi nici de altceva: norul albastru-verzui, mirosind a clor, s-a întins în toată spălătoria. Undeva, departe, pe câmpiile din Colorado, unde şi-a înţărcat dracul copiii, sunt vrăjitori care, după ce se vâră în piei de vacă, cusute, ermetic între ele, se întind lângă un soi de altar, alcătuit din pietre încălzite până la roşu: ei susţin că, prin fumul care se ridică, îl văd pe Dumnezeu la faţă. Dar nu acesta e locul cel mai potrivit pentru a-i scoate unei tinere oarbe hainele de pe ea.

— Să mergem, spune John.

Ashton Mysha stă drept, în picioare, pe culoar. Şi-a pus vestonul de la uniformă peste pijama, şi aduce acum cu un dezertor, dintr-o armată de odinioară: e hărtănit de la papuci până la brâu, însă de aici în sus se

desfăşoară fala ceaprazurilor aurite, peste postavul de un albastru-întunecat.

Când o zăreşte pe Dorothy Kayne sprijinită de John Gheena, încearcă un simţământ neplăcut: de ce s-o fi dus fata asta să caute prin toate cotloanele spitalului ceea ce putea obţine de la vecinul ei de pat?

De când fusese înălţat în funcţia de ofiţer secund, Ashton Mysha aproape că n-a mai coborât de pe vas. În ce le priveşte pe femei, n-a mai avut prilejul să cunoască decât faţa lor efemeră, ceea ce oamenii din formaţiunea hotelieră a echipajului numesc *surâsul de cinci zile*. Pe mare, pasagerele aşteaptă cu nerăbdare o ocazie, la nevoie o provoacă (doar fetele aflate la o vârstă fragedă au o atitudine rezervată, însă, de la o traversare la alta, acestea sunt tot mai puţine). Balul de adio, care se dă în ultima seară petrecută pe transatlantic, e socotit un fel de joc de schimbare a partenerilor, cel puţin aşa spun oamenii de serviciu de la bord: sus, pe puntea unde se află ambarcaţiunile de salvare, din penumbra coridoarelor, ei văd cum perechile se desfac pentru a se alcătui din nou în alt chip. Ofiţerii necăsătoriţi, dădăciţi şi împuterniciţi de comisarul de bord, se îngrijesc de femeile singure; le duc cu ei pe puntea din spate şi acolo le spun câteva din cele o mie şi una de lucruri ştiute de ei pe de rost, însă pe care nu le-au trăit niciodată: întâmplarea cu norul de peşti zburători care s-a abătut, odată, în zori, asupra vasului, şi *să vezi drăcie, draga mea, unul dintre ei s-a strecurat în halatul de baie al comandantului, nu-ţi poţi închipui ce râs a fost;* şi aceea cu prăbuşirea, în apropiere de insulele Azore, a avionului american pentru zboruri transoceanice *Princess of the Stars,* cu pasagerii care stăteau ghemuiţi unul într-altul pe aripa avionului, cu radiotelegrafistul lansând rachete de culoare roşie, cu pungile-vomitoare săltând pe valuri alături de portmonee din piele de şopârlă; *când i-am ridicat la bord pe bieţii oameni, nu mai încetau să-şi facă, în continuare, rugăciunile; iar unul din băieţii noştri, un prichindel de marinar, unul pe nume Chaumeil, se credea Dumnezeu în persoană: în loc să dea o mână de ajutor la manevre, el împărţea binecuvântări, porcul!*

— Miss Dorothy, murmură Ashton Mysha, trebuia să mă chemi.

— Eram eu acolo, spune John Gheena.

Şeienul îi dă drumul femeii, care se îndreaptă spre Mysha. Acesta o primeşte la pieptul său, închide ochii. Are o tresărire.

— Bun, voi avea eu grijă de ea. Mulţumesc pentru tot.

— N-aveţi pentru ce, spune John. Şi adaugă: Am de spălat trei sute cincizeci de geamuri. Trebuie, totuşi, să mă pun şi eu pe treabă.

Conducând maşina la limita excesului de viteză, John Gheena o ia în sus, pe Long Island, în direcţia nord. Ţine cu chirie, în cartierul Queens, o cameră galbenă, aproape goală, oarecare, deşi are şi o casă adevărată, proprietatea lui, la vreo trei ore distanţă de New York City. În 1960, a cumpărat pe credit o veche construcţie de lemn – în vremea aceea nu costa mai nimic. Acoperişul ei e prevăzut cu un soi de parapet crenelat: din acest loc de observaţie, soţiile marinarilor pândeau odinioară sosirea corăbiilor. E o casă pântecoasă, solid înfiptă în stâncă, ceea ce explică, poate, faptul că a putut rezista vreme de peste o sută cincizeci de ani uraganelor care bântuie pe coasta Atlanticului.

Tot pentru a da într-un fel cu tifla furtunilor, şeienul şi-a tratat casa ca pe o navă – folosind, pentru a astupa găurile dintre scândurile pereţilor şi acoperişului, calafatul tradiţional. Însă atacul sării şi zguduiturile produse de vânt sunt atât de puternice, încât, în fiecare an, John trebuie să ia, din nou, totul de la început. Atunci, opt zile în şir, topeşte şi amestecă bine, în nişte bidoane imense, smoala, catranul şi cânepa scămoşată.

Locuinţa lui e împresurată de locuinţele altora, cei mai mulţi dintre ei oameni foarte bogaţi, *money-makers* din Manhattan, a căror distracţie favorită este să echipeze şi să lanseze yachturi de înaltă performanţă. Pe frânghiile de întins rufe, aceştia nu pun la uscat chiloţi ori batiste, ci – triunghiulare, multicolore – steguleţe de semnalizare. Fete cu braţele bronzate întind pe peluzele în stil englezesc pânze de corabie atât de ușoare încât, pentru a nu-şi lua zborul, trebuiesc prinse în cele patru colţuri, sub pres-papieruri de cristal.

Oamenii aceştia au cu ce să stăvilească tornadele: ei şi-au înecat în beton pereţii de scânduri. Dar lasă să putrezească (decrepitudine calculată, minuţios elaborată) zugrăvelile din verandele cu coloane după cum respectă urzicile şi brusturii: lumea străveche, primitivă vine astfel să le lingă picioarele; la urma urmei, Saratoga, oraşul cu o sută douăzeci şi două de izvoare, se află şi el prin apropiere.

John Gheena ştie că vecinii ar dori să-l vadă mutat: el nu este unul de-ai lor. Şi nu e vorba atât de rasă, cât de avere. De altfel, el nu ia parte la niciuna din petrecerile locale – reconstituiri istorice, alegerea unei regine la un concurs de frumuseţe, un carnaval cu pretenţii –, retransmise de posturile de televiziune din Long Island. În repetate rânduri, – aducând ca argumente vremea urâtă, noroiul de pe drumuri, geamurile sparte, magazinele închise –, agenţi imobiliari au venit să-l caute pe şeien; i-au oferit preţuri regeşti doar îl vor face să se aşeze în altă parte. I-au reamintit că agenţii fiscului erau cu ochii pe cei din nordul statului şi că nu e neapărat avantajos să te declari

proprietar în zonele de influenţă ale lui *Fire Island* sau *Dutchess County*. Însă, nu departe de malurile Hudson-ului, îşi au locul păduri adânci.

Punându-şi un fular alb în jurul gâtului, John Gheena urcă pe terasa de deasupra casei sale. E noapte. John se întreabă dacă Dorothy Kayne va primi să locuiască vreo câteva zile la el. Fireşte, în descrierea pe care i-o va face, casa va arăta altfel decât este în realitate. Dacă se va dovedi destul de dibaci, Dorothy va vedea poate în închipuire un conac din secolul XIX. O va face să ia scândurile zgrunţuroase drept lambriuri, şi ieşiturile calafatului drept stucaturi. Un orb, se pare, se lasă dus mai uşor decât oricare alt om.

Seara, şeienul o va conduce pe Dorothy pe terasa lui cu parapeţi. Îi va pune pe umeri un şal cu ciucuri, din acelea la care ţese mereu Mama Pageewack. Cu glas cumpănit, va scorni nişte vase fantomă ce tocmai ar trece prin faţa casei. Va zice:

— Acul barometrului coboară prea repede, o să se întâmple ceva. Ştiţi, cojile astea de nucă plesnesc cât ai zice peşte. Nu e de glumă, nu râdeţi, Miss Dorothy! Acolo, la capătul cel mai îndepărtat al bompresului nu-i de joacă.

Iar ea, cu o severitate simulată (aici va vorbi învăţătoarea din ea, profesorul de sociologie urbană cu părul lins şi unghiile scurte, date cu lac incolor):

— Nu-ţi bate joc de mine, John, nu-ţi stă bine! Nu e niciun fel de navă acolo! Dacă ar fi, aş auzi şi eu strigându-se, dându-se ordine.

— Fă dumneata haz, dacă-ţi dă mâna, miss Dorothy! La urma urmei, pe noi nu ne paşte nicio primejdie. Poate doar aceea ca pălăriuţa dumitale să-şi ia zborul. Dar nebunii ăia, uite, merg cu toate pânzele sus – chiar şi cu focurile de pe strai!

Indienii nu au o istorie maritimă. Moartea i-a surprins pe pământ; o sută de mii de pirogi din scoarţă de copac nu vor alcătui niciodată o corabie. John Gheena îşi duce viaţa la malul mării, poate pentru a repara o nedreptate. Comandă din Elveţia cărţi de artă tratând despre navele construite din lemn, ciopleşte, în trunchiuri de măr, naive modele de corăbii cu trei catarge. Uneori, şeienul îşi aţinteşte privirile către miazăzi, către New York. Dincolo de păduri şi de ţărmuri înalte, New York-ul este asemeni unei băşici umplute cu o pâclă lăptoasă – verde-albăstruie iarna – care se tot înfoaie pe măsură ce trece timpul; totul se umflă asemeni unei ciuperci, iar otrava – mulţimea, automobilele, luminile, vapoarele – e strânsă toată în piciorul ciupercii.

Dar va veni vreodată fata aceasta subţire, fecioara aceasta cu ochii orbi să doarmă în castelul şubred, de lângă ocean, în care John Gheena tocmai deschide, mormăind, nişte cutii de cârnăciori în sos tomat?

Pe la ora unsprezece din noapte, din casa cea mai apropiată – aceea a senatorului Cadett – izbucnesc nişte strigăte. Pentru a vedea ce se întâmplă, e nevoie să aştepţi până ce fascicolul de lumină al farului-baliză nr. 4 va lumina, în trecere, faţada. Iar atunci, John Gheena nu are la dispoziţie decât câteva secunde pentru a-l zări pe senatorul Cadett, împreună cu familia, servitorii şi dogii săi, alergând pe pajiştea albă, de sare, şi adăpostindu-se lângă fagul sub care vântul înnoadă funiile unui scrânciob. Acolo, se ghemuiesc toţi unii într-alţii. Suflul vijeliei ridică poalele cămăşii de noapte, brodată în chip romantic cu dantele, pe care o poartă Suzan Cadett. Le ridică şi pe acelea ale fiicei sale, Eileen, care are genunchi rotunzi, bucălaţi, ca ai unui copilaş.

Timp de vreo trei sferturi de oră nu se mai întâmplă nimic. Majordomul şi bucătăreasa adună crengi, fac un morman de vreascuri. Flăcările se înalţă, şeienul nu mai este nevoit să aştepte străfulgerarea produsă de baliză pentru a urmări desfăşurarea a ceea ce s-ar cuveni, acum, să se numească eveniment. Curând, nişte maşini oficiale, şi de prim ajutor, precedate de motociclete, împresoară proprietatea senatorului Cadett; urcă aleile cu pietriş vreo şase maşini cu pompieri, un camion-atelier, al departamentului de urbanism, câteva Cadillac-uri sumbre. O ambulanţă municipală a venit şi ea, s-a hurducat pe pajişte şi a plecat apoi, împroşcând în juru-i cu şuvoaie de lumină albastră.

John Gheena se gândeşte mai întâi că trebuie să fie vorba de vreo luare de ostatici; face numărătoarea exactă a membrilor familiei Cadett, a servitorilor, a câinilor – şi îşi dă seama că se înşelase; de altfel, într-o asemenea împrejurare, ambulanţa ar fi rămas la faţa locului.

Baterii de proiectoare luminează frontonul casei: o falie lungă împarte faţada în două părţi de mărimi diferite, ca după un cutremur de pământ. Din timp în timp, un nor de praf de ipsos izbucneşte din cicatrice. Pompierii înaintează lent către înalta reşedinţă, cocârjaţi şi bănuitori, de parcă s-ar apropia de o bancă gemând de ostatici, aflaţi cu toţii la cheremul vreunui răufăcător înarmat – şi nebun. Pentru a-şi dirija oamenii, inginerul de la secţia urbanistică se foloseşte de un megafon.

Deodată, undeva, într-un zid, explodează o conductă de apă. Falia se lărgeşte, vomită un lichid dens, pal – ca laptele. Pietre şi aşchii de beton cad, azvârlite cu putere, pe gazon. Dogii germani urlă, la lună.

Oamenii din echipele de intervenţie dispar, intră în casă. Aceasta seamănă în prezent cu un decor de teatru uitat pe scenă după încheierea spectacolului. Se lasă liniştea, o linişte mare, care cuprinde tot: oamenii, lucrurile, zgomotele – totul se destramă şi se stinge. Membrii familiei Cadett

şi-au părăsit casa bolnavă, plecând la bordul unui minibuz al poliţiei. Proiectoarele sunt acoperite, strânse, reaşezate în lăzile din părţile laterale ale maşinilor. Un negru tânăr, pe un triciclu prevăzut cu un cufăr pentru păstrarea mărfurilor, aduce provizii: *pizza* pentru pompieri.

Se luminează de ziuă. Deasupra oceanului plutesc cu repeziciune nori uriaşi, trandafirii şi puri. Şeienul a adormit demult, pe terasa lui de lemn.

În cursul dimineţii, ducându-se până la *drugstore* pentru a-şi cumpăra bere, doi pui, prezervative şi un fierăstrău de mână –, John Gheena are prilejul să afle adevărul: casa Cadett a fost atinsă de „lepra pietrelor”.

Deşi, pe drept, cuvântul lepră te poate duce cu gândul la un proces lent de degradare, în cazul de faţă el nu redă exact întreaga realitate: spre deosebire de aceea a oamenilor, lepra pietrelor nu acţionează la suprafaţă; răul e cu atât mai de temut cu cât avansează în secret, asemeni unui cancer, pe sub gangă, pe sub tencuială, pe sub crusta de var. În tainicu-i adânc, mineralul se descompune, apoi se deschide, desfăcându-se din însuşi interiorul său. În consecinţă, serviciile de securitate urbană din Long Island au decis să efectueze un control sistematic al tuturor caselor din apropierea celei a familiei Cadett. În adâncimea pereţilor vor fi înfipte sonde; în locurile unde specialiştii vor constata o porozitate anormală, o oarecare fragilitate în inima însăşi a pietrelor, vor injecta ciment proaspăt preparat, nisip cu grăunţii necontaminaţi.

În cursul ascensiunilor sale făcute pe clădiri înalte, lui John Gheena i s-a întâmplat să dea de cornişe devenite friabile. A raportat despre ele, a întocmit dări de seamă. Arhitecţii, însă, sunt de părere că e normal ca un zgârie-nori să se erodeze pe măsura trecerii timpului; ei spun că factori răspunzători în această privinţă pot fi consideraţi: vântul, gazele nocive, păsările – şi chiar soarele. Drept care, din timp în timp, mai apare câte cineva care propune să fie omorâte toate păsările din New York City. În acest scop, ar fi suficiente cincizeci de helicoptere, aliniate în zbor frontal, care ar împrăştia o ceaţă formată din vapori toxici. O asemenea operaţie, practic, n-ar atrage după sine niciun efect secundar, dacă exceptăm intrarea în agonie a tuturor veveriţelor din Central Park, şi aceea a vreo cinci sute de câini şi pisici cu slabă constituţie fizică. Datorită acţiunii centralelor sindicale, proiectul nu a fost pus niciodată în aplicare: salariaţii municipalităţii sunt de acord să strângă, să malaxeze şi să ardă ambalaje vechi, resturi de îmbrăcăminte soioasă, rămăşiţe din orice – nu însă şi cadavrele micilor vietăţi ale oraşului.

E unul din motivele pentru care John Gheena trimite regulat bani la A.F.L. – C.I.O.[9], cu toate că a refuzat să se afilieze acestei organizaţii.

Şeienul se întoarce acasă şi adulmecă îndelung fundaţiile solide ale reşedinţei sale: ştie că locuinţele atinse de lepră emană un anume miros, slab, însă foarte scârbos. John n-are la ce să aştepte să fie aduse aici sondele: un indian e în stare să simtă acest iz de putreziciune înainte de a fi prea târziu.

Poliţia a pus să se ridice o palisadă jur-împrejurul proprietăţii senatorului. În răstimpul unui singur weekend, copiii acoperă ulucile înalte cu desene şi inscripţii care, încetul cu încetul, prind să capete o ordine şi să spună poveşti; acestea se suprapun şi în scurtă vreme pe pereţii de lemn nu vor putea citi ceva decât persoanele avizate. Privind de pe terasa lui, John Gheena încearcă să înnădească fire ale acţiunii, sugerează peripeţii, propune deznodăminte.

Însă copiilor le e frică de şeien: prea-i nemişcat de tot, prea-i mare, şi vorba îi este tărăgănată, şi casa lui nu e albă, cum sunt celelalte case, şi această casă scârţâie din încheieturi la cea mai mică suflare de vânt.

Drept urmare, totul continuă să se desfăşoare într-o mare neorânduială: apar femei verzi, zbârlite ca nişte căpăţâni de anghinare; şi omuleţi cu ochi bulbucaţi – uite-i că beau sifon (se văd nişte bule, aşadar de sifon trebuie să fie vorba) din ceşti aşezate pe nişte farfurii zburătoare. Ceva mai departe, acolo unde gardul trece pe lângă un boschet de arbori japonezi, o fetiţă schingiuieşte, de data asta de-adevăratelea, o altă fetiţă, ale cărei mâini au fost fixate de uluci cu benzi de hârtie adezivă. O şopârlă mare îşi târăşte anevoie trupul peste desene şi, din când în când, alunecă şi cade.

O echipă de cineaşti din Boston a descins în aceste locuri pentru a filma imensa frescă şi pe cei care lucrează la compunerea ei. În cursul dezbaterii care va urma proiectării filmului, pictori şi scriitori vor încerca să dezvăluie tainele creaţiei spontane. În tot acest timp, de partea cealaltă a palisadei, casa Cadett cade în ruină. E o cădere invizibilă, înspăimântător de tăcută. Apa, gazul şi curentul electric au fost oprite. Nu se vor produce nici inundaţii, nici explozii.

În seara zilei de duminică, două camioane intră în parc. Senatorul Cadett a oferit o groază de bani unei întreprinderi care se ocupă de mutări, pentru a scoate de acolo operele de artă aflate în salon, în camerele de la etaj, în

[9] Organizaţia sindicală din S.U.A.

bibliotecă. Cei care fac operaţia sunt nişte negri: supleţea lor e legendară, ei vor şti cum să se mişte – cu paşi de dansatoare – pe podelele mişcătoare.

E ora douăzeci şi unu şi zece minute. Sub raza de lumină intermitentă a farului-baliză nr. 4, monumentala casă se clatină din temelii. Cocoţaţi pe acoperişurile camioanelor, lucrătorii de la întreprinderea care se ocupă de mutări fac fotografii. Sfârşitul urmează să vină peste câteva clipe.

Se aud, la început, mai multe răsuflări, un fel de gâfâit aspru care face ca pereţii să se dea în lături. Geamurile plesnesc. Horcăitul creşte în intensitate. Apoi, se aude ceva ca o şiroire de ape: se dislocă pietrele, oprite un moment în încâlceala caprifoiului şi a glicinelor. Te-ai fi putut aştepta la o bubuitură, totul se termină însă printr-un geamăt ascuţit: grinzile mari şi stâlpii de susţinere rămân în picioare, a pierit numai partea pulpoasă a casei.

Luni dimineaţa, John Gheena renunţă să mai ia maşina lui pentru a se duce la *Milous Enterprise*, unde Peggy îi va indica poziţia zgârie-nori-ului ce-i este dat în seamă; suntem în a doua zi de Paşti, autostrăzile care leagă Long Island-ul de New York City sunt pline până la refuz.

John ia, aşadar, trenul, apoi metroul. Deschide un caiet de desen. Pe o foaie de hârtie albă, foarte groasă, îi scrie lui Dorothy Kayne.

În apropiere de Stony Brook
ora 7,49

Dragă Dorothy,

Când ai să ieşi din spital purtând încă mizeria aia de legătură la ochi, vei fi total pierdută. Ştiu asta, şi o mulţime de alte lucruri pe care ţi le voi spune mai pe îndelete, poate. Cum să se descurce un om în New York City, când nu vede deloc?

Dumneata te-ai gândit la asta?

Traversezi o stradă, fie şi numai atât, şi oricând poţi cădea mesa. Să fii ucisă, vreau să spun. Pe deasupra, cum ai să faci să-ţi speli rufele, să mergi după cumpărături? Când o să-ţi dea restul, n-ai să fii sigură că nu te fură. Şi tot timpul o să fie aşa, dragă Dorothy.

Eu unul am o casă. La malul mării. E puţin cam departe de centru, dar zău că merită osteneala. Zarvă fac acolo numai avioanele care vin din Canada ori dinspre cataractele Niagarei. Noaptea nu te deranjează nimeni.

Aş fi bucuros să vii în casa mea, să stai la mine până în ziua în care ţi se va scoate legătura de la ochi. Gătesc bine. La fel şi Mama Pageewack, iar ea stă foarte aproape. În timpul zilei, toată casa va fi a dumitale.

Cu siguranță, Dorothy, crezi că vreau să mă culc cu dumneata. Însă eu am acasă o pereche de cătușe. Deci, ai să mă poți lega de patul meu până la ziuă. În felul ăsta ai să fii liniștită.

N-am să te las să te lovești.

Îți fac această invitație pentru că țin mult la dumneata. Sunt spălătorul acela de geamuri pe care îl știi. Sunt și de rasă indiană, și mi-ar face plăcere să pun sare în supa mea și a dumitale. N-am avut niciodată o femeie în casa mea, timp de mai multe zile, vreau să spun.

Cred că vei spune nu, Dorothy. Și, la urma urmei, ar fi și normal. Dar mă gândesc la asta de vineri, și te îmbrățișez ca un frate.

Semnează și se întreabă cine va da citire, cu glas monoton, epistolei pe care tocmai o scrisese.

În parcul *South Fashion*[10] al spitalului, o spumă deasă, cenuşie se agaţă de arbori; sub crengile joase, lianele fibroase formează un fel de nacele: profitând de câte un moment de neatenţie din partea infirmierelor, bolnavii neascultători îşi ascund în ele medicamentele pe care nu au chef să le înghită.

Aici, pe o bancă (adusă de-a dreptul dintr-o grădină publică din Franţa, după cum atestă o plăcuţă ovală, cu emailul alb, ciobit în câteva locuri – acolo unde a fost izbit de cârje şi de rezemătoarele fotoliilor pe rotile) stau Dorothy Kayne şi Ashton Mysha. Ofiţerul secund de pe *Vastitude* îşi citeşte corespondenţa, în timp ce Dorothy întoarce pe toate feţele scrisoarea pe care o ţine între degete.

— Termin îndată, spune Ashton Mysha, şi-ţi citesc şi dumitale scrisoarea.

Mysha descifrează o telegramă semnată de comandant, de mecanicul şef, de medicul şi de comisarul de bord al pachebotului; o mototoleşte în palmă, o bagă în buzunar şi adaugă:

— Ei bine, sunt încântaţi. Nava intră în reparaţii generale. Şi apoi: marea albastră, languste, temple greceşti.

— Când urmează să li te alături?

Ashton schiţează un surâs.

— Cred că am să las totul baltă. Mediterana asta a lor îmi trezeşte amintiri neplăcute; aş prefera să-mi găsesc de lucru pe vreun vechi cargou de pe liniile maritime către America de Sud. Evident, dacă asemenea vase mai există încă.

Când, ridicându-se dinspre terenurile mocirloase ale Poloniei, frigul îşi punea pecetea pe geamuri, părinţii lui vorbeau de Panama, de Chile, de Valparaiso. Îngrăşământul de guano, care se încarcă acolo, e tot un fel de baligă – de pasăre –, dar albă, smântânie, şi costă scump, şi nici nu miroase atât de rău ca gunoiul folosit în regiunea Pinsk-ului, alcătuit din mâl searbăd, din cotoare de legume stricate, din frunze veştede şi din fecale de porc.

Nu va fi el, Ashton Mysha, cel dintâi polonez de pe Pacific. Iar în mai puţin de trei ani, va putea pune de-o parte atâţia bani cât să echipeze şi să lanseze la apă o goeletă cu care să facă trafic mic, între insule. Va putea să vadă luminile aprinse de oameni, licărind departe, sub nişte cornişe, printre palmierii înalţi: va fi liber să se apropie, ori să se îndepărteze în grabă de ele.

Marele secret e poate acela de a accepta, la răspântii, calea indicată de macazuri, de a nu privi înapoia ta încercând să găseşti drumul pierdut.

---

[10] De stil – horticol-sudist (engl.).

— Când ies de aici, spune ofiţerul secund de pe *Vastitude,* caut vreun vapor care face curse spre Sud. Până să mi se aprobe cererea pentru acordarea unui permis temporar de lucru, voi fi pus mâna pe ce vreau.

— Transporturile de guano... s-a terminat cu ele; iar cele de nichel – merg iavaş-iavaş.

— Oricum ai lua-o, pe o navă, te duci mai întâi pe tine însuţi.

E oră de vizite. O rumoare surdă vine dinspre locul de parcare, unde nefericitul căruia i se spune „amiral" – din pricina caschetei pe care o poartă – dirijează gesticulând fluxul automobilelor de marcă Oldsmobile cu geamurile date cu vopsea: misiunea lui secretă este aceea de a nu lăsa ca maşina mortuară să se amestece cu maşinile norocoase, încărcate cu flori, cu bomboane, cu copii.

Încet, fără grabă, Ashton Mysha a dat citire scrisorii trimise de John Gheena. O pune din nou în palmele deschise ale lui Dorothy – care nu spune nimic.

— E indianul acela, spune Mysha, ţi-l aminteşti?

— Nu.

El râde:

— Bineînţeles că ţi-l aminteşti. Uriaşul ăla, insul ăla atât de înalt încât trebuia să meargă înclinat când trecea pe sub lămpile cu neon de pe culoar. Te-a dus într-o cameră de spălătorie, şi acolo...

— Nu s-a atins de mine, spune cu glas scăzut Dorothy.

— Presupun că, în cazul acesta, dumneata ai fi strigat, ar fi venit oameni, smintitul ăsta şi-ar fi pierdut slujba.

— Nu, spune ea. Televizoarele mergeau în toate camerele, cine m-ar fi auzit? Avea şanse, indianul!

Şi se ridică, face câţiva paşi, ţinându-şi braţele întinse drept înainte.

— Ar trebui văzut cum arată lucrurile la el acasă; dacă nu e prea de tot jalnic. Am zis *văzut*. E ceva ce nu înţeleg: în Long Island, la ţărmul mării, sunt numai milionari. Spune-mi şi mie, ce poate să caute acolo un indian?

Dorothy a fost autorizată să părăsească spitalul de îndată, dacă doreşte; va fi chemată doar o dată pe săptămână, pentru a i se schimba compresele şi a fi supusă unui examen medical. Ei, însă, îi este frică să se ducă la universitate cu legătura aceea la ochi, să se întoarcă în micuţa garsonieră de la etajul doi, corpul F, cu bucătăria ei plină de manete, cu capcanele instalaţiei de duş. Îi vin în minte tot soiul de întâmplări cu oameni orbi opăriţi sau asfixiaţi. Chiar dacă va trece cu bine piedicile care-i vor sta în faţă în primele zile, chiar dacă picioarele şi mâinile ei vor învăţa pe de rost

topografia camerei, colţurile mobilelor, asperităţile pereţilor, totdeauna va mai rămâne acel neliniştitor *dincolo de uşă*.

Nici până în vară, poate, medicii nu-i vor permite să-şi scoată de pe ochi legătura albă, moale, din lână de Shetland. Încăpere după încăpere, universitatea se va goli. Dacă, odată, în toiul nopţii, pe Dorothy o va apuca setea, cine o va lua de mână ca s-o ducă până la automatul distribuitor de apă gazoasă, instalat pe culoar, lângă ascensoare? Cine o va ajuta să-şi calce o bluză, să descifreze modul de întrebuinţare a medicamentelor?

Laedipark, medicul care o tratează, i-a propus să urmeze *cursul de adaptare la condiţiile impuse de starea de cecitate:*

— În principiu, miss Kayne, această sesiune e strict rezervată celor cărora nu li se mai poate reda vederea. Dar, întrucât nu putem şti cu certitudine când vă veţi vindeca de beteşugul pe care-l aveţi, comitetul de selecţie ar accepta, fără mari dificultăţi, candidatura dumneavoastră.

— Nu vreau!

Îşi aminteşte că atunci a răsturnat scaunul pe care stătea, că a fugit, dând ocol prin încăperea cu mobile puţine.

— Miss Kayne, vă rog, liniştiţi-vă!

Ea se gândea: „De m-ar pune în cămaşă de forţă, de mi-ar prinde mâinile în inelele unei centuri de imobilizare, de-ar zăvorî uşile şi ferestrele! M-am săturat până în gât să arăt ca o veveriţă intrată în panică!"

— Miss Kayne, a spus doctorul Laedipark, aş dori, sincer, să vă scutesc de un tratament cu neuroleptice. N-aţi fi de acord să faceţi un mic efort?

Cum o fi arătând omul ăsta? E oare înalt, uscăţiv, cu părul rar şi cărunt, din aceia cărora le place să supună voinţa oamenilor? Sau, dimpotrivă, e niţeluş pântecos, cu tâmplele brobonite de sudoare, cu halatul neîncheiat la toţi nasturii? Dar o fi având oare halat? Un nume, o îndeletnicire, un glas – cât de sărace sunt aceste repere!

Dorothy s-a îndreptat către el, şovăitoare:

— Nu pot să mă obişnuiesc. Sunt dezolată că mă port atât de lamentabil, dar nu izbutesc să mă deprind. Vă pierdeţi vremea, ocupându-vă de mine. *Prefăcându-vă că vă interesaţi.*

Laedipark s-a ridicat din fotoliu, a cuprins-o în braţe pe tânăra femeie:

— Totul va fi bine, miss Kayne. Dosarul dumneavoastră medical e bun. Aveţi grijă însă, orice s-ar întâmpla nu trebuie să plângeţi; lacrimile ar putea să schimbe compoziţia preparatului cu care sunt umectate pansamentele dumneavoastră.

Mai apoi, Dorothy s-a gândit la o soluţie de compromis, ceva între spital şi garsoniera de la universitate: un hotel corespunzător, în centrul New York-

ului, oferindu-și serviciile douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Portarii ar ajuta-o să intre și să iasă, recepționerul i-ar citi scrisorile, gromul ar face în locul ei demersurile trebuitoare la bancă sau la societatea de asigurări, detectivul stabilimentului ar veghea în permanență asupra poșetei ei.

Dar Dorothy știe să și socotească: chiar dacă ar împărți bacșișurile cu zgârcenie, își va putea oferi cel mult cinci săptămâni de confort.

— Ashton, când vei ieși de aici, ia-mă și pe mine cu dumneata. Fă asta pentru mine, du-mă la indian acasă.

— De ce? N-ai prieteni?

— Ba da, sigur că am o mulțime. Dar ăsta e indian. E convins că am să refuz invitația lui. Ducându-mă la el, am sentimentul că eu sunt cea care oferă ceva.

Polonezul zâmbește:

— Tuturor le va fi milă de dumneata, numai lui – nu. Asta e, nu-i așa?

— Să ne întoarcem înăuntru, spune ea, uite că se întunecă.

Lângă statuia reprezentând-o pe Rachel, le iese în cale un bătrân dement. Înarmat cu o prăjină lungă și mlădioasă, omul biciuiește crengile de jos din coroana unui fag: trage nădejde că va doborî astfel păsări. În 1942, pe un aerodrom situat pe o insulă îndepărtată din arhipelagul Filipinelor, se afla în așteptarea unui avion care trebuia să aterizeze, aducând întăriri. Primul însă s-a prezentat un submarin japonez: s-a ridicat la suprafață și, mergând de-a lungul țărmului, a tras câteva salve, la întâmplare. Atunci, pe plajă, a plouat cu papagali morți.

Urâcios e zgârie-nori-ul ăsta, totul numai decroșări. Cele o mie două sute de geamuri de pe fațada lui de sud-vest înmagazinează, asemeni unui cuptor solar, căldura venită din cer. Având mâinile jilave, John Gheena pierde un timp prețios pentru a trece peste cornișele coborând în surplombă. Reținut de hamul său de siguranță, se oprește din ce în ce mai des. Pentru a se destinde, se balansează în gol. Chingile pârâie.

Jos de tot, risipiți de-a lungul bulevardului, vânzătorii de ziare expun în galantare edițiile de după-amiază. Iar dincolo de ferestrele zgârie-nori-ului niște aparate de radio cu tranzistori difuzează buletinul de știri de la ora șaptesprezece: la sediul unui gimnaziu, special amenajat pentru această împrejurare, senatorul Cadett dă o conferință de presă; relatează despre prăbușirea reședinței sale din Long Island, nelăsând deoparte nici cel mai neînsemnat amănunt; amintește de apartenența sa la partidul democrat, spune că americanii trăiesc pe un vulcan – *nu din cei care împroașcă flăcări,*

nu, ci din aceia care ne aduc ameţeala şi neantul sub tălpile picioarelor. Cadett vorbeşte, bineînţeles, despre casa lui; însă comentatorii de la radio îi interpretează cuvintele, le politizează; şi New York-ul aderă, ca un singur om, cu un soi de încântare morbidă; Fifth Avenue e plină de automobilişti ce pândesc apariţia vreunei crăpături în coasta lui *Empire State Building*.

După senatorul Cadett, ia cuvântul Ernst Anderson. Bărbatul acesta gigantic şi pleşuv, cow-boy-ul acesta înveşmântat în piele neagră este şeful formaţiunilor de combatere a incendiilor:

— New York-ului nu-i mai dă mâna să-şi ofere luxul unei catastrofe. Sunt zece ani de când o tot repet, şi nimănui nu-i pasă. Să presupunem că un incendiu, un foc de gradul 4, de pildă, izbucneşte undeva, la periferie: viteza lui de propagare ar depăşi posibilităţile noastre de intervenţie.

— Ce vă lipseşte, Ernst?

Întemeindu-se pe cifre, Anderson evocă penuria de personal, gradul de uzură a materialului, dificultăţile ce rezultă dintr-o infrastructură urbană aberantă – *un oraş care se umflă mereu, fără ca nimeni să ţină seama că, astfel, spaima pe care o provoacă devine şi ea tot mai mare.* Străzile s-au înnegrit de atâta lume, cursele făcute până la locul incendiului, de prin anii 1880, şi-au trăit traiul; astăzi, nici nu mai poate fi vorba să calci pe cineva, să răstorni o tarabă dând buzna pe trotuare. În spatele camionului cu lapte, automobilele prevăzute cu staţii de radio şi ambulanţele cu instalaţii de reanimare bat şi ele pasul pe loc, în acelaşi ritm cu oricare alt vehicul. Exerciţiile de alarmă sunt limitate de costul carburantului: numărul de ore de ieşire *la rece* e adus, păstrând proporţiile, la acelaşi ordin cu cel al port-avioanelor şi bombardierelor ţinând de *Strategic Air Command.*

— Dar lucrul cel mai rău, adaugă Anderson, e nivelul salariilor. Ştiţi dumneavoastră cât câştigă un pompier, dacă punem la socoteală şi primele?

Senatorul Cadett i-o retează, exploatând întrebarea pusă:

— Partidul democrat a cerut mărirea imediată a unor salarii din sectorul de stat, Ernst. Da, e vorba de cele ale infirmierelor, gunoierilor, pompierilor, măturătorilor de stradă, lucrătorilor de la pompele funebre. Numai că dumneata te încăpăţânezi să-ţi dai votul republicanilor.

John Gheena îşi strânge prăjina telescopică. Dacă New York-ul va lua foc, dacă New York-ul se va nărui – el va avea un loc în lojele de rangul întâi.

Şeienul a avut întotdeauna senzaţia că este un spectator privilegiat al acestui oraş, pe suprafaţa căruia nu mai apucă să pună piciorul decât pentru a închide ochii.

Când John zăreşte pitonul, e prea târziu: în aceeaşi clipă, lighioana aceea prelungă l-a văzut şi ea pe om.

După ce totul e trecut, e ușor să spui: *ar fi trebuit să simt primejdia, după cutare sau cutare semn, să-mi dau seama că există ceva nefiresc, ceva ieșit din comun.* Efectiv: un ochi de geam e spart, iar cioburile acoperă bordura cornișei; păsările zboară în cerc în jurul zgârie-nori-ului, din ce în ce mai aproape, dar fără a se așeza pe el.

Reacţia imediată pe care o are șeienul e un gest de furie: Peggy, sau dispecerul, ar fi putut să-i semnaleze că la etajul treizeci și doi există un laborator specializat în studierea reptilelor și, atunci, pentru orice eventualitate, John și-ar fi luat măsuri de prevedere.

În clipa de faţă, nici omului, nici animalului nu le mai stă în putinţă să refuze lupta; unul din ei trebuie să cedeze locul celuilalt. Șarpele își leagănă capul turtit și subţire. Se încolăcește. Cu o încetineală înspăimântătoare, cuibărindu-se în el însuși, gata să se arunce înainte. John socotește că adversarul său trebuie să măsoare de la bot până la vârful cozii aproape șase metri, că diametrul corpului său atinge șaptezeci de centimetri. Eventualele mușcături ale pitonului nefiind otrăvitoare, primejdia va sta în forţa și agilitatea, de-a dreptul fantastice, ale animalului, care, după toate probabilităţile, va încerca să-l sugrume pe om.

Scoţând ţipete ascuţite, păsările iau înălţime.

Pe pământ, în pădurile din Long Island de pildă, John Gheena ar înfrunta reptile cu un soi de exaltare. Aici însă e stânjenit în mișcări. Șarpele se sprijină solid pe cornișă, în timp ce indianul e nevoit să se bizuie pe complicata îmbinare a curelelor ce alcătuiesc hamul său de siguranţă, să se încreadă în rezistenţa prizei cu ventuze. Tot ceea ce poate face e să imprime bietului său trup, prins în chingi, un elan îndeajuns de mare, care să-l arunce înapoi, astfel ca la întoarcere să izbească peretele zgârie-nori-ului; altfel spus: să se transforme într-un ciocan înzestrat cu o forţă care să se poată opune, corespunzător, aceleia pe care șarpele nu va întârzia s-o desfășoare.

John ar voi să se scape de prăjina care-l încurcă, stânjenindu-i mișcările. Nu poate însă face asta decât dacă o lasă să cadă de la înălţimea celui de al treizeci și doilea nivel: neglijenţă în muncă pe care instanţele judecătorești o pedepsesc fără milă; spălătorul de geamuri e supus, când se află deasupra orașului, acelorași restricţii ca și un avion: pentru a se prăbuși, pentru a lăsa să cadă, cu premeditare, ceva făcând parte din el, trebuie să aștepte momentul când survolează un teren pustiu; sau, în cel mai rău caz, vreo periferie cu construcţii rare – lăsând atunci să-și facă jocul legea numerelor mari. Or, acum e ora cinci după-amiază; strada e înţesată de mulţimea funcţionarilor de birou; mici cozi se fac și se desfac în preajma staţiilor de autobuz.

Pitonul începe să se legene. Pare-se că şi el s-a decis să acţioneze asemeni unui ciocan. John Gheena se teme de violenţa şocului, de starea de dezechilibru care va urma, de eventualitatea ca ventuzele să-i fie smulse; o altă împrejurare posibilă ar fi aceea în care, de la primul asalt, lighioana ar reuşi să-şi încolăcească inelele în jurul bustului indianului. Orice împotrivire ar fi atunci zadarnică. Lui John nu i-ar mai rămâne decât să se abandoneze îmbrăţişării pitonului, până la sufocare.

Şeienul hotărăşte să facă în aşa fel încât şarpele să-şi ridice capul. Fixează coada prăjinii sub braţul său drept, la subsuoară. Îşi încordează muşchii şi plonjează în direcţia jivinei. Vârful prăjinii izbeşte peretele zgârie-nori-ului. Pitonul, surprins de acest atac, îşi întoarce, pentru o clipă, capul triunghiular. John prinde cu amândouă mâinile cureaua principală a hamului de siguranţă, acţionează asupra ei ca asupra frânghiei unui scrânciob, basculează înapoi, în spaţiul vid, şi se lasă din nou, cu putere, înspre cornişă. Prăjina, care nu i-a alunecat de la subsuoară, îl izbeşte pe piton în falcă. Un tremur prelung străbate, pe sub solzi, trupul jivinei. Şi din nou, John Gheena apasă din răsputeri pe cureaua hamului: repetă aceeaşi manevră. Buimăcit de durerea ce-o simţise la lovitura de mai-nainte, şarpele se leagănă, şovăielnic. De astă dată prăjina de aluminiu izbeşte cu zgomot bordura cornişei. Reptila a simţit primejdia. S-a lipit de brâul strâmt din beton, dă acum înapoi.

Prăjina i-a scăpat lui John de la subsuoară, se îndreaptă, învârtindu-se, spre sol. Cade, saltă pe asfalt cu un clinchet distinct. Un autobuz frânează, opreşte de-a latul şoselei. Mulţimea se împrăştie, urlete de groază ajung până la înălţimea la care se află şeienul.

Acum, cei de jos îşi dau seama că înspre partea din mijloc a faţadei zgârie-nori-ului se petrece ceva deosebit. Cei mai mulţi, încrezându-se în legea seriilor, sunt de părere că un spălător de geamuri se află în dificultate, fiind victimă a vreunei congestii cerebrale, şi că în curând, cu mâinile şi cu picioarele desfăcute, trebuie să pice şi el. I se face loc pe trotuar.

Din pricina luminii orbitoare a soarelui fulgerând pe pereţii clădirii, nu se poate distinge cu precizie ce se întâmplă acolo sus, în tării.

Printr-o mişcare ritmică, precisă, de balans, John Gheena ajunge pe cornişă şi se ghemuieşte acolo. Şarpele continuă să dea înapoi, cu ochii săi galbeni pironiţi în cei ai omului.

— Nu vreau să-ţi fac niciun rău, îi spune John, lasă-mă să mă apropii de tine!

De-acum înainte, dacă şeienul are grijă să nu facă niciun gest brusc, ce-ar putea fi luat drept o provocare, pitonul nu-l va mai ataca: în două rânduri omul a lovit jivina, aceasta îşi caută acum un refugiu; când nu se află în elementul său – un bazin cu pereţi de sticlă, umed şi cald, undeva în interiorul zgârie-nori-ului – uriaşul şarpe are reacţiile temătoare ale unui şoarece de laborator. Fusese gata să se bată pentru stăpânirea cornişei, însă fără convingere: la altitudinea asta, unde totul e capcană şi viclenie, reptila şi-a dat seama deîndată că nu apără un teritoriu ca oricare altul. Pur şi simplu, asemeni tuturor organismelor vii, refuză moartea. Şarpele se târăşte de-a-ndăratelea, trecând peste dejecţiile moi – mici umflături albe şi gălbui – lăsate de păsări.

— Hai, vino! – îi spune John.

Întrucât a făcut dovada că el e ceva mai tare, indianul poate acum să-l iubească pe şarpe. Acest principiu atavic, al duioşiei urmând îndată posesiunii, face ca John Gheena să fie un amant fermecător: el nu e din aceia care, după ce au profitat de o femeie, se năpustesc în ascensoare, în taxiurile galbene, în noapte! Nu! El, John, rămâne. Mai întârzie pe corpul jilav, repetând neobosit: *Te iubesc, ah, cât te iubesc!*

Pentru a-l obişnui pe piton cu mirosul său, cu atingerea sa, John Gheena scuipă lungi firişoare de salivă pe capul neasemuit de frumos, pe ochii tiviţi cu negru.

Şarpele se opreşte lângă o gură de aerisire.

Atunci, cu amândouă mâinile întinse, John înaintează spre el. Îl prinde de sub falcă, de parcă ar vrea să-l sugrume. Trage încetişor către sine botul şarpelui – care se deschide nemăsurat demult –, îşi lipeşte buzele de pielea rece.

Apoi şeienul îl salută pe şarpe:

— Bun, eu acum te las! Trebuie să-i dau drumul mai departe. Am o treabă de făcut! Îţi închipui cumva că sunt plătit ca să îmblânzesc şopârle?

În vremea aceasta, pe trotuar, un oarecare Bashevis a câştigat treizeci de dolari. A cumpărat de la un magazin de articole optice un mini-telescop (care l-a costat patruzeci de dolari). Apoi, l-a închiriat, cu un dolar minutul, tuturor celor care voiau să vadă cu propriii lor ochi ce se petrece în dreptul celui de al treizeci şi doilea etaj. În clipa în care John Gheena sărută capul şarpelui, cifra de afaceri a lui Bashevis atinge şaptezeci de dolari. Ziua e pe sfârşite. Bashevis se întoarce spre casă. Şi e păcat, fiindcă lucrurile nu s-au încheiat aici: către ora opt seara, clădirea e invadată de poliţişti. Aceştia lansează odgoane prevăzute cu juveţe; încearcă să prindă pitonul, ca la bâlci, în baraca în care se prezintă atracţiile nemaivăzute; se râde mult, şi, până

noaptea târziu, proiectoarele vor mătura cu fascicole de lumină nivelul treizeci şi doi; va putea fi văzută acolo, tremurând, o lighioană fantastică; toate astea vor constitui nişte imagini foarte palpitante, mâine, la ediţia de cinci şi jumătate a telejurnalelor.

Miezul nopţii. Şarpele dă peste o deschizătură în zid – şi dispare.

Mâine ea va fi aici! Va fi aici tânăra femeie micuţă, cârlionţată, albă – oarbă deocamdată. Pe calendarul pe care l-a primit de la oamenii din paza de coastă, John Gheena a prins cu nişte ace cartea ei de vizită: *Dorothy Kayne, licenţiată a universităţilor Harvard şi New York, lector de sociologie urbană, acceptă, cu deosebită recunoştinţă atât de binevoitoarea dumneavoastră invitaţie, mulţumindu-vă pentru ea din toată inima.*

Acum, jur-împrejurul lunii pline, norii se destramă: e ora indiană, ceas de noapte prielnic marilor vânători purtate sub razele de lumină albăstrie, ora activităţilor rituale. Fumarolele puturoase ridicându-se deasupra New York-ului, pe care vântul le împinge către Long Island, nu vor putea aduce nicio schimbare: textele gravate spun că indianul şeien, el singur şi pentru totdeauna, cuprinde, hotărniceşte şi călăuzeşte lumea întreagă. Sacrele incizii în piatră nu mint!

În noaptea aceasta, John Gheena nu va dormi: îşi va lucra, îşi va frământa casa, ca pe un aluat de pâine.

Şi, mai întâi, întrucât fata aceasta nu vede, îi vom oferi nişte mirozne. În aşa fel încât casa asta, alcătuită toată din lemn, să poarte mirosurile unei corăbii cu trei, patru ori cinci catarge; în aşa fel încât miss Kayne, scăpând de parfumul aspru al betonului de spital, să nu aibă iarăşi parte de mirosul greu al unui altfel de beton. Aici se cade ca totul să împrăştie, de-a dreptul, exalaţiile calei şi ale largului mării. În acest scop, John a cumpărat douăsprezece sticle cu rom, cu rom din acela unsuros şi ieftin cu care portoricanii stropesc clătitele şi flambează bananele; le destupă, le împrăştie conţinutul pe pereţii casei: lemnul va reţine principiile alcoolice, însă va lăsa să se răspândească emanaţiile esenţiale; mai apoi, trebuie introduse, în interstiţiile din pereţi, batoane de vanilie despicate în două.

John Gheena atârnă, în faţa geamlâcurilor, draperii lungi din pânză nealbită: vântul le va umfla ca pe nişte vele, şi ele vor da un foşnet asemeni unui fâlfâit de aripi.

În altă parte, pe una din treptele scării, indianul dă foc conţinutului unui creuzet de metal: e o pudră, malaxată cu un pisălog din piatră de granit, conţinând ardei iuţi uscaţi, boabe de piper, fărâme din carapace de crab, alge tocate; arzând, amestecul acesta produce un abur fin care impregnează covoraşele de lângă pat, cârpa de şters, ţesătura cu imprimeu de flori mari cu care este acoperit divanul.

În penumbra deasă, John se grăbeşte.

Prepară, apoi, felul de mâncare pe care i-l va oferi mâine lui Dorothy Kayne: într-o pânză umezită, în prealabil impregnată cu zer, se răzuieşte o nucă de cocos; se dau prin ulei câteva cepe, câteva roşii, drese cu usturoi şi

cu frunze de dafin; în acest timp, se opăresc mai multe scoici; apa în care au fiert se pune de-o parte; după ce s-a răcit, în ea se amestecă bine nuca de cocos, se adaugă unt (frământat până se face ca o alifie – dacă e cazul); apoi, se frige o langustă – la foc mare – se decortichează, se taie în bucăţi mici; se prepară zahăr ars, de culoare gălbuie-deschis, în care se perpelesc fructe de manghier şi de avocado tăiate în patru, şi felii mari de grepfrut; timp de o noapte, se lasă să macereze laolaltă toate acestea, la care se adaugă: cuişoare, o linguriţă de rom veritabil, de casă, trei pahare de vin alb, dulce; a doua zi, se frig direct în flacără nişte peşti proaspăt pescuiţi şi, în momentul în care se pun la masă, se acoperă peştii cu amestecul pregătit în ajun.

Din când în când, între două operaţii, John Gheena urcă pe terasă. Trage în piept aerul nopţii. Vase din *U.S. Navy* plutesc în larg, în misiune de supraveghere: escortează o ceată de submarine nucleare. Înspre dreapta, către miazăzi, New York-ul tot râgâie, interminabil: lumini, nori groşi de praf, sunete de sirenă, trosnete – totul se va pierde în spuma mării.

Împrejur, satul imens s-a golit puţin câte puţin. Până noaptea târziu, autobuzele destinate transportării şcolarilor au făcut naveta între majoritatea reşedinţelor de mare ori de medie importanţă şi staţia de cale ferată Amtrack. Chiar şi în clipa de faţă, deşi mai puţine la număr, ele continuă să care tablouri semnate de maeştri renumiţi şi piese de mobilă europeană, din lemn de lămâi, înspre silozul pe care municipalitatea l-a pus la dispoziţia proprietarilor de obiecte de valoare; silozul e, de sus până jos, construit din tablă: lui, lepra pietrelor n-are ce să-i facă.

John Gheena nu crede că boala se va transmite. În cazul acesta, întreaga coastă atlantică, inclusiv New York-ul, s-ar lăsa într-o rână; or, se află în joc interese pur şi simplu gigantice, interese pe care, în actualul stadiu al tehnicii, niciun ordinator nu le-ar putea evalua; e clar că specialiştii vor descoperi şi vor pune în aplicare un antidot, înainte de a fi prea târziu. În mai puţin de cincisprezece zile, va putea fi auzit din nou pe peluzele din Long Island zumzetul maşinilor autopurtate de tuns iarba, conduse de fete strălucind de prospeţime: de prea multă vreme se goleşte New York-ul în folosul periferiei sale rezidenţiale, pentru ca exodul să înceteze din pricină că vila Cadett s-a prăbuşit.

În seara aceasta, hotelurile din oraşul îndepărtat strălucesc superb, cu toate luminile aprinse; cei mai avuţi dintre refugiaţi îşi dispută apartamentele de lux ce se închiriază pe Broadway; se codesc încă să-şi aducă mobilierul tocmai până acolo, şi pun în locurile goale plante decorative închiriate cu ziua.

Ora douăzeci şi trei: gruparea stângistă a Revoluţionarilor (neidentificaţi) anunţă că nişte echipe de comando se pregătesc să atace şi să jefuiască – pentru a pretinde apoi o răscumpărare – convoaiele care transportă opere de artă provenind din Long Island. La F.B.I., nimeni nu ştie prea bine de cine depinde această organizaţie, nici care-i sunt cuvintele de ordine; poate că-i vorba doar de o farsă; în dubiu, motocicliştii din poliţia metropolitană iau totuşi poziţie în faţa autocarelor brune – ale căror banchete, pline cu resturi de gumă de mestecat, au fost demontate, pentru a se face mai mult loc.

Cu un fel de duioşie sârguincioasă, John Gheena face patul: patul în care va dormi Dorothy Kayne. Bineînţeles, şeienul îi cedează tinerei femei camera lui de la etajul întâi, cu vederea spre mare, cu sala de baie, cu balconul pătat de excrementele pescăruşilor.

Desface cearşafurile pictate cu mâna ei de Mama Pageewack; ea i le-a dăruit indianului, zicând:

— Mai mult ca sigur că am să crăp înainte ca tu să te însori, John, având în vedere felul cum te descurci. Dar vreau să te înfăşori în ele, tu, fiu al mamei tale. Împreună cu nevestica ta, ca să vă amintiţi de mine.

Sunt tocmai cearşafurile care s-ar potrivi unei mirese; un bărbat singuratic, care nu-şi spală întotdeauna picioarele înainte de culcare, n-ar cuteza nicicând să se întindă pe ele: i-ar fi teamă să nu întineze un lucru sfinţit. Şi când fete venite de prin cine ştie ce locuri îi intră în casă, John răsuceşte cheia de două ori la dulapul în care se află acele cearşafuri gingaşe, să nu dea paţachinele peste rufăriile de preţ şi să le vină cheful să se tolănească pe ele.

Dorothy nu poate vedea desenul de pe cearşafuri, însă îi va ghici bogăţia chiar şi după nemaipomenita moliciune pe care o are bumbacul din care sunt ţesute; se spune, de altfel, că şi culorile, sub degetele orbilor, dau un freamăt anume.

— Ashton, spune-mi, te rog, cam cum arată...

— Închipuieşte-ţi hala de peşte din Gdynia, aşa cum era prin anii douăzeci.

— N-am idee.

După două ore lâncede petrecute pe autostradă, Dorothy coboară dintr-o maşină închiriată (un Volkswagen, după cum spune Ashton Mysha: într-adevăr, aşa o fi, căci motorul se află în spate), face câţiva paşi pe un teren cu hârtoape; o pală de vânt i se strecoară pe sub şal.

— Nu-i ceva prea strălucit, mai zice Ashton Mysha. O casă strâmbă, piezişă, făcută din scânduri. Parter şi două etaje. Iar deasupra ei, ceva asemănător unui loc de strajă.

— Încotro e New York-ul?

Ashton o prinde pe Dorothy de umeri, o face să se întoarcă:

— Acolo, spre sud, în spatele dumitale.

— Se vede ceva?

— Doar o pâclă deasupra copacilor.

Dorothy îşi întoarce uşor faţa, Ashton vrea s-o orienteze în direcţia cea bună, tânăra femeie îl respinge:

— Mă uit cu urechile! Adaugă: Într-un fel, aici suntem pe metereze.

Când stă pe terasă, aşezat cu picioarele strânse sub el, John Gheena poate să vadă fără să fie văzut.

Înainte de a se arăta, o observă pe tânăra femeie, încearcă să prindă din zbor cuvintele pe care vântul le duce cu el. Ar vrea mult de tot să afle ce simte ea: multă, foarte multă vreme, legea celei dintâi impresii şi-a exercitat influenţa asupra destinului acestui neam al indienilor: s-au început războaie şi s-au încheiat păci pornindu-se de la un simţământ *a priori*. Se luminează de ziuă, vraciul dă de-o parte draperia de la intrarea cortului său, aşezat undeva mai la distanţă de celelalte; după gradul mai mic sau mai mare de răcoare din aer, din acea dimineaţă, după intensitatea culorilor care se înfiripă în zori, vrăjitorul va deduce întreaga desfăşurare a zilei; din toate acestea, i-a rămas şeienului un amestec, uneori potrivnic, de impulsivitate şi reflecţie.

Recunoscându-l pe fostul ofiţer de pe *Vastitude,* John a avut, în prima clipă, o tresărire; îi trecuse prin gând că Dorothy o să-şi comande un taxi, pregătise şi banii cu care să achite cursa. Acum însă indianului îi face plăcere că şi Ashton Mysha este aici: el va fi un fel de povestitor, îi va spune lui Dorothy cât de frumoasă e casa; şi tot el va fi, bineînţeles, acela care va vorbi despre florile de pe masă, despre faptul că nu există nicăieri nici urmă de praf, despre felul cum se prezintă mâncărurile servite.

John se ridică. Deschide chepengul ce dă către scara de lemn care duce la terasă, se cufundă în penumbra casei. Se opreşte în faţa unei oglinzi ovale, îşi udă părul, ca să-l facă neted, lucitor, şi rezistent la atacul vântului; se examinează în mod amănunţit; găseşte că e urât, dar mare, voinic.

Acum, trebuie să spună ceva:

— Sper că n-a fost prea mare înghesuială pe şosea, că aţi nimerit repede, nici nu era prea greu, toate celelalte case sunt din ciment.

Ashton Mysha face câţiva paşi înainte, pe galoanele uniformei sale lumina soarelui face ape; încremeneşte pentru salut, renunţă, întinde mâna:

— Am mai avut ocazia să ne întâlnim.

— Da, spune John, pe culoar, la spital. Arătaţi mai bine acum.

— O apendicită, vă daţi seama! La vârsta mea şi chiar în ziua plecării! Când îţi revii, cel mai rău lucru pe care-l simţi e setea. Totul nu mai e acum decât o amintire neplăcută.

Arată spre Dorothy:

— O recunoaşteţi desigur pe miss Kayne.

— Sper că drumul n-a obosit-o prea mult.

Cei doi bărbaţi nu mai au nimic să-şi spună. Se întorc, aşadar, spre Dorothy. Pescăruşii se aud ţipând. Tânăra femeie schiţează un zâmbet:

— E niţeluş cam frig. Vrea cineva să mă ia de mână şi să mă ducă în casă?

John ezită, apoi se dă la o parte. Dorothy Kayne şi Ashton Mysha se îndreaptă spre pridvor, indianul îi urmează, le face loc să treacă; intră apoi şi el, închide uşa, uşurel, de parcă prin apropiere ar dormi un copil.

Ashton Mysha se aşază în faţa mesei pe care nu se află decât două farfurii; în tăcere, John Gheena mai pune un tacâm.

— Baraca asta trebuie să fie veche, veche de tot! – exclamă Mysha, privind jur-împrejurul lui.

— *Casa* mea datează din vremea războiului de secesiune, răspunde şeienul.

— Cuvintele lui Ashton, spune, grăbit, Dorothy, vroiau să fie un compliment. La europeni, cu cât ceva este mai vechi, cu atât este mai frumos.

— Şi la noi e tot aşa, spune John.

— Cu deosebirea că noi nu putem să ne întoarcem înapoi chiar atât de departe: întemeierea New York-ului s-a petrecut în anul 1611.

John taie un castravete în felii, pentru cocteiluri:

— ...iar sosirea celor dintâi sclavi negri, în 1640. Indieni, însă, au existat mereu în Manhattan.

Dă ocol scaunului pe care Dorothy parcă aşteaptă ceva, nu se ştie ce, ţinându-şi capul drept, mâinile pe genunchi. Desface şalul care ţine strânse buclele tinerei femei; ea scutură din cap, cum face un câine când i se scoate zgarda.

— V-aş scoate şi legătura de la ochi – spune John.

— Compresele sunt curate, mi le-au schimbat azi-dimineaţă, înainte de a ieşi din spital. Operaţia asta se face într-o cameră întunecoasă, cum sunt cele unde se developează fotografiile.

— Ce culoare au ochii dumitale, Dorothy? – întreabă Mysha.

Ea râde:

— Dumneata ce crezi?

Mysha tace; Dorothy vorbeşte din nou:

— Ghiciţi fiecare dintre voi! Dumneata şi John. Treceţi ceea ce credeţi pe o bucăţică de hârtie, lăsaţi-o într-un plic închis.

— Sunt albaştri, spune Ashton Mysha.

— Sunt negri, spune John Gheena.

Dorothy insistă:

— Puneţi toate astea într-un plic sau într-o cutie, învingătorului îi voi acorda o recompensă.

Ashton Mysha adună în palmă alune şi migdale sărate, le apropie de buzele tinerei femei. Cu gingăşie, Dorothy linge şi apoi prinde în gură delicatesele. Mysha nu-şi aduce aminte să i se fi întâmplat vreodată să corcolească o pasageră oarbă, nici ca o femeie să-i mănânce din mână; întâmplător, Dorothy atinge o clipă cu vârful limbii pielea lui Ashton Mysha care se simte invadat de un imens simţământ de mândrie; şi spune:

— În ziua când ţi se va scoate legătura de pe ochi, eu voi fi pe undeva pe la Santiago de Chile, la mare depărtare de aici. John Gheena va câştiga partida.

— Ochii ei au culoarea pe care o vrem noi, murmură John Gheena, în timp ce aşază pe grătar nişte peşti mari.

— Şi dacă n-aş mai avea ochi deloc? Dacă n-aş mai avea în locul lor nimic, decât nişte orbite goale?

Lui John Gheena nu i-a trecut prin gând că Dorothy nu va fi în stare să-şi pregătească singură peştele pe care i-l dă, să-i scoată oasele, de pildă, şi să le pună deoparte. Ashton Mysha n-a spus nimic, s-a aplecat însă deasupra farfuriei ei: cu vârful cuţitului, face o incizie în crusta care trosneşte; desface şi scoate fileurile, le îmbibă cu sos.

— Grăbiţi-vă – spune indianul – e bun cât e cald!

În loc să bage de seamă câtă osteneală şi-a dat John Gheena să prepare pentru ea un fel de mâncare atât de rar şi de gustos, Dorothy îi tot mulţumeşte lui Ashton Mysha pentru atenţiile lui.

— Pe drum, îmi descria peisajul. Şi nu se mulţumea cu vreun *marea e verde, cerul e albastru,* nu, ci căuta comparaţii: *marea e verde precum asta, cerul e albastru precum aialaltă*. E poate mai puţin epuizant să trăieşti alături de o femeie care nu mai poate merge decât alături de una care nu mai poate vedea.

Ofiţerul surâde. Cu abilitate, schimbă subiectul, priveşte atent la şeien:

— Îmi vei permite să-ţi spun John, nu-i aşa, John, pur şi simplu? Ei bine, John, cred că dumneata – şi dumneata – iubeşti marea.

Are în vedere machetele de nave, cromolitografiile de pe pereţi, peştii-lună (cu un bec electric în locul inimii). Adaugă:

— Mai mult decât mine poate...

— În alt fel.

Mysha apreciază:

— Pe dumneata te face să visezi, pe mine – să trăiesc.

Indianul nu răspunde. Astăzi oceanul nu-l interesează; astăzi primeşte în casa lui o femeie tulburătoare – cu bucle grele care cad pe gulerul şi pe umerii bluzei ei albe; ar prefera, aşadar, să se vorbească despre noapte.

Ashton Mysha toarnă vin în pahare:

— John, va fi nevoie să o ţii de vorbă pe Dorothy. Chiar de-ar fi să nu spui nimic. Evident, nu-ţi stă în obişnuinţă. Nici mie. Pe pasarela unui vapor, te simţi mai curând singur. La fel, bănuiesc, şi când stai atârnat de un zgârie-nori?

Cum şeienul continuă să tacă, Mysha se întoarce către Dorothy:

— N-ai avut noroc, draga mea. Dumitale ţi-ar fi trebuit vreo doi reprezentanţi comerciali de la General Motors: ăia au deprinderea contactelor umane, nu-ţi lasă nicio clipă de răgaz.

— Nu-mi displace nici liniştea, spune ea.

— Prin locurile astea e foarte puţină linişte, izbucneşte John. Dimpotrivă, asta e ţara tărăboiului: nu mai departe decât săptămâna trecută, o clădire frumoasă s-a prăbuşit, chiar aici, în spatele casei mele.

Ashton Mysha îşi aminteşte:

— Au dat un reportaj despre asta, la televiziune. Un nebun înveşmântat tot în piele (*tipul ăsta vorbeşte de Anderson,* se gândeşte indianul, *şi nu ştie că Anderson e foarte aproape de adevăr*) zice că New York-ul o să-şi frângă gâtul, curând-curând; da, ăştia sunt termenii pe care i-a folosit: o să-şi frângă gâtul.

— O să-şi frângă gâtul, repetă încetişor John Gheena.

— E o poveste ciudată lepra pietrelor asta.

— Chestia cu boala nu-i adevărată. E prea la vedere.

Şeienul îşi caută cuvintele, adaugă:

— Lucrurile vin dinăuntru.

— Dinăuntrul pietrelor, spune Mysha.

John clatină din cap:

— Asta se întâmplă înăuntrul caselor.

Se ridică. Cum să tălmăcească el lucrurile acelea nelămurite, pe care, când se lasă seara, le întrezăreşte prin geamurile murdare: retragerile, dezertările, şarpele acela mare, fugar, de pe cornişa zgârie-nori-ului S-226? Şarpele n-a mai fost recuperat: un building luxos cu un piton în pântece (şi

despre asta nu ştiu decât vreo câţiva zeci de inşi, vreo câţiva zeci de bieţi oameni din cei cincisprezece milioane de locuitori). Raportul poliţiei o fi ajuns măcar pe biroul lui Baumstein, primarul oraşului? De la un despărţământ administrativ la altul, dosarele se pierd: în ianuarie, nişte terorişti au furat un camion ce transporta documente de arhivă; a fost găsit, în cele din urmă, doar automobilul, în cartierul Queens, lângă cimitirul Ridgewood; documentele fuseseră arse, era printre ele şi un memoriu asupra organizaţiei ce le înlesneşte muncitorilor mexicani să treacă graniţa, în mod clandestin, noaptea, cu avionul.

— New York-ul este invincibil, spune Mysha.

Prima lui întâlnire cu oraşul a avut loc prin 1947, ori poate prin 1948 (cu aproximaţie de un an, nu mai ştie precis). Nava cargou începuse să-şi reducă viteza de pe la ora două noaptea. La ora cinci, plutea cu motoarele oprite, în tăcere. Atlanticul era acoperit de valuri mărunte.

Ashton Mysha venea din nişte oraşe greu lovite: Amsterdam, Bruxelles, Brest, Londra. Acolo, pe străzile mici, mirosea a ciment, a ulei – de macara şi de buldozer – încins. Femeile purtau voalete, pentru a-şi feri faţa de praful de ipsos. Europa făcea camping în barăci de scânduri. Totul părea provizoriu şi foarte fragil: cei care supravieţuiseră lagărelor câştigau în greutate, dar păstrau tăcere; cei daţi dispăruţi se întorceau, unul câte unul, de preferinţă în zilele de duminică, în dimineţile sărbătorilor în care se trăgeau clopotele, erau îmbrăcaţi cu haine prea mari, nu răspundeau la întrebări. Continua să duhnească a frică, cu toate că era pace. La marginea oraşelor aflate în reconstrucţie, piereau în flăcări mahalalele construite din lemn.

La ora cinci şi zece minute, la bordul lui *Foggy Fox,* claxonul răsună ca pentru o alarmă: la orizont, drept înainte, coasta americană despica pâcla; se distingea din ce în ce mai clar, asemeni imaginilor de pe plăcile fotografice cufundate în baia de revelator.

Pe pasarela neacoperită, oamenii se îmbulzeau. Boy-ul ceilonez nu contenea să tot umple ceşti mari de cafea fierbinte. Până şi mecanicii se urcaseră pe punte; vorbeau cu glas tare, cu glas teatral, întrebuinţând cuvinte scurte, anume pentru a birui vuietul gâfâit al maşinii. Mulţi dintre ei erau cehi, unguri, ori polonezi, ca Mysha: existau trei de Csillag, patru Kaminski. Unii participaseră la convoaiele de transport peste Atlantic, le povesteau camarazilor lor despre New York, despre New York-ul lor; îşi aminteau de un oraş vertical, plin de lumini, în care prostituatele de culoare refuzau să fie sărutate pe gură, şi oamenii din serviciul de ordine al U.S. Navy aveau mână grea, şi vinul destinat militarilor aflaţi în escală era prea dulce şi acidulat.

Puţin câte puţin, apărură şi câteva detalii: firma de neon a unui hotel, violetă şi agitată, suprastructurile altor clădiri; şi, într-un bazin, mai la o parte, o haită de submarine germane moarte, cărora li se mai decupau la ora aceea turelele, cu ajutorul aparatelor de tăiat cu flacără.

Răsări soarele, răsfrângându-se în ferestrele acelea îndepărtate. Prin contrast, apa deveni mai întunecată. În clipa aceea, interminabile dâre de păcură se destrămau în faţa etravei lui *Foggy Fox*. Ambalaje sparte, foi de jurnal, bucăţi de pansament se văzură plutind pe marea unsuroasă.

Oamenii din echipaj stăteau cu toţii tăcuţi.

— Un port ca toate celelalte, spuse comandantul.

Dar nu credea un cuvânt din ce zicea. *Foggy Fox* trecu de-a lungul unor platforme de debarcare cu pilonii năclăiţi de spumă marină; o luă pe urma unei ambarcaţiuni de deservire portuară – ciudat de albă, plutind aşezată pe pupa – care îl conduse spre locul de ancorare.

Era atunci ora unsprezece dimineaţa. Manhattan-ul ţinea nava în umbra lui. Puţin mai târziu, când un alt vas intră în port, un grup de femei invadă cheiurile. Purtau mănuşi de culoare deschisă, lungi până la coate. Alergau, sărind peste şinele de cale ferată din port; docherii râdeau împreună cu ele.

Ashton Mysha supraveghe manevrele de descărcare. La apusul soarelui, prezentă comandantului raportul şi îi spuse că el va coborî pe uscat şi că e posibil să nu se întoarcă în noaptea aceea.

Ashton Mysha nu dispunea de prea mulţi bani. Dar era hotărât să cheltuiască, fără a chibzui prea mult, puţinul pe care-l avea; era şi aceasta, pentru el, un fel de a-şi aduce omagiul marelui oraş rămas teafăr. Luă un taxi şi spuse şoferului să meargă de-a lungul lui Wallabout Bay; pe drum, prin geamul deschis, observă cu atenţie activitatea de pe şantierele navale care se întindeau între Manhattan şi Williamsburg Bridge. Apoi automobilul se afundă în cartierul Brooklyn, o luă către sud, direcţie în care toate drumurile duc spre mare, se opri în faţa parcului de distracţii din Coney Island.

Clocotul sărbătoresc îl izbi pe Ashton Mysha de-a dreptul în faţă, asemeni unui lucru solid, amintindu-i de undele de şoc invizibile ale bombelor de mare calibru.

Ashton coborî din taxi, rămase o clipă nemişcat pentru a contempla şiroirea rapidă, orbitoare a tuturor acelor lumini care, lunecând apoi mai departe, înroşeau nisipul de pe plajă. Orchestre de saxofonişti interpretau marşuri militare, charlestonuri, tangouri; sub picioarele ofiţerului trotuarul vibra; de altfel, ici şi colo, în dreptul unor umflături, căptuşeala de asfalt chiar plesnise.

Ashton Mysha cumpără bilete de intrare pentru toate standurile, pentru toate rarităţile, pentru toate manejurile; le băgă în buzunar cu voluptatea unui jucător care tocmai şi-a primit partea de fise sidefate de la banca unui cazinou. Râdea ca un copil, în timp ce gonea printre pilonii zguduiţi de mersul nebun al cărucioarelor de pe tobogane. Vânzătorii ambulanţi constituiră un fel de cortegiu triumfal deschizând calea acestui om care, mulţumindu-le într-o limbă străină, se împovăra cu comorile lor derizorii. Muştarul de pe cremvurşti împroşca pe cămaşa albă a lui Ashton Mysha, degetele îi erau mânjite de acadele, în jurul gâtului îi atârnau şiraguri de flori şi de scoici. Iar el râdea mereu. Fu împodobit cu o pălărie de cow-boy, i se atârnă la brâu centura unui revolver cu capse, fu încălţat cu nişte imenşi papuci de catifea galbenă bătută cu cioburi de sticlă. Bău o cantitate considerabilă de pahare de apă gazoasă şi de bere; urină, fără să se ascundă, triumfător aproape, pe pereţii de carton ai castelului cu fantome.

Femeia îl abordă lângă poligonul de tragere cu arcul, unde el tocmai câştigase drept premiu o broască ţestoasă californiană. Broasca ţestoasă se numea Rachel, iar femeia îi spuse lui Mysha:

— Pe mine mă cheamă Bee!

Ceea ce înseamnă *albină*. Avea faţa triunghiulară, palidă, nasul subţire, buzele ţuguiate, ca şi cum tot timpul ar fi avut intenţia să pronunţe litera O. Era blondă. Ashton îi dădu bani lui Bee, probabil tot ce-i mai rămăsese: ea nu-i ceruse nimic, însă Mysha voia să cumpere chiar şi ceea ce nu era de vânzare. Foarte probabil că Bee era o prostituată – nu refuză banii care i se întinseseră.

Ashton şi Bee escaladară turnurile cu senzaţii tari, luară loc pe scaunele electrice care provoacă o comoţie de doar câţiva volţi; Bee vru să mulgă o vacă de cupru, Ashton se aruncă cu paraşuta de pe un turn metalic. Mii de persoane se prinseră în joc, cu ei sau împotriva lor, după cum era regula, iar aceasta se schimba în faţa fiecărei estrade de bâlci. Toate acestea se petrecură într-o noapte caldă şi senină, în toiul verii indiene.

Bee avea un automobil Hudson cu pneuri albe. Îl duse pe Ashton în apartamentul ei, cu vedere spre Sheepshead Bay. Dincolo de ferestrele deschise, vântul mirosea a prăjeală şi a catran, vasele de pescuit scârţâiau frecându-se unul de altul. Bee dori să prepare nişte cocteiluri (scotea sâmburii din măsline apucându-le pe acestea între dinţi.)

— Dacă beau prea mult, încep să bolesc, în privinţa asta, nu dau greş niciodată.

— Încearcă, mai bine, să dai imediat toată porcăria afară, spuse Bee. După aia, ai să fii iar în formă.

Proptindu-se bine, îl fixă insistent din priviri pe ofiţerul ale cărui pleoape se lăsau mereu în jos, fără voia lui:

— Ce-ai căutat tu în Coney Island?

El arătă înspre micul acvariu în care se agita broasca ţestoasă Rachel:

— Pe ea o căutam, ea va fi prietena mea.

— Le cunosc eu pe broaştele ţestoase, asta n-o să-ţi fie de niciun folos. Un marinar are nevoie de un papagal: pentru că papagalul vorbeşte!

— Papagalii altora, da, spuse Mysha. Cei pe care i-am avut eu n-au fost niciodată în stare decât să cârâie.

— Şi eu mă pricep să cârâi destul de bine, spuse Bee. Sunt nemaipomenit de sensibilă la mângâieri.

Ashton se ridică în picioare: îl încerca o dorinţă de nestăpânit, aceea de a se afla, cât mai curând, la bordul lui *Foggy Fox*, singur, în cabina lui, cu pereţii ei puţin cam umezi, pe care lipise, totuşi, încleindu-le, icoanele vieţii sale. Petrecerea de la Coney Island îi adusese exact ceea ce aşteptase de la ea: certitudinea că mai existau încă, într-o lume teafără, şi alte mijloace pentru a reuşi să-ţi uiţi gândurile decât cele pe care ţi le oferă spaima, spaima adevărată; când îşi aducea aminte de ultimele luni de război, avea senzaţia că, în pieptul lui, ceva greu îl apasă pe inimă: *şi dacă asta n-ar veni numai din închipuirea mea? Se pare că aici, în America, există cardiologi buni, ar trebui poate...*

— Te fac eu îndată ca nou, spuse Bee.

Aici, însă, săvârşea o greşeală: Ashton nici nu mai vroia să audă de renovări. La Londra, la Rouen, *se ridică clădiri noi, mai mari, şi mai nervoase, şi mai zvelte, pe ruinele celor care s-au năruit, dar dacă mai există morţi, dacă mai există morţi sub moloz, acolo, în vechile temelii?* Nu, Mysha nu vrea să semene cu oraşele acelea începute din nou după război.

— Atunci, rămâi măcar să dormi aici! – insistă Bee.

Primi, pentru că, beat ca un porc cum era, nu putea să meargă, fără ca, la fiecare câţiva paşi, să nu dea peste o mobilă, să nu se izbească de un perete; tot insistând, n-ar fi reuşit decât să spargă acvariul în care se afla broasca ţestoasă.

Şi, tot timpul cât *Foggy Fox* a rămas ancorat în portul New York, Mysha a locuit la Bee. Pleca de la ea dimineaţa, pentru a se urca la bordul cargoului, şi seara se ducea iarăşi la ea. Bee nu era doar o simplă prostituată, cum gândise el; presta o muncă obişnuită, pe cheiurile de la Sheepshead Bay; tranşa peştele, apoi îl împacheta în săculeţi transparenţi. Stătea multe

minute sub duş, ca să-şi cureţe braţele de solzii încrustaţi în piele, să scape de mirosul de saramură.

Ashton şi Bee făcură şi dragoste. Dar Bee nu simţea practic nimic. De aceea, îi spuse lui Ashton să-şi facă plăcerea când şi cât va simţi el nevoia, fără să-i mai pese de ea. Cu toate acestea, pentru a-l excita, Bee simula că se apropie de momentul juisării.

Se despărţiră, fără drame, într-o zi, la ora cinci dimineaţa. Şi unul şi altul păreau să aibă obişnuinţa rupturilor. Ploua. Îşi făgăduiră să se revadă.

Aşezat pe o ladă, în partea din spate a lui *Foggy Fox,* Ashton Mysha duse cu el imaginea unei fete simple şi sănătoase. În memoria lui, amintirea oraşului şi aceea a lui Bee se făcură, curând, una. Ceva mai târziu, îi scrise; însă scrisorile îi fură returnate cu menţiunea: *Destinatarul necunoscut la adresa indicată.* Cu gândul la Bee, cea albă şi pietroasă, cu gândul la coapsele ei, la genunchii ei solizi spusese:

— New York-ul este invincibil.

Dorothy îl întreabă:

— Şi acum, Ashton, te vei duce s-o cauţi pe femeia aceasta?

Fata face un calcul rapid, socotind pe degete; adaugă:

— Are astăzi aproape şaizeci de ani.

— Nici eu nu sunt prea departe, spune Mysha.

John Gheena spune că peştii nu mai sunt tranşaţi în Sheepshead Bay; acum sunt preparaţi la bordul traulerelor şi tot acolo sunt puşi apoi la congelat.

Prânzul e pe sfârşite (pe bărbia lui Dorothy Kayne se prelinge puţină cremă de ciocolată).

Şeienul rânduieşte, aşadar, pe terasă, trei şezlonguri, pleduri, reviste, un joc de dame, o sticlă de *tequila*. Dorothy suspină şi cade într-un somn adânc. Pentru prima oară în viaţa lui, John Gheena rămâne aşa, fără să facă nimic, în plină zi: ceasuri de-a rândul se uită cum vântul răvăşeşte buclele tinerei femei.

Ashton Mysha îşi îndreaptă şezlongul cu faţa către sud. Îşi aţinteşte privirea spre vârfurile zgârie-nori-lor ce se înalţă în depărtare, peste coama pădurilor.

S-a făcut seară, într-o clipă va veni şi noaptea. Ashton Mysha se ridică, pentru a-şi lua rămas bun:

— Gata, e momentul să plec. Să duc Volkswagen-ul la agenţia de închirieri, să-mi găsesc o cameră la vreun hotel. La vreun hotel confortabil, însă atât cât îmi permite punga.

John Gheena umblă de colo-colo pe terasa care scârţâie sub paşii săi întocmai precum puntea unei corăbii. Regretă din ce în ce mai mult că Dorothy n-a venit singură, cu un taxi; căci el ştie de pe-acum că nu-l va mai lăsa pe Ashton Mysha să plece din baraca lui din Long Island, cel puţin în noaptea aceasta; ultimul cuvânt îl vor avea legile ospitalităţii.

John nu spune nimic, ridică chepengul, coboară în casă. Aşterne de culcare pe divan. Ashton Mysha vine în urma lui, se opreşte rămâne nemişcat, urmărind gesturile indianului care introduce un sul de căpătâi într-o husă, întinde un sac de dormit din puf. Şi Mysha păstrează, şi el, tăcere.

În bucătărie, la căldură, întins pe un pat de campanie pe care l-a așezat lângă plită, John Gheena nu doarme. Afară, odată cu căderea nopții, vântul s-a întețit. Mâine, din florile trandafirii din livadă nu va mai rămâne nimic; ceea ce nu înseamnează poate, mare lucru, de vreme ce Dorothy Kayne tot nu are cum să le vadă, iar Suzan și Eileen Cadett au plecat să-și caute adăpost într-un hotel din Manhattan. Desigur, mai este și Mama Pageewack: dar bătrâna indiană, ca și John, nu arată vreun interes pentru flori; ea are, mai curând, o preferință pentru mușchi, frunze și rădăcini, care pot ucide ori tămădui, după felul fierturii pe care o faci din ele.

În camera ei de la etajul întâi, Dorothy a mers, încoace și încolo, o bună bucată de vreme; se pare că a făcut de mai multe ori ocolul odăii; John a înțeles că lua cunoștință de spațiul ce-i fusese atribuit, că încerca să localizeze toate obstacolele care se aflau într-însul.

Profitând de faptul că rafalele au izbucnit din nou, șeienul se scoală din pat. Intră în salon, se oprește o clipă în fața divanului pe care doarme Ashton Mysha. Apoi urcă scara. Regăsește, instinctiv, mersul ușor, cu pași înăbușiți, caracteristic rasei sale: genunchii rămân supli, detașați parcă de restul trupului, o scurtă palpare cu vârful degetelor, apoi laba piciorului se așază moale, pe toată întinderea ei. John e poate singurul om care știe cum să urce scara aceasta de lemn fără ca o treaptă măcar să se audă scârțâind.

Dorothy Kayne a închis ferestrele la camera ei, a tras chiar și obloanele. Întinsă de-a latul patului, cu trupul pe jumătate acoperit de superbele cearșafuri, doarme ca o pisică; o mână, pe care o ține îndoită, îi apără nasul și gura.

Neștiind unde să-și pună hainele, le-a așezat pe podea, unde formează un mic vraf ordonat. John Gheena se apropie de ele, se apleacă, le ia în mână, le desface una câte una; dar nu se atinge nici de slip, nici de sutien, se mulțumește să se joace cu bluza albă care miroase încă a săpun; palpează apoi fusta între degete: e croită dintr-o stofă ușoară, o țesătură anume făcută pentru a fi purtată pe timp de vară și de arșiță. Nu i-a fost oare frig astăzi, când stătea pe terasă? Dacă Dorothy Kayne nu a luat cu ea nimic altceva, John se va duce el până la universitate și va lua de acolo rochii mai călduroase, pulovere; iar dacă Dorothy nu va voi să-i încredințeze cheia de la camera ei, indianul o să-i cumpere o îmbrăcăminte provizorie, dar confortabilă – care s-ar putea să fie și urâtă, un bărbat nu se pricepe deloc la lucruri dintr-astea: în orice caz, Dorothy nu va avea cum să-și dea seama, pentru că John va da foc veșmintelor înainte ca ea să-și recapete vederea.

Pe noptieră, șeienul pusese un pahar cu apă. Acum paharul e aproape gol; dar pe buza lui s-a imprimat o amprentă de ruj; John Gheena apucă paharul

şi bea apa care a mai rămas pe fund, o bea încet, savurând-o, fără să-şi ia privirile de pe chipul şi de pe trupul femeii.

A doua zi dimineaţa, căldura aceea umedă a revenit. În timpul nopţii, vântul a virat către sud-sud-est, apoi s-a potolit; către ora cinci, purtat de cele din urmă rafale, fumul New York-ului s-a abătut asupra sectoarelor cu caracter rezidenţial din Long Island; cenuşa scăpată din staţiile de incinerare a gunoaielor s-a aşezat pe peluze; John Gheena pune la încălzit cafeaua rămasă din ajun; Dorothy spune că a dormit destul de bine; parcă a avut însă, uneori, senzaţia tulbure că cineva a intrat în cameră. Ashton Mysha întreabă:

— John, s-ar putea să existe pe-aici vreo fantomă? La urma urmei, baraca e atât de veche...

Izbucneşte în râs şi adaugă:

— Oricine poate să aibă astăzi o piscină, nu-i aşa? Însă cine se poate lăuda că are o fantomă? În Anglia, nălucile fac să crească valoarea unei case mai mult decât un teren de tenis sau o instalaţie de încălzire cu energie solară...

Indianul îşi pune mâna pe aceea a lui Dorothy:

— Eu eram în camera dumitale. Voiam să fiu sigur că nu duci lipsă de nimic.

Dorothy are o tresărire, îşi retrage degetele: fusese, parcă, de la sine înţeles că John Gheena n-o să-i arate milă. Spune, tăios:

— Obişnuiesc să dorm singură; ba chiar îmi şi încui uşa cu cheia; însă în casa dumitale, nu există chei; dacă ţii să rămân aici, te rog să mă laşi în pace!

John nu răspunde. Se duce până la uşa cu geam, o deschide. Se tot întreba cum s-o anunţe pe Dorothy că astăzi va trebui s-o lase singură; supărarea bruscă a fetei îi uşurează sarcina. Murmură:

— Trebuie să mă duc la lucru. Mâine, însă, trec pe la doctor să-mi dea o hârtie. Şi atunci am să pot rămâne pe lângă dumneata.

— N-am nevoie de nimeni, spune Dorothy.

Şi minte. Asta se vede din felul cum s-a ridicat, dintr-odată, dându-şi buclele pe spate. Şi mai spune:

— Bine, lasă-mi numai o bucată de şuncă, sau nişte ouă tari. Undeva mai la îndemână – pe o mobilă, de pildă –, unde să-mi fie cu putinţă să le găsesc.

Şi, într-un fel ciudat, îşi întoarce faţa înspre un colţ al încăperii, unde nu se află nimeni.

Ashton Mysha îşi aprinde o ţigară; spune, cu tonul cel mai neutru de care e în stare:

— Ascultă-mă John, pe mine nu mă aşteaptă nimeni după exact douăzeci şi patru de ore de la plecare. Dacă nu vezi în asta vreun inconvenient, aş

putea pleca abia diseară, când ai să te întorci dumneata. Ai cumva vreun joc de puzzle? Eu voi îmbina piesele, Dorothy le va sorta după forma pe care o au – le va recunoaşte după pipăit.

Indianul a şi trecut pragul. Un camion suie din nou aleea străjuită de platani, are bena încărcată-vârf cu moloz: e aproape tot ce-a mai rămas din vila senatorului Cadett. Lui John nu i-ar fi trecut niciodată prin cap că o casă poate muri atât de repede; cei din familia Cadett nu s-or fi priceput, poate, să citească semnele prevestitoare, în fisurile din ziduri; ori poate existau prea multe tapete, prea multe zugrăveli, prea multe tablouri atârnate pe pereţi?

Ajungând în dreptul maşinii sale, şeienul se uită, înapoi. Din pricina soarelui şi a sării, casa de lemn e albă.

Când se prezintă la sediul lui *Milous Enterprise,* cele două secretare particulare ale şefului îl anunţă că, de patruzeci şi opt de ore, Edmond K. Milous a dispărut. Au venit, drept urmare, oamenii legii să sigileze uşile; s-au arătat politicoşi, au ascultat cu răbdare întrebările pe care le puneau secretarele şi dispecerul Formann – însă n-au vrut să le dea nici cea mai mică lămurire. Accesul în încăperile destinate lucrului fiind interzis, astăzi e a doua zi de când Sally şi Donna îşi petrec vremea în hol, citind povestiri în foileton şi întrecându-se în concursuri de împletit. Ieri şi alaltăieri, mai era încă de trăit; azi, pe căldura asta, andrelele se năclăiesc şi lâna se încreţeşte.

Singură Peggy trebuie să ştie pe unde se ascunde Milous şi de ce a fugit. Dar Peggy nu e, nici ea, de găsit.

În spatele uşilor încuiate, telefoanele nu încetează să sune; se pare că serviciile fiscale au pus cele trei linii telefonice sub supraveghere – măsură inutilă, gândeşte John, de vreme ce nimeni nu ridică receptorul.

Sally şi Donna sunt, amândouă, convinse că *Milous Enterprise* e pe dric, au şi informat, de altfel, sindicatul în acest sens; până va binevoi cineva să ia vreo măsură, ele înghit sandvişuri cu crudităţi şi beau sifon. Câţiva indieni vin să afle ce mai e nou, se aşază pentru câteva clipe pe dalele de marmură, apoi pleacă bălăbănindu-şi braţele şi mijindu-şi ochii, orbiţi de lumina de-afară. John Gheena îi cunoaşte pe toţi aceşti oameni, li se adresează cu numele lor tribal – când au vreunul; însă până în prezent raporturile lor n-au depăşit stadiul salutului fratern, al strângerii de mână care nu te obligă cu nimic: or fi făcând ei aceeaşi muncă, fiecare şi-o face însă la locul lui.

O muncă pentru care mulţi şi-au pierdut interesul de când mexicanii şi portoricanii au început să intre în echipele de spălători: de atunci, indienii ştiu că ei nu sunt singurii care pot duce la bun sfârşit această treabă pe care o credeau mai presus de puterile celorlalţi oameni. Unii dintre ei se pregătesc să plece din Statele Unite, în emiratele din Golful Persic, şi în Iran,

unde indienii, insensibili la vertij, vor juca din nou un rol de prim rang, pe eşafodajele gigantice transformate de musoni în tot atâtea capcane mortale.

Faptul că *Milous Enterprise* şi-ar putea închide porţile e privit de aceştia cu seninătate; sunt doar puţin descumpăniţi, gândindu-se la demersurile ce trebuiesc făcute, la vaccinările pe care le vor avea de suportat, la formularele ce vor trebui completate. Când John le vorbeşte, ei îl ascultă în tăcere; când John tace din nou, ei clatină din cap şi se duc.

Pe măsură ce orele trec, începe a se afla o parte din adevăr.

Mai întâi, devine clar că Peggy se culca cu Milous. Există martori care i-au văzut rostogolindu-se – goi, îmbrăţişaţi şi ridicoli – pe covoarele pufoase de lână din camera 867, după orele de program.

Una din femeile de serviciu, o negresă pe nume Constance-Marie, declară că *mirosea a sudoare, acolo, în smârcul acela plin de noroi, şi a pişoarcă, chiar că-ţi venea să verşi, că Iisus nu i-a făcut el pe bărbat şi pe femeie ca să se tăvălească astfel în mocirlă, precum patronul şi asistenta lui – zi-i, mai bine, târfa lui!*

Urmează o anchetă-fulger printre salariaţii agenţiei de voiaj, situată chiar în colţul bulevardului: se pare că Edmond şi Peggy continuă acum cu porcăriile lor undeva pe la periferia oraşului Denver, Colorado. Se pune pe seama lui Milous intenţia de a se recicla, trecând, sub un nume de împrumut, în branşa sporturilor de iarnă: el va da cu chirie schiuri, săniuţe şi patine, în vreme ce Peggy va fi ziua instructor sportiv, iar seara *call-girl*[11].

Soarele se află la zenit. Asfaltul s-a înmuiat. Camioanele şi autoturismele grele patinează pe gudron lichid. John ştie din experienţă că, atunci când New York-ul se topeşte în felul ăsta, creşte numărul accidentelor şi asasinatelor.

Pe la mijlocul după-amiezii, Formann trece la mărturisiri, deşi nimeni nu se aştepta la atât de mult din partea lui. Cu glas sugrumat, dispecerul destăinuie că situaţia financiară a întreprinderii era pur şi simplu lamentabilă:

— Nu se punea însă numai problema dacă gestiunea era bună sau rea. Contabilul Griggs a făcut tot ce-i stătea în putinţă... da, bietul Griggs l-a pus pe şef în gardă, însă era prea târziu. În fiecare zi, pierdeam alţi clienţi.

— Dar ce intră în cauză? – întreabă Sally. Calitatea prestaţiilor? Tarifele? Termenele întârziate?

— Clienţii înşişi, spune Formann.

Şi se întoarce către şeien:

---

[11] Prostituată care-şi fixează întâlnirile prin telefon (engl.).

— Mint eu cumva, John Gheena? Instituţiile se mută din zgârie-nori, una după alta: o casă veche, în stil colonial, costă, în Hamptons, mult mai puţin, la urma urmei! Şi, ca sediu al unei societăţi, impune.

— Chiar aşa! – exclamă indianul. Mi s-a întâmplat să spăl geamuri şi în spatele lor să nu se afle nimeni, nimeni care să arunce o privire.

Formann triumfă:

— Ce vă spuneam? Se înţelege, şi eu am tras semnalul de alarmă. Însă Milous se făcea că nu aude. Să-i fi stat gândul, încă de pe atunci, doar la picioarele lui Peggy? Ori poate că plănuia să fugă încă de multă vreme? Ah, şi cu asta nu s-a sfârşit, or să mai fie şi alţi, Milous, şi alte dezertări!

Ora cincisprezece. Griggs îşi face intrarea, o intrare remarcată. Se învârte prin hol, se loveşte de scaune, ţopăie, e asemeni unei păsăruici care a pătruns din greşeală într-o cameră şi nu mai ştie cum să scape din ea.

— E îngrozitor, spune el, poliţia a venit la mine acasă şi mi-a luat toate registrele cu scripte contabile.

Se mai calmează, întreabă:

— Sufăr de diabet, pe diabetici îi bagă la puşcărie?

— N-ai nimic să-ţi reproşezi, Griggs, spune Formann.

— Tu şi cu mine ştim foarte bine lucrul ăsta. Dar ceilalţi?

Ceva mai târziu, Griggs pleacă. Ţi-l poţi închipui îndreptându-se către vreun cinematograf, cumpărându-şi un bilet, o pungă de *pop-corn*[12]. Îşi face apariţia acum un responsabil sindical, declarând că vrea să stea de vorbă, în particular, cu Sally şi cu Donna. Toţi trei sfârşesc prin a-şi găsi un loc retras, în spatele cortinei pe care o alcătuiesc nişte plante decorative. Omul de la sindicat (care nu încetează să se tot scuze că a mâncat o pizza cu ceapă, şi vorbeşte acoperindu-şi gura cu mâna) propune deschiderea unei acţiuni judiciare împotriva lui Edmond K. Milous:

— Cheltuielile vor fi destul de mari. Dar tocmai de asta şi există sindicatul, ca să ţină el piept, să se bată în locul vostru.

— Drăguţ! – exclamă Sally.

— Până una-alta, aţi putea lucra pentru noi?

Însă Donna, pentru care căldura umană şi entuziasmul nu înseamnă nimic, răspunde că nu ţine neapărat să bată în dublu exemplar liste de membri pline de nume imposibile, şi scrisori de avizare către cotizanţii rămaşi în restanţă, şi textele unor manifeste. Bărbatul îi zâmbeşte:

— Şi la Milous era cu mult mai interesant?

---

[12] Floricele (engl.).

— Nu ştiu – spune Donna, cu glas scăzut.

Se gândeşte la biroul ei încăpător, însorit de dimineaţa până seara, la momentele în care nu avea de lucru, la automatele distribuitoare de dulciuri cărora le deprinsese tainele şi pe care le făcea să dea afară batoane de ciocolată fără să introducă măcar un cent în fanta respectivă.

John Gheena s-a apropiat de grupul lor. Acum, dă la o parte, fără zgomot, frunzele verzi de forma asului de pică. Îl priveşte pe sindicalist:

— Aş avea şi eu nevoie de o consultaţie.

— Ar fi poate mai nimerit să vă adresaţi celor de la Problemele indiene, nu?

— Nu, spune John. Cei de acolo se arată foarte capabili când e vorba să urmeze o acţiune începută; numai că niciodată n-au fost în stare să facă primul pas.

Omul ezită. Se întoarce spre Sally şi Donna, care aprobă cu o uşoară înclinare din cap.

— Vorbeşte, John, spune Sally. Şi nu-ţi face griji: totul e gratuit.

Şeienul îşi încrucişează braţele. Ceea ce vrea să însemne că are de spus ceva important şi că-şi va cântări fiecare cuvânt:

— Nouăsprezece angajaţi ai acestei întreprinderi, nouăsprezece din treizeci şi cinci, mă vor urma. Indieni, numai indieni, înţelegeţi? O să facem o manifestaţie, mâine, la prânz. Chiar dacă plouă, domnule, tot o vom face. De pancarte, de lozinci mă ocup eu, în noaptea asta. Am la mine acasă, lemn, pânză, vopsea. Dar, ca să demonstrezi pe Centre Street, până la Foley Square, îţi trebuie o autorizaţie, nu-i aşa?

Omul de la sindicat face mari eforturi ca să nu izbucnească în râs:

— Nouăsprezece inşi, nouăsprezece bieţi inşi în Foley Square? Ăsta nu e lucru serios!

În ultima lor ediţie de seară, la rubrica *Events Today,* ziarele anunţă că autorităţile municipale ale oraşului New York au autorizat, pentru a doua zi la ora prânzului, o demonstraţie a salariaţilor de rasă indiană de la *Milous Enterprise*. Manifestanţii se vor dispersa în faţa celor zece coloane ale lui *New York County Court House*.

Înainte de a se înscrie pe autostrada ce duce către Long Island, John Gheena se opreşte să cumpere nişte stridii. Nădăjduieşte că lui Dorothy Kayne îi plac stridiile.

— John Gheena, spune cu glas scăzut Dorothy. Să nu faci o criză de furie, te rog! Sunt de acord, e târziu, te-ai întors obosit, ai adus stridii, sunt bune stridiile, şi eu nici măcar nu m-am gândit să-ţi mulţumesc, iar acum îţi împoi capul şi cu micile mele necazuri. *Fata umblă de colo până colo pe terasa de lemn gudronat, se opreşte atunci când se loveşte de balustradă, face o întoarcere împrejur şi pleacă din nou în sensul celălalt. Întocmai ca o jucărie automată. E desculţă. Jos, se aude cum cuţitul lui Ashton Mysha curăţă cochiliile, răzuieşte de pe ele crusta de alge şi de nămol. O înjurătură: tăişul a alunecat şi i-a crestat degetul.* John Gheena, e bine aici, la dumneata! În copilărie am locuit într-o casă care aducea puţin cu asta, era făcută din scânduri, se afla undeva în apropierea unei mine. La fel şi Ashton. Ashton ar fi trebuit să plece în seara asta, nu-i aşa? Aşa era prevăzut, şi aşa se şi cuvenea. Cu mine e altceva, eu sunt invitata dumitale. Pe când el, el este în plus. Numai că, vezi, grozav i-ar plăcea să mai rămână aici! Nu mult, un piculeţ doar. Mi-ar face şi mie plăcere, John Gheena. Vezi, sunt sinceră. Aş vrea să rămână pentru că ştie cum trebuie să se ocupe de mine: stă cu mine tot timpul, îmi dă să beau, îmi citeşte cu glas tare. Azi după-amiază, m-a mângâiat. Ah, dumneata mormăi, întocmai ca o fiară rănită! Dar nu eşti o fiară, şi nu te doare nimic. Şi copiii, până şi ei se pipăie, John. De altfel, vina era a mea; era foarte cald, mi-am ridicat fusta; la New York trebuie să fie ceva ca într-o etuvă, nu? John, nu uita că eu sunt oarbă. Ashton s-a apropiat de mine şi, dintr-odată, am simţit mâna lui pe genunchiul meu. Asta e tot, şi n-a durat prea mult. N-am făcut nicio mişcare, nu m-am opus. Nu fi nedrept, adu-ţi aminte de spital, de spălătorie. Însă ai fi în drept să te gândeşti că la dumneata aici, John, nu-i hotel; în niciun caz un hotel care dă camere cu ora. Acum, dumitale îţi revine să decizi: doreşti ca Ashton şi cu mine să plecăm imediat, amândoi?

Indianul nu spune nimic. În lumina intermitentă a farului-baliză, se uită la legătura de lână albă de pe ochii ei; face o evaluare a şanselor pe care le are Ashton Mysha: sunt mari. Poate chiar în noaptea asta polonezul se va strecura în camera ei; şi dacă nu în noaptea asta, atunci foarte curând. Când Dorothy va fi devenit amanta lui Ashton, perechea îşi va lua zborul; îşi vor schimba Volkswagen-ul cu o maşină mai puternică, şi o vor întinde undeva, în direcţia vest, de ce nu chiar la Denver, unde, se zice, Milous şi Peggy îşi oferă momente plăcute degustând, pe vârful limbii, fulgii ultimelor ninsori de primăvară? Şeienul spera că, într-o dimineaţă, Dorothy va deschide ochii aici, pe terasă, şi că el va fi primul bărbat asupra căruia îşi va aţinti ea noua sa privire.

— Eşti tot aici, John Gheena?

Se îndreaptă spre el, cu brațele întinse, îi atinge obrazul. Şi îşi retrage, repede de tot, degetele, pe care le şterge acum de rochie. El spune:

— Nu e nimic, miss Kayne. Doar nişte stropi de apă aduşi de vânt.

După cină, Ashton Mysha a pus pe masă câțiva dolari: tot ce i-a mai rămas din suma transmisă de agentul consular, pentru a-şi acoperi primele cheltuieli la ieşirea din spital:

— Am să mai câştig şi alții, John. În America nici nu e greu. Am să ți-i dau dumitale, pe măsură ce-i voi avea.

Lângă fereastra deschisă, care dă spre mare, Dorothy se leagănă într-un fotoliu-balansoar. Vrând să dea o mână de ajutor la vase, a spart două pahare. Avionul Boeing care face cursa de la Vancouver coboară, mai-mai să atingă valurile.

— În ce priveşte slujba dumitale, mai spune Mysha, situația e într-adevăr proastă. Ce ai de gând să faci?

Indianul arată spre pancartele pe care tocmai le pictează. Ashton schițează un surâs:

— E o chestiune de onoare, nu-i aşa? Şi noi, acum câteva luni, am făcut o manifestație: voiam ca escalele să fie mai lungi, de cel puțin douăzeci şi patru de ore. Docherii au fost şi ei de partea noastră; era impresionant. Însă singurul lucru care a dat rezultat a fost greva. Tone întregi de portocale şi de banane au putrezit în cale şi în depozite: o rezervă inepuizabilă de proiectile pentru a întâmpina asalturile poliției.

John Gheena nu răspunde: el n-ar avea să arunce decât buretele; ca la meciurile de box – pentru a cere îndurare. E mai bine să nu se gândească la grevă: când eşti şomer, cum procedezi ca să arăți că încetezi lucrul?

— Cine va mai curăța acum zgârie-norii?

— Ceilalți. Oricum, zgârie-norii sunt spălați din ce în ce mai rar, spune John.

Şi adaugă:

— Plec, nu mă aşteptați.

Aşezat la volan, cu motorul funcționând la ralantiu, indianul stă la pândă. Aude râsul lui Dorothy. Apoi, muzică – un vals. În casă toate luminile se sting: e întuneric, acum în aceeaşi măsură pentru Ashton Mysha ca şi pentru Dorothy Kayne.

Două ore şi cincisprezece minute mai târziu, John Gheena intră în New York. Marile bulevarde periferice sunt pustii; şeienul întâlneşte în drum numai ambulanțe şi lungi şiruri hurducate de maşini pentru stropitul străzilor, conduse de negri. Dar în apropiere de Broadway, John e nevoit să

încetinească: în strada 44 zac două cadavre, pe trotuar; cel dintâi are braţele aşezate în cruce, gura deschisă, faţa de culoare vânătă, ca a unui înecat; cel de-al doilea, cu capul pe genunchi, pare că doarme. Maşinile de intervenţie încurcă circulaţia, poliţiştii nu încetează să tot deseneze cu creta conturul corpurilor, să facă fotografii. Când se aude ţăcănitul flash-urilor unii oameni încearcă să ajungă în faţa obiectivului. E nevoie să fie daţi înapoi şi să se ia totul de la capăt; toate acestea fac să se piardă o groază de timp. Bazarurile libaneze şi siriene de pe strada 42 se află în stare de asediu; e evident însă că ucigaşul a reuşit să se piardă – în plină lumină – printre mulţimile de oameni care urcă şi coboară pe Seventh Avenue.

Indianul ridică geamurile de la maşină, deşi noaptea e caldă: nu va trece mult şi, din pricina enervării, vor avea loc schimburi de focuri, vor exista şi gloanţe rătăcite. Un geam de maşină nu-ţi asigură, bineînţeles, vreo protecţie; numai că, în caz că mori, face zgomot; şi, după aceea, experţilor în balistică le este mai uşor să determine traiectoria gloanţelor: în acest fel, se evită uneori erorile judiciare.

Puţin câte puţin, îngrămădirea de vehicule se resoarbe. Pe măsură ce şi luminile de neon devin mai rare, rumoarea se potoleşte. Times Square se goleşte, trecătorii, din ce în ce mai grăbiţi, dispar într-o noapte ireală, cu reflexe gălbui. Curând, în stradă nu mai e nimeni. Solitar, un zgârie-nori pal se ridică de-a curmezişul norilor.

Grand Army Plaza. Sediul organizaţiei *Fiicele luptelor viitorului* e cufundat în întuneric. John ştie însă că, de undeva, santinele ghemuite pe vine supraveghează casa scării. Până la etajul trei nu se întâmplă nimic. La cel de-al patrulea etaj, în colţul palierului, ţevile unor pistoale-mitralieră se înalţă spre pieptul indianului care nu face niciun gest pentru a le îndepărta. I-a recunoscut pe pândari: Sunt Dick, Nathan şi Osceolla. Nathan e cel dintâi care vorbeşte:

— N-are voie nimeni să meargă mai departe, John Gheena.

Osceolla schiţează un zâmbet:

— Mai ales că n-ai făcut o impresie prea bună la ultima întrunire, John!

— Ăsta-i regulamentul, adaugă Dick. După ora zece seara, accesul la etajele de sus e interzis.

Şeienul îşi aprinde o ţigară. Nu se grăbeşte. Spune, cu glas scăzut:

— Trebuie s-o văd pe Evelyn. Uite ce zic eu: Osceolla să se ducă s-o anunţe, eu am să aştept aici. Nathan şi Dick rămân să mă păzească.

Osceolla şovăie. Dar Nathan face un semn cu capul: propunerea lui John pare să ofere toate garanţiile de securitate dorite. Osceolla se ridică, înclină ţeava pistolului-mitralieră, se îndepărtează.

John se aşază pe una din trepte.

— Într-o bună zi, o să trebuiască să reparaţi şi voi ascensorul ăsta.

Nathan izbucneşte în râs. De un an şi ceva Fiicele luptelor viitorului ocupă acest zgârie-nori de buzunar care aparţinuse înainte unei societăţi de produse chimice: *Duke Hasting Chemical*. Aceasta a cedat clădirea pentru mai nimic: câteva milioane de dolari, plata urmând a fi făcută în decurs de cincizeci de ani. A fost vorba, de fapt, de o lovitură dată cu un cuţit cu două tăişuri: orbită de perspectiva de a-şi afla, în fine, un acoperiş care să fie al ei, asociaţia s-a arătat neprevăzătoare. Una câte una, companiile ce aveau în sarcină întreţinerea precum şi aprovizionarea cu utilităţi a clădirii şi-au suspendat, ca urmare a neachitării taxelor, toate serviciile: aer condiţionat, apă caldă, gaz şi electricitate, telefon. Acum lăzile de gunoi trebuiesc cărate manual, iar la căderea serii trebuiesc aprinse pretutindeni lămpi cu petrol.

Când inspectorii de la serviciul de igienă publică şi-au făcut apariţia, asociaţia li s-a adresat cu rugămintea de a nu mai insista: *...căci tot ceea ce dumneavoastră vedeţi aici, şi socotiţi aberant, e în legătură cu faptul că noi nu dorim să dispunem de ceea ce dumneavoastră numiţi confort modern; lucrul acesta nu intră în discuţie; noi trăim aici într-o comunitate, urmând propriile noastre precepte; constituţia Statelor Unite nu obligă pe nimeni să folosească curentul electric.*

La rândul său, Dick începe şi el să râdă:

— Ştiam că vin să-şi bage nasul pe aici. Şi atunci am demontat, cu o zi înainte, ţevăria şi am băgat armele înăuntru.

Etajul unsprezece, sala numărul trei. Osceolla se dă la o parte din faţa lui John Gheena. Undeva, în fundul încăperii, Evelyn se scoală; fata păşeşte peste trupuri întinse de-a dreptul pe saltele – neacoperite cu cearşafuri şi cuverturi –, vine înspre şeien. John respiră cu greu, mulţimea de răsuflări unite în somn emană un iz cam greţos.

— Să nu stăm aici, hai în chichineaţa mea!

Evelyn ridică o lampă până în dreptul ochilor:

— Intră!

A împins o uşă dată cu vopsea roşie, scorojită pe alocuri. Îl fixează pe şeien în tăcere. Spune, apoi:

— Tocmai visam ceva. Se făcea că-i luasem locul lui Luther King, la conducerea S.C.L.C.[13] Repurtam victorie după victorie, însă plângeam.

---

[13] Conferinţa liderilor creştini din Sud, mişcare fondată în anul 1957.

— Fetiţo, îi spune el, le amesteci pe toate. Negrii şi noi – asta nu înseamnă deloc acelaşi lucru. Şi în statul Georgia, negrilor puţin le pasă de ceea ce puteţi face voi pe aici.

Ea îl priveşte cu atenţie, pilindu-şi totodată unghiile. Sau poate că şi ea îl supraveghează acum; nu se ştie. Important e însă că îşi pileşte unghiile lungi şi lăcuite: un mic zgomot regulat, însă peste măsura de agasant; îşi aminteşte, probabil, de interogatoriile la care a fost supusă în închisoare; imită mai mult decât se răzbună.

— Evelyn, e cam târziu ca să discutăm politică, nu crezi?

Fata deschide un sertar al biroului, scoate o sticlă cu alcool şi două pahare de carton:

— Să bem! M-ai trezit din somn, n-am să mai pot adormi. Aşa că... hai să ciocnim! Îmi place *tequila* asta, n-are pereche ca leac împotriva senzaţiei ăsteia scârboase de frig. Mi-a intrat frigul în oase.

— Boală psihosomatică, spune John.

E mândru că a pronunţat aceste cuvinte fără să se poticnească. Evelyn îşi înalţă bărbia, nu înţelege. El explică:

— Totul se petrece în închipuirea dumitale. Nu eşti însă mai bolnavă ca altele.

— Spune-mi că sunt nebună!

— Eşti nefericită.

Ea izbucneşte în râs:

— Şi dumneata – nu?, domnule Gheena. Îţi place chiar atât de mult să răzuieşti murdărie de pasăre pe marile clădiri? Ştii, am văzut cadavrul lui Mawakhna la morgă; te-apucă sila.

John dă pe gât vreo două înghiţituri de *tequila:*

— Ai citit ziarele de seară?

— Aici la noi, într-un colţ anume, Ismael lipeşte articolele cele mai interesante; am să le văd mâine.

— Am nevoie de dumneata, Evelyn!

John Gheena povesteşte despre fuga lui Milous, despre punerea sigiliilor, despre felul cum spălătorii de geamuri au fost lăsaţi pe drumuri. Îi vorbeşte despre hotărârea lui de a manifesta pe Centre Street, până la Foley Square; adaugă:

— Pancartele sunt gata; sunt jos, în maşină. Pot să ţi le arăt. Eu cred că n-aveţi dreptul să ne lăsaţi de căruţă.

Fata întreabă, prudent:

— Care e reacţia Biroului pentru problemele indiene?

— Dacă ştiu ceva, se feresc al naibii să intervină.

— Câţi o să fiţi pe Centre Street?

— Vreo douăzeci, dintre care patru sau cinci indieni seminoli. În seminolii ăştia, eu unul, nu ştiu de ce, nu prea am încredere.

Fata închide ochii, îşi linge buzele arse de *tequila:*

— Nu vorbi aşa, noi suntem toţi la fel; de ani de zile ne batem pentru asta, pentru Marea alianţă; pentru o naţiune indiană cu un singur ţel, cu o singură fiinţă, John!

Evelyn desenează în aer, cu vârful degetului ei arătător, prelung şi fragil, forma unui pod. John clatină din cap:

— Băieţii ăştia cred în Iisus Hristos, sunt integraţi sută la sută. De tâmpeniile astea ale noastre, puţin le pasă. Nu mai sunt decât câţiva dintr-o mulţime, nu au nimic de apărat. N-au nimic împotrivă să lucreze ca şoferi sau să vândă portocale. Sunt sigur că mâine n-or să meargă cu noi până la capăt.

— Ce vrea să spună asta: *până la capăt?*

John nu răspunde. Avusese convingerea că manifestaţia va fi interzisă, pe motiv că nu este reprezentativă. Dar dacă autorităţile au spus da, asta e o dovadă că marşul pe Centre Street înseamnă totuşi ceva. S-a vorbit de el la televiziune? Da, nu, poate, Evelyn nu ştie nimic, televizoarele nu funcţionează fără curent. Fata reia ideea:

— *Până la capăt?* John, nu am chef de-o bătălie în toată regula cu poliţiştii. De ce ai venit?

El mărturiseşte:

— Mă simţeam singur. Eu *ne* simţeam singuri.

— Înţelege odată: defilarea asta a voastră e inutilă. Glorios de inutilă. Oamenii or să se uite la voi cum treceţi şi or să râdă. Unii or să aplaude, închipuindu-şi că le oferiţi un spectacol folcloric.

— Tot ce se poate, spune el.

— Adevărul e că simţiţi nevoia să ţipaţi.

John repetă:

— Da, tot ce se poate.

— Însă adevărata muncă, singura importantă, o s-o facem noi: aceea de a vă căuta o altă slujbă, dumitale şi tovarăşilor dumitale, urmărind cu atenţie anunţurile de la mica publicitate, făcând demersuri la patroni; şi dumneata îţi închipuiai, până în seara asta, că asociaţia s-a constituit aşa, numai de dragul de-a se constitui...

Evelyn deschide un registru:

— La Detroit, în sectorul industriei automobilelor, se caută *jockeys*.

— Ce înseamnă *jockeys?*

— Înseamnă să conduci până la locurile de parcare automobilele care ies de pe banda de montaj. Nu e rău, atâta doar că e mult praf.

Întoarce filele grele, pline de însemnări făcute cu un scris fin, cu cerneală albastră:

— La Pittsburg, lipsesc salahori. O muncă penibilă, însă corect plătită. La Seattle se cer asamblori. Pentru o fabrică de avioane: înaltă tehnicitate, curăţenie, simbolica evaziunii, toată aiureala. Ești de acord să părăsești New York-ul, John? Îţi găsesc un post acolo; în schimb, dumneata îi educi pe tovarăşi. Ca să fiu mai clară: îi înveţi ce e aia mânie!

El zâmbeşte:

— Mulţumesc, Evelyn, mulţumesc! Nu! Rămân aici, văd eu cum mă descurc. Fă-le seminolilor plecarea la Pittsburg. Eu vreau să rămân aici până la capăt.

— Până la capăt? E a doua oară când pronunţi cuvintele astea. Până la capătul a ce, John Gheena?

El nu spune nimic, ea nu insistă: *mañana es otro dia*[14], *foamea scoate ursul din bârlog, după râs vine plâns*. Metisa e răbdătoare. Şi e foarte frumoasă.

— În mod normal, spune ea, ar trebui să-i raportez despre asta preşedintelui nostru. Nu prea te are la inimă: vei fi fiind dumneata şeien, dar el zice că ai suflet de apaş. Ei da, n-are decât, iau hotărârea singură. Atunci, ne-am înţeles: Fiicele luptelor viitorului vor fi mâine alături de voi. Vor alcătui, să zicem, serviciul de ordine. Pancartele sunt în maşină? Nathan va coborî deîndată să le aducă, vom studia lozincile voastre. Din punct de vedere politic, trebuie să respectăm anumite reguli.

Puţin mai târziu, Evelyn îl duce pe John Gheena pe terasa presărată cu murdării. De n-ar adia vântul, te-ai putea crede în vârful unei lăzi de gunoi foarte înalte. Trei, patru şezlonguri cu garniturile de pânză crăpate.

Evelyn arată către o clădire cu luminile aprinse, înspre nord-vest:

— Vezi hotelul acela? Am acolo o cameră, închiriată cu anul. O ţin din cauza băii. Aici e imposibil să te speli ca lumea. Mă duc acolo, mă curăţ. Călătorie şi purificare: ca în epoca marilor transhumanţe.

În ajunul luptei, părinţii se aşezau în jurul focului. Căci până şi vara, chiar într-o noapte foarte călduroasă ca asta, exista undeva un foc. În el se aruncau impurităţile, tot ceea ce ne apăsa: alcool, dolari compromiţători. Mai apoi, după ce flacăra epura lucrurile noastre necurate, se punea la fript toată carnea care mai rămăsese. Se sta la palavre, se fuma, se depănau amintiri. În chip ciudat, pe înălţimi şacalii se împreunau dând ţipete, căţelele fătau, ouăle crăpau în cuibare.

---

[14] Mâine e o altă zi (span.).

John Gheena îngenunchează printre coji şi chiştoace. Trage spre el bidonul gol purtând, în roşu şi alb, marca Mobil Oil Company, bate într-însul tactul străvechi: un sunet prelung, trei sunete scurte. Loveşte din ce în ce mai repede, până când sângele dă năvală, tălăzuind, în pumnii lui strânşi, până când respiraţia nu mai e cea firească, ci capătă şi ea ritmul acela zvâcnit, ce se îndepărtează totuşi de starea de paroxism – şi tot secretul în asta stă – pe măsură ce, dimpotrivă, s-ar părea că e din ce în ce mai aproape de ea.

Evelyn îşi desface părul, lăsându-l să cadă pe umeri.

— Încetează, spune ea. Am avut şi aşa destule încurcături cu vecinii care au terasa de-alături: începând cu ora zece seara, cântatul e interzis, chiar dacă muzica e folclorică.

Dar el se face că nu aude. Evelyn, aşezată acum pe vine, îl sărută pe ceafă; toba de luptă Mobil Oil se răstoarnă şi se rostogoleşte pe ciment. Apoi Evelyn trage zăvorul la trapa care îngăduie accesul pe terasă. Repede de tot, se dezbracă, e goală. Sângele alb e cel care i-a ridicat nasul în vânt şi i-a îngreuiat coapsele; altfel are talia înaltă, superbă, şi pielea catifelată a indienelor cherokeeze. Râde:

— Am şi eu memorie, John. Stă scris undeva: coborând pe coastele munţilor Allegheny, până şi caii noştri se-nfierbântau pentru asalt. Nicicând nu vei iubi mai bine ca în această noapte. Iar eu, dacă e să mă încurc iar cu bărbaţii, vreau s-o fac cu tine.

Şeienul îşi lasă capul în jos, mâinile lui bat ritmic în aer, în timp ce privirea îi zboară pe deasupra mării; la două ore şi cincisprezece minute depărtare de zidurile New York-ului, îi vede pe Dorothy Kayne şi pe Ashton Mysha: după vals, urmează tangoul, şi apoi, slowul, iar în cele din urmă nimic altceva decât un soi de luptă corp la corp.

Dar mai târziu, în toamnă, îndată ce vara indiană se va fi sfârşit, atunci când cerul se tulbură, când mai iei drept confetti ceea ce sunt de fapt cei dintâi fulgi de nea, Ashton va pleca spre Valparaiso, *via* Panama, ori în altă direcţie. Tot în vremea aceea, studenţii se vor întoarce, să se antreneze la base-ball, pe peluzele universităţii; şi vor urmări, pe alei, mersul şovăitor al unei tinere femei cu ochii – ... chiar, ce fel de ochi o fi având?

— Te rog, John, nu mă lăsa aşa! Dragostea-i un lucru simplu, nu-i ca politica – orice s-ar zice. Scoală-te, John, gândeşte-te la ziua de mâine, la Centre Street, la luptă, la maşinile poliţiei, care în clipa de faţă se îndreaptă către Foley Square, se aşază pe poziţii. Când e cald, te iubeşti atât de bine!

Ar consimţi să nu se atingă de Dorothy, niciodată. Să nu danseze cu ea, să nu-i schimbe pansamentele. Dar ea să trăiască în casa lui – atâta doar – nimic mai mult! E poate a mia femeie căreia John Gheena ar voi să-i

urmărească viaţa, pas cu pas. Pe celelalte le-a lăsat să treacă fără să le adreseze vreun cuvânt; sau le-a văzut de sus, din locul în care se afla cocoţat pe vreun zgârie-nori; sau le-a zărit răsfrângându-se în sticla geamurilor; sau le-a pierdut urma chiar de acolo de unde începe Fifth Avenue. Însă Dorothy Kayne a venit la el acasă, se loveşte de pereţii casei lui; cândva, tot astfel s-a întâmplat cu un pescăruş pe care l-a ţinut la el vreme de şapte luni.

Ridicându-se în vârful picioarelor, Evelyn se unduieşte, gemând, într-un dans; se apropie de bărbat, mai să-l atingă; atunci John se scoală şi o invadează pe metisă, aşa, stând în picioare. Îmbrăţişarea nu va dura mult, doar atât cât John să juiseze, cu ochii închişi, cu gândul la Dorothy.

Furtuna şovăie deasupra oraşului. Asupra cartierului Queens se va năpusti cu trombe de apă. În Manhattan, însă, nu se întâmplă nimic.

Ora unsprezece cincizeci şi şapte, în susul lui Centre Street. Fiicele luptelor viitorului ţâşnesc, îmbulzindu-se, de sub prelata camionului Mercedes. Poartă minijupe din piele albă, cu franjuri în dreptul coapselor, şi tricouri împodobite cu inscripţii imprimate prin procedeul decalcomaniei: *Americani, respectaţi-ne, noi suntem trecutul vostru!* Evelyn şi şeienul le trec în revistă de la bordul unei maşini decapotabile, prevăzută cu un difuzor prins pe capotă cu ajutorul unor chingi de geamantan.

John şi-a pus pe cap coiful tradiţional ale cărui pene albe şi negre îi atârnă până la umeri. Penele sunt făcute din plastic: sunt mai rezistente şi, în acelaşi timp, mult mai ieftine decât cele veritabile; la televiziune şi în fotografii nu se observă nicio diferenţă.

Evelyn îşi înfige unghiile în braţul lui John Gheena.

— Ia priveşte puţin, colo, drept înainte!

Cinci camioane roşii, aşezate de-a curmezişul străzii, închid trecerea. Căldura umedă face ca apa să şiroiască de sub căştile pompierilor pe feţele lor, pe vanele de cupru de pe maşini. Sub vesta lui de piele, Ernst Anderson are torsul gol. Maşina, cu toate farurile aprinse, frânează, Anderson înaintează spre ea. Un altul în locul lui s-ar folosi de un megafon pentru a domina vacarmul făcut de motoare; însă Anderson şi-a dresat vocea, aşa cum dresezi un câine; îi stă în putere să răcnească mai tare decât oricine:

— Vino cu mine, Gheena, vino să bem ceva! Noi doi avem ceva de vorbit.

— Ernst, spuse John, nu te amesteca în treaba asta! Noi o să defilăm frumuşel până la County Court. De altfel, avem şi autorizaţie în regulă.

Anderson aşteaptă câteva clipe înainte de a răspunde. Urmăreşte cu privirea grupul Fiicelor luptelor viitorului, aflat în capătul străzii: aburul căldurii le deformează siluetele; e, într-un fel, ca şi cum marea le-ar fi acoperit dintr-odată. Indienii de la *Milous Enterprise* stau aşezaţi pe bordura trotuarului; fumează, ţinându-şi picioarele în rigolă.

— După cum ştiţi şi voi, spune Anderson, poliţaii sunt pe poziţii, puţin mai în spate, după băieţii mei. Planul e următorul: dacă ajungeţi până în Foley Square, eu trebuie să dau drumul robinetelor de la furtunurile de incendiu.

Aşezată acum pe capota maşinii, Evelyn îşi potriveşte binoclul la ochi. Trebuie să vadă ce se ascunde acolo, în spatele zidului pe care-l fac camioanele roşii, la colţul străzilor ce dau în Centre Street. La sfârşit, îşi şterge ochii ce i s-au împăienjenit, jenaţi de lumina puternică a cărei intensitate e mărită şi mai mult de lentilele binoclului.

— Trebuie, neapărat, să stăm de vorbă – repetă Anderson.

Îşi desface larg braţele:

— În povestea asta tâmpită, politica nu are niciun amestec, v-o jur! Ieri nu vi se putea refuza permisul de a parcurge bulevardul. Deşi aşa ar fi trebuit. Eu am tras semnalul de alarmă. Ca urmare s-a mai reflectat asupra chestiunii. Toată noaptea. S-a şi votat, prin vot secret, conform legii. Toată lumea s-a pronunţat împotriva a ce plănuiseţi voi.

— De ce, Ernst?

— Probleme de securitate, spune Anderson, cu un aer plictisit.

Şeienul zâmbeşte. Spune, pe de rost acum:

— Aruncaţi dumneavoastră un chiştoc aprins într-un coş de gunoi, la o oră oarecare, în colţul unei străzi oarecare: în mai puţin de două zile va arde tot oraşul!

— Coşul de gunoi se află pe Centre Street, declară Anderson.

Evelyn scuipă pe lentilele binoclului, le şterge cu dosul mânecii:

— Ce ne propui dumneata, pompierule?

— Duceţi-vă să faceţi treaba asta în Central Park! Nu vă convine?

Evelyn clatină din cap:

— Cu Harlem-ul în spate? Există toate şansele ca lucrurile să degenereze. Am nevoie de un teren deschis, fără copaci ori tufişuri, şi de case veritabile, în care să-mi pot adăposti puştoaicele, în caz de nevoie.

Ernst Anderson face un gest de neputinţă. Se întoarce către şeien:

— John, asta îndrugă verzi şi uscate! Dacă înaintaţi, tocmai aici or să degenereze lucrurile. Eu am intervenit ca manifestaţia voastră să fie interzisă în ultima clipă, cu toate că exista autorizaţia poliţiei. Însă mie mi-a fost frică. Şi toate astea nu încetează, iar eu mor de frică, nu alta, uite aşa, puţin câte puţin!

— Ai început să îmbătrâneşti.

Evelyn se instalează la volanul maşinii decapotabile:

— Am flecărit destul, John, manifestăm pe Centre Street ori nu manifestăm nicăieri. Asta te priveşte pe tine, hotărăşte-te însă mai repede.

— Nu eu, oraşul a îmbătrânit, strigă Anderson. Abia se mai ţine pe picioare. Să nu care cumva să-i faceţi vreun rău, Gheena!

John mai şovăie încă. Cunoaşte New York-ul, e-adevărat că în alt fel, însă cel puţin tot atât de bine cât şi Anderson. Şi unul şi celălalt au văzut oraşul contorsionându-se. Anderson în pivniţele inundate ori afumate cărora el le spărgea uşile cu lovituri de secure; John din vârful prăjinii lui glisante, de unde putea să observe cum şi cât se întinde rugina şi se fărâmiţează pietrele. Amândoi ştiu că oraşul ascunde, sub praful şi sub strălucirea sa amăgitoare, o şarpantă care se sclerozează, pe zi ce trece mai mult.

Evelyn apasă pe butonul claxonului:

— Ei bine, John, ce facem?

Şeienul evită să privească înspre Ernst Anderson. Se uită la ceas:

— E douăsprezece şi un sfert. Trebuie să formăm coloana!

Înşirându-se de-a lungul trotuarelor, poliţiştii urcă pe Centre Street. Îi împing pe spectatori înspre partea de sus a oraşului. Ei spun că manifestaţia a fost interzisă în ultima clipă, se pare că aceasta va avea totuşi loc, şi că o ciocnire nu va putea fi evitată. Trecătorii, cei mai mulţi dintre ei, nu mai insistă; unii le mulţumesc poliţiştilor pentru grija pe care o manifestă pentru siguranţa lor; alţii se prefac că se supun, se dispersează, se ascund în vreun ungher, apoi fac cale întoarsă; unii pretind că sunt ziarişti; poliţia nu stă la discuţie. Între două ordine strigate prin difuzor, se aude scrâşnetul scuturilor de protecţie. Tot în vremea aceasta, John Gheena îşi ia locul în faţa cortegiului care se pune, încet, în mişcare. Câteva banderole s-au rupt în momentul în care erau desfăcute: în timpul nopţii, vopseaua şi cleiul au ros din ţesătură; însă revendicările privesc nişte puncte de detaliu neavând practic nicio şansă să fie satisfăcute, aşadar starea de plâns a banderolelor nu prezintă prea multă importanţă; singurul lucru care contează cu adevărat e acela că ei au venit până aici, că s-au pus în mişcare la ora fixată dinainte, alcătuind, umăr la umăr, un lanţ, că merg mai departe împreună, sub soare şi sub privirile celorlalţi.

Acum indienii trec de primul obstacol, acela format de camioanele brigăzilor de luptă împotriva incendiilor. Victorie facilă, având în vedere că Anderson a pus să se tragă maşinile mai la o parte; după care, a ordonat şoferilor să îndrepte capotele camioanelor către Foley Square.

Motoarele autopompelor se rotesc încetişor. Apa se încălzeşte în interiorul furtunurilor de pânză expuse în plin soare. Anderson ştie că apa aceasta, cu temperatura atingând patruzeci şi opt de grade centigrade, ar putea provoca arsuri grave în cazul în care s-ar abate asupra manifestanţilor; de aceea, pretinde ca la fiecare cinci minute conţinutul furtunurilor să fie vărsat pe şosea.

Forţele de poliţie fac cunoscut lui Anderson că trebuie să înceteze deîndată cu această *manevră neroadă:* motocicletele şi automobilele Chevrolet au şi aşa tendinţa de a se pune de-a curmezişul pe asfaltul topit, fără să li se mai întindă, pe deasupra, în cale, şi băltoacele astea de apă caldă. La care Anderson răspunde că, dacă maşinile poliţiei ar fi fost prevăzute cu cauciucuri noi, ele n-ar mai derapa aşa, cu una cu două. Inspectorul şef apreciază răspunsul ca inacceptabil; îi atrage atenţia lui Ernst Anderson că partea din buget pe care i-o atribuie municipalitatea e insuficientă, ridicolă chiar, şi că e imposibil să înlocuieşti pneurile şi, în acelaşi timp, să asiguri

pensii, prestaţii medicale şi colonii de vacanţă pentru agenţii din echipele de intervenţie. Cocoţat pe roata de rezervă de pe *command-car*-ul său, Anderson urlă în microfonul radio-telefonului că puţin îi pasă lui de felul cum se comportă la drum vehiculele poliţiei, şi de starea ei financiară, şi de toate problemele sociale, sau de altă natură, pe care le are poliţia; că el refuză să provoace arsuri de gradul doi, sau chiar trei – *cunoaște cineva parametrii de rezistenţă termică a epidermei pieilor-roșii?*

Acestea fiind spuse, Anderson trece pe altă lungime de undă.

Seminolii sunt cei care închid coloana. Doi dintre ei şi-au scos cămăşile, câte o cruce mică, de aur, saltă pe piepturile lor. Se vede că le este frică. Şi nu sunt singurii în situaţia asta.

Aduse aici de Evelyn, Fiicele luptelor viitorului merg aţinându-se pe lângă trotuare: în caz de nevoie, vor fugi după cum s-a convenit: dispersându-se în White Street; la rigoare, prin Colombus Park, se vor pierde în colcăiala din Chinatown, unde pot ajunge dacă aleargă în direcţia est; au mocasini flexibili cu tălpile înadins uzate, ca să nu lase amprente; şi-au turnat la coapse şi la subsuori valuri de deodorant: li s-a spus că sudoarea de indian miroase altfel decât celelalte şi că poliţia dispune, în acest sens, de treizeci de câini special antrenaţi.

John Gheena grăbeşte pasul. O maşină de culoare albastră se îndreaptă în direcţia contrară aceleia în care merge cortegiul. Ridicat în picioare, pe treapta de lângă uşă, un poliţist urlă printr-o pâlnie portavoce că manifestaţia a fost interzisă, că acesta e ultimul avertisment.

În acel moment, strada se goleşte. Trecătorii, zărind şi cel dintâi helicopter făcându-şi apariţia deasupra clădirilor, se îndepărtează. Unii se grăbesc să intre în interiorul imobilelor, sună la uşi, roagă să fie lăsaţi să iasă pe balcoane. Oferă bani buni, între doi şi opt dolari, după etaj, după unghiul de vedere, după felul cum cade soarele.

Şeienul se întoarce spre seminoli:

— Stingeţi ţigările!

Ei se apropie acum de locul unde se află lăzile de gunoi.

John îşi dă seama că poliţiştii sunt pe cale să-şi încheie manevra de încercuire: nişte motociclişti trec pe lângă cortegiu în mare viteză; sunt cei care coboară pe Centre Street ca să ocupe poziţii la ieşirile din City Hall Park; şi apoi alţii, care au primit probabil ordin să neutralizeze intersecţiile cu Canal şi Walker Street.

Miza cea mare se va juca în colţul cu Baxter Street. În vreme ce luminile de semnalizare se văd licărind în trecere, John se uită la Evelyn. Buzele tinerei femei sunt arse, umflate.

— E perfect, spune șeienul, ai făcut tot ce ți-a stat în putință. Dar cred că acum trebuie să pleci.

Evelyn își dezleagă încet șalul care îi încinge fruntea. E o bandă lungă, de mătase: semnalul!

O motocicletă marca Harley-Davidson șovăie legănându-se pe gudronul vâscos. Zgomotul făcut de sirenă e asurzitor. Cuvântul „police" a fost imprimat pe parbriz cu ajutorul unor benzi de hârtie adezivă.

Motociclistului îi cad ochelarii, aceștia se văd săltând undeva înapoia lui; încearcă atunci să-și redreseze mașina, care se derobează; dar nu reușește. Cu o violență extraordinară, motocicleta percutează bordura trotuarului și se culcă pe-o parte. Maneta de frânare scurmă cimentul, apoi se frânge dintr-odată. Rezervorul se sparge, plesnind ca un fruct copt, sucul mustește, bogat și strălucitor – benzina! –, o scânteie îi dă foc.

Azvârlit de la primul șoc, polițistul de pe motocicletă are acum mersul sacadat, puțin grotesc, al unui om care a sărit dintr-un tren în mers. Aleargă pe trotuar, cu priviri buimăcite, apărându-și cu mâinile partea dreaptă a trupului. Motocicleta se ridică singură, își urmează traiectoria și intră într-o vitrină.

Cineva spune, nătâng:

— S-a tras!...

De sus, Anderson a văzut totul. Benzina care arde, curgând de-a lungul rigolei, îi provoacă un soi de repulsie. Ordonă să se pună în funcțiune cinci din cele opt furtunuri de incendiu. Pompierii trebuie să se arunce, pe burtă, pe țevile din vârf, ca acestea să nu cosească picioarele spectatorilor masați în colțul cu Leonard Street. Zgomotul apei care iese din furtunuri aduce cu acela al unei explozii. Insul căruia i se păruse că a auzit o împușcătură afirmă acum că a zărit, în spatele unei ferestre, silueta unui trăgător înarmat cu o pușcă cu lunetă. Evident, mărturia e falsă, de vină fiind mai curând căldura și tensiunea nervoasă decât reaua credință, însă nimeni n-are vreme să cerceteze care e adevărul. Polițiștii invadează părțile de jos ale bulevardului, câteva grenade lacrimogene explodează; acestea nu nimeresc ținta, cad prea aproape.

John Gheena își dă seama pe dată că fuga nu e posibilă. Doar câteva dintre Fiicele luptelor viitorului vor putea să scape de acolo, cu condiția ca jetul furtunurilor de incendiu să nu le țină lipite de pământ.

Aerul fierbinte e imobil. „Ești aici ca într-o piatră", își spune șeienul; fumul produs de grenadele lacrimogene se înalță pe verticală. Ferestrele clădirilor se închid una după alta.

Osceolla își pune o batistă umedă pe gură și pe nas. Încovoiat de mijloc, se apropie de John:

— Singura noastră șansă e să dăm năvală, să forțăm barajul.

John Gheena nu răspunde. De când cele dintâi grenade au căzut învârtejindu-se, șeienul a încetat să se mai gândească la vreo *șansă*. Cu o curiozitate copilărească, se întreabă mai curând în ce chip va putea orașul suporta toate aceste vâlvătăi și toată apa – cu miile de litri! – care coboară pe Centre Street la vale.

Osceolla insistă:

— Îți spun că ticăloșii ăștia își închipuie că vom da înapoi. Efectul surpriză va fi de partea noastră, și asta e ceva!

Se îndreaptă din spate:

— Mă pricep la asta.

Căci se bucură de reputația unui specialist. A fost chiar și în Alabama, invitat de negri pentru a le servi drept consilier tehnic în vremea răscoalelor din campusuri. Orgoliul lui Osceolla vine din aceea că a știut să scape mereu teafăr din acest joc nebunesc. Totdeauna fără încurcături. După luptă, e asemeni unui boxer învingător; se tolănește pe spate, pe unde se nimerește, n-are a face dacă salteaua e jegoasă, plătește vreo târfă să-i maseze mădularul, bea coca-cola; și, mai ales, vorbește, declarându-se gata să intre din nou în horă chiar și în clipa următoare.

Astăzi însă, Osceolla e scos din cursă de la primul sprint. Se saltă în fața unui camion și cade dezmembrat pe botul acestuia. E purtat astfel, prins fiind de mânecile hainei sale, care, într-un fel ciudat, rezistă: indienii sunt și mai buni în calitate de croitori, decât ca vânători și pescari.

Acolo unde a căzut el, strada s-a umezit. Nu de sânge, ci de urină.

Evelyn e și ea acum, la rândul ei, lângă șeien. Îl privește fără să îndrăznească a-i vorbi. Prea își ține capul sus și e prea dur, așa dintr-odată; emană din ființa lui ceva ce pentru Evelyn rămâne necunoscut; și care, în loc s-o liniștească, o înspăimântă și mai mult.

Îi strigă, în sfârșit:

— Ce naiba faci aici, John, ce mai aștepți?

Îl găsește cutezător, dovedind însă un curaj care nu servește la nimic, dar chiar la nimic! Un curaj de pe alte vremuri, poate, când era de ajuns să-ți pironești privirile în acelea ale șacalului, pentru ca fiara să îngenuncheze pe dată, sau cam așa ceva. Ceva de pe vremea brațelor încrucișate pe piept – ferm, fără îndoială – și a îndelungilor ceasuri de veghe călare, pe creste, stăpânind cu vederea focurile de tabără ale soldaților albaștri, în așteptarea momentului potrivit. Astăzi, timpul se scurge prea repede: el nu mai

urmează ritmul în care bate inima omului şi nici chiar pe acela, atât de simplu, totuşi, în care pulsează spaţiile. Nu-ţi este îngăduit să confuzi o luptă de stradă cu un război purtat pe câmpii.

— Mă duc la ei! – spune Evelyn. N-or să aibă ce acuzaţii să-mi aducă. De altfel, dacă lucrurile se complică, asociaţia îmi va plăti cauţiunea.

Înaintează spre poliţişti, cu mâinile împreunate pe ceafă. Cu zece metri mai în spate, seminolii fac şi ei acelaşi lucru. Banderolele ard grămadă în mijlocul bulevardului, degajând un fum acru, roşcat.

John Gheena urmăreşte din priviri înaintarea coloanelor poliţiei pe Centre Street, de-a lungul imobilelor, de o parte şi de alta a străzii. Evelynei şi celorlalţi li se pun cătuşe, sunt legaţi doi câte doi şi împinşi în interiorul unui camion celular. „Trebuie să fie plăcut acolo, înăuntru – se gândeşte şeienul stând în picioare – trebuie să fie chiar răcoare –, în fine, oricum e mai bine decât aici, chiar dacă toate alea duhnesc a mizerie."

Tirul cu grenade lacrimogene a încetat pentru a permite poliţiştilor să se apropie de indianul care stă nemişcat. Un inspector în civil îl apucă pe John Gheena de braţ:

— Urmează-mă, te rog!

Câteva taxiuri se aventurează pe bulevard. Împroaşcă cu mari trâmbe de apă sub care copiii au şi început să se joace.

Într-o bună zi nu va mai exista nicio diferenţă notabilă între o închisoare şi un spital; ziariştii sunt cei care-o afirmă; rămâne de văzut care din aceste două instituţii va lua cea dintâi aspectul celeilalte.

În ceea ce-l priveşte pe John, el nu crede că închisoarea va deveni spital înainte ca spitalul să devină închisoare. Şeienul nu se simte vinovat, ci are mai curând impresia că ar fi victima unei boli puerile, cu caracter dezagreabil, – ceva de felul guturaiului ori a junghiului –, o suferinţă, ce-i drept, supărătoare, însă fără vreo semnificaţie reală din punct de vedere medical, ceva despre care se poate spune: *încă trei-patru zile, şi-o să treacă aşa cum a venit.*

De altfel, cabinetul de avocatură Robbins fusese alertat de către Fiicele luptelor viitorului care se risipiseră prin cartierul Chinatown. Bob şi Jack Robbins: *the best and cheapest lawyers for coloured.*[15] Tatăl lor, Ebenezer, făcuse avere câştigând patruzeci şi şapte de procese împotriva Serviciilor de imigrare, repurtând chiar şi două victorii împotriva Curţii supreme. Înaintea lui, existase un Salomon Robbins, care deţinea, aliniate pe pian, patru portrete cu dedicaţie din partea preşedintelui Lincoln. În fine, Bob şi Jack nu cer decât trei sute de dolari avans.

Aşteptând să se întâlnească cu unul din fraţii Robbins la vorbitorul închisorii, John se plimbă, măsurând agale locul bătut de soare, de forma unui hexagon, căruia deţinuţii îi spun „parc”. E o parcelă cimentată, înconjurată cu grilajuri înalte, aşa cum se pot vedea jur-împrejurul terenurilor de tenis. Conform regulamentului, puşcăriaşii nu au acces în parc decât de la ora unsprezece şi treizeci până la ora şaisprezece; dar, întrucât e caniculă, direcţiunea nu-i obligă pe deţinuţi să se întoarcă în celule decât la apusul soarelui.

Parcul e un loc ca-n basme. Poţi auzi aici, abia atenuate, zgomotele străzii. Uneori, vin pescăruşi să se aşeze pe stâlpii de pe terenul de basket-ball. Totdeauna, se află pe-aici tot felul de insecte. Locul acesta e şi un centru comercial, la scară redusă: oamenii îşi vând unii altora ţigări, cărţi, reviste ilustrate, fructe şi mici obiecte de cult. Portoricanii deţin monopolul fructelor şi al obiectelor de cult, negrii pe cel al revistelor ilustrate; cei mai tineri domină piaţa cărţilor, aproape toate politice; romanele sunt rare, deseori deteriorate; cunoscătorii expun deasupra cuşetelor lor pagini smulse din opera lui Faulkner, Merritt, Salinger ori Vonnegut Jr.

---

[15] Cei mai siguri şi cei mai convenabili avocaţi ai oamenilor de culoare (engl.).

Dincolo de grilajul parcului se întinde un loc viran. Acolo, printre tulpinile de buruieni îngălbenite – un fel de ovăz degenerat –, se ridică buncărul cenuşiu în care se află aparatele frigorifice. Înainte ca pedeapsa cu moartea să fi fost declarată „în afara legii constituţionale”, buncărul adăpostea încăperea destinată execuţiilor capitale şi celula în care condamnaţii îşi petreceau ultima noapte. Un anume Priller a fost cel dintâi deţinut care a ieşit viu din buncăr, pedeapsa cu moartea fiind abolită între data condamnării sale şi dimineaţa în care trebuia să aibă loc execuţia; când, între două şiruri de gardieni, şi-a făcut apariţia pe maidan, au izbucnit nişte aclamaţii formidabile; era în luna februarie, ningea; se zice că strigătele de bucurie erau atât de puternice, încât împingeau fulgii de zăpadă, făcându-i să zboare pe orizontală.

În spatele zidului dinspre miazănoapte, se întinde sectorul destinat femeilor. Acolo se află şi cele dintâi rânduri de posturi de pază. În depărtare, se zăreşte masa compactă a zgârie-norilor. Dinspre sectorul femeilor se ridică, în zilele foarte călduroase, o emanaţie având miros de fructe şi de ocean: mirosul de fructe vine de la cremele de machiaj, de la abuzul de *blush-on*[16] şi de ruj de buze; mirosul de valuri marine e acela al lenjeriei puse la uscat, amestec, cu iz sărat, de urină, transpiraţie şi detergenţi.

Printre exclamaţiile pe care le scot fetele care joacă badminton, John Gheena încearcă să recunoască vocea Evelynei.

În cea de-a doua zi a detenţiei sale, către ora cinci după-amiază, şeienul este chemat la vorbitor. Precedat de un gardian, urmat de un altul, parcurge coridorul secţiei a noua. Dincolo de zăbrelele celulelor ale căror zăvoare nu sunt trase, nişte deţinuţi prestează muncă voluntară; asamblează plăci de plută care vor deveni colaci de salvare pe ambarcaţiunile turistice de pe coastele Floridei.

Ceva mai încolo, John se opreşte un moment lângă McPherson. Acesta e un bătrân condamnat la o pedeapsă pe termen foarte îndelungat (ceva precum închisoarea pe viaţă, poate; McPherson nu mai ştie nici el prea bine, ar trebui consultate arhivele), care a exercitat, multă vreme, atribuţiile de frizer al închisorii. Astăzi, însă, McPherson trage să moară. Zace pe un pat de campanie aşezat în mijlocul culoarului. Mâinile şi picioarele îi sunt pline de ace pentru perfuzii.

McPherson a refuzat să fie transportat la spital. Nici directorul închisorii, nici avocaţii săi n-au putut să-l convingă; asta n-ar fi schimbat, de altfel, nimic; totuşi, pentru a salva cât de cât aparenţele, o ambulanţă a staţionat

[16] Fard (engl.).

vreme de două ore în faţa porţii mari a secţiei a noua, cu motorul pus în funcţiune şi cu brancardieri gata să intervină. Apoi, ambulanţa a plecat.

McPherson vrea să demonstreze că este capabil să iasă din starea aceasta fără a face apel la ajutorul cuiva. Amicii săi se mulţumesc să-i aducă miere de albine şi pânze de păianjen, pe care McPherson le frământă între degete, transformându-le în nişte cocoloaşe întunecate la culoare şi unsuroase pe care le înghite apoi, câte trei-patru dintr-odată: el susţine că ar fi descoperit o nouă gamă terapeutică, întemeiată doar pe materiile reziduale ale insectelor. Se ridică într-un cot, îl priveşte cu intensitate pe John Gheena:

— Bătrâne, îţi mai aduci aminte – ai? – de filmul ăla ce ni l-au dat aici, în care se arăta că insectele sunt mai presus decât oamenii? Şi dacă lăcustele se descurcă mai bine ca noi – ai? – asta nu-i doar o întâmplare, ai?

— Bineînţeles, spune John. Ba chiar o să vină o zi – o s-o apucăm amândoi – când scarabeii vor da restul la tejghelele lui Waldorf Astoria.

— Vor da restul, ai? repetă McPherson.

Tuşeşte răguşit şi adaugă:

— Mai mult: o să păstreze restul. Doar buburuzele nu sunt nişte tâmpite, ai?

În vremea asta, John Gheena se gândeşte că e poate mai uşor să te duci pe lumea ailaltă încredinţat fiind că luarea în stăpânire a universului de către insecte nu este decât o chestiune de ore, decât mizând tot ce-ţi mai rămâne din puterea de a spera pe *inalienabila demnitate a persoanei umane.* Evident, mai există şi o a treia ipoteză: Mama Pageewack – ea crede în Dumnezeu. Şi fraţii seminoli. Şi cei doi pastori ai închisorii (botezaţi Stan şi Bran), care par să creadă şi ei. Şi, asemenea lor, o mulţime de alţi oameni. Dar la ce să te istoveşti căutând un răspuns pe care, satisfăcător sau decepţionant, îl vei primi oricum? După numai patruzeci şi opt de – jalnice şi neînsemnate – ore de puşcărie, şeienul a înţeles că el trebuie să-şi trăiască timpul de detenţie de pe o zi pe alta. Să nu-şi facă socoteli. Şi cu atât mai mult, să nu conteze pe nimic.

Îşi pune mâna pe fruntea umedă şi foarte încreţită a lui McPherson, care se înăbuşă treptat-treptat:

— Ţine-te bine! În seara asta, mâine, cel târziu, îţi vor creşte în dreptul gurii nişte mandibule. Asta te va face să fii învingător.

— Vezi, ce spuneam eu? – face haz bătrânul. Şi ce-o să-i mai muşc eu, ai, şi ce-o să-i mai ronţăi eu pe toţi ticăloşii ăştia, ai, cu zidăroaiele lor de rahat, cu tot!

Zidurile vorbitorului vor stârni interesul lui McPherson când el îşi va fi reuşit metamorfoza: sunt verzi, de culoarea spanacului. Prinse de tavan, câteva ventilatoare răscolesc aerul greu.

Gardianul îi arată lui John un scaun şi o masă. Deasupra mesei se leagănă o tablă avertizoare: *Numai pentru deţinuţi*. Şeienul bănuieşte că pe cealaltă faţă a tablei trebuie să fie scris: *Numai pentru vizitatori*. Indianul se aşază. Trec câteva clipe. Apoi, drept în faţa lui, se deschide o uşă în peretele de culoare verde-spanac.

— Avansaţi... drept înainte... opriţi-vă... puţin mai la dreapta... acolo, e bine... aţi ajuns!...

O femeie o conduce pe Dorothy, ţinând-o de braţ. Instinctiv, Dorothy întinde mâna, degetele i se chircesc ca arse atunci când lovesc grilajul care o separă de John Gheena. Se stăpâneşte, surâde:

— Credeam că o să fie mai greu! În fine, că o să mi se ceară să dovedesc mai ştiu şi eu ce... că sunt sora sau soţia dumitale.

Indianul rămâne tăcut. Cu toate că razele de soare care trec prin geamurile din sticlă mată îi ard umerii şi ceafa, e orbit doar de ceea ce are în faţă.

— Eşti aici, John? – întreabă Dorothy.

Şi adaugă, neliniştită:

— Nu m-au tras pe sfoară, sper, cei de la grefă? Nu mă încumet să-mi scot legătura de la ochi.

— Salut, spune el, în sfârşit.

Încearcă să reconstituie itinerarul pe care l-a urmat Dorothy pentru a da de el: redacţii de ziare, posturi de poliţie, tribunal; ori poate că a început prin a cutreiera spitalele, serviciile de salvare, morga; şi, de ce nu, serviciile de ecarisaj?

Fata spune:

— Ce problemă, ca să afli ce s-a petrecut cu dumneata! Acum, însă, sunt tare mulţumită.

John îşi aprinde o ţigară, fumul trece prin grilaj, nările ei palpită.

— A, da, exclamă Dorothy, m-am gândit să-ţi aduc nişte ţigări. Pot să-ţi arunc cartuşul de Winston pe deasupra zăbrelelor?

John spune că nu; va veni îndată un gardian care va lua asupra lui sarcina de a-i înmâna coletul, după ce-l va fi spintecat. Ţigările îi fac plăcere, dar altceva îi trece prin cap:

— Şi Ashton Mysha?

Dorothy surâde din nou:

— ...e de părere că te porţi mai rău decât un copil. Trebuie să-l înţelegi: el, nu-i aşa, a fugit de necazuri. Înot! În timp ce dumneata, John, te-ai vârât în ele cu tot dinadinsul! Presa a scris că manifestaţia voastră a fost un eşec lamentabil. Aseară, la buletinul de ştiri T.V. de la ora opt, Anderson v-a acuzat, a dat în voi.

Mai trece un moment, pe urmă:

— Aţi vrut cu adevărat să distrugeţi New York-ul, John Gheena?

El îşi striveşte ţigara de tăblia mesei, presărată deja de zeci de mici cratere negre:

— Aşa se spune în actul lor de acuzare?

Dorothy îi surâde – pentru a treia oară:

— Tuturor ne este frică. De ce e atât de cald la New York şi atât de frig la Tokio şi la Buenos Aires? Ce se petrece oare, în realitate, cu casele din Long Island? Se aud fel de fel de zvonuri, se spune că nişte câini ar fi fugit de la stăpânii lor şi că s-ar aduna acum pe pantele munţilor Allegheny. Dumnezeule, de ce? Pe deasupra, de azi-dimineaţă, gunoierii sunt în grevă.

În timp ce vorbeşte, capul ei oscilează de la dreapta la stânga. John se gândea la început că venise să-l îmbărbăteze; acum începe să se întrebe dacă lucrurile nu stau exact pe dos, dacă nu cumva Dorothy Kayne e aceea care are nevoie să i se dea curaj.

Indianul ar dori mult de tot să facă o încercare. Ar fi nevoie doar ca el să poată apuca mâna tinerei femei şi să-i sufle îndelung în palmă, astfel ca palma să se zvânte: căci spaima pe care o simt oamenii ajunge întotdeauna să se adune, sub forma câtorva picături de apă, în căuşul palmei lor. Iar tot ce poate face acum, e să scuture grilajul dintre ea şi el; fireşte, ceilalţi deţinuţi încep să răcnească, căci zgomotul pe care îl fac zăbrelele de oţel, frecându-se între ele, te poate scoate, într-adevăr, din minţi.

— Cu ochii dumitale cum merge, Dorothy?

Îşi întoarce uşor capul într-o parte:

— Nu prea rău, John, nimic de zis! Pe scurt, nu mai lăcrimez decât foarte puţin. E şi asta o şansă, fie vorba între noi: Ashton nu se pricepe să-mi schimbe pansamentele, e curios cât poate fi de brutal.

Dorothy Kayne a început să se joace cu cartuşul de ţigări Winston. Scoate pachetele din cutia de carton, le jumuleşte, le deschide.

Un gardian se apropie şi spune că mai sunt şapte minute, după aceea vor trebui să plece.

— Şi casa? – întreabă John. Casa se ţine bine? Am să-ţi dau adresa Mamei Pageewack, o să vină ea să facă menajul, o să-ţi arate şi cum funcţionează frigiderul.

Dorothy îşi muşcă buzele:

— „Ei” au tăiat tot: apa, electricitatea, telefonul. Aşadar, frigiderul e mort. Ashton spune că nu vom mai putea sta multă vreme în aceste condiţii.

Îşi apropie faţa de el, îşi lipeşte buzele de grilaj:

— Cred că am să mă întorc la spital.

Şeienul se ridică şi strigă:

— Nu!

— Mai sunt doar cinci minute, spune gardianul.

Şi o fixează pe Dorothy, pune o mână jilavă pe umărul lui John:

— Spun unii că lumea o ia la vale. Îţi vine-a crede că e ceva adevărat în treaba asta, când ţi-e dat să vezi o fată frumoasă şi oarbă.

Şeienul îl lasă pe gardian să-i frământe umărul între degete, să i le înfigă în carne. Şi bine face, căci în foarte puţină vreme gardianul se plictiseşte.

— E un tâmpit, spune John cu o anume blândeţe. Dar băieţii ţin mult la el: pistolul lui nu e niciodată încărcat. Au şi lucrurile astea importanţa lor!

Priveşte în jurul lui, adulmecă. I se face dintr-odată ruşine cu lumea asta care a devenit a lui; şi care miroase a ceapă şi a dezinfectant, şi căreia i se coşcoveşte zugrăveala, bucăţică cu bucăţică; şi John râde:

— Dar ştii că suntem grozavi, noi doi! O dată mă duc eu să te văd la spital, altă dată vii dumneata la mine la închisoare!

Râde şi ea cu el. John îi face semn că e cazul să ia din nou o figură serioasă; dar ea n-are habar de grimasele, de gesturile care se fac după grilaj; atunci el îi spune:

— Bine, să încercăm acum să stăm liniştiţi! Dumneata nu trebuie să te întorci la spital! Fraţii Robbins or să vină să stea de vorbă cu mine; vom aranja noi într-un fel, sunt nişte avocaţi nemaipomeniţi; am să ies de-aici. Poate că nu mâine, pentru că formalităţile durează mult, dar poimâine. Vom pune totul la punct. În pivniţa casei există un compresor şi un dinam care funcţionează cu benzină: am să fabric eu, pe dată, electricitate pentru frigider, ba şi pentru televizor!

Fata îşi freacă nasul de grilaj:

— Ca să te pună în libertate va trebui să plăteşti o cauţiune! Şi ca să achiţi cauţiunea – pe puţin douăsprezece mii de dolari – vei fi nevoit să vinzi casa.

Indianul începe să se legene pe scaunul său.

Ce mai e şi cu povestea asta cu douăsprezece mii de dolari? John Gheena cunoaşte o mulţime de oameni şi, bineînţeles, niciunul dintre ei nu are douăsprezece mii de dolari. Cât despre asociaţia Fiicelor luptelor viitorului, e sigur că nu dispune în cont curent de o asemenea sumă. Şi chiar presupunând că ar avea-o, n-ar lăsa o avere ca asta în mâinile unui judecător: niciun indian n-a fost preţuit cândva la o sumă ca asta, plătită dintr-odată; nici cei care s-au produs prin circuri, nici chiar cei care lucrează în echipele de cascadori ale televiziunii.

Dorothy se explică: ei bine, mai ales pentru asta a venit ea aici, să afle ce intenţii are John cu privire la cauţiune; vor trece mai multe zile până să se obţină banii proveniţi din ipotecare, şi atunci e mai bine să se treacă la acţiune numaidecât. Şi adaugă:

— Când te vei vedea cu ei, fraţii Robbins îţi vor confirma lucrul acesta. Am stat de vorbă cu Ashton Mysha; e de acord să se ocupe el de treaba asta, să facă demersurile cuvenite, să completeze toate formularele necesare. Hârţogăria nu-l înspăimântă!

John Gheena se opreşte din legănat. Îşi sprijină şi el nasul de grilaj:

— Imposibil! Casa asta nu e numai casa mea. E şi casa dumitale, te-am invitat doar să stai în ea!

Ar vrea să-i povestească cum a parfumat el pereţii de lemn cu rom uleios, cum i-a împănat cu vanilie, cu boabe de piper exotic: nu găseşte cuvintele potrivite, spusele lui ar semăna cu o reţetă de bucătărie, ar fi jalnic. Preferă să tacă.

— Începând de ieri, agenţii imobiliari ne asediază. S-au instalat provizoriu în hodoroagele lor de maşini scârboase, chiar la poartă. Pun ceva la cale. Telefonul sună fără încetare în cabina aceea publică din dreapta casei, de sub felinar. Ashton şi cu mine nu ne deranjăm. E totuşi ceva care te ţine sub tensiune! Dacă n-o vei ipoteca, oricum casa va fi apreciată ca insalubră – nişte experţi au trimis o înştiinţare scrisă, fixând şi data la care ne vor vizita!

Şeienul continuă să clatine din cap, ca un copil ce n-ar voi să guste din supa aceasta din care n-a mai mâncat. A înţeles, totuşi, din cele povestite de Dorothy că de-acum lucrurile nu se mai pot repara, că el va fi oricum deposedat, într-un fel sau într-altul.

— Vei recupera, măcar, câteva mii de dolari, mai spune tânăra femeie. În cazul când accepţi, în principiu, ipotecarea, casa rămâne a dumitale. În caz contrar, vei fi dat afară din ea. Fii sigur că îţi va fi demolată! Casele construite din scânduri nu inspiră încredere.

Se aude răsunând o sonerie stridentă. Luminile de neon pâlpâie, ca la teatru, atunci când antractul s-a terminat. Un copil plânge. Ori, poate, vreo fată, vreo logodnică. Scaunele încep să fie împinse înapoi. Pachetele de ţigări zboară pe deasupra grilajului, prin ochiurile acestuia se strecoară mesaje făcute sul; gardienii ţipă – li se distrage atenţia.

Dorothy se ridică:

— Te rog semnează hârtiile pe care ţi le vor da avocaţii!

John urlă, ca să domine vacarmul:

— Mai vii?

Peste câteva clipe, pe pasarela de fier, în formă de stea, care trece pe deasupra holului celui mare şi peste plasele anume întinse pentru a zădărnici tentativele de sinucidere, şeienul va zări în treacăt un grup de câteva femei. Printre ele, Evelyn; indianul o va recunoaşte. Un

supraveghetor principal va fi mustrat pentru că nu a sincronizat cum se cuvine deplasarea deţinuţilor, respectiv a deţinutelor.

Va urma, apoi, marşul monoton de-a lungul coridoarelor, printre două ziduri înalte din cărămidă spoită cu var. La capătul lui, gardianul-acar:

— La dreapta spre zăcătoare, la stânga spre celule, la dreapta spre zăcătoare...

Turma se desparte în două coloane. John o alege pe cea din stânga.

Tom n-are decât o singură cămaşă. Manifestă faţă de ea grija pe care o mamă o are pentru copilul ei. O spală de două ori pe zi, îi întăreşte mereu cei opt nasturi de sidef; n-o pune pe el decât atunci când îşi părăseşte cuşeta, ca să meargă la plimbare sau la consultaţie. Tom a făcut în aşa fel ca să fie arestat, cu singurul scop de a beneficia de un tratament medical de calitate. Aici profită de metodele terapeutice cele mai avansate care nu sunt aplicate decât pe oamenii-cobai care au încheiat cu un laborator de cercetări un acord special. Când a intrat în închisoare, Tom era leucemic în ultimul grad; acum, aproape că nu-l mai dor articulaţiile; poate chiar să joace volei împreună cu ceilalţi. Şi dacă munceşte cât e ziua de lungă, n-o face atât pentru a-şi plăti datoria faţă de societate, cât pentru a achita o factură pe care medicii penitenciarului nu i-o vor prezenta niciodată.

În seara asta, temperatura lui nu depăşeşte treizeci şi şapte de grade şi opt linii.

Se uită la John Gheena – care tocmai a intrat –, împătureşte cu grijă mânecile cămăşii, apoi închide uşa celulei:

— Pluteşti, şefule! Hai, dă-i drumul, barosane, povesteşte cum vine vorba! Eu am să fac lumină!

Se întoarce şi arată către o biblie legată în marochin, aşezată pe pervazul ferestrei cu geamuri din sticlă incasabilă:

— Dacă aş fi avut timp, barosane, aş fi învăţat limba ebraică! Ca să pricep toată istoria asta. Spune aici, la capitolul care vorbeşte de Noe, că pământul a fost locuit de nefilimi. Nefilim, asta ar însemna ceva precum „căzut din cer". Nefilimii se culcau cu fiicele oamenilor – ale oamenilor ca mine şi ca tine –, şi asta dădea un amestec de rase exploziv, şi din pricina asta a înecat Dumnezeu lumea în apele potopului. Degeaba zice pastorul că-mi bag singur degetele în ochi: au existat extratereştri, barosane, pe pământ au fost odinioară fiinţe astrale.

John se aşază pe patul lui. Desface o cutie cu şuncă. Mormăie:

— Ce să zic, mult mă mai interesează asta pe mine.

Apoi zâmbeşte:

— Tom, ar trebui să te duci să mai dai o raită pe culoar!

Toate cărţile care se respectă au o pagină de gardă, pe care nu figurează niciun text. E o foaie de hârtie anume făcută pentru ştergerea degetelor murdare, ori pentru notarea numerelor de telefon. Indianul rupe cu grijă fila de gardă a bibliei, găseşte că hârtia e bună, fină, îngălbenită exact atât cât să capete o înfăţişare solemnă. John umezeşte vârful creionului şi se pune pe scris:

Dragă Dorothy, stau în celulă împreună cu un tip pe care-l cheamă Tom. Chiar în clipa asta a ieșit. Și el crede că eu vreau să rămân singur ca să mă masturbez. Nu-l poţi face pe Tom să fie altfel: poate din cauză că va muri curând, el vede peste tot viaţă. De altminteri, cei mai mulţi dintre bărbaţi se masturbează când se întorc de la vorbitor. Lucrurile astea ori le înţelegi pe dată, ori nu le mai înţelegi nicicând. Dragă Dorothy, Tom mă pisează cu o poveste a lui despre oameni veniţi de aiurea, de pe o altă stea. Poate că e adevărat, dar ce schimbă asta?

Eu cred că lumea va fi distrusă. Câinii din munţi sunt un semn. De aceea, mi-e frică aici! Dacă New York-ul ar lua foc, dacă s-ar petrece orice altceva, ar fi o grămadă de morţi în închisoare la noi: până să se deschidă porţile, până să fie toată lumea evacuată...

De aceea, dragă Dorothy, am să fac cum ai zis dumneata: am să ipotechez casa. Cu cei douăsprezece mii de dolari am să ies de aici. N-o să ne mai întoarcem, totuși, în Long Island. Din contra, va trebui să batem în cuie obloanele, ușa, lucarnele de pe acoperiș. Voi scoate cuiele mult mai târziu, când voi plăti ipoteca asta afurisită. Trebuie ca pământul să fie al meu, sau să nu mai fie deloc.

Mă doare. Casa ta poate să te doară așa cum te dor dinţii, e insuportabil, ai vrea să faci cumva să adormi buștean. Camera mea din cartierul Queens e prea mică pentru dumneata, pentru Mysha și pentru mine. Tom zice însă că există undeva pe aici un zgârie-nori în care nu mai stă nimeni. În fine, stau în el doar niște prăpădiţi din Ohio, din Wyoming și din Missouri. Am să mă duc să văd despre ce e vorba și...

Aici John Geena trebuie să-şi încheie scrisoarea către Dorothy. Îi mai rămâne loc doar atât cât să semneze.

La ora două noaptea, McPherson îşi dă duhul pe culoarul pe care fusese aşezat. Corpul îi este dus la infirmerie, pentru a i se face autopsia. Câţiva deţinuţi izbesc cadenţat în gratiile celulelor. În zona cea mai de sus a secţiei a noua, chiar sub acoperişul închisorii, pe care soarele l-a încălzit cât a fost

ziua de lungă şi care iradiază acum asemeni unui cuptor căldura toridă pe care a înmagazinat-o, şeienul se gândeşte la Dorothy Kayne.

Ar voi să mai aibă o bucată de hârtie, un fragment doar din fila de gardă a bibliei, şi să treacă pe ea tot ceea ce vede, tot ceea ce respiră, tot ceea ce mângâie şi atinse acum.

Tom Brennan se scoală din pat, se duce să urineze, şi spune:

— Eşti îndrăgostit, Gheena!

— Nu! Tacă-ţi gura, vreau să dorm – răspunde John.

Doar Mamei Pageewack s-ar încumeta marele şeien să-i mărturisească adevărul.

Kennedy Airport. Un avion cu reacţie de pe liniile internaţionale ratează decolarea, derapează în afara pistei. Ia foc. Văzut din turnul de control, pare un tăciune aprins, azvârlit în vatra neagră a unui grătar. Ernst Anderson, cu oamenii şi cu maşinile lui, se află la faţa locului. De-a lungul lui Southern Parkway izbucnesc, în liniştea nopţii, miliardele de bule albe ale zăpezii carbonice. Iarba uscată se aprinde totuşi, o cicatrice purpurie, nesfârşită, sfâşie pământul până departe, către Hamilton Beach.

Dorothy Kayne a ieşit pe poarta închisorii. Şi-a ridicat apoi ochii legaţi înspre cer, înspre cerul canalizat, încă de acolo, de sus, printre terasele marilor clădiri: după felul cum simte pe nas muşcătura mai mult sau mai puţin adâncă a soarelui, tânăra femeie este acum în stare să ghicească ce oră e; se foloseşte din ce în ce mai mult, şi din ce în ce mai bine, de simţul pipăitului şi de cel al mirosului.

Astfel, de pildă, acum câteva clipe, la vorbitor, fără să fie nevoie să-i pună o întrebare anume, şi-a dat seama că John Gheena foloseşte noua pastă de dinţi Five-Mint (cinci frunze de mentă proaspăt rupte la un decigram de excipient) pe care se bate acum toată lumea.

Pentru a capta mirosurile – nenumărate, încâlcite – ale oraşului şi ale oamenilor, ea îşi ridică uşor faţa, îşi întinde gâtul; faptul acesta se află, probabil, la originea acelei crampe difuze, care a început s-o sâcâie în partea de jos a cefei.

Ora şapte seara. Dorothy va intra curând în cartierul Brooklyn, unde se duce cu metroul, pe linia I.R.T. Numără staţiile. În jurul ei, nişte călători râd şi se înghesuie. Trebuie să se concentreze, astfel ca atenţia să nu-i fie distrasă de conversaţii şi să nu rişte, în acest fel, să sară o staţie sau două.

Ashton Mysha i-a dat întâlnire într-un bar unde se beau cocteiluri pe bază de lapte. Trebuie să fie încântătoare toate acele culori delicate din cupele pe care ea nu le va vedea.

În timp ce strânge de agăţătoarea din piele a vagonului, Dorothy se gândeşte că ar fi trebuit poate să-şi ia, cu chirie, un baston vopsit în alb. Dar când John se va libera, îi va ciopli el unul dintr-o creangă de stejar. Mai târziu, când ea îşi va recăpăta vederea, John împreună cu ea vor da foc bastonului pentru orbi; îl vor arunca într-un mare foc solemn, aprins undeva în mijlocul unei poieni din pădure, într-o zi când vor pleca să mănânce la iarbă verde; amândoi în picioare, unul lângă celălalt, vor privi cum fumul se ridică spre vârfurile copacilor.

Până atunci, Dorothy se serveşte de braţele sale, pe care le ţine întinse; pe urmă, de poşetă, pe care o balansează în cadenţă, proiectând-o mult înaintea ei, ca să repereze obstacolele ce-i apar în cale. Rareori se oferă cineva să-i dea o mână de ajutor ca să treacă strada: oamenii îşi închipuie probabil că se antrenează pentru un viitor maraton al performanţelor inutile, care, după cum se vorbeşte, s-ar putea ţine în Madison Square Garden; alţii cred că e victima vreunei puniţiuni rituale – în ultimele luni, au putut fi văzute mai multe tinere americane străbătând în lung şi în lat, cu mâinile legate la spate, arterele cu circulaţie intensă; pe piept purtau nişte tăbliţe pe care sta scris:

PRIVIŢI-MĂ, ÎNSĂ NU MĂ DEZLEGAŢI
CĂCI AM SĂVÂRŞIT UN MARE PĂCAT
IATĂ CĂ, PENTRU MINE, CEASUL ISPĂŞIRII A SOSIT

Protestele – vizând ultragierea în public a bunelor moravuri – înaintate de Ligile de apărare a moralităţii (cele mai multe cu sediul în Boston sau în Salt Lake City) n-au dat încă niciun rezultat.

Dorothy se dă jos din metrou la Kingston Avenue. Se afundă într-un straniu labirint de străzi cărora nu le poate citi numele. Se izbeşte, la întâmplare, de un trup zăcând într-un scaun din împletitură de pai. Bineînţeles, îşi cere scuze; însă nu mai întreabă dacă itinerarul pe care îl urmează e cel indicat, căci cunoaşte pe de rost alcătuirea imensului cartier: în noaptea ei, se simte la fel de puţin stingherită ca în faţa microfonului din amfiteatru.

Cecitatea îi dă prilejul să-şi pună la încercare memoria, amintirile despre oraş. Una din colegele ei de la universitate, profesor de ştiinţe naturale, spunea:

— Nu pot vedea un şoarece fără să-l vizualizez numaidecât în starea de şoarece jupuit, ţintuit pe o plăcuţă de plută; mi se pare că aud fâşâitul uşor al pielii lui cenuşii, tăiată de vârful scalpelului, respir căldura viscerelor lui mărunte.

La fel se întâmplă şi cu Dorothy. Oarbă, se orientează prin Brooklyn cu ochii amintirii şi ai cunoaşterii; pentru ea, fiece colţ de stradă, fiece arc butant de piatră ori de fier, fiece decroş de beton ori de sticlă armată poartă o dată, povesteşte o istorie – construit în 1880, demolat în 1930, reconstruit în 1947: cetatea nord-americană este vie, asemeni unei generaţii ai cărei membri nu se prefac în ţărână decât după ce au completat golurile cum se cuvine; ori asemeni acestei miriade de insecte – minuscule, negre – ce se anină în părul tinerei femei şi îi furnică pielea braţelor dezgolite.

De când cu accidentul ei, Dorothy nu se mai aventurase prin Brooklyn. Astăzi, simte cumva, într-un fel nedesluşit, că ceva s-a schimbat; că priveliştea sună a gol; sub degetele ei, care urmează conturul zidurilor, cărămizile par să fie friabile; şi, mai cu seamă, există acum mai multe garduri făcute din scânduri.

Don't look through, nu priviţi înăuntru, scris cu litere roşii pe fond alb. Bineînţeles, sub pretextul prevenirii acelei noi suferinţe psihice (pe cale de a deveni mai răspândită decât complexul lui Oedip şi cel al Supravieţuitorului) ce ia naştere din contemplarea ruinelor.

Ruine încă în picioare: imobile pântecoase, gen „copil hidropic”, vinete ori verzui, cu ferestrele sparte; unele dintre ele parc-ar fi devenit vizuini de lilieci – agăţaţi acolo, înăuntru, cu capetele în jos, deasupra unor televizoare crăpate şi a unor covoare presărate cu dejecţii albicioase.

Altele s-au prăbuşit, cu prilejul vreunul seism de buzunar sau al trecerii vreunui tren. A mai rămas un câmp de piatră seacă, de cioburi de ipsos înfipte în pământ, o înnodare de ţevi şi de burlane; locul e plin de copii, copii care s-au strecurat pe sub bariere; lumina felinarelor de stradă joacă pe spinările şobolanilor, pe cutiile de conserve aliniate asemeni unor guri de aerisire.

Nu a trecut mult de când, din lipsă de bani, municipalitatea a încetat să mai construiască. Azi, renunţă chiar să mai şi repare. Pentru aceasta ar trebui ceva mai mult de un miliard cinci sute de milioane de dolari. Iar Dorothy Kayne, ca în fiecare seară, începe să simtă cum fruntea îi e prinsă ca într-o menghină – şi parcă un nebun ar fi cel care strânge şurubul. Pe îndelete. Migrena aceasta prezintă totuşi un avantaj: pe măsură ce creşte în intensitate, Dorothy începe să vadă nişte fosfene dansând acolo, în spatele legăturii care îi apasă ochii.

Ashton Mysha aşteaptă la intrarea în Hypocrite’s Milk Tavern. Se teme ca, din nebăgare de seamă, Dorothy să nu treacă de bar: băutorii de lapte sunt mai puţin zgomotoşi decât amatorii de bere sau de whisky.

Când recunoaşte, la colţul străzii, silueta tinerei femei, aleargă spre ea, o prinde în braţe; dar ea se desface din îmbrăţişare:

— Miroşi a crab, Ashton!

El se scutură tot, se uită şi la tălpile pantofilor:

— Am strivit câteva cochilii, când apa se afla la nivelul cel mai scăzut al refluxului. Trebuie să ţinem seama că oraşul ăsta se află la ţărmul mării.

O duce pe Dorothy în sala din fundul barului, lângă pista de dans. Câteva perechi evoluează pe suprafaţa circulară de parchet vitrificat, luând poziţii lascive de dansatori pe gheaţă; fetele au bucle lungi, negre, revărsate pe umeri şi rochii în stil spaniol – roşii, scurte şi garnisite cu volane; dansează fără să se îndoaie din talie – talia lor subţire! –, mărginindu-se să-şi legene şoldurile în ritmul muzicii; cavalerii par să fie mai tineri decât ele, unul din ei nu pare să aibă nici cincisprezece ani. Dorothy comandă un cocteil spumos pe bază de banane şi cacao. Când încetează muzica – timp în care discul se întoarce pe partea cealaltă –, se aude şuierând mixerul barmanului.

— Ei? spune Mysha. Ce zice indianul nostru?

— E de acord cu ipoteca.

Dorothy bâjbâie, apucă un şerveţel de hârtie, îl trece peste fruntea-i jilavă, încercând astfel să se scape de insectele-ventuze înnebunite de furtunile care tot dau târcoale New-York-ului fără a se mai hotărî să izbucnească odată.

Polonezul arborează un zâmbet:

— Excelent! Am să le telefonez îndată avocaţilor! În seara aceasta chiar, vom merge să procurăm formularele necesare, vom studia clauzele, iar mâine dumneata îi vei duce dosarul lui John, ca să-l semneze.

— Nu! – spune ea cu glas scăzut.

După ce-şi aprinde o ţigară, adaugă:

— Nu vreau să mă mai duc la închisoare. Să se ducă Jack Robbins în persoană, ori fratele lui, Bob! Ce fel de oameni mai sunt şi fraţii Robbins ăştia? N-au cu ce să plătească un comisionar?

— Atenţie, spune Mysha, o să-ţi cadă scrumul pe fustă!

O ajută să repereze scrumiera, vorbeşte din nou:

— Nu te enerva! Ne-am înţeles doar să procedăm astfel. E cel mai mic lucru pe care-l putem face pentru el: tipul ăsta ne-a primit în casa lui, şi...

Îl întrerupe:

— Nu lui John îi facem un serviciu, ci fraţilor Robbins!

— Şi lui John, o ştii foarte bine.

Şovăie, apoi repetă, cu vocea ei slabă, încăpăţânată:

— Aranjează totul cum vei voi! Eu, însă, nu mă mai duc acolo.

Mysha crede că a ghicit despre ce este vorba:

— Fireşte, închisoarea reprezintă un şoc. E ceva care te zdruncină, chiar şi atunci când nu faci decât să intri şi să ieşi.

Tânăra femeie s-a albit la faţă. Îşi muşcă buzele.

— Nu vreau să mă mai întâlnesc cu John Gheena, spune ea, asta-i tot! Ashton, mie nu trebuie să mi se întâmple nimic! Totul trebuie să fie nemaipomenit de calm. Refuz să fiu amestecată în povestea asta. De altfel, nimeni nu poate să mă oblige: am făcut tot ceea ce se cuvenea să fac.

Mysha examinează în tăcere trăsăturile feţei ei: legătura albă, care ascunde ochii tinerei femei, e exasperantă, falsifică toate datele, bine-ar fi să poată fi smulsă!

— Acum, murmură Dorothy, o să ne întoarcem amândoi în Long Island, o să facem ordine în casă. Dumneata ai să-mi spui: *aici e un vas de porţelan*. Iar eu am să-ţi răspund: *pune vasul pe etajeră, Ashton, cât mai aproape de perete, şterge-l, şi vezi să nu-l spargi!* Când o să se întoarcă, John va găsi casa într-o stare impecabilă. Mâine, dumneata mă vei conduce la universitate. Sau la spital. La urma urmei, mi-e tot una.

Dă la o parte paharul din faţa ei:

— Ce mai local ridicol! Cocteilurile astea n-au niciun gust! Lapte, şi mai ce? Mă crezi oare o fetiţă? M-am mai pilit şi eu, să ştii, şi am să mă mai pilesc! Vermutul e băutura ideală: poţi să înghiţi din el cantităţi mari, până te ameţeşti.

Se ridică de la masă cu stângăcie. Scaunul se răstoarnă. Pe pistă, perechile continuă să danseze, ca şi cum nu s-ar fi petrecut nimic.

Mari efluvii de căldură dau ocol podului Brooklyn. În momentul în care Volkswagen-ul se angajează pe autostrada ce duce către Long Island, Dorothy izbucneşte în hohote de plâns. Ashton Mysha îi atrage atenţia că medicii i-au interzis să plângă.

Misiţii agenţiilor imobiliare n-au ridicat încă asediul. Către seară, au ţinut, în jurul unui grătar, un soi de adunare generală; de comun acord, au hotărât să nu supraliciteze peste suma de patruzeci şi două de mii de dolari: dacă şeienul va cere mai mult, ei se vor retrage, lăsând locul marilor antreprenori din Dallas şi din Miami, cărora, în patruzeci şi opt de ore, le stă în putinţă să obţină, fără acoperire, orice sumă din partea băncilor care îi susţin.

Mae Wright e reprezentanta unei oficine din Harlem. Are douăzeci şi trei de ani, tenul-deschis, trăsăturile feţei nu prezintă aproape deloc caractere negroide. În ochii el, această operaţiune capătă dimensiunile unei cruciade. Vorbeşte fără încetare de incidenţe de natură politică, de o posibilă răsturnare a principiilor etnico-socio-economice. Se ţine mereu în legătură cu sediul instituţiei sale, de pe Lenox Avenue, prin radio (pe unde scurte). E longilinie, e încântătoare, şi-şi linge degetele tot timpul, ca şi cum le-ar avea prinse în zahăr glazurat.

Visul nutrit de Mae – de patronii ei – este să achiziţioneze un teren pe aliniamentul mării şi să ridice aici un imobil de mare lux cu trei sau patru etaje, cu câteva mici magazine, o bază nautică şi o biserică. Evident, ansamblul ar fi destinat albilor, comicul situaţiei, după părerea ei, constând în aceea că enormele beneficii ce ar rezulta de aici ar intra în buzunarul negrilor, iar afacerea s-ar realiza pe spinarea unuia din neamul pieilor-roşii. Lucidă, Mae Wright este de părere că partida poate fi jucată – nu însă şi câştigată. E încă îndeajuns de tânără pentru a considera că o victorie nu e decât un eveniment cu importanţă relativă.

Ashton Mysha trage Volkswagen-ul lângă maşina ei:

— Miss Wright, veniţi după mine în casă! Am să vă spun care e situaţia, iar dumneavoastră veţi transmite totul celorlalţi...

Mae îi zâmbeşte polonezului; o prinde pe Dorothy de mijloc şi o ajută să treacă pragul.

Mai târziu, când tânăra negresă va fi transmis mesajul: *John Gheena nu vinde, ipotechează pentru douăsprezece mii de dolari, ne-a dus pe toţi... în fine, deocamdată,* Ashton Mysha va închide ferestrele, ca să nu audă înjurăturile misiţilor. Una după alta, maşinile Chevrolet vor întoarce, se vor pierde în noapte. Mae Wright va rămâne la urmă. Înainte de a se aşeza la volan, se va întoarce cu faţa spre casa de lemn; va adresa un larg gest amical umbrei lui Ashton Mysha.

În clipa aceea, va începe să plouă.

Ashton se urcă pe terasă. Te-ai putea crede aici pe puntea unei nave în plină furtună. Vântul s-a înteţit, bate acum dinspre vest, în rafale scurte şi dese, ce culcă şiroaiele de ploaie la orizontală.

Polonezul o aude pe Dorothy urcând cu greu scara: fata nu şi-a potrivit încă paşii pe măsura treptelor, îşi stâlceşte gleznele, geme. Ashton nu schiţează niciun gest pentru a-i veni în ajutor. Din contra, se duce tocmai către partea cea mai depărtată a terasei, cea situată cu faţa spre ocean.

Cât timp Mysha a stat de vorbă cu Mae Wright, Dorothy n-a încetat nicio clipă să plângă. Şi să-şi palpeze pansamentul, ale cărui benzi de leucoplast se dezlipesc din pricina lacrimilor. Şi să repete că ea nu mai poate şi că abia aşteaptă ca felul cum vor evolua lucrurile să-i dea dreptate lui Ernst Anderson şi tuturor celorlalte cobe:

— Cât timp credeţi că va mai dura asta, New York-ul şi tot restul? În unele locuri casele putrezesc de-a-n picioarele. În alte părţi, uite, arde şi nimeni nu poate face nimic (în acel moment, televiziunea anunţă, printr-un *flash* special, prăbuşirea avionului de pe Kennedy Airport), şi mai există şi câinii, ce caută câinii în munţi?

— Noaptea e de vină, a spus Mae Wright, cu glas scăzut. Noaptea, e lucru binecunoscut, bolnavii au un fel de angoasă. Nu e de neglijat nici furtuna care s-a abătut asupra noastră. Miss Dorothy ar trebui să se odihnească. Să încerce să-şi uite gândurile.

Mae a răsucit butonul televizorului portativ. Întunericul a invadat încăperea. Dorothy a fugit, s-a dus să se trântească pe patul lui John Gheena, în bucătărie. În trecere, s-a lovit de vreo două-trei mobile, probabil că şi-a făcut câteva vânătăi.

Într-o grădină publică, trăsnetul despică în două un palmier pipernicit. Tornada duce cu ea o jumătate din copac, care o ia înspre mare. Frunzele slinoase se înfăşoară una în jurul celeilalte, o trâmbă prelungă de nisip şi de rumeguş însoţeşte copacul; mâine se va vorbi despre un obiect zburător neidentificat care a trecut pe deasupra Long Island-ului.

Dorothy Kayne ajunge în fine pe terasă. Se târăşte pe scândurile ude şi strigă:

— Eşti un ticălos, bătrâne!

— Da, ştiu – spune simplu Ashton.

Se întoarce spre ea. Dorothy îşi ţine capul strâns între umeri, încercând astfel să se expună mai puţin uraganului. Mysha ar voi să se arunce asupra ei, s-o întindă, cât e de lungă, pe podea, să-i desfacă braţele în cruce, să aibă îndrăzneala de a o strânge în braţe. Ori, la fel de bine, să nu facă nimic din toate astea, s-o lase să vină ea singură la el – omidă trandafirie, umilită, mânjită cu noroi – supunându-se chemării lui rostite cu glas domol:

„La dreapta... aşa, tot aşa, acum... ar trebui să te iei după mirosul apei mele de toaletă – de import, franţuzească, zece dolari flaconul! – ăsta-i un reper!"

El, Ashton Mysha, ofiţer secund pe *Vastitude,* ar putea spune şi: *latitudinea cutare, longitudinea cutare, aici staţionează vaporul, exact aici!*

Dorothy îşi duce mâinile la ochi, să-şi apere compresele de ploaia puternică:

— Sunt pierdută!

Ashton arborează un zâmbet:

— *Don't worry, miss Kayne!*[17] Se va întoarce el John, John Legendarul, cu buzunarele doldora de umbrele! Te pomeneşti că va da şi niscaiva porunci soarelui, el, John Gheena.

„Cu voia împieliţatului, dracul să-l ia", gândeşte polonezul. Dorothy se ridică în picioare, se prinde strâns cu mâinile de balustradă. Fulgerele care se succed aproape fără întrerupere fac ca rochia ei, albă, să pară albastră. Ar trebui să moară acum, mai gândeşte Mysha, lovită de trăsnet de-a dreptul în mijlocul frunţii.

— Ce ai cu mine, Ashton? De ce mă laşi singură?

El se apropie şi spune brusc:

— Dorothy, dumneata nu-ţi dai seama că te-ai îndrăgostit de John Gheena?

Femeia se clatină pe picioare. Spune că nu se poate, ploaia aceasta delirantă şi vântul o să-i desfacă legătura de la ochi; va fi un dezastru, îşi va pierde vederea pentru totdeauna...

Ashton Mysha repetă:

— Te-ai îndrăgostit de John Gheena! Recunoaşte, ce-o să se-ntâmple, la urma urmei...

De bine, de rău, ea se ţine dreaptă pe picioare; gângăveşte:

---

[17] Nu-ţi face griji, domnişoară Kayne (engl.).

— Ești nebun, Ashton, ești cu siguranță nebun! Nici măcar nu știu cum arată!

— Dar dumneata ai atâta imaginație, Dorothy Kayne!

Și Mysha îi întoarce spatele. Ține un moment sub priviri mulțimea de valuri adunate în josul pereților de lemn – amenințarea aceea vuitoare, amenințarea aceea spongioasă. Casa vibrează sub loviturile lor furioase.

Dorothy – doamna din cetatea universitară – și Bee – târfa din Coney Island –, toate femeile sunt numai niște femele. Toate femeile, în afară de mama mea! Cu toate că mă stânjenește nespus faptul de a mă fi născut, de a fi urmarea acestui act moale, năclăit, lipicios; faptul de a-mi spune, în fond, că mama și-a desfăcut coapsele pentru ca tata să-și bage coada între ele, și că asta se petrecea, fără nicio îndoială, într-o noapte de iarnă, și că afară, nu departe, în nămeții de zăpadă, se auzeau lupii urlând. Februarie 1917, minus douăzeci de grade în Rusia, minus douăzeci și trei în Polonia. Curând va fi seara de 27 februarie la Petrograd, dar despre aceasta nu se știa încă nimic. Și de s-ar fi știut, tot nu s-ar fi schimbat mare lucru: comunismul s-a infiltrat, clandestin, vreme de douăzeci și șase de ani, înainte de a atinge Pinsk-ul, smârcurile și terenurile gunoite cu bălegar ale Pinsk-ului; am venit pe lume în casa unui țăran, pentru a deveni, la rândul meu, țăran; îmi amintesc numai că bunicii mei, Vania și Maria, spuneau că am pielea trandafirie, ca a purceilor crescuți cu zer acru, purcei de mare lux, din carnea cărora noi nu ne înfruptam niciodată, dat fiind că la târg se lua pe ei un preț bun.

Am un pașaport britanic, o origine îndoielnică, însă un nume evreiesc – vag evreiesc. Asta reprezintă o șansă aici, în America. E ceva asemeni unui permis de liberă trecere. A, uitam că și pielea mi-a rămas trandafirie, în ciuda trecerii anilor. Crăpată, zgrunțuroasă, umflată pe sub ochi (de vină e vântul și porcăria aia de vermut băut în saloanele pacheboturilor), însă trandafirie.

Dacă ai putea să mă vezi, Dorothy Kayne, n-ai mai șovăi atât. E lucru sigur că n-aș distona prin nimic în restaurantele din strada 56.

Furtuna urcă, ajunge acum la zenit, bombardează pământul cu fulgere rectilinii – dintre care unele își nimeresc în plin țintele, mai cu seamă în pădurile care se întind de-a lungul Hudson-ului; ca măsură de siguranță, proiectoarele de pe Empire State Building sunt stinse, iar elicopterele sunt oprite la sol; pe aeroporturile Kennedy și La Guardia, avioanele cu reacție blochează bretelele de acces către *runway*[18], tornada smulge prelatele protectoare de pe cărucioarele cu bagaje; pare că frontul ploii lunecă înspre miazăzi, către Philadelphia, direcție în care American Airlines anulează două

[18] Pista de decolare (engl.).

zboruri din trei. Doar trenurile pleacă și sosesc la orele fixate, autobuzele Greyhound stau trase la o parte, înșiruite pe drumurile laterale de pe marginea șoselei, șoferii opresc ștergătoarele de parbriz rămase neputincioase în lupta cu torentele ploii.

Ashton Mysha se îndreaptă spre Dorothy Kayne.

Fata avea nevoie de dragoste. În clipa de față, nu mai plânge. Se preface că doarme, întinsă de-a latul patului. Prin chepengul rămas deschis, ploaia cade pe podea. Mâine-dimineață, totul va trebui șters. Între timp, cele din urmă fulgere proiectează pe draperiile de la ferestre siluetele miniaturale ale velierelor lui John Gheena; și întrucât draperiile se mișcă, încă puțin și te-ai putea crede la cinematograf.

Mysha surâde: fetele astea americane nu miros a nimic, îți vine să crezi că sunt îmbibate cu spumă de săpun din ziua în care s-au născut; li s-or fi administrând, poate, perfuzii cu deodorant, prin pereții de sticlă ai incubatoarelor.

O vagă aromă de zahăr ars – și atât! Ashton contemplă corpul tinerei femei. Evident, o tânără profesoară de sociologie urbană se cuvine să aibă fesele spălate și frecate bine. Acum, însă, el ar voi să o țină în brațe și să danseze cu ea în ritmul refrenelor unei melodii sud-americane, unul din tangourile acelea duhnind-a-sudoare, pe tipicul celor care se compun atât de bine la Buenos Aires și la Valparaiso.

Bănuiește că ea va refuza – în orice caz, și oricare ar fi melodia. S-a culcat pe o parte, adunându-și genunchii sub bărbie, asta vrea să spună totul: că vrea să uite, că refuză să acorde celor ce tocmai s-au petrecut mai multă importanță decât unei simple șotii de școlăriță.

În ciuda legăturii de pe ochi, Dorothy sesizează privirea pe care bărbatul o ațintește asupra ei. Se ghemuiește și mai mult:

— Nu ești satisfăcut?

— Ba da!

— A trecut multă vreme de când nu m-am mai dăruit cuiva. Ultima oară...

— Nu, taci, prefer să nu știu nimic!

Ea izbucnește în râs:

— De acord! Studenții, însă, sunt mai romanțioși decât tine. Ei fac dragoste precum... precum păsările, poftim, își fac fel și fel de idei cu privire la un cuib, la ceva ce ar fi numai și numai căldură.

— Ca și cum nu ne-am sufoca și așa îndeajuns!

— Pe mine mă ia cu frig. Întotdeauna când mă culc cu cineva. Ascultă, mă întreb cum fac prostituatele. Să te întorci pe stradă, să faci trotuarul în ploaie...

Devine provocatoare, adaugă:

— În definitiv, tu trebuie să știi! Bee ți-a povestit, pesemne.

Mysha se scoală, se dă jos din pat. Simte un fel de necaz împotriva lui însuși. Senzația de bunăstare e pe cale să dispară, are impresia că se afundă din nou în interiorul propriului său corp, regăsește acea rigiditate de la nivelul genunchilor și al coatelor și durerea surdă din partea dreaptă: din regiunea ficatului, ori poate a vezicii.

— Iartă-mă, Dorothy! – spune. Într-un anume sens cred că te-am violat.

— Acoperă-mă!

În tăcere întinde cearceaful peste ea. Apoi rămâne așa, în picioare, cu brațele atârnându-i în jos

Iubindu-se cu ea, nu i-a smuls nici măcar un strigăt de plăcere. Își promite însă că o va face fericită data viitoare, atunci când se va întoarce din portul New York cu contractul său de angajare – ca ofițer secund pe o altă navă – gata semnat.

Brusc, junghiurile de sub coastă devin mai violente. Întins lângă tânăra femeie care e pe cale să adoarmă, se frânge de mijloc și scoate un țipăt.

Cât timp furtuna a bântuit deasupra orașului, Bob și Jack Robbins n-au schimbat între ei nici un singur cuvânt. Ca fini cunoscători, cei doi avocați s-au mărginit să privească: deprinși cu furiile oamenilor, sunt capabili să aprecieze violența aceasta primitivă, dezlănțuită în ceruri. Când tunetul duruie de parcă n-ar mai avea sfârșit, Jack Robbins își amintește de război, de cum a făcut el războiul pe plaja Omaha Beach, în Normandia. Bob reflectează la sutele de mii de kilowați care se pierd în atmosferă, se întreabă ce se va întâmpla cu toate scaunele electrice din închisorile americane, acum când Congresul a declarat că pedeapsa cu moartea e în afara legii constituționale; există, oare, amatori care să fi făcut guvernului oferte de cumpărare? și la cât s-ar putea evalua prețul unui asemenea scaun, aflat încă în stare de funcționare?

— Bineînțeles, spune în fine Jack, acuzarea se află în plin delir. Un sărman individ, precum e acest John Gheena, nu e în stare să distrugă New York-ul. Nu e în stare nici măcar să conceapă o asemenea idee!

Bob își șterge fruntea de sudoare. Un scaun electric trebuie să facă, cu o aproximație de câțiva dolari, cât un Ford vechi, model T.

— Mă asculți? – intervine Jack.

Și, nemaiașteptând răspunsul fratelui său, continuă:

— După opinia mea, există două moduri de a aborda problema: ori demonstrăm, punct cu punct, stupiditatea fiecăruia dintre capetele de

acuzare, ori dovedim inocenţa lui John. În ambele cazuri sunt de părere să pledăm pentru nevinovăţie.

Pleacă de lângă fereastră, frunzăreşte dosarul, se opreşte câteva clipe asupra depoziţiilor făcute de poliţişti şi de pompieri. Cea mai alarmată e mărturia lui Ernst Anderson: acesta a dictat o declaraţie serioasă, bine gândită, detaliată; şi apoi, lui Anderson, îi merge bine în clipa de faţă; n-a dezminţit categoric zvonurile conform cărora ar urma să candideze în viitorul apropiat pentru funcţia de primar al New York-ului: aşadar, a te împotrivi lui Anderson ar însemna să te împotriveşti întregului aparat al partidului republican.

— Urâtă poveste! – mormăie Jack Robbins. Ar fi poate mai înţelept să nu ne prezentăm.

Bob pare a se trezi dintr-un vis. Îşi aprinde o ţigară:

— O clipă! Nu crezi că mai întâi s-ar cuveni să decidem la cât se va ridica onorariul pe care urmează să i-l pretindem indianului? Cu vicii sau nu, o afacere e o afacere.

— Câştigurile unui spălător de geamuri sunt mizerabile. Pe când eram student, am spălat şi eu geamuri. Ei bine, nenicule, asta îmi aducea atât cât s-o scot pe Suzan în oraş.

Bob face precizarea că Suzan era o fată foarte cheltuitoare. Jack spune că ea nu s-a schimbat defel, că lucrurile ar prezenta mai curând o tendinţă de înrăutăţire pe măsura înaintării în vârstă. Şi amândoi izbucnesc în râs. Bob se aşază pe un colţ al mesei:

— Aş fi curios să ştiu cum s-au petrecut lucrurile la Pompei, la Skoplje, la Agadâr, în China. Au făcut pe cineva răspunzător de nenorocirile lor?

— Era prea târziu...

Jack înşiră cifre, efectuează operaţii matematice complicate. Îşi înalţă capul:

— Ce-ai zice de patru sute de dolari, pentru început? Apoi, vărsăminte de câte două sute cincizeci de dolari, până la proces. E bine aşa?

Bob şovăie. Sfârşeşte prin a consimţi:

— Cu condiţia de-a amâna de două sau de trei ori data audierii.

Acum avocaţii care îl vor apăra pe şeien în procesul *Statul New York contra lui John Gheena*, destupă nişte sticle cu bere. Aşezaţi unul în faţa celuilalt, reiau dosarul de la capăt: caută o lacună, cred a o fi găsit în textul fiecărui alineat (există însă moartea motociclistului şi depoziţia martorului ce afirmă că ar fi auzit o împuşcătură).

— Nu se leagă! – spune Jack. Când s-a făcut autopsia motociclistului, nu s-a găsit nici urmă de glonţ.

— Asta nu înseamnă că indianul nu ţinea, *poate,* un revolver în mână, că el nu avea, *poate,* intenţia de a se folosi de el.

Jack ridică din umeri. Se scoală de pe scaun, se întoarce lângă fereastră. Treptat, pe măsură ce se infiltrează în organismul avocatului, berea îşi produce efectul. Nu va trece mult şi cel mai în vârstă dintre fraţii Robbins va fi niţeluş cam cherchelit; deocamdată însă, a atins acel prag în care luciditatea este mai vie ca oricând. Stă şi observă.

Furtuna este acum departe. Queens, cartierul-dormitor, se zvântă sub lună. Lumini puţine. E încă perioada vacanţelor. La toamnă newyorkezii îşi vor lua din nou oraşul în posesie; lumina verii indiene e superbă, dar necruţătoare: New York-ul le va apărea, aşadar, mai măcinat, mai coşcovit, mai nesigur decât înainte de sosirea verii.

Ca întotdeauna, se va spune că răul se datorează „ghetourilor”, că el vine din Harlem, de pe lunga arteră păduchioasă a Bowery-ului, de pe cheiurile lăsate în părăsire de când transatlanticele nu se mai aliniază în preajma lor. Se va da vina pe bani, pe banii prea mulţi ai unora şi pe cei prea puţini ai altora; pasămite, ei ar favoriza degradarea generală. O dată mai mult, vor fi mărite impozitele locale; şi tot o dată mai mult, măsura va fi inutilă. Oamenii politici, până şi preşedintele Statelor Unite, pretind a fi convinşi de faptul că salvarea New York-ului e doar o chestiune de dolari. Altitudine liniştitoare! – căci finanţele reprezintă ceea ce poate fi controlat.

Jack Robbins nu e cu totul de părerea preşedintelui. Jack e de părere că oraşele trăiesc şi ele o viaţă a lor. Că ele se supun ciclului acestuia vechi, afurisit: naştere, creştere, uzură. Şi în această privinţă nimeni nu poate face nimic. *Şi mă veţi vedea îndrugând în faţa Curţii că New York-ul este o frunză, în fine, ceva asemănător cu o frunză, şi scornind o poveste cu seva care seacă, şi...*

— Bob, spune el, ai face bine să cobori ca să iei câteva beri de la Gino, până nu închide.

Munţii Allegheny se întind pe distanţa de peste două mii de kilometri, paralel cu coasta de est. Câinii vagabonzi nu ocupă, însă, decât un teritoriu restrâns, o vale îngustă cu o suprafaţă nu mai mare de şaizeci de hectare. Cei mai mulţi dintre ei şi-au păstrat deprinderile de câini domestici, unii au revenit la starea de sălbăticie. Văzuţi din avion, nu par a fi periculoşi: la cel dintâi zgomot de motor, o iau la goană şi se ascund în vizuinile lor naturale, ce se deschid în coasta stâncilor.

Până în prezent, niciunul nu s-a aventurat dincolo de limitele a ceea ce acum trebuie considerat, *de facto,* ca o rezervaţie. Niciunul n-a încercat să se întoarcă în oraşul din care evadase. Animalele rămân – aşteptând ceva, nu se ştie ce – în locul acela, cale de ore şi ore de New York. Conform ultimului recensământ, efectuat de către specialişti veniţi cu elicopterul de la Yellowstone Park, ar fi ceva mai puţin de o mie la număr. Datele au însă un caracter fluctuant: cei bolnavi se ascund ca să moară, iar căţeii, a căror culoare se confundă cu aceea a solului, rămân practic invizibili.

Aproape toţi aceşti fugari mai poartă încă zgardă la gât, ori târăsc după ei prin praf o fâşie de lesă.

Deşi au primit nenumărate petiţii în acest sens, Serviciile de sănătate publică au renunţat la proiectul de a „reduce” aşa-numita *dog-zone:* toată lumea e de acord, într-adevăr, atunci când se presupune că cele dintâi căderi de zăpadă vor fi pentru câini tot atât de ucigătoare ca şi bombardamentele cu bucăţele de carne otrăvită. Măsurile luate s-au mărginit la a interzice amatorilor de camping staţionarea în *dog-zone;* jeep-urile trupelor de vânători de munte barează, zi şi noapte, căile de acces. Se pare, de altfel, că migraţia a intrat în faza sa finală: se descoperă din ce în ce mai puţine mici cadavre de o parte şi de alta a autostrăzii principale ce leagă New York-ul de culmile laterale ale munţilor Allegheny. Presa evită să facă vreo aluzie cu privire la misterul *dog-zone*-i. Cu toate că, la început, proprietarii unor câini pierduţi inundau ziarele cu anunţuri, făgăduind recompense celui ce le va aduce înapoi labradorul ori setterul. Câteva persoane – mai cu seamă dintre şomeri – s-au asociat pentru a închiria avioane, camioane, cuşti şi laţuri; înşelând vigilenţa vânătorilor de munte, au pătruns în *dog-zone* şi s-au lansat în vânătoarea de câini rătăcitori; însă rarele exemplare ce au putut fi capturate şi aduse la New York n-au întârziat să ia din nou calea munţilor.

Singura întrebare cu adevărat importantă ce continuă să stea în faţa membrilor echipelor de zoologi care bivuachează la marginea *dog-zone*-i e următoarea: oare aceşti câini au simţit o atracţie irezistibilă pentru munţii Allegheny, ori, pur şi simplu, au încercat o repulsie subită faţă de oraş? Şi, în oricare din aceste două cazuri, cum s-ar putea traduce această chemare ori acest refuz?

Faptul e cu atât mai tulburător cu cât nicio pisică nu a evadat din oraş; în Central Park sunt tot atât de multe veveriţe; animalele din grădinile zoologice sunt calme; diagramele seismografelor nu s-au modificat nici măcar cu o diviziune; guvernul italian tocmai a făcut cunoscut că, în cazul Veneţiei, n-au fost înregistrate, la câini, reacţii comparabile.

Astăzi, 2 iulie, John Gheena nu se gândeşte la dogii din munţii Allegheny. În timpuri normale, s-ar fi arătat fără îndoială viu interesat de această chestiune, care prezintă numeroase puncte comune cu exodul neamului şeien, atunci când acesta şi-a părăsit regiunea tradiţională, aflată în susul fluviului Missouri, pentru a se îndrepta spre vest. Dar începând cu dimineaţa acestei zile, prea multe evenimente s-au succedat, contrazicându-se unele pe altele.

Mai întâi, a avut loc vizita fraţilor Robbins. John nu s-a întâlnit cu avocaţii săi la vorbitor, ci într-o celulă specială, prevăzută cu tot confortul modern: aer condiţionat, automat distribuitor de apă şi de sifon, interfon conectat cu postul de comandă al supraveghetorilor. Bob şi Jack păreau a fi în mare formă. Proaspăt raşi, cu cravată, cu butoni la manşete. Erau însoţiţi de un bărbat înalt şi slab; John Gheena recunoscu în el pe unul din notarii cei mai bine cotaţi din Long Island. Făcând cu schimbul, avocaţii îi citiră lui John textele care legalizau ipotecarea casei sale. Notarul îşi aşeză ochelarii pe nas atunci când John îşi puse semnătura în partea de jos a documentelor. Jack prinse mâinile lui John în mâinile sale:

— Simplu de tot, bătrâne! Iată-te stăpân pe douăsprezece mii de dolari!

Când vreun candidat la concursurile televiziunii câştigă douăsprezece mii de dolari, este întrebat ce va face cu ei. Cei mai mulţi încearcă atunci să pară inteligenţi: vorbesc de restaurări de acoperişuri, de donaţii – parţiale – în favoarea organizaţiilor caritabile. John Gheena nu avu nevoie să stea pe gânduri: Bob Robbins îi prezentă pe dată alte hârtii prin care cei douăsprezece mii de dolari erau transferaţi, pur şi simplu, în mâinile autorităţilor judiciare. Şeienul nu le semnă imediat:

— Mi-ar face plăcere dacă ni s-ar aduce nişte cafele! Am bea câte-o cafea împreună, apoi eu mi-aş da banii.

Notarul spuse că e logic ca un om să vrea să profite cât mai mult posibil de senzaţia pe care o ai când posezi douăsprezece mii de dolari; adăugă că patru cafele practic n-ar ştirbi cu nimic din averea provizorie a lui John Gheena.

Puţin mai târziu, indianul fu dus din nou în celulă. Pe la ora unsprezece, Bob şi Jack veniră să-l anunţe pe John că depunerea cauţiunii sale fusese înregistrată şi că punerea sa în libertate provizorie urma să aibă loc

deîndată. John ceru să fie dus mai întâi la camera de duş. Pe urmă îşi luă rămas bun de la Tom Brennan. Îi oferi un desen la care lucrase din prima zi a încarcerării sale: o interminabilă friză abstracţionistă în două culori, pictată pe un sul de hârtie igienică. John obţinuse roşul pornind de la mâncarea cu sos de tomate în care înotau păstăi de fasole; negrul era preparat din praf amestecat cu salivă.

Ashton Mysha aşteaptă lângă zidul închisorii. Pe cealaltă parte a străzii, nişte fete, înveşmântate în tunici lungi, acordează nişte instrumente muzicale. Deţinuţii participă la concert lovind cadenţat în gratiile micilor lor ferestre. Poliţia nu se amestecă: fetele au făgăduit că vor cânta numai cântece patriotice, *Stars and Stripes, How the West was won, Glory, glory, alleluia*. John Gheena străbate pridvorul închisorii clipind din ochi. Şovăie puţin, prins de vacarmul lumii libere – după gratii, se întâmplă uneori să nu poţi dormi din cauza zgomotului; e însă o larmă seacă, metalică al cărei ritm nu coincide niciodată cu acela al inimii care bate; aici, afară, dimpotrivă, totul face corp cu tine, mai-mai să te trântească la pământ. Iată, nişte puştani o iau în sus, spre Chinatown, legănând ritmic în mâini coşuri pline cu crabi. Indianul îşi scotoceşte buzunarele în căutarea unei ţigări. Ashton îi întinde una, pe care tocmai o aprinsese:

— Maşina e acolo. Dorothy e înăuntru. Nu voia să vină, dar...

John Gheena nu mai aşteptă urmarea. Cu un bobârnac, îşi trimite ţigara la plimbare. Îl dă la o parte pe polonez, se îndreptă în goană către Volkswagen. Anume pentru Dorothy a vrut John să facă mai întâi un duş. Sub apa călduţă, cu mucoasele inflamate de cristalele de dezinfectant ce se dizolvau cu sfârâituri, John căuta să se convingă că Dorothy Kayne nu va veni la întâlnire, însă că el trebuia, cu toate acestea, să procedeze ca şi cum ea ar veni, că e un gest de dragoste acela de a te îmbăia pentru femeia pe care o iubeşti.

Dorothy l-a recunoscut pe şeien după mers. Coboară geamul lateral al maşinii, îşi întoarce faţa spre John. În dimineaţa asta obrajii ei sunt asemeni celor ai unei fetiţe care are temperatură. Mâinile lui John scutură cadrul portierei, maşina scârţâie, indianul repetă fără încetare:

— E nemaipomenit, e nemaipomenit că te văd, de-a dreptul nemaipomenit!

Doreşte ca fata să vorbească, să spună ceva, orice. Dar ea rămâne tăcută, răsucind cureaua poşetei pe încheietura mâinii. Sub ţesătura fină a legăturii pentru ochi, o mică umflătură; apoi nimic; apoi, din nou o mică umflătură: în întuneric, Dorothy îşi ridică şi-şi lasă pleoapele.

John spune, râzând:

— Sunt eu, m-am întors, nu trebuie să-ţi mai fie frică!

Dorothy îşi întoarce uşor faţa de la el:

— Dar nu mi-a fost frică, John!

Maşina se află acum în mers. Trec de-a lungul unui teren de joacă, în apropierea podului Brooklyn. Două fetiţe negre călăresc o balenă de faianţă, care scuipă apă.

Mysha opreşte maşina lângă un vânzător ambulant de crenvurşti şi de covrigi. Cumpără din amândouă mărfurile, de patru dolari şi şaptezeci şi cinci de cenţi.

— O să ne aşezăm pe treptele bisericii St. Andrew, şi o să-i tragem o petrecere, aşa cum fac cerşetorii. Iar ce vor spune oamenii, puţin ne pasă!

Râde cu anticipaţie.

John Gheena dă ocol masei sumbre, compacte a bisericii, se apropie de scuarul micuţ, semănând în acelaşi timp cu un parc japonez şi cu o grădină de zarzavat de la marginea oraşului. Vântul, bătând dinspre East River, apleacă şuviţele de apă ale unei fântâni arteziene până la picioarele statuii Maicii Domnului de New York. John adună puţin din apa aceasta într-un pahar de carton. I-o oferă lui Dorothy, care refuză. Drept care indianul spune, arătând spre barăcile de sub copaci, ţinute de italieni:

— Mă duc să-ţi iau nişte sifon! Şi nişte scoici fripte.

Însă Dorothy clatină din cap. Se scoală, face câţiva paşi prin piaţa din faţa bisericii – mereu aceiaşi paşi de orb, ţinându-şi bustul aplecat pe spate, braţele întinse drept înainte.

— Ce are? – întreabă indianul.

Ashton striveşte un covrig între degete, aruncă fărâmiturile la porumbei:

— Are că... m-am culcat cu ea.

John sfărâmă şi el un covrig. Dar nu dă fărâmiturile la porumbei. Le zdrobeşte sub călcâi. Dintr-odată, mirosul de carne friptă ce vine dinspre barăci îl îngreţoşează. Lumina e neagră în jurul lui, ca înaintea unei sincope. McPherson a murit fără a fi izbutit să se metamorfozeze în insectă. Curând, Tom Brennan o să se ducă la culcare şi n-o să se mai scoale: temperatura lui, în scădere, înseamnă că a atins starea de remisiune; există întotdeauna o remisiune când cancerul intră în faza finală. Evelyn, metisa, n-a putut încă să-şi plătească în întregime cauţiunea, nu va trece mult şi va fi şi ea o prăpădită. Soarele nu va întârzia nici el să asfinţească, şi străzile nu vor mai prezenta suficientă siguranţă. Iar John Gheena a pierdut totul.

— Ea a vrut?

— Nu ea, eu – răspunde Mysha.

S-ar zice că n-are nicio remuşcare. Pare doar plictisit.

John priveşte la Dorothy, care nu încetează să se tot învârtească prin piaţa albă, trecând indiferentă de sub lumina soarelui în umbra zgârie-norilor centrului administrativ.

— De ce? – întreabă şeienul.

— Fata asta nu-ţi aparţinea.

Ashton Mysha spune un adevăr. Nimic nu poate fi al lui John, fiindcă John este un copac. Una din ultimele ramuri ale unui copac foarte bătrân pe care oamenii l-au jumulit de frunze, de sus până jos. *Fiarele-fără-chip* despre care vorbea, cu înfricoşare, Cartea sfântă – din scoarţă de copac –, au luat totul: pământul pentru carne, pământul pentru turte, pământul pentru foc; şi chiar (la ce le-o fi trebuit?) pământul pentru morminte, pământul-pentru-eu-când-doarme. Şi el, John, şi el care îşi spunea că s-a sfârşit cu vânătoarea asta. Cu jaful ăsta. Cu marele seceriş alb. Sunt un naiv! Sunt, mai cu seamă, un şeien. Ceea ce pentru istorie va însemna întotdeauna cam acelaşi lucru. Un polonez care trecea întâmplător prin America, un *polack* nemernic, un rest de apendicită, a luat în bot şi ultimul mugur, şi ultimul lăstar.

John strigă – şi oamenii se întorc spre el:

— De ce, Dorothy, de ce?

Iar ea, foarte calmă:

— De ce ce?

— Nimic!

Găseşte în buzunar cutia cu chibrituri pe spatele căreia Tom Brennan a însemnat adresa zgârie-nori-ului dezafectat şi itinerarul care trebuie urmat pentru a ajunge acolo. Se îndreaptă din nou înspre Mysha care se zbârleşte şi mârâie:

— Trecem la bătaie, nu?

John Gheena surâde. După asaltul pe care-l suportă la ora cinci după-amiază, metroul devine primejdios. Există un poliţist la fiecare garnitură, însă cât timp îi trebuie sticletelui ca să alerge de la primul la cel de-al cincilea vagon? O jumătate de minut. Chiar mai mult, dacă trenul se află în curbă, pentru că trecerea prin burdufurile ce unesc vagoanele între ele devine mai anevoioasă. Să luăm cazul cel mai simplu, adică linia dreaptă: o jumătate de minut e destul pentru a omorî un om luat pe neaşteptate. Polonezul este bolnav, are ceva care îl înţeapă în pântece pe dinăuntru, nu s-ar lupta mult timp.

— Dumneata mai ai ceva bani, Mysha?

— Aproape deloc. Mi-am investit ultimii dolari în dejunul nostru. Am să trec luni pe la consulat.

— Astăzi e sâmbătă, remarcă John. Du înapoi maşina, în felul ăsta recuperezi banii de garanţie.

Ashton ezită. Indianul insistă:

— Ştiu unde ne-am putea culca în noaptea asta. Şi mâine. Şi cât de mult vom dori. Înapoiază maşina, o să luăm metroul.

Mysha rosteşte foarte încet:

— Credeam că ne despărţim.

John i-o arătă pe Dorothy, acolo, în capătul pieţei, pe Dorothy, care s-a poticnit de un obstacol pe care nu-l ghicise din vreme. A căzut.

— Am făgăduit să veghez asupra ei până ce-o să vadă din nou.

— Şi dacă ea ţi-ar cere s-o laşi în pace?

John Gheena nu răspunde. Se îndreaptă spre tânăra femeie, o cheamă cu un glas mângâietor, oarecum monocord. Dorothy se întoarce spre el. John îi surâde. Surâs pe care, evident, ea nu-l poate vedea; dar pe care, poate, îl percepe în alt fel, mult mai intens. Când e să ai de-a face cu orbii poţi să te aştepţi la orice. John continuă s-o cheme. Cuvintele pe care le pronunţă n-au nicio importanţă, de altfel sunt cuvinte şeiene – ceea ce contează e modulaţia vocii.

Şi atunci, Dorothy Kayne vine spre el.

Mai târziu, noaptea, sub globurile gălbui ale unui McDonald’s oarecare, din Little Italy, Ashton va profita de faptul că Dorothy se dusese la toaletă pentru a-l întreba pe John:

— Ai îmblânzit-o, ai dresat-o! Nu-i aşa că asta crezi?

Şeienul va izbucni într-un hohot de râs, – acel râs venit din piept pe care Mama Pageewack îl numeşte râs de sărbătoare:

— Nu pricepi nimic!

— Nu mă pricep la femei?

John va tăcea. Mysha se crede un fel de armăsar sălbatic pentru că, într-o seară de furtună, a dezbrăcat-o pe Dorothy şi a pătruns-o; asta, după părerea lui John, înseamnă bestialitate.

Din nou, acel râs de sărbătoare:

— Pot să ştiu şi eu? rosteşte Mysha, pe un ton iritat.

Tăcere din partea lui John. Dorothy se întoarce, evoluând printre mese, atingând uşor, din când în când, părul vreunei femei, umărul vreunui bărbat.

Vagoanele metroului – mâzgălite cu alb, cu galben, cu albastru-deschis. De-a lungul peronului de un cenuşiu-murdar, sub luminile de neon, culorile dau până la urmă un efect amuzant. Două inscripţii, care se întind pe pereţii din tablă şi pe sticla geamurilor, mai pot fi încă citite: *Trăiască Piraţii!* şi *Trăiască Yankeii!* Base-ball-ul mai presus de orice. În ceea ce priveşte restul, jegul şi ploaia au amestecat declaraţiile de dragoste şi sloganele cu caracter

politic. Autorii de *graffiti*[19] se servesc de micile butelii cu aerosoli folosite la vopsirea radiatoarelor, – e aproape tot ce poate spune poliţia; în afară de asta, nu se mai ştie nimic despre ei; se presupune că sunt tineri, că escaladează grilajele înalte ale depourilor cu micile lor butelii pentru radiatoare prinse sub centură, asemeni unor revolvere. Nimeni nu i-a văzut niciodată. Pe linia care face legătura între Chinatown şi Brooklyn, inscripţiile prezintă aspecte de ideogramă: sunt roşii, alungite, au forma unor pagode sau a unor bâtlani, cu picioare firave; în sudul Manhattan-ului, spre latura de vest, predomină taurii pântecoşi împănaţi cu banderille. Se adaugă apa din East River şi Hudson, care se prelinge în fundul tunelurilor, picătură cu picătură; reţeaua metroului se preface, astfel, puţin câte puţin, într-o grotă: peste un milion de ani aceasta va fi Noua Preistorie. Atenţie însă la răbufnirile de aer încărcate cu rugină! Fierul palpat de degetele protejate cu mănuşi de azbest ale salariaţilor din echipele de întreţinere, fierul din subteran, fierul din care sunt făcute şinele şi semnalizatoarele, se dovedeşte de pe-acum a fi granulos. Aici, înăuntru, se afundă, mergând pe lângă zid, John Gheena, Dorothy Kayne şi Ashton Mysha; se ţin de braţ. Prin intrânduri, prin ungherele culoarelor se aud murmure. Veniţi din Bowery, *Mizerabilii de gradul întâi* își fac culcuș pentru noapte: sunt niște biete umbre hrănindu-se cu pisici, cu pescăruşi, cu peşti îmbibaţi cu *gas-oil,* adunaţi de pe malurile celor două fluvii. Mizerabilii aceştia nu sunt periculoşi. Se uită, clătinând din cap, la garniturile care trec. Poliţia nu intervine decât atunci când, pe la marginea peroanelor, ei aprind câte un foc aţâţat cu ziare vechi, stârnesc mari vârtejuri de zăpadă carbonică; spuma se ridică şi se lipeşte de geamurile vagoanelor.

Dar pericolul, adevăratul pericol, are o înfăţişare mai curând plăcută, şi n-are nici treizeci de ani. De îndată ce uşile s-au închis, John a adulmecat primejdia: aşezat undeva în fundul vagonului, lângă burduf, un băiat bolnăvicios a deschis ochii – are privirea fixă şi pupilele dilatate, tremură din toate încheieturile, asemeni unui om foarte bătrân. Mâinile lui au schiţat un gest de apărare, apoi s-a surpat în el însuşi. Un miros fad, medicamentos pluteşte prin vagon.

Ashton Mysha a priceput şi el. Se agită, vorbeşte tare. Râde. Vrea, poate, să-i dea de înţeles băiatului bolnav că nu se teme de el. Se apleacă spre John:

— Individul ăsta e drogat!

— Ştiu.

— Atunci, să plecăm de aici.

[19] Inscripţii mâzgălite pe ziduri, pe garduri etc. (În vechea accepţie: inscripţii, desene trasate cu mâna, de către antici, pe monumente.)

— E cam târziu, acum, spune şeienul.

E cam târziu, deoarece băiatul s-a şi ridicat în picioare. E foarte înalt şi foarte slab. Surâde, ţinându-se de agăţătorile care se leagănă sub plafonul vagonului. Ai zice că e un copac care se apropie. Mirosul de medicament este acum mai puternic. Mysha s-a făcut palid la faţă.

— Ai grijă de Dorothy!

John Gheena îl dă la o parte pe polonez:

— Nu mă mai plictisi!

Băiatul bolnav îl examinează cu atenţie pe Ashton Mysha; apoi – pe John Gheena. Pronunţă câteva cuvinte de neînţeles. Are o voce răguşită, aproape frumoasă. Clatină îndelung din cap, se întoarce spre Dorothy Kayne. Garnitura intră, cu mare viteză, într-o curbă, Dorothy se clatină, se loveşte cu spatele de peretele vagonului; lucrul ăsta îl amuză:

— Când nu vezi nimic, e ca şi în vagoneţii de pe tobogan, în Coney Island, pe o noapte fără lună.

Băiatul îi atinge buzele cu degetele lui fine, care au unghiile tivite cu negru:

— Taci!? Joci vreun joc? Sau eşti oarbă de-adevăratelea?

Brusc, tunelul se lărgeşte. O staţie defilează dincolo de geamurile vagonului. Peroanele sunt pustii. Ashton Mysha face o mişcare spre uşă. Băiatul mârâie:

— Nu te mişca, secătură!

John Gheena se postează între cele două uşi automate şi polonez:

— Stai liniştit, Ashton! Oricum, garnitura asta nu opreşte la Kingston.

— Nu va opri nicăieri, spune băiatul. Va merge până la capăt.

Dorothy întreabă ce se petrece – şi unde anume se află *capătul*. Băiatul spune că el i-a pus o întrebare fetei ăsteia legate la ochi şi că ea nu i-a dat încă niciun răspuns; dacă n-o să fie înţelegătoare, va trebui s-o pedepsească; el nu poate suferi impertinenţa. Îi vorbeşte lui John, numai lui. Cu siguranţă, îl consideră pe Mysha o cantitate neglijabilă.

Indianul se apropie de băiat. Mirosul de medicament devine insuportabil.

— Eşti înarmat?

— Sigur! – spune băiatul.

— Cu cuţit? Cu pistol?

— Cu ceva care doare când ucide!

— Cuţit, conchide John.

Zâmbeşte şi adaugă:

— Acolo e, e lipit de pieptul dumitale cu o bandă de plasture! Îţi trebuie ceva mai puţin de zece secunde ca să-l ai la mână, punând la socoteală şi timpul cât îţi deschei nasturii de la cămaşă.

— Nu deschei nimic, smulg!

John Gheena fluieră încetişor. Pare nemaipomenit de interesat. Zice apoi:

— Există un sticlete la capătul garniturii... ştii?

— Bineînţeles! E departe.

Şeienul bagă mâna în buzunarul stâng al pantalonilor. Scoate de acolo o mică seringă de plastic, în ambalajul ei sterilizat, şi un flacon umplut cu un lichid incolor, închis ermetic printr-o capsulă de cauciuc. Cu un gest rapid, rupe ambalajul, plimbă pistonul seringii.

— Vreau şi eu din asta! – spune băiatul.

Se întinde pe o banchetă, închide ochii. Câteva firicele de salivă îi spumegă în colţul buzelor. O curbă care nu se mai termină, trenul scrâşneşte din încheieturi. Luminile plafonierei se sting, apoi se aprind din nou. John Gheena perforează capsula de cauciuc. Lichidul incolor urcă în trupul seringii, aspirat de piston. Ashton Mysha o cuprinde în braţe pe Dorothy Kayne şi o imploră să nu-i fie teamă. John dezgoleşte braţul drept al băiatului. Venele sunt, cele mai multe, sparte, formând hematoame de culoare violacee care se întind, în sus, până la umăr.

Sub cămaşă, cuţitul formează o umflătură lungă, îngustă. Aplecându-se deasupra bolnavului, John a descoperit că mai ascunde şi două brice lungi, deschise; unul din ele, ce poate fi zărit prin răscroitura cămăşii, poartă urme de sânge. Băiatul spune:

— N-ai fi tu primul pe care l-am...

— Nu te mişca!

Dar celălalt insistă:

— Ţine minte! Trag chestia asta şi ţi-o înfig în burtă; nici şerpii nu se mişcă atât de repede ca mine. Ei, drăcie, mi-e rău. Grăbeşte-te!

— Nu-i chiar aşa de uşor.

Un soi ciudat de sudoare, verde-albăstrui, se prelinge pe faţa băiatului, îi năclăieşte genele. Repetă:

— Repede, repede, de nu... te spintec.

— Da, dragul meu, spune John, în timp ce îngenunchează.

Întoarce, delicat, una din urechile drogatului. În spatele lobului, un abces enorm face ca pielea de deasupra să fie întinsă. Rădăcinile lui pătrund probabil până la urechea internă. Dintr-acolo vine mirosul acela greţos. John îşi muşcă buzele. Băiatul nu mai are de trăit decât câteva zile; de pe acum, trebuie să simtă nişte dureri insuportabile; fără îndoială, nu mai are putere nici cât să urce la suprafaţă; şi-atunci, rătăceşte dintr-o garnitură într-alta, jefuindu-i pe călătorii izolaţi. Nu le pretinde bani, ci droguri. În cel mai rău caz, puţin alcool pe care şi-l injectează în vintre sau în venele de la picior.

Drept care, John Gheena deşartă conţinutul seringii pe podeaua vagonului. Oricum, nu era decât apă distilată: indianul ştie că mijlocul cel mai sigur de a-l convinge pe un agresor să-şi schimbe hotărârea este de a-l face să creadă că ai în comun cu el aceleaşi necesităţi, aceleaşi cusururi, o aceeaşi spaimă. Aşa că nu mai pune piciorul în metrou fără să aibă la el o seringă nouă şi puţină apă.

Scurgându-se prin orificiul minuscul al acului, lichidul produce un şuier uşor. Dat fiind vacarmul pe care-l face convoiul gonind în mare viteză, dată fiind rezonanţa inelelor de tunel de sub East River, băiatul nu va auzi nimic.

Manevrând pistonul în sens invers, John umple acum seringa cu aer. Înfige acul într-o venă pe care, comprimând cu putere antebraţul băiatului, a izbutit s-o scoată în relief:

— Dragul meu, acum o să-ţi fie mult mai bine.

Bula de aer atinge centrii vitali. Survine moartea, tăcută şi calmă. Băiatul abia dacă tresare. Ashton Mysha îngână o rugăciune în limba poloneză, o rugăciune pe care credea că o uitase. Ultima oară când a murmurat cuvintele acestea în care e vorba de iertare, de somn şi de pace, pe o navă tocmai se manevrau pânzele pentru oprire, în largul insulelor Azore; ploua.

Dorothy Kayne spuse, chiar în acest moment:

— Era parcă pe-aici cineva care vorbea, un individ care căuta ceartă, nu se mai aude.

Metroul îşi micşorează viteza, apoi se opreşte. Peroanele staţiei se află la cincizeci şi şapte de metri sub oraş.

Poliţiştii spun că îl recunosc pe cel mort, că îl chema Bart-şi-mai-nu-ştiu-cum-cu-„o”, şi că de vreo două săptămâni bune umblau după el să-l prindă. În buzunarele lui, au găsit acum nişte punguliţe albe, în care fuseseră droguri; Bart le păstra aşa cum se întâmplă să păstrezi un bilet de cinematograf, când ai avut ocazia să vezi un film bun, ori să mângâi picioarele şi sânii unei fete, ce-ţi plătea şi ea cu aceeaşi monedă – şi plătea bine. Au întins cadavrul pe peron, până ce va sosi targa. Apoi, au cerut lui John Gheena să le povestească cum s-a întâmplat; arătând către Ashton Mysha, unul dintre poliţişti a sugerat:

— Ar trebui să-l întrebăm mai bine pe cel de colo. Cu indienii ăştia, nu ştii niciodată prea bine ce-i.

Dar John a vorbit:

— Băiatul era înarmat, ne ameninţa. Am scos o seringă şi i-am injectat aer în vine. În felul ăsta a murit. Nu-mi pare rău de ce am făcut: şi aşa, tot ar fi crăpat.

— Fii măcar politicos şi zi *ar fi murit*.

— Să-mi fie cu iertare, domnule, exclamă John, însă *ar fi crăpat* este cuvântul potrivit. Organele plesnesc, unul după altul, atât sunt de umflate. Un semn este abcesul de la cap.

A trebuit să-şi întrerupă vorba, pentru a lăsa să treacă o garnitură. Când s-a făcut din nou linişte, s-au auzit plânsul lui Dorothy şi glasul lui Mysha care-i făcea morală:

— Ştii doar că lacrimile nu-ţi fac bine la ochi!

Poliţistul care comandă patrula l-a luat deoparte pe John:

— Amice, îţi dai seama că ai omorât un om?

Şeienul a şovăit înainte de a răspunde; a privit îndelung cadavrul lui Bart-şi-nu-mai-ştiu-cum-cu-„o”, întins, singur, singur de tot, la marginea peronului; cu un moment înainte, când a trecut acea garnitură, părul cârlionţat al lui Bart s-a ridicat, apoi i-a căzut din nou, în dezordine, pe faţă. Bart era o făptură omenească, dar era el oare un om? Mai era încă un om în clipa în care acul i-a pătruns în piele? Dacă da, şeienii din timpul marilor lupte erau şi ei oameni. Şi au fost exterminaţi, cât se poate de oficial (pentru că unii dintre ei răstigneau pe roţile carelor fete precum Dorothy Kayne). După care, cei care supravieţuiseră i-au masacrat pe soldaţii americani (care tăiau cu baionetele sânii femeilor indiene, şi îi puneau la fiert până se făceau tari ca nişte sculpturi de piele tăbăcită, având culoarea albă a fildeşului). Ieri, vertijul şi epuizarea l-au ucis pe Mawakhna, azi John Gheena l-a dat gata pe Bart-şi-nu-mai-ştiu-cum-cu-„o”. Viaţa nu e o linie dreaptă, e partea dinăuntru a unui ceaun. Povestea cu *tocana* rezumă destul de bine toate acestea, ne încredinţează Mama Pageewack. Ea vrea să spună cu asta că nu

există nicio logică într-o oală în care clocotesc laolaltă carnea, apa, sarea şi legumele; nu există nici un alt înţeles decât acela al potolirii unei burţi înfometate.

— E greu, domnule! – spune John.

Poliţistul zâmbeşte:

— Nu-ţi face griji, asta n-are nicio importanţă. Erai în legitimă apărare. De altfel, am şi mărturia celor doi amici ai dumitale.

— Miss Kayne n-a văzut nimic.

— Fireşte. Dar a auzit tot.

Şi poliţistul adaugă, de data asta râzând, că nu se va apuca el să pună la îndoială declaraţiile unui profesor de sociologie urbană. Fată frumoasă, după cât poţi să-ţi dai seama: ceea ce implică protecţii, relaţii suspuse.

— Eşti liber! Numai o mică semnătură, aici, pentru procesul-verbal. Nu cred că vei fi chemat la poliţie. La urma urmei, dumneata ai făcut treaba în locul nostru – şi încă mult mai curat, asta trebuie s-o recunoaştem!

John semnează şi pleacă. Poliţiştii, care încetează atunci să se mai considere în misiune, fac schimb de ţigări. Faţa lui Bart e acoperită, în fine, cu o batistă. Ar trebui să se pună câte o piatră la fiecare colţ al batistei, gândeşte John. În caz contrar, la trecerea celui dintâi tren, aceasta îşi va lua zborul.

Cu toate că noaptea este încă foarte caldă, aerul de afară pare aproape proaspăt când ieşi din umezeala înăbuşitoare a metroului. Ashton evită să se uite spre şeien. El, Mysha, ar fi procedat altfel. Ar fi încercat, de pildă, să câştige timp, angajând un dialog cu băiatul bolnav. De când a plecat din Polonia, întotdeauna a acordat încredere cuvintelor, şi acestea nu l-au trădat.

Tot pe cuvinte contează ca s-o recucerească pe Dorothy Kayne, pe care o vede îndepărtându-se treptat de el, pentru a-l urma, ca o umbră, pe John. Iar, în clipa de faţă, se simte foarte departe de omul acesta care merge alături de el, impasibil. Se teme de el pentru că nu-l înţelege.

— Să nu vorbeşti, să nu te aud că spui ceva! – ordonă brusc John, punând o mână pe umărul lui Mysha.

— Dar...

— Ba da: tocmai voiai să spui ceva. Ce voiai să spui, nu ştiu! Atâta doar că eu sunt sigur că e mai bine să tăcem.

Tot astfel, după cavalcada victorioasă, cavaleria şeienă se retrăgea pe celălalt versant al colinelor şi dispărea, în tăcere. Biruitorii cei roşii mergeau cu ochii închişi, abia mai mângâind cu coapsele coastele cailor.

Mai încolo, John arată spre o clădire imensă, cu treizeci de etaje, un soi de cub masiv şi întunecat. Un teren viran presărat cu deşeuri, între care predomină bucăţile de fier vechi, îi protejează intrarea la fel de bine ca o poartă cu gratii şi nişte şanţuri de apărare.

— Aici e.

De o parte şi de alta a podeţului de scânduri care duce la uşă, nişte focuri de tabără sunt tocmai pe punctul de a se consuma. Fumul e asemeni unei neguri lipicioase care, din când în când, maschează contururile imobilului.

În ciuda previziunilor optimiste făcute de medici, Dorothy Kayne nu s-a deprins cu noaptea ei. O îndură aşa cum un copil îndură somnul ce-l smulge de la joacă. Puţin câte puţin întunericul permanent şi dansul halucinant al fosfenelor au amorţit voinţa tinerei femei. Face din ce în ce mai puţin distincţia între activitate şi repaos. I s-a spus că celelalte simţuri i se vor ascuţi: asta n-a durat decât câteva zile. În prezent, sunetele ajung până la ea răvăşite, mirosurile îi parvin amestecate, şovăie când e să deosebească sub degete consistenţa metalului de aceea a lemnului.

Când ieşise din spital, se credea îndeajuns de puternică pentru a lua singură asupra ei, de pe o zi pe alta, grijile unei existenţe aproape normale. Se mişca şi acţiona încă asemeni unei femei care vede; când devenea conştientă de cecitatea ei, era, din fericire, prea târziu: efectuase deja, fără ca măcar să-şi dea seama, gestul trebuincios.

Mai apoi, o spaimă de toţi şi de toate pusese stăpânire pe ea. Dorothy are impresia că, în profunzimea nopţii, există ceva care o atrage în mod inexorabil către un şoc sau către o cădere. E, poate, iluzia provocată de un vertij. A băgat de seamă că adormea, uneori, cu ochii deschişi sub bandaj. Şi faptul acesta a tulburat-o profund, căci numai morţii îşi ţin astfel ochii deschişi spre neant. N-a spus nimic, dar a plâns. De atunci, în fiecare seară, îşi leagă o eşarfă în jurul frunţii, în aşa fel încât bandajul să apese mai tare pe ochi, forţând pleoapele să coboare şi să rămână astfel până ce se trezeşte. Libertatea, independenţa sunt tot atâtea capcane.

Practic, n-a reacţionat la moartea lui Bart; ba chiar i-a şi minţit pe poliţişti, exagerând aşa-zisele ameninţări venite din partea băiatului bolnav: cu un glas obosit, s-a jurat că el îşi manifestase deschis intenţia de a-i omorî, întâi pe ea, apoi pe Ashton Mysha, după aceea pe John Gheena; a adăugat că băiatul vroise să taie organele sexuale ale celor doi bărbaţi şi să i le îndese ei în gură. Spunând toate aceste lucruri care pângăreau memoria – biata memorie! – a lui Bart-şi-mai-nu-ştiu-cum-cu-„o”, Dorothy Kayne n-a simţit nici urmă de ruşine: esenţial era ca poliţiştii să nu-l ia pe John, să i-l redea pe şeienul acesta care ştie s-o călăuzească. Va face dragoste cu el, dacă acesta e

preţul pe care îl cere ca să-i fie zidul de protecţie necesar, zidul dintre ea şi frica de ceea ce nu vede.

Pe podeţul de scânduri, Dorothy se clatină şi imploră:

— John, te rog, n-ai vrea să mă susţii dumneata? Îmi stâlcesc gleznele.

Fără a spune un cuvânt, el o ia în braţe.

În panourile de marmură ale holului, se reflectă nişte becuri fără abajur. Din tabloul de bord – electronic şi futurist – de la care paznicul imobilului ţinea odinioară legătura cu locatarii, n-a mai rămas decât un schelet de aluminiu cu lustrul pierdut, acoperit cu crâmpeie de fire multicolore care nu mai duc nicăieri. O inscripţie, redactată în spaniolă şi în engleză, barează două mari oglinzi: *Câinii şi copiii sunt rugaţi să nu urineze în vestibul*. Dedesubt, cineva, folosindu-se de un ruj de buze, a adăugat: *în caz contrar, vor fi dichisiţi.* Rămâne de ştiut, fireşte, ce înţeles ascunde cuvântul *dichisiţi*. Tolănit într-un fotoliu pivotant îmbrăcat într-o imitaţie de piele de culoare verde, moţăie un bărbat: poartă o uniformă decolorată (a trupelor de aviaţie americane), uniformă rămasă fără galoane. Fără să-şi modifice poziţia, îl interpelează pe John:

— Ce doreşti? E târziu.

— Vin din partea lui Tom Brennan.

Omul scoate un suspin, consultă distrat un caiet cu spirală:

— Nu e niciun Tom Brennan aici, nimic care să aducă cu numele ăsta.

— Şi totuşi, Brennan e cel care mi-a dat adresa asta. El m-a asigurat că aici aş putea să iau cu chirie un apartament.

Omul ezită. Apoi, după ce aruncă o privire spre Dorothy, spune:

— În cazul ăsta, ar trebui să-l căutaţi pe Groote, pe Helmut Groote. El e proprietarul. Însă m-aş mira să vă primească: nu avem nevoie de bolnavi în casa asta, avem şi aşa destule necazuri cu serviciul de igienă publică.

— Mr. Groote îl cunoaşte fără doar şi poate pe Tom Brennan, spune John, cu glas scăzut. Sunt sigur că totul se poate aranja. De altfel, miss Kayne nu e bolnavă. În orice caz, nu are o boală contagioasă.

— Ca să-l deranjez eu pe Groote în toiul nopţii, ar trebui ca Brennan al vostru să fie un tip mai cu vază. Iar de-ar fi fost, nu încape îndoială că l-aş fi ştiut.

— Tom Brennan *era* un tip cu vază. Acum e pe moarte. Presupun că Mr. Groote va fi satisfăcut să afle că prietenul său Tom s-a gândit la el în ultimele lui clipe, şi că el m-a trimis aici...

Omul deschide un mic dulap încastrat în perete, scoate de acolo un termos, bea direct din el. Pe bărbie i se prelinge puţină cafea:

— Să admitem că aţi avea niscaiva lovele în plus: eu aş putea să vă acord încredere şi să iau asupra mea riscul de a-l trezi din somn pe Groote.

Cele şapte ascensoare au fost blocate cu lanţuri prevăzute cu lacăte: compania care le-a instalat nu mai garantează – „în cadrul normelor actuale de utilizare” – securitatea cabinelor. Din fericire, apartamentul lui Helmut Groote se află la etajul patru.

— Cum e? – întreabă Dorothy.

— Fain, minte John.

Şi adaugă:

— Peste tot, numai lustre sclipitoare.

Omul care îi conduce izbucneşte în râs; şeienul e nevoit să-i dea doi dolari ca să-l facă să tacă.

Helmut Groote şi-l aminteşte vag pe Tom Brennan. Şi precizează că nu e necesar să ai niciun fel de recomandaţie pentru a închiria un apartament în blocul nr. 509. Esenţial este să dovedeşti că nu eşti căutat de poliţie – *veţi obţine fără dificultate un certificat făcându-i o vizită lui Steve Styffer, un copoi bătrân, ieşit la pensie, care stă la doar două cvartale de aici* – şi să ai cu ce achita contravaloarea primelor douăsprezece zile de găzduire. După aceea, plata trebuie făcută în fiecare zi, dimineaţa, banii punându-se într-un plic care se introduce într-un fel de cutie de scrisori, vopsită în roşu, din care se află câte una la fiece palier.

Groote mai spune:

— Un lucru trebuie să fie clar: casa asta nu e o sucursală a Armatei salvării. E un imobil cu locuinţe de închiriat cum nu se poate mai în regulă şi eu, de asemenea, sunt un tip în regulă. Dacă vă aflaţi în căutarea unui negustor de somn, adresaţi-vă în altă parte. Nu vreau să am vreo poveste cu cineva, şi mai ales cu poliţia.

Se apropie de fereastră, arată înspre terenul viran. Vântul culcă trâmbele de fum pe podeţul de scânduri.

— Pe vremuri, spune Groote, erau pe aici flori, alei gudronate, iar noaptea se aprindeau o mulţime de mici lampioane nostime, în formă de ciupercă. Sigur, când am cumpărat eu imobilul, i-am dat afară pe grădinari, pe omul care se ocupa cu întreţinerea căilor de acces. Dar e vina mea că totul s-a umplut de jeg? Te întreb, Mr. Gheena: muntele ăsta de noroi l-am cărat eu până aici în buzunare?

Treptat-treptat, John va afla că Helmut Groote a făcut avere cumpărând mari clădiri părăsite, destinate demolării, şi dându-le cu chirie, apartament cu apartament. Acum Groote ţinteşte mai sus: pândeşte un zgârie-nori pe cale de a fi abandonat, situat undeva în sudul Manhattan-ului, în apropiere

de Chinatown. A şi decis că-l va închiria imigranţilor care nu găsesc unde să se instaleze; acest zgârie-nori va fi prima celulă a unui nou cartier care-şi va întinde ramificaţiile către fluviu, înglobând şi Bowery Street. Helmut Groote din Hamburg va administra mica lui colonie cum nimeni n-a cutezat încă să administreze pe cineva – în afară de chinezi, poate; însă modelul chinez nu-l interesează pe Groote: comunismul exclude noţiunea de profit. Groote va domni asupra micii lui lumi, decizând asupra căsătoriilor şi naşterilor.

De vreme ce afară e noapte, de vreme ce are un public, Groote vorbeşte. Se înfăşoară într-un cearşaf de satin şi spune:

— Unul câte unul, zgârie-norii vor cădea în mâinile mele. Logică simplă: nimeni nu-i mai vrea, în afară de mine. Pentru a-i exploata în alt fel.

Nu vor exista excepţii. În ce priveşte clădirile înalte pe care câţiva antreprenori iresponsabili se încăpăţânează să le construiască, acestea vor rămâne în stadiul de carcasă. Atunci, Helmut Groote va interveni: va pune ca acestea să fie demontate şi va revinde grinzile de oţel la kilogram; ele vor fi folosite la asamblarea petrolierelor gigantice de cinci sute de mii de tone. Râde:

— Şi astfel, New York-ul va sfârşi pe mare, fluturând un pavilion grecesc sau panamez.

Dacă ar găsi sprijinul financiar care îi lipseşte încă, Groote ar cumpăra cvartale întregi din Los Angeles sau din San Francisco: seismologii prezic că, în mai puţin de cincizeci de ani, cele două oraşe vor fi distruse de un cu tremur; într-o Americă masochistă, un oraş făcut fărâme va putea fi revândut mai scump decât un oraş rămas în picioare.

Helmut Groote seamănă cu oricare din acei băcani nemţi din Greenwich Village, neguţători de *Delikatessen*. Poartă un costum în dungi negre şi gri, cu pantalonii prea scurţi, o cămaşă brodată cu iniţialele sale, un papion de culoare vişinie. Pe capul chel, îşi pune o pălărie moale, cu borurile pătate de grăsime (acolo unde pune mâna pe ea). Se urcă în Studebaker-ul său, model 1963, şi porneşte, cu viteză mică, să aprecieze, în felul lui, starea de decădere în care se află oraşul.

Mijeşte de ziuă. Dorothy Kayne cască. În hol, o femeie tânără îl înlocuieşte pe paznicul îmbrăcat în uniformă de aviator militar; ea leagănă în braţe un prunc pentru care noaptea încă nu s-a sfârşit.

Puţin câte puţin, Dorothy Kayne se va familiariza cu universul vertical al blocului nr. 509. Se va încumeta să evadeze din apartament, să se aventureze pe la diferite etaje, să se atingă în treacăt de femeile acestea necunoscute care urcă şi coboară, mute, scările imensei clădiri; mirosurile emanate îi vor permite să-şi dea seama, în orice moment, în ce zonă se află. Mirosul de făină încinsă şi de brânză puţin înăcrită vine de la italieni; cu un palier mai sus începe „spirala hispanicilor": cinci nivele, patruzeci de apartamente – ananas, dafin, parfumuri grele; şi mai sus, în imediata apropiere a terasei, nişte scandinavi pun la uscat fileuri de peşte, frig crabi pe reşouri cu gaze. Dorothy aude scrâşnindu-i sub paşi fărâme de cochilii, a ajuns – urmează acum aerul de-afară şi, împreună cu el, vântul. Cu treizeci de etaje mai jos, nişte copii râd şi se dau de-a rostogolul prin noroiul de pe maidan. Alţi copii se agaţă de treptele scării de incendiu, se ridică asemeni unor maimuţe de-a lungul pereţilor clădirii, se prefac că se aruncă în gol; se joacă de-a şerpaşii pe Everest şi de-a paraşutiştii israelieni în Uganda. John spune că nu va trece mult şi se va produce, neapărat, un accident mortal. Mamele portoricane scot urlete înfricoşate şi neputincioase. Ieri, au venit pompierii ca s-o scape pe o fetiţă ce rămăsese acolo, atârnată de chiloţi. Fesele ei goale, rotunde ca o lună neagră de San Domingo, se legănau sub cerul cenuşiu. Un bărbat a fotografiat-o, luând-o din diverse poziţii, cu teleobiectivul.

Din întâmplare, Dorothy nimereşte cu degetele într-o pustulă de ipsos proaspăt: căci în felul acesta, cu ipsos amestecat cu apă, se astupă fisurile ce apar în blocul 509; nimănui nu i-ar trece prin gând să folosească ciment – la ce bun, pentru atât de puţină vreme? Aici, oamenii fac doar o escală. Toţi sunt într-un fel nişte călători aflaţi la graniţa unui oraş care nu mai admite o populaţie stabilă, ci numai nişte schimburi de populaţie. Familiile rătăcitoare ivite de prin toate fundurile de ţară se abat asupra acestei clădiri, înainte de a-şi continua fuga lor înainte: New York-ul este ultima lor şansă americană; după el, urmează oceanul, întoarcerea în patrie.

Aşadar, în regatul lui Helmut Groote, lumea caută să-şi recapete forţele. Ocupaţii provizorii nu lipsesc în extremitatea de sud a Manhattan-ului: bărbaţii au de ales între docuri şi garajele specializate în recondiţionarea maşinilor accidentate; femeile îşi iau de lucru la marele hotel ce domină debarcaderul Circle Line; acolo bacşişurile sunt bune, există tapiserii moderne în saloane, şi aer condiţionat până şi în vestiarele destinate personalului de serviciu; ele capătă astfel şi senzaţia preliminară a desfătărilor care le aşteaptă, a bogăţiilor, care, poate, într-o zi, în caz de reuşită, vor fi ale lor. La toate astea se gândesc, atunci când schimbă aşternuturile, când dezinfectează bazinele din closete.

Numai grinzi subţiri şi fibrociment, *Fabulous Southwest* este un supermagazin ca oricare altul; în afară de faptul că aici se plăteşte pe loc. Totul, chiar şi salamurile.

Nu demult, de-a lungul lui Upper Bay au avut loc nişte manifestaţii pentru a revendica introducerea creditului la salam. Pentru că o bucată de salam de mărime mijlocie poate hrăni timp de trei zile o familie de patru persoane. Într-un salam produs pe cale industrială, există tot ce poate fi necesar: glucide, lipide, proteine; şi chiar celuloză, dacă înghiţi, cât de puţin, şi din pieliţă.

Sub lămpile cu lumină psihedelică ale magazinului *Fabulous Southwest,* Ashton Mysha împinge, de-a lungul rafturilor, un cărucior pe care John Gheena îl umple cu mărfuri; factura o achită consulatul britanic, în numele companiei de care ţine vasul *Vastitude*.

Şeienul se opreşte în faţa raionului de lenjerie şi cuverturi de pat. Cercetează îndelung o plapumă umplută cu puf.

— Nu trebuie să ne lăsăm prinşi pe picior greşit, Mysha, curând o să vină iarna.

— La Valparaiso, nu!

— Mă gândeam la Dorothy, spune John. E friguroasă.

— Mai ales vârful degetelor de la picioare îi îngheaţă.

Şi polonezul izbucneşte în râs. John continuă să evalueze grosimea şi moliciunea plăpumii. Mysha se calmează şi spune:

— Înainte de sfârşitul toamnei, Dorothy îşi va recăpăta vederea. Atunci, va pleca. Va redeveni femeia liberă care era înainte de accident. Nici dumneata, nici nimeni altcineva n-o va putea împiedica.

Indianul n-a încetat să pipăie plapuma. Îl fixează pe Ashton cu o privire lipsită de expresie.

— O iubeşti? – întreabă Mysha. La urma urmei, de ce nu? Ea depinde de dumneata, mai dihai decât un câine. Numai că eu unul nu numesc asta dragoste. Nu aştepta nimic de la iarnă, John, vei rămâne dezamăgit.

Cei doi bărbaţi trebuie să se îndepărteze, John lasă plapuma în pace. În raionul de lenjerie de pat a năvălit mulţimea: aici se organizează acum un concurs – prima clientă care va putea să răspundă la o întrebare uşoară va primi două garnituri de cearşafuri din satin.

— Marilyn Monroe picotea în nişte cearşafuri întocmai ca acestea pe care le vedeţi aici, doamnele mele!... Şi acum pun întrebarea: cine erau cei doi parteneri ai lui Marilyn în filmul *Unora le place jazzul?*

Mysha şi şeienul sunt împinşi înspre rafturile cu legume congelate. O femeie care face reclamă mărfii stă frântă din mijloc deasupra a două

imense recipiente albe, cu gheaţă; aburul răsuflării îi iese printre buzele crăpate. Suferă, zâmbeşte. Ashton sugerează:

— Cumpără nişte ştiuleţi de porumb, sunt frumoşi.

Şi pe acelaşi ton:

— De altfel, cu mine se culcă Dorothy, micuţa de ea!

În fiecare seară Ashton Mysha o dezbracă pe Dorothy Kayne. În vreme ce, în încăperea alăturată, John se uită la televizor şi măreşte intensitatea sunetului, ca să nu audă foşnetul fustei ori al bluzei. Însă când nu aude, ghiceşte.

După ce termină cu dezbrăcatul, urmează lipăitul pe care-l fac picioarele ei goale pe podea. Apoi, gâlgâitul duşului. Odată, tânăra femeie s-a opărit (pentru că nu mai nimerea maneta care amesteca apa caldă cu cea rece). Ţopăia şi ţipa sub jetul fierbinte. Mysha a spus că de atunci înainte va rămâne şi el acolo, lângă ea. Va regla el porcăria aia de duş. Dorothy nu avea decât să ceară: *puţin mai cald, puţin mai rece*. Mysha a promis să-şi întoarcă privirea în altă parte, să nu se uite niciodată la corpul arcuit sub duş. Din când în când, Dorothy întreabă:

— Nu profiţi, nu-i aşa? Adevărat?

— Adevărat! – răspunde polonezul.

Minte, fireşte.

Pe urmă, Dorothy se înfăşoară într-un halat, se întoarce în camera ei, se întinde pe pat. Mysha închide uşa, revine în salon, stropit cu săpun pe cămaşa lui albastră cu galoane de ofiţer. Se aşază lângă şeien. Cei doi evită să-şi vorbească, beau bere, cu înghiţituri mici, se prefac că îi interesează programul de la televizor. Serialul se termină. Ashton spune că e timpul să meargă la culcare. Şi, invariabil, adaugă:

— Căci mâine plec devreme! Mă voi duce să dau o raită pe cheiuri. Tare aş vrea ca, până se termină săptămâna, să mă aflu de-acum pe mare.

Doarme în mica încăpere cu geamuri mate care odinioară servea drept cabinet dentar. Stâlpul de care spânzura bormaşina mai e încă acolo, fixat în parchet; acum îndeplineşte funcţia de cuier.

Peste câteva minute, polonezul se va scula, va bâjbâi până în camera ei.

Dorothy spune „nu”, în şoaptă. Desigur, îşi agită cu violenţă capul, clătinându-l de la dreapta la stânga, pe pernă. În cele din urmă cedează: Ashton e un expert în materie de dezmierdări. Bineînţeles că nu-şi permitea să lingă coapsele şi fundul prostituatelor, însă cu Dorothy lucrurile stau cu totul altfel. E curată ca un prunc proaspăt înfăşat. Ashton şi ea fac dragoste la mare iuţeală, pe tăcute. Pe urmă ea murmură:

— Spune-mi, cum eşti tu?

Mysha se descrie:

— Mutra mea? Osoasă! Îţi imaginezi genul? Tipul slav, într-o oarecare măsură. Pomeţii proeminenţi. Uite, dă mâna, pipăie-mi pomeţii! Adâncitura asta? E o gropiţă. Astea-s sprâncenele, au cam încărunţit, pe ici pe colo. A, da, am fire albe şi în păr. Aşa e elegant! Nu, nu par a-ţi fi tată.

Dimineaţa, însă, îi aparţine lui John. El o trezeşte pe Dorothy. Se apleacă, îi respiră răsuflarea niţeluş cam fadă, dă la o parte cu delicateţe cearşafurile, admiră starea aceasta de abandon, picioarele ghemuite. Frumoasă e, sărmănica de ea!

— John?

— Da, miss Dorothy!...

John şi-a recăpătat vocea suplă, atentă, a sclavilor din Sudul de odinioară. Prin John Gheena, neamul şeien e cel care îngenunchează acum. Respiră avid parfumul tulbure al unei fete albe, rănite, adormite încă.

Indienii ar fi fost în stare să moară din dragoste. Iată o şansă de care soldaţii în albastru n-au avut ştire nicicând; până la capăt, n-au ştiut să aleagă arma absolută. De altfel se înşală şi-acum...

John Gheena se ridică în picioare, pătrunde în camera lui Mysha. Scutură trupul acesta mare, lungit pe burtă, cu braţele în cruce, la fel de cald ca şi celălalt – chiar dacă într-un fel diferit.

În zori, Mysha nu mai e amantul zglobiu din ajun: până îşi va face toaleta, pielea îi va rămâne cenuşie şi va avea articulaţiile dureroase. Va mânca ouăle din vârful buzelor, îşi va reprima câteva accese de greaţă; un acces de tuse îl va frânge în două:

— Ţigările sunt de vină! Două pachete, pe ziua de ieri. Pe vas n-am să mai fumez. Pe un vapor nu-i ca aici, oamenii se încurajează şi se sprijină unul pe celălalt. Oricum, dacă va fi un petrolier.

Până la ora opt sau nouă, va avea înfăţişarea unui om pe jumătate mort. Te şi apucă frica, atât de rău se ţine. Suspină, mută obiectele fără motiv, nu le pune la loc, umblă cu greutate de la un capăt la altul al locuinţei:

— Venisem să caut... să caut ce?

Apoi se închide în reduta closetului. Acolo îşi începe în fiece zi, prin citirea ziarului, mica sa resurecţie. Urmăreşte, la rubricile specializate, mişcarea navelor care intră în portul New York şi a celor care ies din el. Construieşte ipoteze:

„Ceva nu-i în ordine cu neamţul ăsta, de-şi permite să aibă trei zile de întârziere. Ce s-a petrecut cu el în Panama? Dacă o fi debarcat pe vreunul dintre ofiţeri? Dacă era vorba de o avarie la maşini, ziarul ar fi scris despre ea. Trebuie să iau contact cu compania Hamburg, neîntârziat, chiar în dimineaţa asta.”

Se grăbeşte. Se rade, îşi netezeşte ridurile şi-şi curăţă unghiile, îşi pune uniforma. Miroase a mentă şi a păpădie de India, e un bărbat bine înfipt pe picioare. Închide ochii pe jumătate, ca şi cum ar avea deja de luptat cu reflexele pe care le dă soarele pe mare. Spune:

— Dispun de o pistă: un vas frigorific de douăsprezece mii de tone! Ceva mai bun nici c-aş putea visa! Vii şi tu, Dorothy? Am să te ţin tot timpul de mână.

John intervine:

— Ea rămâne aici. O femeie oarbă n-are ce căuta pe puntea unui vapor. Cu tot dezmăţul ăla, îţi dai seama.

Face aluzie la dezordinea aceea organizată în care se află cartere şi palane, lanţuri şi laţuri. O dezordine care nu e niciodată la fel, care ar putea fi, oarecum, comparată cu un limbaj reînnoit pe fiece navă.

Dorothy Kayne nu spune nimic; şeienul a vorbit în locul ei. A scutit-o de umilinţa de a-şi destăinui spaima de tot ce se află în afară şi, mai ales, spaima ei de cheiuri (cheiurile – cu băltoacele lor de păcură, lunecoase ca nişte coji de banană, cu tancurile lor căzând perpendicular în marea verde-albăstrie ce are mişcările furişate ale unui pândar, ale unui josnic ambuscat); şi-apoi mai există, între apă şi hangare, trenurile care se strecoară, pe linii înguste, prin mulţimea docherilor. Portul nu e făcut să te plimbi prin el. Portul e un loc din care trebuie să pleci. În ceea ce o priveşte pe Dorothy Kayne, ea nu pleacă nicăieri: cu o legătură de lână albă pe ochi, nu-ţi mai rămâne decât să dormi.

Şi Dorothy doarme, de altfel, oriunde şi oricând. Stând în picioare, aşa cum o fac caii... e în stare şi de asta! Are impresia că şeienul profită de situaţie pentru a intra pe furiş în camera ei, pentru a scotoci prin rufăria purtată de ea în ajun şi a-şi oferi, adulmecând, câteva clipe de plăcere. Dacă o fi având chef să se şi masturbeze, n-are decât, ea nu vede în asta niciun inconvenient: faci dragoste cum poţi în oraşul ăsta unde o îmbrăţişare se plăteşte – cu sfertul de oră în cartierele sărace, pe durata unui weekend în alte părţi; există, în fine, pe Broadway, şi cabinele individuale cu filme pornografice – douăzeci şi cinci de cenţi pentru fiecare patru minute. Indianul nu este însă, desigur, bărbatul care să trăiască cu imagini, lui îi trebuie ceva palpabil, rufărie de damă veritabilă, caldă încă, dacă se poate! Aşadar, convinsă că John se joacă în felul lui cu chiloţii şi ciorapii ei, Dorothy le lasă cât mai la vedere. John a ghicit că e vorba de o atenţie, şi e mişcat de gestul acesta. Dar el are nevoie de Dorothy, nu de rămăşiţele ei: surâde, îngrămădeşte lucruşoarele într-un lighean, le spală, le pune la uscat, le calcă, le pătureşte, le pune în ordine. Din respect pentru ea, poartă atunci mănuşi de menaj.

În dimineaţa asta, Dorothy, în picioare, sprijinindu-se de perete, întreabă:

— Când Ashton va găsi într-adevăr un vas pe care să se îmbarce, vom pleca de aici, nu-i aşa? Camera dumitale din Queens...

— E prea mică...

— Pentru noi doi?

— Ţin acolo numai o odaie. Cu un singur pat.

— Ei bine, John, să ne întoarcem atunci în Long Island! Îmi plăcea mult casa dumitale...

Şi se desprinde de perete, face câţiva paşi, atinge uşor masa, fotoliul. N-are cum să vadă nici praful, nici fisurile din lemn, însă le simte urmele, sub degete:

— M-ai minţit! Nu-i deloc fain aici, e de-a dreptul mizerabil.

El nu răspunde. Dorothy bâjbâie, opreşte aspiratorul pe care el tocmai îl pusese în funcţiune:

— Hai să ne întoarcem acolo, te rog! Vom asculta împreună vuietul valurilor, vântul. Ştiu: există ipoteca aia. Dar ce are a face, John? Nimeni nu te-a obligat să pleci: te-ai dat afară singur! Şi, la urma urmei, de ce?

— Nu pot iubi decât ceea ce-i al meu.

Şi subliniază:

— Cu totul al meu. Am să mă întorc după ce voi plăti.

— Dar asta n-o să se întâmple niciodată! Unde crezi că vei găsi douăsprezece mii de dolari? Şi făcând ce, pentru asta? După ce va pleca Ashton, din ce-ai să trăieşti? Primeşti cumva vreo alocaţie de şomaj, ori vreo şmecherie de genul ăsta?

El spune că s-a gândit la tot. A hotărât să-şi caute de lucru, va începe chiar de mâine. Se fac angajări în fiecare zi la serviciul de igienă publică, în secţia deşeuri. Cel dintâi avantaj pe care-l prezintă o asemenea slujbă e acela că aici se lucrează de la ora patru dimineaţa până la prânz.

— Voi putea astfel să mă ocup în continuare de dumneata. Înainte de plecare, am să-ţi pregătesc tot de ce ai nevoie pentru gustarea de dimineaţă, n-o să-ţi mai rămână de făcut decât să bagi cafetiera în priză. O să ne punem de acord asupra locului fiecărui lucru. Un fel de cod: untul în dreapta mesei, dulceaţa în stânga.

A vorbit pe un ton grav, aproape solemn; ca şi cum ar fi dezvăluit, pe puncte, un plan militar de o importanţă excepţională; acum, zâmbeşte:

— M-am gândit la toate!

Dorothy se apropie de el, înduioşată fără voia ei:

— Din fericire, asta nu va dura mult! Curând voi putea să-mi deschid ochii. Atunci o să facem o petrecere. Pe banii mei!

Încă de la început, John a lăsat-o să creadă că ea ar mai avea în bancă vreo trei mii de dolari: el e cel care-i verifică extrasele de cont. În realitate, prin jocul extragerilor automate ale unor sume, tânăra femeie nu mai dispunea decât de o sută treizeci de dolari. Dorothy pare a fi uitat de toate poliţele şi ordinele de rambursare prin virament pe care le-a semnat înainte de accident. John şi Ashton au discutat între ei, să vadă cum e mai bine de făcut; au optat pentru minciună, pentru disimulare – e mult mai caritabilă! Ştiindu-se aproape lipsită de acoperire, Dorothy Kayne ar fi cerut probabil să i se redea libertatea. În vreme ce iluzia că ar dispune de bani o incită să se lase susţinută, cât poate ea de mult.

— Bineînţeles că am să vă restitui tot ce aţi cheltuit cu mine! – spune.

Scotoceşte în poşetă, după carnetul de cecuri:

— Ba chiar o să începem să facem asta încă de pe-acum! Vrei să-mi conduci dumneata mâna, ca să semnez? Suma o vei scrie dumneata însuţi!

John o apucă de încheietura mâinii. Din întâmplare, degetul lui mare se aşază pe arteră. Pulsaţiile sângelui sunt prea repezi. Spune:

— Nu fi nervoasă!

Ea râde, cu faţa ridicată spre el:

— E atât de plăcut să completezi un cec!

Apoi semnează, stângaci, şi întreabă:

— E destul de corectă semnătura asta? Nu iese prea mult în afară? Cât ai de gând să-mi ciunteşti din avere?

— Patru sute de dolari!...

O mai ţine încă de încheietura mâinii. Iar ea nu caută să se elibereze. Spune că John are degete calde, suple, că bijutierii ar face bine să mai lase încolo aurul, argintul, platina: capodopera absolută ar fi o brăţară alcătuită din falange de indian; sigur, e atroce, acesta e însă adeseori preţul frumuseţii.

Spune, de fapt, şi ea ceva, numai pentru ca el să nu-şi retragă mâna.

John ia cecul inutil, îl bagă într-un buzunar. Îl va arunca mai târziu, după ce-l va fi făcut bucăţele. Brusc, Dorothy îşi înclină capul, atinge uşor cu buzele degetele şeienului:

— Îţi mulţumesc că ai acceptat! Mă simt fericită! Diseară voi mai semna un cec. De data asta, pentru Ashton.

După ce a trecut de-a lungul cheiurilor din sudul Manhattan-ului, vasul frigorific *Wienner,* de douăsprezece mii de tone, vine spre tribord şi se angajează în estuarul fluviului Hudson. Vine apoi direct spre pupa, pe urmă face manevrele de oprire. O alunecare liniştită, uniformă, îl va purta de-acum înainte până în imediata vecinătate a cheiului. Ashton Mysha priveşte

vasul mergând cu motoarele oprite. Urmărește silueta-i strălucitoare, face aprecieri de cunoscător: etrava e fină și curbura e bine desenată; castelul se înalță la pupa, semn că vaporul e de construcție relativ recentă; de pe pasarela care se deschide pe toată lățimea castelului, se beneficiază probabil de o vedere excelentă – căci nimic nu i se interpune.

Vasul *Wienner* trage la chei fără ca remorcherul să mai intervină; acesta din urmă mai așteaptă câteva clipe – puhoaie de fum negru încununează coșul său bondoc –, apoi se repede, mânios, înspre gurile marelui fluviu.

Polonezul urcă la bordul vaporului frigorific în același timp cu oamenii din serviciile de vamă și de sănătate publică. Reprezentantul newyorkez al companiei maritime din Hamburg îl duce pe Mysha înspre pasarelă:

— Mă îndoiesc că Schöldorff vă va primi imediat. O sosire la chei, știți dumneavoastră ce înseamnă asta?

Ashton nu răspunde – celălalt va pune mutismul său pe seama ploii – toarnă acum cu găleata.

Ashton Mysha își dă seama că n-a ales cel mai bun moment pentru a-și propune serviciile comandantului Schöldorff; însă n-a putut să reziste dorinței de a simți din nou sub picioare vibrația aceea ce-ți furnică pielea – a mașinii care tocmai își dă ultimele turații; pe urmă freamătul diferit, mai sacadat și mai surd, al grupurilor electrogene care preiau ștafeta.

Când polonezul intră pe pasarelă, Wilhelm Schöldorff abia plecase de-aici, ca să-l însoțească pe funcționarul sanitar în compartimentele frigorifice, unde încărcătura (carne de vită și trufandale de California) trebuie să fie supusă unui prim control.

Tânărul matelot care a trecut pe ascultare în cabina-radio întreabă dacă trebuie să-l cheme pe comandant. Ashton clatină din cap:

— Voi aștepta, nu mă grăbesc.

Cercetează în amănunt aranjamentul pasarelei. Se și vede, poate, singur, pe timp de noapte, în spațiul acesta strâmt, supraveghind imaginile fluorescente ce se compun pe cadrane. Aude glisând pe vergeaua lor metalică inelele de care e prinsă draperia de culoare neagră, și vocea unui steward:

— Cafeaua dumneavoastră!... E fierbinte!

Izului de păcură i se adaugă parfumul puțin grețos al unei țigări, făcută de mână, care tocmai se consumă într-o scrumieră împodobită cu inscripții publicitare. Ashton se întoarce către matelotul care bea coca-cola în cabina-radio.

— Ai face mai bine s-o stingi deîndată!

Flăcăul roșește și, în grabă, face să dispară chiștocul. Mysha îi zâmbește:

— Presupun că-i un ofițer, nu-i așa, cel care fumează marijuana?

Matelotul se fâstâceşte: el nu ştie, nici măcar n-a băgat de seamă că ţigara asta împrăştie vreun miros deosebit. Adaugă că ofiţerii de pe *Wienner* sunt oameni tăcuţi, discreţi, care nu vorbesc decât atunci când serviciul le-o cere. Conchide, suflând în urmele de scrum de marijuana:

— Or fi adus cu ei niscaiva suveniruri.

Comandantul Wilhelm Schöldorff este un bărbat mic de statură, tot numai colţuri şi ascuţişuri; are degete încovoiate, ca ghearele unei păsări. Zâmbetul îi este însă cald. Numaidecât îi şi întinde mâna:

— Vă rog să luaţi loc, domnule căpitan Mysha! Sunt dezolat că v-am făcut să aşteptaţi; însă nu aveam cunoştinţă. Ei bine, reprezentantul nostru m-a informat care este obiectul vizitei dumneavoastră.

Lasă să se scurgă câteva clipe şi spune:

— Aşadar, *Wienner* v-a cucerit, căpitane Mysha?

— Da, domnule comandant. E un vas excelent.

Schöldorff se înfundă şi mai mult în fotoliul său de piele.

— Şi mie îmi place, spune neamţul. Prezintă doar o uşoară tendinţă de a intra în ruliu, poate. În fine, pentru asta e de ajuns să echilibrezi încărcătura în mod corespunzător.

Din nou tăcere. Întreruptă brusc de Mysha:

— Am fost secund pe *Vastitude,* domnule comandant!

— E o recomandare. Şi v-aţi săturat de pacheboturi?

— De acela, da! Să mă tot învârtesc prin Mediterana, asta pe mine nu mă interesează. Rolul secundului se reduce astfel la acela al unui soi de super-steward.

Schöldorff deschide uşa unui mic frigider încastrat în perete, îi oferă lui Mysha un pahar cu suc de fructe:

— Sper că n-o să-mi purtaţi pică pentru asta. Nu permit consumul de alcool pe vasul meu. Am păstrat un anumit număr de reguli de conduită. Manii, dacă vreţi, căpătate în *Kriegsmarine*. O, n-am servit în armată multă vreme: cinci biete luni nenorocite; aveam abia optsprezece ani.

— Eu eram de partea cealaltă, precizează Ashton. Pe plan ideologic: în fapt, n-am luptat deloc, sau aproape deloc.

Wilhelm Schöldorff se ridică, se apropie de fereastra cabinei sale. Între doi nori de ploaie, un soare rece face apele Hudson-ului să strălucească.

— Nu asta e problema, căpitane Mysha.

Neamţul se întoarce şi zice:

— Problema e vârsta!

— Mărturisesc că nu înţeleg, domnule comandant!

— Ei, nu! Faptul că trăim pe mare nu ne face deosebiţi de ceilalţi oameni; suntem o colectivitate asemeni altor colectivităţi! O companie maritimă e o întreprindere ca oricare alta. Tot atât de fără cruţare. Eu voi mai face de două sau de trei ori traseul spre San Francisco, via Panama. Apoi mă voi întoarce la Hamburg. Cu avionul. Am cincizeci de ani, căpitane Mysha. În timpul războiului eram un copil care dorea cu ardoare să îmbătrânească. Iar acum gata, s-a şi făcut!

— Nu la cincizeci de ani, domnule comandant!

— Ba la cincizeci de ani, căpitane Mysha. Cel care îmi va lua locul pe *Wienner* a şi fost numit. E un băiat fermecător, Oscar Hellschmidt. În timp ce noi stăm de vorbă, Hellschmidt îşi adună ceata de puştani. Îi antrenează acolo, în Germania. Fac curse de papuci zburători în Marea Baltică. Fac şi dragoste. Dumneata mai faci dragoste, domnule căpitan?

Ashton nu răspunde. Îl contemplă cu un fel de groază pe acest om plăpând care pronunţă împotriva lui o acuzaţie căreia el nu se gândise că va trebui să-i facă faţă: vârsta!

După primul moment de stupoare, polonezul redevine stăpân pe sine. Trece la atac:

— Şi experienţa, cu experienţa ce facem, domnule comandant Schöldorff?

— Fleacuri! – spune neamţul cu glas scăzut. Navele din ziua de azi sunt automatizate. Lumea întreagă e automatizată. Până şi războiul, de-ar fi să avem unul, ar fi automatizat. Mecanismele, ele trebuie să aibă acum experienţă – adică memorie! Ordinatorul e stupid, n-are nici braţe. Însă vezi, el, porcul, are memorie! El o să ne elimine. La ce-o să mai fim buni în ziua în care ordinatoarele vor avea trecutul nostru?

— Asta e valabil şi pentru Oscar Hellschmidt.

— Nu! Hellschmidt nu-i un om.

Deasupra fluviului începe să bată vântul, suflând cu putere dinspre coline înspre pădurile dese. Răsuflarea unui imens suspin lunecă peste Hudson. Iar vasul *Wienner* trage de parâme: un vapor are numai între zece şi douăzeci de ani speranţă de viaţă activă; vopseaua imaculată de pe tole nu înseamnă nimic, vasul frigorific german îşi va face curând intrarea în cimitirul de nave.

Mysha nu mai luptă. Ştie că Wilhelm Schöldorff are dreptate. Uzura are viteză mare, ca lumina.

— Cred că noi doi ne-am înţeles unul pe altul, mai spune Schöldorff.

A ridicat ochiul de geam al ferestrei. Priveşte zgârie-norii, printre scările de sart ale macaralelor.

Dintr-odată, Ashton Mysha îşi simte trupul pătruns de frig. La început labele picioarelor, apoi genunchii, pântecul. O privire rapidă către

termometrul fixat de plafonul cabinei îi arată că temperatura e, totuşi, de douăzeci şi două de grade centigrade. Polonezul caută să-şi aducă aminte când a avut el pentru prima dată senzaţia asta de frig. S-a întâmplat cu multă vreme în urmă.

Stând în picioare pe eleronul pasarelei, comandantul Wilhelm Schöldorff îl urmăreşte cu privirea pe Ashton Mysha, care se îndepărtează. Ashton n-a încetat să se zbată, până la capăt. E dracul gol, într-adevăr. A făcut chiar şi o criză de furie:

— Taci din gură, Schöldorff! Dumneata eşti un neamţ! Lume nouă, hai? Faceţi loc tinerilor şi mărcii germane victorioase! Aşteaptă, nu sunt încă un om pierdut! O să-mi încerc norocul în altă parte!

— Căpitane Mysha, întoarce-te pe pachebotul dumitale! Pune-ţi nişte plante decorative în cabină, cere-i stewardului să-ţi aducă o pungă cu apă caldă în fiecare seară. Şi încearcă să dormi, căpitane!

Însă polonezul a trântit uşa după el. Fără să zică mulţumesc, nici pentru sucul de fructe, nici pentru zâmbete, nici pentru sfaturi.

Schöldorff îşi potriveşte binoclul:

— Dar ăsta plânge, neisprăvitul!...

În seara asta, Ashton Mysha nu s-a întors acasă.

Cu fruntea rezemată de geam, John Gheena urmăreşte umbrele care urcă pe podeţul de scânduri aruncat peste terenul viran. Le vede alungindu-se din felinar în felinar, le identifică, una după alta; spune, fără să se întoarcă:

— Poate că l-au oprit la cină! Sigur, asta trebuie să fie! Marinarii, când se întâlnesc ei între ei...

Dorothy întreabă:

— Ce-i tărăboiul ăsta? Plouă?

Plouă. Iar ei nu mai au pâine...

— Dar avem o groază de pesmeţi! Nu-s răi nici pesmeţii.

Şeienul deschide fereastra. New York-ul miroase a argilă umedă şi a benzină. Deodată, undeva departe se aprind nişte reflectoare. Lumina lor mătură faţada unui zgârie-nori. John mai spune:

— Ceva nu e în regulă pe S-623. Straşnic l-am mai curăţat eu pe ăla! Dar e putred până în măduva oaselor, nu avea cum să mai dureze. Poate că se va întâmpla chiar în noaptea asta. Mă întreb ce fel de zgomot fac astea când cad. Se desfac, oare, bucăţică cu bucăţică sau totul se petrece dintr-odată? În fine, cu ajutorul unor cricuri îl mai pot ei susţine, pentru scurtă vreme.

Ernst Anderson se află la faţa locului. A primit înştiinţarea la ora şapte seara. La ora şapte şi douăzeci – ţinând cont şi de îmbulzeală, se poate spune că e o performanţă! – a luat în propriile-i mâini operaţiunea *Supravieţuire Rândunica*. Fără s-o ştie, e de aceeaşi părere cu John Gheena. Anderson a rechiziţionat cricurile cu acţionare hidraulică ale unui regiment din trupele de geniu. Acum, se uită cum operează oamenii şi vehiculele. Maşini amenajate cu posturi de comandă, înţesate de antene telescopice, ordine concise, codificate pe unde scurte, hora uruitoare a poliţiştilor pe motociclete în jurul imensei clădiri rănite: mult zgomot pentru puţin, poate – gândește Anderson.

Zgârie-nori-ul nu adăposteşte decât birouri; la ora asta, toată populaţia sa se reduce la câteva femei de serviciu năucite, opt paznici de noapte, cei trei mecanici de la instalaţiile de încălzire şi de climatizare. Fără să întâmpine nicio dificultate, pompierii i-au strâns pe aceşti oameni în camerele de primire de la mezanin şi apoi i-au evacuat, în bună regulă, până în stradă.

Cricurile militare tocmai au fost rezemate de zidurile clădirii. La înălţimea celui de-al douăzeci şi optulea etaj, falia se deschide distinct, rectiliniu. O companie cinematografică ce operează pe Washington Bridge şi-a dat cu împrumut macaraua gigantică, purtând numele de *Humphrey Bogart IV*. Splendidă maşinărie! Stând în picioare, pe planşeul cabinei, sub cerul liber, propulsat în sus de torente de ulei mineral sub presiune, precedat de marea pată lăptoasă pe care o formează lumina reflectoarelor, Ernst Anderson, înzestrat cu împuterniciri depline, urcă spre spărtură. Peste el plouă cu praf fin de ipsos. Şuierând, macaraua încetineşte, apoi devine imobilă. Din falie se degajă un miros greţos. Pe platformă, cineva spune:

— S-o fi spart vreo ţeavă de canalizare.

Anderson clatină din cap: duhoarea asta e cea – *sui generis* – a cimentului supus unei degradări lente. Îşi introduce mâinile, înmănuşate în azbest, înăuntrul buzelor cicatricei. Palpează în pântecul zgârie-nori-ului; amalgamul devenit pulverulent. Simte sub degete lungile tije de metal pierdute în ceea ce fusese odată beton dens, compact: ele parc-ar voi să reziste.

Macaraua îl readuce pe Anderson la sol. Faţa lui e presărată cu praf alb:

— Nu pot să mă pronunţ, mărturiseşte el. Ar trebui ca antrepriza care a construit hardughia asta să ne comunice un anumit număr de date: densitatea betonului, diametrul şi frecvenţa tuburilor din armătură, coeficientul teoretic de rezistenţă la seisme. Însă, după părerea mea, tot ce se întâmplă aici nu va constitui decât un semnal de alarmă.

Îşi ridică privirile, contemplă zgârie-nori-ul iluminat ce scuipă un fum spălăcit:

— Nu va cădea!

Patru tractoare, cu douăsprezece roţi motrice, fac ca macaraua *Humphrey Bogart IV* să dea înapoi. O sirenă se smiorcăie lugubru, fără niciun rost, chiar în vârful fleşei galbene. Ernst Anderson îşi trage umerii în jos, se strecoară în cabina maşinii sale, îşi descheie vesta de piele, chinuie claviatura radio-telefonului:

— E rândul dumitale, Dick: aşa, la repezeală – la nivelul întregului stat New York, cam câte zguduiri telurice s-au produs de la ora şase dimineaţa? Cu ce intensitate pe scara Richter?

Mulţimea s-a dat la o parte pentru a-i face loc senatorului Cadett, aplaudat ca un profet al neamului. Literalmente dus pe braţe de poliţiştii din serviciul de ordine, Cadett ajunge până la portiera maşinii Oldsmobile:

— Fii prudent, Anderson! Şi, mai ales, nu spera într-o minune! Aşa s-a întâmplat la început şi cu casa mea. Urmarea o cunoşti.

— Casa dumneavoastră? Era doar un fel de baracă. Există, totuşi, o deosebire, domnule senator! Dacă tot am ajuns aici, vreţi poate ca şi E.S.B.-ul[20] să fie evacuat şi supus demolării?

O cameră de luat vederi a televiziunii zumzăie. Se vede pivotând inelul albastru al obiectivului, ale cărui striaţii trimit spre cer fragmente din strălucirea reflectoarelor. Anderson apucă mâna senatorului, o strânge între mâinile lui. Şi murmură:

— Fii pe pace, Cadett! Lepra pietrelor? Nu, nu aici, în inima oraşului... Mai curând, focul! Da, da, focul e cel care ne va distruge...

Cadett se eliberează din strânsoare. Buzele îi tremură de furie:

— E fapt cunoscut că tragi cu ochiul spre primărie, Anderson! În consecinţă, dumneata cauţi să-i linişteşti pe oameni. Bravo! Siguranţa ca argument electoral, o găselniţă mai bună nici că a mai existat!

— Dumneata consideri că un incendiu e liniştitor?

Senatorul ridică din umeri. Se întoarce către ziarişti:

— Omul acesta vă minte! spune el, arătând spre Ernst Anderson. În ce mă priveşte, eu vă declar că oraşul e pe ducă. Amintiţi-vă de casa mea! Noi am văzut lucrurile prea în mare, şi nu îndeajuns de solid: un secol e mult prea mult pentru un amestec de nisip, de apă, de pietriş şi de fiinţe umane.

Anderson zâmbeşte. Apasă pe claxonul maşinii. Cadett e forţat să se întrerupă. Atunci microfoanele se îndreaptă spre şeful brigăzilor anti-incendiu:

— În ciuda a ceea ce dumneavoastră aveţi aerul a crede, domnule senator, eu nu fac politică!

---

[20] Abreviere pentru *Empire State Building*, cel mai mare zgârie-nori din New York.

Izbucnește în râs; un râs tunător, care l-a cuprins cu totul, un râs care nu se mai sfârșește:

— Grozav mi-ar mai plăcea să fac... luați notă de asta! Însă fiecare lucru – la timpul lui! Pentru moment, mă limitez la a stinge focuri. Apropo, nu aruncați chiștoacele de țigară în lada de gunoi, supraveghiați-vă instalațiile de încălzire, și luați seama la puștii care se apucă să se joace cu chibriturile!

Trece o mână prin cadrul portierei, îndreaptă farul pivotant al mașinii Oldsmobile către zgârie-nori:

— De acord, văd și eu cum vedeți și dumneavoastră: acolo-sus e o gaură mare. Ei și? Doar nu veți fi crezut că așa ceva nu se va întâmpla niciodată! Vor mai fi și alte găuri. Le vom astupa. Una după alta. Începând de mâine, or să se urce acolo echipe de specialiști. Nu se va mai vedea nimic!

Făcându-și loc prin mulțime, un preot s-a apropiat de el. Un om foarte palid. Își frânge silueta interminabilă și suflă în fața lui Anderson:

— E scris și în Biblie, domnule! Doi îngeri au venit să-i vestească pe Lot că Sodoma va fi distrusă, domnule! Și Gomora, domnule!

Ernst Anderson se ghemuiește în mașină. De ce-or ține ei morțiș să nu se spele, preoții ăștia? La ce această politețe plângăcioasă care nu izbutește să mascheze disprețul – batjocura uneori? Șeful brigăzilor anti-incendiu l-a văzut pe Dumnezeu – în tăciuni aprinși. Ultima oară s-a întâmplat când o ducea pe Connie în brațe, în jos, pe scară. O flacără, una numai a lins cămașa de noapte a fetiței, și Connie a luat foc. Anderson a ținut-o lipită de el până în ultima clipă. Până când a ajuns la sol. Până când a fost înăbușit de cascada furtunurilor de incendiu. Până atunci, Connie avusese destul timp ca să moară, iar Anderson – ca să capete arsuri de gradul trei. La piept și la mâini. Urletul înnebunit al copilei – Anderson se jură pe toți sfinții – era strigătul lui Dumnezeu.

Cheamă un polițist:

— Luați-l de aici pe nenorocitul ăsta!

În timp ce preotul, ce nu opune niciun fel de rezistență, este dus, Anderson își alege un microfon, îl ține în mâna încleștată.

— Și de ce nu potopul?

O prinde de mâneca brodată pe Heidi Luhrer, măruntă jurnalistă volantă de la *Chronicle:*

— Heidi-pisicuțo, faceți-mi voi două pagini speciale în ediția voastră de duminică! Asmuțiți-i pe laureații premiului Nobel! Și distrugeți-mi voi mie Sodoma și Gomora, pe bunele, de data asta! Există probe științifice câte vrei – și chiar mai mult, Heidi-pisicuțo, și chiar mai mult! – că Dumnezeu n-a avut niciun amestec în treaba asta. Nici dracul, de altfel. De vină e numai blestemata aia de linie de ruptură care înconjoară pământul.

Heidi Luhrer obiectează: *Chronicle* e deja programat pentru fotocompoziţie. Anderson insistă:

— Heidi-pisicuţo, primăria va plăti! Asta v-o garantez. E o chestiune de maxim interes public.

Demarează, pune în funcţiune sirena. Motocicliştii militari îi deschid trecerea. Cu orice preţ, New York-ul nu trebuie să se depopuleze, gândeşte Anderson. Trebuie ca oamenii să rămână, să fie fericiţi că se află aici, să plătească impozite... să hrănească monstrul. Ernst ştie foarte bine ce vorbeşte: alaltăieri, undeva în Harlem, s-a auzit un zgomot puternic. Vuietul venea dinspre un mic imobil construit la începutul secolului şi destinat familiilor nevoiaşe; locatarii renunţaseră, în cele din urmă, să se mai folosească de ascensor, nemaiavând din ce să plătească cheltuielile de întreţinere. În acea zi, la ora douăsprezece şi patruzeci şi două de minute, după un lent proces de degradare, tăinuit în puţul său betonat, cabina ascensorului, blocată la etajul trei, s-a prăbuşit. Moartea ascensorului va fi molipsitoare: micul imobil, ros de implacabilul rău al pustiului, nu mai are de trăit decât doi-trei ani. Ceea ce le trebuie zidurilor New Yorkului este o transfuzie de bani.

O transfuzie de circa cinci sute de milioane de dolari.

Trecând de-a lungul digurilor, Ashton Mysha ajunge până la gara maritimă a feribotului de Staten Island. De acolo zăreşte, în depărtare, pata lividă pe care o fac bateriile de reflectoare ce inundă cu lumina lor faţada zgârie-nori-ului S-623. Află ce se petrece acolo graţie aparatelor de radio cu tranzistori zăvorâte sub lacăt în vitrina unui magazin specializat în operaţiuni de revânzare a aparatelor detaxate. Polonezul simte atunci un fel de uşurare: e satisfacţia egoistă de a-şi putea spune că *nu sunt eu singurul, oraşul întreg se năruie odată cu mine.*

În mai multe rânduri, a fost pe punctul de a face cale-întoarsă, ca să se urce din nou la bordul lui *Wienner,* să-l înfrunte iarăşi pe comandantul Schöldorff; însă de fiecare dată a renunţat la asta, temându-se ca neamţul să nu-şi precizeze gândurile.

Mysha se uită la echipajele care tocmai ies din gara pentru feriboturi. Oamenii aceştia poartă costume civile, însă mai au pe cap cascheta galonată cu aur ce dă seama, în faţa lumii, de funcţia pe care o îndeplinesc. Ashton n-o s-o sfârşească pe vreunul din aceste vase pântecoase, informe, ale căror amenajări interioare aduc cu acelea dintr-o garnitură de metrou: aceeaşi abureală continuă, acelaşi miros acrişor, aceleaşi banchete, îmbrăcate într-o imitaţie de piele plină de cicatrici, învineţite de arsuri de ţigară, mânjite de inscripţii pornografice. Douăzeci de minute până la Staten Island: apoi, de

cealaltă parte a micului golf, o mulţime asemenea celei de-aici, o sărăcie de mulţime care vede în această minusculă porţiune de mare nu o evadare posibilă, ci o servitute. În tranzistoarele zăvorâte, Joan Baez cântă moartea lui Sacco şi Vanzetti. Pe Ashton Mysha îl trece un fior. Pune însă senzaţia de frig pe seama anotimpului. O ia înspre nord-est, intră în Chinatown. E ora când fiece răsuflătoare din ziduri împrăştie un abur mirositor. Încă o jumătate de ceas, exact atâta timp cât îi trebuie nopţii ca să se instaleze de-a binelea, şi restaurantele vor fi pline până la refuz. Un şir de oameni formează o coadă şerpuitoare în faţa cinematografului chinezesc. Un dragon ai cărui ghimpi din spinare alternează: când un copil, când un strămoş. Polonezul continuă să înainteze, ca un automat. Merge din cascadă de lumini în cascadă de lumini. Picioarele îl duc, fără ca el să fie cu adevărat conştient de faptul acesta. Căci are mereu impresia că se va simţi mai bine pe trotuarul celălalt. Iată-l, plânge acum, de ruşine; nu mai vede nimic în faţa lui. Îşi aprinde o ţigară. Oamenilor de care se izbeşte le spune:

— Scuzaţi, din pricina ţigării...

John Gheena se întoarce cu spatele la fereastră. Luminile din flancul lui S-623 s-au stins. Nu există morţi, nici răniţi, anunţă televiziunea – care acordă un spaţiu larg declaraţiilor optimiste ale oamenilor din echipa de intervenţie condusă de Anderson. John schiţează un zâmbet:

— Te-ai prins, Dorothy? O să aibă nevoie de indivizi de felul meu, care să se caţere până acolo, sus. Mi-e tot una dacă iau cu mine o mistrie, în loc de un burete. Şi pe urmă, a spus-o şi Anderson: vor mai fi şi alte găuri.

Dorothy Kayne nu răspunde. Din pricina legăturii albe de pe ochi, nu poţi şti niciodată dacă tace pentru că doarme sau pentru că e bosumflată. John urmăreşte respiraţia tinerei femei şi trage concluzia că nu doarme. Îi spune:

— Bun, n-o să mai fie nevoie să mă angajez ca gunoier!

— Dacă eu omoram un om, un lucru ca ăsta mi-ar fi acum indiferent.

Atunci, John o prinde de umeri şi o scutură. Urlă:

— Parcă am hotărât să nu mai vorbim niciodată de povestea cu Bart! Ce-ţi mai trebuie? Până şi poliţaii au clasat cazul ăsta! Am făcut ce trebuia făcut. Şi am făcut lucrul ăsta mai bine decât l-ar fi făcut alţii. Până în ultima clipă, micuţul de el a crezut...

— ...că dumneata îi injectezi un drog, nu-i aşa? Şi a murit fericit. Asta-i versiunea dumitale, John.

Dorothy se ridică. Bâjbâie până dă de camera de toaletă triunghiulară ce ţine loc şi de bucătărie. Se pune să spele vasele pentru amândoi. Ar dori, poate, ca vreo farfurie să-i scape din mâini, să cadă şi să se spargă: miss

Kayne este autoarea unei broşuri intitulate *Zgomotul produs de obiecte, ca mijloc de exorcizare a angoasei colective.*

— Cum de-am ajuns aici? – întreabă ea. Şi când au început toate astea?

— S-ar părea că-i ocupaţia dumitale să răspunzi la asemenea întrebări. Cu toate astea, am şi eu mica mea idee...

— Aceea pe care o are şi Evelyn! Ideea indiană... Am cunoştinţă...

Adaugă dispreţuitoare:

— Nu te mai osteni, John Gheena! Am susţinut o lucrare pe această temă. New York-ul nu putea deveni o metropolă indiană. Vouă vă lipseşte simţul oraşului! Vă lipsesc şi mijloacele.

— Mijloace există în clipa de faţă. Din belşug.

Se întâmplă ceea ce spera Dorothy: un pahar se rostogoleşte, se sparge de rama chiuvetei. John se pune în genunchi. În tăcere, făcându-şi palma căuş, adună cioburile de pe jos. Dorothy respiră gâfâit. Apoi spune:

— Să nu te răneşti! Îmi pare foarte rău de ce-am făcut...

Cu obrazul, John îi atinge uşor genunchiul. Se freacă cu capul de picioarele pe care ea le are acum depărtate unul de altul. Câine credincios, şeienul, câine credincios! Latră... Râde:

— Câinele orbului... Lighioanele de felul ăsta sunt tratate cu asprime. Şi lor le place. Sunt făcute să servească. La ele reflexele sunt obligatorii, n-au dreptul să greşească. Acum, lasă toate astea! Am să te ajut să te culci.

O conduce spre camera ei. Lipită de el, Dorothy se lasă în seama lui. În timp ce o descheie la bluză, îl întreabă:

— Eşti neliniştit din cauza lui Ashton?

— Da!

John se aşază pe marginea patului. Contemplă silueta tinerei femei. Se gândeşte la sutienul pe care-l va spăla mâine – îi place să spele sutiene, cupele lor plutesc pe spuma de săpun asemeni unor mici şalupe; poţi să te joci cu ele de-a naufragiul: faci valuri şi sutienul se duce la fund.

— Dorothy, nu trebuie să mai faci dragoste cu Ashton! Nu trebuie să-l mai minţi în felul ăsta! Îşi închipuie fel de fel de lucruri. Că ai să-l urmezi, poate.

— Îi procur nişte amintiri.

— Are şi aşa prea multe! E bătrân.

— Nu foarte!

Dorothy se răsuceşte, se strecoară până la calorifer, pune mâna pe ţevi:

— Simţi că te arde, atât e de rece!

Apoi:

— Faptul de-a face dragoste cu cineva e important pentru voi? Vă angajează pe de-a-ntregul? E, aşadar, un lucru grav? Răspunde-mi, John Gheena... am nevoie s-o ştiu! Am să scriu o carte despre indieni. Se va vinde

printr-o subscripţie în rezervaţii. Se pretinde azi că orice om e determinat de propria sa sexualitate. Trebuie să vă cunosc pulsiunile.

Şi adaugă, întrucât el tace:

— În timp ce dumneata stăteai întors cu spatele, am întins mâna şi am dat de sticla de whisky. Am băut din ea. Eşti supărat? Sunt tristă, din cauza lui Ashton. Mai ştii, poate că e mort, şi zace cine ştie unde. Nu trebuie să te încrezi în oraşe, aici poţi fi ucis din te miri ce.

Plânge. John ştie asta datorită faptului că legătura de la ochi îşi schimbă culoarea. Se face cenuşie şi galbenă: lacrimile descompun alifiile.

— Şi dacă totul s-a sfârşit? – spune ea. Dacă n-am să mai văd niciodată?

— Am să-ţi port eu de grijă.

Noaptea, târziu, John tot mai stă acolo, lângă femeia care s-a prăbuşit într-un somn greu. Puţin câte puţin, accesele de greaţă pe care le avea Dorothy Kayne s-au rărit. Sudoarea care îi lipea buclele de păr s-a evaporat. În două-trei rânduri, printre vise, a murmurat:

— Eşti lângă mine?

El a răspuns:

— Nu te ameninţă nimic. Nimeni nu te obligă să-ţi ascunzi capul sub cearşafuri, ca o fetiţă: am ucis toţi scorpionii.

Ea crezuse într-adevăr că există scorpioni în odaie. S-a agitat, a ţipat. Apoi s-a prăbuşit din nou, cu buzele umflate de febră. Fiind sigur că nu putea să-l audă (şi că, de l-ar fi auzit, tot nu l-ar fi putut înţelege), John Gheena i-a spus că o iubeşte.

La est de Chinatown, Ashton Mysha s-a afundat, fără să fi dorit cu adevărat, în Strada Umbrelor. E vorba de Bowery Street. Planul de asanare şi de reconstituire a arterei n-a fost încă înfăptuit; cu toate că, din buget în buget, acest plan e reînnoit de municipalitate, nu-şi va afla niciodată realizarea deplină. Deoarece Bowery se tăvăleşte în noroi şi se murdăreşte pe măsură ce este curăţată: urbaniştii din Civic Center nu manifestă înţelegere pentru faptul că Umbrele au nevoie de porţiuni de ziduri pe care să urineze.

Dar asta n-are importanţă. Chiar şi iarna, pe Bowery e mai cald decât în oricare altă parte a New York-ului. Aici, totul e numai nutriţie, hrană. Maşinile de gătit invadează trotuarele, supa curge de pretutindeni. O supă subţire la Chang, una mai deasă la Blumfield, o alta de-a dreptul genială la micul Arturo. Din vetre sar scântei. Fapt pentru care, în Chinatown, la numai doi paşi depărtare, de-a lungul grilajului bisericii catolice „Schimbarea la Faţă", o maşină a pompierilor patrulează în permanenţă.

Ashton Mysha se opreşte, clipeşte din ochi. După strălucirea orbitoare a firmelor din cartierul chinezesc, întunericul de pe Bowery îi dilată pupilele. De fapt, polonezul nu ştia ce anume o să facă, mergea la întâmplare. Cu toate acestea, se întreabă acum dacă nu cumva chiar aici îl aşteaptă fantoma lui Wilhelm Schöldorff şi cele ale oamenilor din echipajul său de drogaţi; dacă nu cumva chiar aici vor veni să-l găsească, ca să-l ducă cu ei, după ultima traversare, de la est la vest, a canalului Panama – aici, în această sub-urbe, unde dintre grămezile de pietre se ridică un atât de puternic iz de stătut, încât până şi vântul ce bate dinspre ocean nu mai e în stare să-l risipească.

Lui Ashton îi este foame. Ar mânca o bucată de carne grasă şi puternic mirositoare. De preferinţă, carne de berbec, ţinând seama că are acea savoare caracteristică ce ţi se prelinge în gâtlej şi care te poate face să te înăbuşi de tuse mai dihai decât alcoolul. Pe Bowery, însă, nu există carne de berbec. Nici carne de vacă. O vagă compensaţie: fasolea şi patatele înoată într-un amestec de făină şi de sânge. Ceea ce poţi găsi din belşug e carnea de câine fiartă. Preţul variază în funcţie de rasă, fluctuaţiile fiind de-a dreptul extraordinare. Bandele de achizitori dobândesc marfa prin pradă, pândind pe sub arcadele podurilor Brooklyn ori Washington; cei mai îndrăzneţi ajung chiar până la Verrazano: acolo stăpânele sunt mai puţin vigilente, animalele sunt mai bine hrănite, au, deci, carnea mai fragedă.

Deşi, de câteva săptămâni, carnea de câine a devenit din ce în ce mai rară. Asta, tot în legătură cu povestea aceea: marea adunare câinească din trecătorile munţilor Allegheny.

La jumătatea drumului: Green Circumstance. Stabilimentul se bucură de faima că nu a fost niciodată închis de poliţie. Aici se închiriază paturi pentru noapte, la preţul de un dolar culcuşul. Animaţia o asigură nişte prostituate; ele dansează şi se dezbracă la comandă. Coitul şi sărutările pe gură sunt interzise; sunt autorizate însă maltratările uşoare (ciupituri, muşcături, pălmuiri): preţul e de şaptezeci şi cinci de cenţi.

Mysha comandă o porţie de peşte cu sos de tomate. Mai mulţi bărbaţi se adună, în grupuri mici, în faţa unei cortine de culoare roşie ce întârzie să se dea la o parte. Nişte fete şterg, fără încetare, podeaua din şipci de lemn negeluit, care absoarbe berea.

Polonezul fixează cu privirea cochilia din plexiglas în care se află telefonul. Pune pe masă o monedă de douăzeci şi cinci de cenţi. De-ar voi, ar avea cu ce să-i dea un telefon lui Dorothy. Însă preferă s-o lase în nesiguranţă. Nesiguranţă care, mai ştii, va deveni chiar nelinişte. Şi – pentru numele lui Dumnezeu! – neliniştea aceasta nu reprezintă oare marele lux al unei iubiri? Ashton Mysha o vede pe Dorothy izbutind să deschidă ferestrele apartamentului, scormonind întunericul cu ochii săi morţi, strigând:

— Ashton, scumpul meu, ai întârziat! Nu pot să mă dezbrac fără tine, nu vreau să fiu pipăită de indianul ăsta dubios! Dubios, pentru că ei toţi sunt dubioşi. Marcaţi – negru pe alb, fără prescurtări – în cartea de istorie a Statelor noastre Unite. Vino! Ale noastre vor fi mările calde şi toate celelalte! Doar pe oceane nu porunceşte un neamţ! Caută bine, Ashton, în portul New York există cu siguranţă ceva mai bun decât vasul *Wienner!*

Mysha lasă capul în jos. Se uită la peştele lui cu sos de tomate. Găseşte că arată rău. Nu, în portul New York nu există ceva mai bun decât *Wienner*. Digurile sunt pustii, au început să se facă şi vânzări de remorchere – la licitaţie! Copii negri desprind scoici de pe stâlpii platformelor de debarcadere; iahturi zac ancorate acolo unde altădată de pe transatlantice se aruncau în mare capacele de la cutiile cu caviar.

— Nu mai am nicio şansă, Dorothy!

Fata care jonglează cu mingi de base-ball se apleacă asupra lui:

— Hai că nu-i nicio Dorothy pe-aici, iubiţelule! Mai mult ca sigur că ai greşit ogeacul!

— Nu cer nimănui nimic, spune Mysha.

Se ridică. Nici măcar nu s-a atins de peştele din faţa lui. Sigur, era şi de nemâncat. Însă mai e şi altceva. Şi anume: foamea simulată. Asemenea somnului simulat, dorinţei simulate.

Îşi cumpără o ţigară de foi. Nu vrea să moară.

Tot înainte, pe Bowery, în timp ce pe arcadele podurilor se aprind ghirlande de lumini. Marea se poate deosebi prin pâlpâirea ei de plumb topit, la capătul străzilor, dincolo de îngrămădirile de lăzi, de cotoare de legume şi de cărucioare pentru copii. Pe aici târfele sunt mai degrabă slabe; şi ţopăie, asemeni unor insecte, de la un halou de lumină la altul. Ashton Mysha striveşte sub tălpi ambalaje goale, cutii albe şi verzi de Super-Sleep'n'dream (două comprimate, la o jumătate de oră înainte de culcare; depăşirea dozei prescrise poate provoca tahicardie şi tulburări ale vederii). E fapt împlinit, polonezul a rătăcit drumul. Acum poate să bâjbâie şi până mâine în zori. Să se tot învârtească fără a mai izbuti să se îndepărteze de acest bulevard al mizeriei. S-au mai lăsat şi alţii prinşi, înaintea lui, în capcana lui Bowery; au adormit de-a-n-picioarele printre aziluri de noapte revărsate până pe trotuare. Mysha e încă lucid, ştie că ar trebui să fugă, să se strecoare pe sub schelăriile şantierelor, să iasă din nou la lumină. Melodii de jazz ies în stradă de prin taverne, melodii metalice, poleite – lipsite însă de strălucirea scânteii. Apoi începe să plouă. Ashton Mysha se refugiază într-un ungher.

Acolo îl va descoperi femeia, la ora trei dimineaţa. Poartă o rochie stacojie şi o mantilă de culoare închisă pe părul ei decolorat. Le imită pe spaniole, pocnindu-şi tocurile de trotuar. Se opreşte la oarecare distanţă, îl examinează cu atenţie pe polonez.

— Eram sigură că tu erai! Mi s-a părut că te recunosc, la Green, când ai intrat. Dar ai plecat atât de repede! Cu peştele tău s-a ospătat o pereche simpatică. Te-am căutat prin baruri, am alergat după tine prin toate părţile.

Se apropie, astfel că faţa ei primeşte în întregime lumina becului de pe stradă. Îşi ridică mantila. Ploaia torenţială i-a topit fardul de pe faţă, pare a fi o fetiţă bătrână şi grasă. Insistă, cu o voce răguşită. Spune că ea este Bee, Bee din Coney Island.

— Vino mai aproape, Ashton, nu mai plouă aproape deloc! E nemaipomenit că te văd, după atâţia şi atâţia ani. Dar trebuia să ni se întâmple aşa, nu ne-am luat rămas-bun la despărţire. Ce ai? Stai acolo, în colţişorul tău, ca un bolnav de friguri. Nu mă recunoşti, m-am schimbat, la asta te gândeşti acum? Nu-mi spune că eşti dezamăgit, Ashton, n-ar fi înţelept din partea ta.

Atunci, părăsindu-şi în fine ascunzătoarea, Mysha a înaintat spre ea. În timp ce Bee vorbea, el auzea vuietul oceanului la marginea parcului de distracţii, scârţâitul căluşeilor, strigătele fetelor din scrâncioburile mecanice, zburând pe deasupra valurilor înspumate şi muzica, aceeaşi ca în Bowery,

jazz-ul acela ameţit, lipsit de suflet, însă reproducând atât de bine ţipătul pescăruşilor.

— Bee, câţi ani ai? A trecut atâta vreme.

Ea râde:

— Să nu dramatizăm, aşa păţeşte toată lumea, Ashton! Doar că, între timp, eu am plecat de la bâlci. Roata mare mă făcea să căpiez, nu mai am curajul de altădată. Aduc un pic la mutră cu Bette Davis, nu?

Mysha e chiar lângă ea. O recunoaşte. Cu toate astea, nu îndrăzneşte încă s-o atingă. Şi întreabă, arătând Bowery-ul:

— Stai pe-aici?

— Pe-aici sunt numai în trecere, atât cât să-mi strâng recolta. Am o combinaţie, câştig mult. Dă-mi mâna!

Muzeul figurilor de ceară de la marginea străzii Bowery nu prezintă decât o singură scenă: agonia Ioanei d'Arc pe rugul înălţat la Rouen. Ioana e vie, are douăzeci şi doi de ani, e studentă în medicină, se numeşte Caroll. Când se aprind proiectoarele cu lumină roşie şi când piticul Jack Falcon dă foc cartuşelor fumigene, Caroll îşi sună lanţurile care o ţin legată de stâlp, pe maldărul de surcele din plastic. Se pune în mişcare o bandă de magnetofon, se aud zăngănit de arme, dangăte de clopot, larma făcută de mulţime.

Din spatele paravanului său, Jack Falcon urlă:

— Am ars de vie o sfântă!

Atunci Caroll strigă, mai tare decât piticul:

— Iisuse! Iisuse! *Ave Maria, gratia plena!*

Şi:

— Mi-e frică, mi-e frică de moarte!...

Se întâmplă uneori ca Jack Falcon să greşească doza de cartuşe fumigene; într-un asemenea caz, fata se înăbuşă, tuşeşte şi plânge cu lacrimi adevărate. Acestea sunt momente of *great emotion*[21]. Pentru toată lumea.

Caroll şi Jack Falcon sunt creaţiile lui Bee. Cea de a treia, şi cea mai rentabilă, este Mary Virginia Taylor. Ea îşi petrece jumătate din noapte în chingi, pe un jilţ de lemn, într-o mică încăpere despărţită de sala muzeului printr-o draperie neagră. Spătarul jilţului e garnisit cu cuie ale căror vârfuri ating uşor spatele gol al femeii. Amatorii plătesc doisprezece dolari, în schimbul cărora primesc o ţigară aprinsă. Ei apropie vârful incandescent al ţigării de sânii lui Mary, care are de ales între o arsură şi înţepăturile cuielor. Bineînţeles, alege cuiele. Cu atât mai mult cu cât Jack Falcon se aţine pe lângă jilţ şi spune *stop* atunci când vârfurile cuielor sunt pe cale să sfâşie

---

21 De cea mai mare emoţie (engl.).

spatele fetei. Clientul pleacă atunci, printr-o uşă care dă în curte; un altul îi ia locul. Lui Mary nu-i este frică: piticul e atent, devotat, opreşte întotdeauna gestul clientului înainte de a fi prea târziu. Mary Virginia Taylor primeşte două sute cincizeci de dolari pe săptămână, sâmbăta şi duminica are liber.

Acum, Bee apasă pe întrerupătoare şi întunericul năpădeşte muzeul. Caroll şi Mary Virginia Taylor primesc câte un pahar cu lapte mentolat din partea lui Jack Falcon. Acesta se uită la polonez:

— Vrei şi dumneata?

Bee zâmbeşte:

— Îmi pare rău, Ashton! Nicio picătură de alcool în stabilimentul nostru. Şmecheria asta cu mentă e, totuşi, băubilă. Dacă obţin într-o bună zi licenţa completă, îmi triplez cifra de afaceri. Numai că tipii nu reuşesc să se pună de acord în privinţa categoriei în care se cuvine să fiu încadrată: ca instituţie educativă şi culturală sau ca teatru pornografic.

Bee îşi face de lucru pe lângă soldaţii de ceară, le şterge de praf căştile şi armurile:

— Dacă freci prea tare, se ia vopseaua. Manechinele care reprezintă personaje istorice costă cât nici nu gândeşti. Episcopul Cauchon, el singur ajunge la aproape şase sute cincizeci de dolari; asta, bineînţeles din cauza bijuteriilor, a inelelor pe care le are la fiecare deget.

Ashton s-a întins pe una din banchetele capitonate cu catifea, aşezate de jur-împrejurul rugului. Încearcă să calculeze cât ar pierde Bee dacă New York-ul ar lua foc, dacă incendiul ar devasta Bowery-ul şi, împreună cu el, muzeul acesta cu două orori. Cifrele însă îi dansează în faţa ochilor, refuză să se înşiruie unele dedesubtul celorlalte. Jack Falcon a dat drumul unui ventilator care împrăştie în noapte, printr-o lucarnă, ceaţa albăstrie a cartuşelor fumigene.

De îndată ce figurile de ceară au fost acoperite cu huse albe, iar uşile au fost zăvorâte, Bee îi duce la ea acasă pe Ashton Mysha, pe Jack Falcon şi pe cele două fete. Caroll şi Mary Virginia Taylor compară – în mers – meritele dializei şi ale grefei de rinichi.

— O constrângere insuportabilă, asta înseamnă dializa – lămureşte Caroll. Şi pentru cei ce o aplică, şi pentru bolnavi. Ceasuri întregi – ia, gândeşte-te – operaţia asta durează ceasuri întregi. Elsa Mechmann m-a chemat să fac un stagiu în secţia ei. Am refuzat. În mai puţin de zece ani, rinichiul artificial va fi tot atât de demodat ca şi chirurgia mutilantă.

Mary Virginia Taylor îşi masează încheieturile mâinilor, care o dor puţin, din cauza chingilor de piele:

— Şi vei avea tu atâtea organe sănătoase la îndemână câţi bolnavi vei avea să grefezi? Chiar crezi asta, pisoi?

Mary Virginia Taylor poartă o vestă albă, din blană de iepure de casă. Se jură că nu poate suferi faptul că e legată fedeleş de jilţul cu cuie, că face totul pentru bani, pentru că ocupaţia asta aduce venituri mai mari decât supravegherea copiilor; în realitate, adoră toate astea; îşi închipuie că bărbaţilor care încearcă s-o ardă cu ţigara le e milă de ea; iar mila aceasta a bărbaţilor face ca sânii să i se umfle; va sfârşi cu trupul zdrobit de stânci, tocmai în Coney Island, – având pe ea vesta de blană, vesta ei de fecioară neîntinată – sub lucirea albastru-verzuie a razelor de lună primăvăratice. (Mary Virginia Taylor îi atrage pe ucigaşi, aşa cum altele îi atrag pe bărbaţii ţinuţi sub papuc.) Până să-şi serbeze nunta, Domnişoara Victimă trece ca o regină printre umbrele lepădate de zidurile unor case jalnice, suspecte. Ashton admiră flerul nemaipomenit pe care-l are Bee. Iar Caroll replică însoţitoarei ei:

— Grefa? E o problemă cu caracter strict economic. Până acum, s-a făcut apel la bunăvoinţa unor eventuali donatori. O clipă, Mary, gândeşte-te: dar dacă acestora li s-ar propune bani? Ei, ce zici? Nu doar, acolo, câţiva bani, nu, ci o groază de bănet! Almendrick, doctor din oraşul Atlanta, pare a crede că treaba asta ar putea să meargă ca pe roate. Sigur, sunt de acord cu tine: Almendrick ăsta nu e un geniu. Fiind doctor pentru negri, judecă în termeni de „cobai”. Însă abordează problema într-un mod interesant. La urma urmelor, nu-i o faptă mai imorală decât o vânzare cu plata sub formă de rentă viageră.

Două vedete rapide urcă pe East River, ghidate de un elicopter al poliţiei. Un automobil a căzut în fluviu. După cât se pare, lumina farurilor mai este încă vizibilă, sub stratul de unsprezece metri de apă tulbure. Caroll îl apucă de braţ pe Ashton Mysha:

— Dumneata ai da o bucăţică din trupul dumitale dacă ţi s-ar oferi o avere? Totul în bani peşin, în cecuri garantate.

— Sărbătorim fericita mea regăsire cu polonezul! – spuse Bee, în timp ce destupă două sticle de gin.

După aceea, odată sticlele golite, i-a expediat pe pitic şi pe cele două fete. S-a rezemat cu spatele de uşa lăcuită a apartamentului ei şi a întins o mână spre Ashton Mysha:

— Ştii, nu încerc să-ţi iau ochii! M-am descurcat binişor, asta-i tot; îmi face plăcere s-o afli şi tu. Iar acum, să dăm totul uitării, ca şi când abia în clipa asta ne-am fi întâlnit pentru prima dată!

Lunecă uşor pe pardoseala roşie, stinge luminile:

— Cred că ai să te strici de râs, Ashton, când ai să vezi patul meu: chiar şi pentru mine singură e prea strâmt!

Ashton Mysha o urmează în dormitor. O încăpere cu tavanul boltit, tapetată cu hârtie japoneză (imitaţie de bambus, sub formă de lăstari); există şi o cameră de baie, cu o cadă îngropată în pardoseală, gen piscină de pachebot, şi un întreg sistem electric pe care îl comanzi din mână cât ai bate din palme. Ashton ştie că n-o să poată face dragoste cu Bee, pentru că este epuizat. Dar Bee e o prostituată, nu va renunţa chiar atât de uşor, îşi va face un punct de onoare din a-l excita pe bărbat până ce acesta va fi în stare s-o penetreze. La început, polonezul va simţi un fel de dezgust; îşi va feri gura şi mâinile. Va renunţa apoi, căzut într-un soi de aţipeală.

În zori, o cuprinde, în sfârşit, în braţe pe Bee. Şi o întreabă, în timpul îmbrăţişării.

— Tu îl cunoşti pe doctorul din Atlanta, pe ăla care cumpără organe?

John Gheena a împins un scaun din împletitură de trestie până lângă fereastra ce dă spre terenul viran. Foarte repede, însă, aburul a împânzit ochiul de geam. Atunci John s-a lăsat cu toată greutatea corpului său pe mâner, geamul a basculat. Grămada de nisip în care se joacă copiii a devenit acum compactă, ploaia torenţială a udat ghidoanele trotinetelor rezemate de ghizdul de ciment.

O undă proaspătă, de frig, inundă oraşul; vara indiană îşi face plecarea, zburând acum deasupra mării, înlocuită fiind de o iarnă subită, cu fulgi de zăpadă ţinuţi în suspensie. Şeienul supraveghează orizontul terenului viran, fără să clipească din ochi. Ştie, din instinct, cum trebuie pândită apariţia unei siluete în noapte: se cere să nu-ţi sprijini pe latul scaunului decât câte o singură coapsă, şi să-ţi încordezi, sub scaun, labele picioarelor până la limita crampei, să cauţi tot timpul a nu-ţi fixa vreun punct de reper – dimpotrivă, să-ţi obligi privirea să se deplaseze, să acopere un câmp de vedere cât mai larg; se mai cere să numeşti cu voce înceată fiece lucru pe care-l recunoşti. Să reciţi: lampadar cu bec lipsă, ţarc cu nisip, băltoacă de noroi, loc pentru lăzile de gunoi, bornă de avertizare a poliţiei. Să mături priveliştea cu privirea în sens invers, de la dreapta la stânga acum, să refuzi impresia de lucru deja văzut. John Gheena nu inventează nimic. Strămoşii lui, cu mult timp înainte ca bunicul bunicului tatălui său să fi văzut lumina zilei, utilizau aceeaşi tehnică: nimic nu trebuie să-i scape pândarului, oricând în stare să evalueze trei frunze care cad, în tăcere, între arborii din boschetul acela îndepărtat.

Din când în când, indianul se ridică de pe scaun. Fără să facă niciun zgomot, se îndreaptă spre camera în care doarme Dorothy Kayne, împinge uşurel uşa, potriveşte din nou pătura pe trupul cufundat în somn, trup a cărui căldură a început să exale un miros de copil.

— De n-ar lua-o cu frig! Cu fereastra asta deschisă...

Îi vorbeşte dulapului. Apoi se îndreaptă din nou înspre scaunul său, călcând târşit, pe călcâie. Ceaţa de afară s-a insinuat în apartament, contururile obiectelor devin neclare şi locuinţa se cufundă, cu o anumită nobleţe, într-un abur subtil duhnind a benzină, a rampă de gunoi, a fistic şi a *curry*.[22]

Au trecut şi clipele aurorei şi John Gheena nu s-a lăsat doborât de somn. În camera ei, Dorothy s-a zvârcolit – vreun vis urât. A încercat să-şi smulgă legătura de la ochi, însă indianul a ţinut-o strâns de mâini pe tânăra femeie, şi astfel iremediabilul nu s-a produs. Măcar că, şi aşa, norii tot acoperiseră luna: miss Kayne ar fi trecut dintr-o noapte în alta.

Zgârie-norii din Manhattan se conturează din ce în ce mai clar la liziera de vest a terenului viran. Priveliştea e asemeni unei schiţe pe liniile căreia creionul desenatorului ar reveni insistând de fiecare dată mai mult. John poate numi acum clădirile înalte, una câte una. Din neant se ridică toate casele acestea mari, pe care el le-a biruit, dezmierdându-le aşa cum se dezmiardă fetele blonde – da, *blonde!* Zgârie-norii se deosebesc de masa compactă a clădirilor prin acea scliviseală proprie lor, prin acea zăpadă formată din praf strălucitor şi pufos, cu miros puternic de sălbăticiune, ce le vine, în acelaşi timp de pe străzi şi din cer.

Şeienul îşi concentrează atenţia asupra blocului S-623. Acum, când lumina este egală, imensul imobil îşi dizolvă contururile în masa de construcţii. Odată reflectoarele stinse el devine iarăşi o clădire ca toate celelalte, un simplu pătrat cenuşiu situat în partea din stânga-jos a tablei de şah a Manhattanului. John urmăreşte însă pescăruşii care se adună deasupra micului golf, pregătindu-se să plonjeze spre lăzile de gunoi din centrul oraşului, înainte ca mulţimea de pe străzi să devină prea densă: în cazul în care păsările evită vecinătatea zgârie-nori-ului, e semn că falia din peretele lui S-623 e mai adâncă şi mai puturoasă decât a binevoit Anderson să lase să se înţeleagă. La ora şapte şi douăsprezece minute, pescăruşii îşi iau zborul, planează o clipă deasupra şalandelor şi a feriboturilor, se orientează, înainte de a se avânta prin coridorul înalt al Wall Street-ului.

Când se apropie de S-623, păsările ezită.

Atunci indianul nu se poate stăpâni să nu se gândească la câinii care au fugit cu sutele (cu miile, poate) spre munţii Allegheny; şi la pitonul care veghează în coasta zgârie-nori-ului E-708. Îşi întoarce capul spre interiorul

---

[22] Amestec de mirodenii, conţinând piper-roşu, curcuma (şofran de India) etc.

apartamentului, pironeşte cu privirea uşa camerei în care doarme Dorothy Kayne.

Dinspre terenul viran se ridică un cântec. *This is Missouri land, and I ve found a jairy land.*[23] Ashton Mysha calcă apăsat pe scândurile aruncate de-a curmezişul terenului noroios. După ani şi ani de zile, pentru prima dată are privirile aţintite cu adevărat foarte sus şi foarte departe înaintea lui. Fireturile uniformei, umede încă după ploaia nocturnă, strălucesc în soarele proaspăt. John şovăie, ca şi cum nu l-ar recunoaşte pe marinar. Apoi zâmbeşte. Pune mâna pe un catalog comercial, îl rupe în bucăţi, aruncă pe fereastră fâşiile multicolore de hârtie. Ştie: când New York-ul mai era încă New York, când oraşul avea timp de pierdut şi cărţi de telefon din belşug, astfel erau întâmpinaţi eroii. Şi, mai cu seamă supravieţuitorii. *Asta a fost odată, acum cincisprezece ani.*

Dar resturile de hârtie, luate de vânt, se vor îneca îndată în noroi. Se va vorbi iarăşi în bloc că există pe-aici nişte puturoşi care n-au învăţat încă să se folosească de toboganul pentru gunoi. Ashton Mysha n-a văzut nimic, a pătruns repede în hol. John Gheena izbucneşte în râs, zgâlţâie patul în care doarme Dorothy Kayne:

— Vine şi nebunul ălălalt! Scoală-te, să-i pregătim ceva. Cafea sau mai ştiu eu ce!

Dorothy râde şi ea. Sare din pat, se poticneşte, se cambrează. E goală, e frumoasă. Între fruntea ei şi legătura de lână albă, John ar dori să-i strecoare pe nesimţite o pană neagră de vultur, în semn de omagiu.

Povestea pe care o istoriseşte acum Mysha nu e clară. Bineînţeles: aşa e mereu polonezul – numai fumuri, enigme şi rătăciri.

— Nimeni n-o să-l schimbe, spune John, încă râzând.

Ashton s-a aşezat pe scaunul de lângă fereastră, de unde indianul i-a pândit, noaptea întreagă, sosirea:

— Vă spun, mi-am găsit călătoria dorită! E mai mult decât speram. Atâta doar că e cam departe. O să trebuiască să mă mai odihnesc puţin înainte de plecare. Să prind puteri. Să aştept până ce Dorothy se va simţi mai bine, până ce, în locul legăturii de la ochi, va purta ochelari cu lentile negre. Pe scurt, până ce voi fi eu sigur că totul e în ordine. Pentru că nu mă voi mai întoarce la New York.

— Niciodată?

— Niciodată!

Scaunul scârţâie. John se gândeşte că va trebui să-l repare, cândva, într-o zi. Îşi încălzeşte mâinile la aburii care ies din ibricul de cafea:

---

[23] Acesta e ţinutul Missouri şi am aflat un tărâm de basm (engl.).

— Valparaiso nu e la capătul lumii...

— Ce, Valparaiso? Nu e vorba de niciun Valparaiso! De altfel, în Chile nici nu vreau să merg.

— Şi cum se numeşte vaporul tău? – întreabă Dorothy, care n-a văzut niciodată ţara asta, Chile, nici măcar la televizor, dar care cunoaşte despre ea unele lucruri, ca de pildă: marile stadioane cenuşii ridicându-se în bătaia soarelui sau a zăpezii, după anotimp; vestiarele în care – îmbibând bucăţile de pânză groasă care se îndeasă în gura deţinuţilor – urina bărbaţilor în uniformă serveşte drept instrument de tortură.

Polonezul spune că orbii sunt asemeni copiilor: lor trebuie să le istoriseşti, să le expui totul amănunţit, să le numeşti lucrurile. Totuşi, e atât de uşor să-i minţi!

E rândul lui John să-i pună întrebări, în timp ce caută o cârpă, o rufă, ceva cu care să apuce ibricul fierbinte:

— Să minţi un copil?

— Am făcut-o şi pe asta, spune Mysha.

Nimeni nu-l mai întreabă nimic; cu toate astea, el vorbeşte:

— Asta s-a întâmplat într-o gară mică, mizerabilă. Eu stăteam, cu picioarele atârnate pe marginea unui taluz şi sugeam nişte ierburi, când a sosit trenul. Oamenii din vagoanele de marfă probabil că dormeau, căci nu se auzea nimic. La un moment dat, un puşti şi-a strecurat mâna printre două scânduri din peretele vagonului, două scânduri care nu erau bine îmbucate. A rămas aşa, cu mâna întinsă în gol. Cred că aştepta să i se pună ceva în mână. N-aveam nimic să-i dau. Eram tocmai pe cale s-o întind, înţelegeţi? Dar m-am apropiat, l-am prins de vârfurile degetelor, i le-am strâns încetişor. I-am vorbit. Despre călătoria lui, care se apropia de sfârşit. Pleci către o regiune frumoasă, o regiune de câmpie, cu păduri şi cu iazuri. Şi cu vulpi. Îţi plac vulpile? Bineînţeles, se prăpădea după vulpi. Să ştii că eu cunosc locurile alea: acolo m-am născut. Şi hotelul în care vei fi cazat, ai să vezi, e splendid. De altfel, acesta îi este şi numele: Hotel Splendid. Sunt lumini, lustre peste tot, chiar şi în sălile de baie. Noaptea, e imposibil să-ţi fie frică. Veneau însă SS-iştii, de-a lungul convoiului, înspre locomotivă. Am luat-o la goană.

— Încotro mergea trenul ăsta?

Mysha îşi aprinde o ţigară. O striveşte, după o clipă. Spune, plecând de la fereastră:

— S-o lăsăm baltă. La urma urmei nici nu era o minciună! Copilul acela nu putea să înţeleagă ce-i spuneam eu, nu vorbeam în limba lui.

Mâinile lui Dorothy bâjbâie pe muşamaua cu care e acoperită masa, în căutarea ibricului:

— Dacă abia azi ţi-ai dat seama de asta, mai ia un pic de cafea; măcar atâta meriţi!...

E sâmbătă seara. Un om îmbrăcat cu un tricou în dungi ţine în mâna stângă un mic disc de culoare neagră. „Jocul se reia de la centru!” – repetă vocea din difuzor. Se aude gheaţa scrâşnind sub patinele arbitrului secund, ce se îndreaptă spre rondul central. Statele Unite ale Americii conduc cu doi la unu în faţa echipei naţionale a Poloniei. Mai rămân însă de disputat încă două reprize, şi se pare că *team*[24]-ul american a dat tot ce putea. De pe gradenele rezervate lor, situate chiar deasupra băncilor „închisorii”, hocheiştii sovietici, cehi şi canadieni îşi aţintesc privirile asupra lui Kalinski, omul periculos al Varşoviei. În zilele următoare, numai rusul Vaşov şi quebechezul René Fauchard vor avea destulă viteză în picioare pentru a izbuti (poate) să-l păcălească pe Kalinski. Aceasta e şi părerea cronicarilor sportivi care prevăd că Polonia va fi învingătoarea turneului. Afară de cazul în care Statele Unite îşi păstrează avantajul, şi de acela în care cehii produc o surpriză în meciul cu echipa U.R.S.S., intrând astfel în finală cu polonezii.

Nouă sute de kilowaţi sunt afectaţi în această noapte iluminării patinoarului. Şi aproape tot atâţia aceleia a arcadelor exterioare. Natural, controlorii de zbor de pe aeroporturile Kennedy şi La Guardia au cerut ca iluminarea să fie redusă: echipajele de pe avioanele cvadrireactoare se plâng, atunci când vin spre aterizare, de reflexele pe care le provoacă lumina în perdeaua de nori. Însă dacă echipa S.U.A. îşi păstrează micul avantaj – de un gol –, noul preşedinte al Statelor Unite – care, la ora nouăsprezece, a decolat de la Washington şi care se îndreaptă acum spre Philadelphia – va ateriza la New York, atât cât să le poată strânge mâna jucătorilor formaţiei americane. Ceea ce explică şi faptul că, pe măsură ce minutele trec, discuţiile dintre tehnicienii de pe aeroporturi şi aceia ai patinoarului se poartă pe un ton din ce în ce mai ridicat. În vreme ce pe stadionul de iarnă, până ce pucul va fi pus iarăşi în joc, liniştea este totală. Doar Halphen, portarul americanilor, îşi trădează nervozitatea, printr-o suită de evoluţii dezordonate pe care le efectuează în faţa porţii sale. La centru, jucătorii celor două echipe îşi caută poziţia ideală: cu spatele rotunjit, ţinându-şi genunchii supli şi depărtaţi unul de altul, ei caută ca nu cumva lamele patinelor să li se prindă în gheaţă; ceea ce, în momentul când se vor avânta în joc, ar putea să-i coste câteva zecimi de secundă – care pot fi, totuşi, hotărâtoare. Kalinski îşi întinde gâtul, îşi trage umerii înapoi. Casca lui retrimite în sus, către boltă, fasciculele luminoase ale celor patruzeci şi opt de proiectoare principale, fascicule cărora fumul de ţigară ce coboară de pe

---

[24] Echipa (engl.).

gradene le conferă o consistenţă materială. Jorge Cebion, jucător de origine hispanică din echipa S.U.A., îl supraveghează pe Kalinski. Cei doi bărbaţi se înfruntă încă de la începutul meciului. Ei profită de momentele în care fazele de joc îi poartă în apropierea porţilor, atunci când confuzia devine extremă, pentru a se provoca prin lovituri de crosă. Cu puţin timp în urmă. Kalinski a căzut şi s-a julit la bărbie. A fost apoi rândul lui Cebion, crestat adânc pe unul din obraji de una din patinele lui Kalinski.

Lovind gheaţa, pucul emite un sunet aspru. Urmează imediat şocul croselor şi zgomotul ascuţit al patinelor care sfârtecă suprafaţa de gheaţă a patinoarului. Trei mii de spectatori se ridică în picioare şi urlă. Kalinski împinge pucul spre poarta americanilor, Jorge Cebion a căzut, alunecă într-o rână – nu se mai opreşte odată! – alunecă până la panourile publicitare ce se înalţă jur-împrejurul pistei albe.

Numai John Gheena şi Ashton Mysha întorc spatele patinoarului. Ei n-au venit să vadă meciul, au venit să stea de vorbă. Ideea e a lui Mysha. Motivarea fiind dublă: aveau nevoie să găsească un pretext plauzibil ca s-o lase pe Dorothy singură acasă, pe mâinile italiencelor din bloc; aveau nevoie de acest vacarm omenesc în jurul şoaptelor lui Ashton. Şeienul ar fi preferat să fi mers amândoi pe celălalt mal al Hudson-ului, în afara oraşului, să stea de vorbă în pădure. Dar Mysha s-a ţinut tare.

Acum are aerul unuia căruia nu i se poate refuza nimic, nici măcar o simplă toană.

Spune:

— Mâine după-amiază, va veni un taxi să ne ia. Ne va duce la hotel, la un hotel de lux. După aceea, John, se vor petrece o mulţime de lucruri care s-ar putea să te surprindă. Vei fi ispitit să-mi pui întrebări, va trebui însă să nu mi le pui. Trebuie să iei lucrurile aşa cum sunt. Hai cu mine, am să-ţi arăt ceva.

Polonezul îl duce pe John spre bufetul expres aflat la etajul superior. Până la el, trebuiesc urcate patru rampe de beton pline de umezeală; pe fiecare platformă staţionează o ambulanţă (farul cu sclipiri intermitente se învârteşte deja, oblonul din spate e dat la o parte, se poate vedea tresărirea acelor albastre ale manometrelor de pe buteliile de oxigen). Ashton Mysha se opreşte lângă un stâlp. Îşi strecoară o mână în buzunarul interior al impermeabilului şi scoate un plic galben legat cu două bucăţi de elastic. Apoi spune, foarte încet, cu un soi de respect, că acest plic conţine nişte lucruri foarte serioase; şi că, acum, John Gheena trebuie să-l deschidă şi să se uite în el.

În plic sunt dolari. Mulţi dolari, în bancnote de valoare medie. Bilete de bancă aproape noi, pe care se văd încă urmele clamelor prinse de casierii care le-au adunat în teancuri.

— E un avans din solda dumitale? – întreabă John.

— Un simplu avans? Aţi fi descoperit în cele din urmă toţi banii ăştia, v-aţi fi pus fel de fel de întrebări. Aţi fi crezut poate că...

Indianul surâde:

— Nu. Nu cred că eşti în stare să furi atâtea lovele dintr-odată. De vreme ce le ai, înseamnă că ţi le-a dat cineva.

— Mi le-a dat cineva, confirmă Ashton Mysha. Sunt bani curaţi, n-are nimeni ce să obiecteze la ei. Acum, dă-mi plicul înapoi.

Însă John începe, fără grabă, să numere bancnotele. Apoi, după ce a terminat, spune:

— Ai plecat într-o dimineaţă în oraş... Nu te-ai întors acasă decât a doua zi. Aş da jumătate din ce-i în plicul ăsta ca să aflu unde te-ai dus şi ce-ai făcut acolo. De altminteri, ai să-mi spui îndată chiar dumneata. Pentru asta am venit aici.

— Să mergem mai încolo, murmură polonezul. Aici am putea fi auziţi.

Face aluzie la vânzătoarele de programe-suveniruri şi de cârnaţi aşezate pe balustrade, cu spatele la patinoar; acestea îşi numără încasările făcute cu aceeaşi febrilitate cu care John, cu o clipă în urmă, evalua averea polonezului; însă ele n-au ochi decât pentru cutiile de carton pe fundul cărora şi-au pus agoniseala, pe care o pritocesc acum cu amândouă mâinile. Imensa rumoare a strigătelor de protest poate să se ridice cât o vrea de pe travee, ele continuă, fără a ridica vocea măcar, să adune sferturi de dolari.

Adevărul e că Ashton Mysha caută un decor anume. Exilat fiind, nu i-a fost dat niciodată să cunoască decât locurile altora: străzile lor, cazărmile lor, navele lor. A făcut dragoste în camere pe care nu el le alesese, a fost transportat în spitale a căror înfăţişare exterioară n-o descoperea decât în momentul în care ieşea din ele. Mysha îl poate înţelege mai bine decât oricare altul pe şeien, căruia i s-a întâmplat să-şi piardă casa; tot astfel cum şeienul îl poate înţelege pe Mysha, care n-a avut niciodată o casă, în afară de aceea de altădată, de pe pământul gras şi mănos al Pinsk-ului, şi chiar atunci, casa era a tatălui lui Ashton, şi rămăsese înţeles că ea urma să-i revină lui Tomasz, fratele mai mare. Banii pe care îi are în posesie înseamnă pentru polonez o şansă de a se duce acolo unde vrea el; de a spune: am vrut să fie pe strada cutare, atunci pe strada cutare să fie. Averile se risipesc repede la New York, Ashton Mysha nu va avea atâta timp încât să poată deveni proprietar: va avea însă destul pentru a deveni locatar, unul din acei locatari

cu valize de lux, din piele de viţel de culoare deschisă, care sunt mai proprietari decât proprietarii – căci ei plătesc.

Mysha se avântă înspre cel din urmă inel al tribunelor stadionului, cel din urmă inel cenuşiu, situat sus de tot, acolo unde niciodată nu se duce nimeni, în afară de cei săraci, cei care nu au cu ce plăti locuri pe gradenele de unde meciul se mai poate vedea în chip acceptabil. Dar până şi săracii ezită să ia loc pe traveele de ciment ale celui din urmă inel: preferă să urmărească partida la televizor, în vreun bar oarecare. În vreme ce Mysha poate alege în această seară. E destul de bogat ca să închirieze, dacă are chef, o sută de locuri în rândul întâi. Şi mai multe, poate. Ori ca să decidă să meargă să se instaleze acolo sus, sub boltă, lângă bateria de proiectoare.

John nu protestează. Îl urmează pe Mysha fără a spune un cuvânt. Ba nici nu-l urmează măcar – ceea ce ar fi servil. Îl însoţeşte, e la acelaşi nivel cu el.

Pe culmea stadionului, vacarmul produs de joc ajunge doar sub forma unui sunet înăbuşit, întrerupt. Ai impresia că asişti la proiecţia unui film a cărui bandă sonoră e ştearsă pe alocuri. Totuşi, prin lucarnele închise cu grilaje, pătrunde rumoarea de pe bulevarde: la New York, nu există linişte absolută.

Mysha escaladează o scară de fier, până ce ajunge în dreptul fascicolului de lumină al unui proiector. Un joc. Drept care, umbra nemăsurat de mare a polonezului dansează pe gheaţă. Un poliţist descoperă manevra lui Ashton, îi face semn să se dea jos imediat. Polonezul se supune, zâmbind:

— De-aş vrea eu, pârlitule...

Din nou, îi întinde şeienului plicul galben:

— Mai uită-te o dată! E nostim, ştii. În viaţa mea n-am avut atâţia bani. La început, nu eram prea sigur dacă e bine ce fac. Acum, însă, nu regret nimic. Cred că sunt fericit.

Indianul numără din nou bancnotele. Nu ajunge la acelaşi rezultat ca prima dată, îi ies acum mai multe. Ce-are a face? Oricum, suma e colosală. Ashton Mysha începe din nou să vorbească, uşor exaltat:

— Ce să-i spunem lui Dorothy? Să-i explicăm cum s-a întâmplat? Nu vreau ca ea să ştie.

— Ţi-e ruşine că eşti bogat?

Mysha nu răspunde. Şi cei doi bărbaţi se simt, în faţa acestei grămezi de dolari, ca doi liceeni la prima lor ţigară. Îşi trec unul altuia hârtia-monedă, îi încearcă rezistenţa şi fâşâitul, îi adulmecă mirosul de cerneală proaspătă.

— O să-i spunem că avem de lucru amândoi, decide John. O să fie foarte mulţumită. Şi n-o să mai pună alte întrebări. În plus, cu banii ăştia ai să-i poţi cumpăra nişte lucruri. Nişte lucruşoare care să-i ţină de cald.

Se așază pe balustrada inelului de beton, își lasă picioarele atârnate în gol. Jos, cele două echipe stat acum la egalitate. Președintele Statelor Unite a dat ordin să se anunțe la turnul de control de pe Kennedy Airport că el își va continua zborul spre Philadelphia fără să mai treacă pe la New York.

— Și totuși, bombăne indianul, banii ăștia vin ei de undeva. Obligatoriu! S-ar putea să fie banii de pe o asigurare.

Când Mawakhna s-a prăbușit pe caldarâm, John Gheena a însoțit-o pe ibovnica spălătorului de geamuri la banca de unde aceasta trebuia să încaseze asigurarea pe viață pe care Mawakhna o contractase în beneficiul ei. Și cum Denise refuza să fie plătită în cecuri, casierul i-a achitat suma în bancnote de douăzeci de dolari. Șeienul își amintește marele sac de pânză, ornat cu mărgele multicolore, care se umfla, treptat, ca un pește-lună, pe măsură ce casierul îndesa în el teancurile de bani. Denise plângea. S-au apropiat însă atunci niște oameni; se uitau la casierul care număra minuțios bancnotele. Și-atunci Denise, până la urmă, le-a zâmbit. Casierul – la fel. A sosit și directorul societății de asigurare, însoțit de statul său major. Doar că nu le-a oferit tuturor șampanie pe cheltuiala lui. John nu mai înceta să se gândească la Mawakhna, la Mawakhna îngropat, în picioare, la rădăcina unui copac, astfel ca trupul lui să hrănească arborele și ca, la primăvară, Mawakhna să facă flori.

— Am un preț foarte mare, spune Mysha. Nu știam lucrul ăsta. Și dumneata, bătrâne, valorezi o groază de bani. Peste câțiva ani chestia asta va deveni o operațiune la fel de banală ca un împrumut. Bee era la curent cu lucrurile astea. E foarte tare, Bee! Cunoaște o mulțime de oameni. Almendrick e omul ei. Evoluează în zona ei de influență, a făcut din el, într-un anume fel, satelitul ei.

Mysha izbucnește în râs. Continuă, mijindu-și ochii:

— Almendrick o plătea pe Bee, ca să obțină dreptul de a juca rolul călăului în locul lui Jack Falcon, să se prefacă a da foc vreascurilor. Făcea lucrul ăsta întotdeauna în zori, când muzeul e închis pentru public. Pretindea că uită apoi totul. Că, după asta e apt să facă operații. Că era în cea mai bună formă. Adevărul e că doctorul Almendrick e un mare chirurg. Îmi place nemaipomenit tipul ăsta. Eu, care sunt grețos din fire, îți jur că aș bea din paharul lui; că aș linge lingurița cu care el și-a mâncat crema caramel. De ce i-aș fi spus nu? Trebuie să fii nebun ca să refuzi șapte mii de dolari – șapte mii de dolari pe nimic! – atunci când doctorul Almendrick e cel care ți-i oferă.

Pe pista de gheață, Jorge Cebion își ridică, foarte încet, crosa. În același timp își lipește gleznele și-și îndoaie genunchii, ca să-și ia mai multă viteză. Ajunge din urmă pucul, îl întrece. Mulțimea urlă, Kalinski a pornit în

întâmpinarea lui Cebion. Ciocnirea dintre cei doi e inevitabilă. Dar, cu o fracţiune de secundă înainte ca izbitura să se producă, Jorge Cebion îşi lasă crosa în jos. Aceasta despică asemeni unei lame faţa lui Kalinski.

— Mai ales că – spune în continuare Ashton Mysha – doctorul Almendrick nu mi-a fixat nicio dată. Înţelegi? Nu mă obligă să-mi pun capăt zilelor! Va aştepta oricât va fi nevoie. Ştie ce înseamnă să ai răbdare. Înainte de a putea să utilizeze organe omeneşti, a grefat ficaţi de maimuţă. Şi-a făcut astfel mâna. Singura mea obligaţie e să-l înştiinţez din vreme. Totul e foarte bine pus la punct: trebuie să-l sun pe fir direct, şi el, Almendrick, va fi acela care va chema ambulanţa. Aceasta va merge în urma maşinii mele. După accident, nu vor avea nevoie decât de câteva minute ca să pună mâna pe ficatul meu. Ficatul, nu inima. Fiindcă inima mi-e în stare proastă. Almendrick mi-a spus-o. Ficatul, în schimb, merge! E în stare bună. Va trebui, totuşi, să nu mai beau alcool. Să nu mai consum sosuri greţoase, mâncăruri prăjite. Trebuie să ştii ce vrei! Ce sete mi s-a făcut John, aşa, dintr-odată! Dacă bufetul nu e deschis, vom pune noi să-l deschidă!

Şeienul spune, în şoaptă, că a numărat mai bine de şapte mii de dolari. Mysha îi lămureşte că Peter Almendrick i-a achitat două rate, cu anticipaţie. În tribune, unii oameni fotografiază, luând în cadru nasul lui Kalinski. Nu mai e ceea ce se cheamă un nas. Având în vedere însă iluminarea indirectă produsă de răsfrângerea pe gheaţă a luminii date de proiectoare, nasul lui Kalinski va face, totuşi, obiectul unui clişeu excelent ce ar putea obţine distincţia *First Academy Award* pentru fotografie cu subiect sportiv.

John Gheena aleargă după Ashton Mysha. Mulţimea vine asupra lor ca o apă. Ninge cu fulgi mari, drept care oamenii din poliţia călare, însărcinaţi cu asigurarea ordinii la evacuarea stadionului, descalecă şi îşi priponesc animalele; s-au săturat şi ei să le tot vadă sfârşind, din cauza poleiului, sub formă de crochete pentru câini (bucăţi de carne de cal în amestec cu bucăţi de carne de balenă, încă una din acele corespondenţe foarte ciudate dintre New York City şi oceanul care îi frământă fruntea).

— Ashton, strigă şeienul, nu trebuie să mori! Nici măcar nu trebuie să te gândeşti la asta! Ia te uită, ce poveste tâmpită! Sigur, eu nu contez. Dar mai există şi Dorothy. În toată treaba asta, cum rămâne cu Dorothy Kayne? Gândeşte-te puţin, afacerea asta a dumitale cu grefa, de ficat ori de mai ştiu eu ce, – crezi că asta îi trebuie ei?! Ochii o dor pe ea. Ochii, Ashton!

Polonezul flutură în aer plicul cel galben. Strigă şi el, mai tare decât indianul:

— În ziua în care va putea să vadă din nou, să vadă bine, eu nu voi mai exista! Ea mă ia drept un altul.

— Şi pe mine la fel, spune John.

Ashton Mysha se opreşte, se clatină puţin pe picioare, înghesuit de nişte oameni care cântă. În cele din urmă, Statele Unite ale Americii au câştigat meciul cu Polonia. Nişte negri mititei arborează steguleţe umede. Iar Mysha surâde:

— Bietul meu John, bătrâne, asta va fi în avantajul dumitale. Ce fericită va fi când te va vedea! Umerii, picioarele, mâinile – totul e lat, totul e mare la dumneata.

Şi, iată, imbecilul de Ashton îl prinde pe cestălalt de umeri şi îl supune unui bombardament de sărutări reci şi înmuiate în apă, aplicate peste tot, pe obraji, pe bărbie, pe gât. În jurul lor lumea râde. Sunt luaţi drept suporteri ai echipei americane, suporteri prea bucuroşi ca să mai aştepte până se vor întoarce acasă, să se îmbete – şi care se îmbrăţişează acum, pe loc.

Trec nişte maşini de culoare roşie, ce derapează pe zăpada proaspăt căzută. Din interiorul lor se aruncă manifeste. Anderson şi-a început campania electorală, a pus să fie fotografiat în costumaţie de arhanghel; astfel deghizat, cu aripile întinse, planează deasupra oraşului, îl ţine sub protecţia sa. Când întorci manifestul, poţi citi pe partea cealaltă: *Prieteni, acesta nu e decât un bluff. Nu voi putea face nimic pentru voi, dacă nu veţi colabora cu mine. La primărie voi intra susţinut de voi toţi, sau nu voi intra deloc!*

O şmecherie de-a lui Anderson: nu foloseşte, pe faţă, pericolul drept argument, lasă în seama alegătorilor săi să decidă dacă lepra pietrelor constituie sau nu o primejdie, dacă fuga câinilor spre culmile munţilor Allegheny înseamnă sau nu ceva. El, Ernst Anderson, pluteşte, zboară de-a dreptul înspre un plebiscit. Investit cu depline puteri, va lua măsurile care se impun; nu se va lăsa influenţat de un consiliu municipal format din „politicaştri”; în definitiv, el nu este nici republican, nici democrat; el este Anderson pur şi simplu, *the man in love with the city*[25]. Şi drept este că el e legat de New York printr-o dragoste adevărată, a dovedit-o, şi-a riscat viaţa, fiind cât pe-aci să moară pentru el; manifestul conţine de asemenea câteva clişee în alb şi negru (fotografii efectuate de agenţii de presă, cu granule şi halouri ce dau o notă de autentic) care îl arată pe şeful brigăzilor anti-incendiu îndreptând ţeava de cupru a furtunului către o mare de flăcări. Lacrimi mari i se preling pe obraji, în vreme ce o femeie foarte bătrână îşi dă duhul în braţele lui: o biată negresă cu capul chel ca-n palmă, cu pieptul brăzdat de o ploaie de materii incandescente.

---

[25] Omul care-şi iubeşte oraşul (engl.).

— Demagogie elementară, spune senatorul Cadett. Anderson gâdilă amorul propriu al alegătorilor negri. Ăsta-i balul păcăliţilor. Ceea ce mă miră e că nu se-adresează şi comuniştilor.

Ora douăzeci şi trei şi nouă minute. Poliţia încercuieşte clădirea televiziunii. Ernst Anderson atrage atenţia că Nero a dat vina pe creştini, când cu incendierea Romei. Şi se apleacă pe spate, izbucneşte în râs:

— Domnule senator, pot să vă asigur că New York-ul nu va fi niciodată o Romă!

— Sunt încântat că vă aud vorbind astfel.

— Va fi un Pompei, mârâie Anderson.

Acestea spuse, se ridică de pe scaun. Se îndreaptă spre culise. O cameră de luat vederi îl urmează, o alta îl precede.

— Nu mai am timp de comicării, conchide Anderson.

În Harlem arde un hotel cu patruzeci şi două de camere. Ninsoare şi flăcări – e drăguţ, dar mortal. În ataşul unei motociclete, Ernst Anderson traversează oraşul. Când motocicleta merge în linie dreaptă, el se ridică în picioare pentru a fi cel dintâi care zăreşte norul hidos, burduşit de scântei, pe care vântul îl împinge către Manhattan.

John Gheena o găseşte pe Dorothy Kayne la italienii din blocul 509. Fata îi spune că a mâncat un soi de terci cu brânză, pătlăgele roşii şi trei sardele. Părul îi miroase a prăjeală, îmbrăcămintea la fel. Adaugă că un copil a făcut pipi pe genunchii ei, şi că s-a simţit obligată să facă haz de asta. Acum ar dori să se schimbe, să bea un pahar cu apă rece şi să se întindă, să tragă un pui de somn. Simte o durere la ceafă – să fie din cauza vinului rozé al italienilor? Ar putea oare John să stea de vorbă cu Ashton Mysha? Ar putea oare John să-l roage să nu se atingă de ea în seara asta, nici să nu încerce măcar? De altminteri, ei a început să-i devină insuportabilă mania asta, pe care o au ceilalţi oameni de a o atinge, de a o pipăi, de a-şi face de joacă cu ea, ca şi cum ar fi o mică vietate de pluş. De vreme ce ea nu se mai poate folosi de ochi, ceilalţi s-ar cuveni să se uite şi să vadă şi în locul ei. Să vadă că ea este o femeie. Femeie în asemenea măsură – încât pretinde să meargă până la apartamentul lor luând-o pe scara de incendiu; ştie că e periculos; dar John e cu ea, el o va ajuta, el s-a deprins să facă pe păianjenul, căţărându-se pe clădirile înalte, cât sunt ele de mari.

Iar afară, rezemată de peretele de beton, strângând cu degetele-i lungi balustrada de fier, Dorothy ascultă strigătul ascuţit al ambulanţelor şi pe acela al maşinilor de pompieri ce se îndreaptă spre Harlem. În depărtare, deasupra râului, se înalţă o gigantică ciupercă de culoare arămie pe care ea n-o vede – emanaţie a conductelor de gaz, care au explodat. John se caţără

încet, în urma femeii, cu nasul vârât printre fustele ei. La lumina marelui incendiu, şeienul zăreşte, din când în când, după felul cum Dorothy îşi unduieşte şoldurile, nişte chiloţei albi cu volănaşe de dantelă.

Ashton Mysha a fost cel dintâi care s-a strecurat într-una din cele patru alveole ale uşii turnante. Uşă monumentală: vastă, bună de locuit – precum cabina unui comandant de cursă lungă de la compania maritimă Cunard. Toată numai aramă, sticlă şi lemn (o lamă de cauciuc mătură marmura dalelor).

Pe urmă, polonezul se proţăpeşte, cât e de lung, drept în mijlocul holului. Chiar sub lustra cu brelocuri ce se ciocnesc unele de altele (asta – din cauza instalaţiei de climatizare, ce produce un curent de aer, cu o mişcare de du-te-vino, impulsiune-repulsiune, aer atât de cald încât pe geamurile galeriei zăpada topită curge şiroaie). Mai apoi, când John şi Dorothy intră şi ei în hotel, Ashton începe să fredoneze, în cinstea lor, o melodie de pe meleagurile lui – refrenul primăverii pe câmpiile revene ale Pinsk-ului –, cântecul: *Soniuszka pe podul de pe Bretva*.

Şi, cum indianul face un gest ca pentru a pune mâna pe bagajele ce sosesc şi ele pe o bandă transportoare, spune:

— Nu te atinge de ele, John! Aici se trăieşte în voie, aici pluteşti. Lucruşoarele vin după tine; ca printr-o minune, nimic nu se pierde.

Se întoarce spre Dorothy, îşi apropie faţa de faţa ei, mai să-i inspire răsuflarea de fată febrilă:

— Dragostea mea, oarba mea, beteaga mea pe încă vreo trei-patru săptămâni! Stai puţin să-ţi explic...

Şi, apoi, emfatic:

— Adevărat, a trebuit să treacă o bucată de vreme, însă, în cele din urmă, au fost nevoiţi să recunoască şi ei ce reprezint eu în lumea companiilor maritime: un mare marinar. Pentru că există mari marinari aşa cum există mari pictori. E chestie de dibăcie, de instinct – de un al şaselea simţ. Să tragi exact la locul indicat, cu motoarele oprite, fără să te atingi de chei, nici de neisprăvitele alea de bărci cu pânze ce vin să ţi se uite pe sub proră – asta n-o poate face oricine! Eu pot! Strecuram pachebotul *Vastitude,* noaptea, printre aisberguri, fără să ating vreodată bordajul, nici măcar pe un centimetru pătrat. Compania *Générale Transatlantique* mă voia pentru ea, *Hamburg America* de asemenea. Au câştigat nemţii, deoarece prefer o pensie plătită în mărci unei pensii plătite în franci. Deocamdată însă nu e vorba de nicio pensie. Primesc doar un avans.

Ea nu-l ascultă – ori abia dacă-l ascultă. Se serveşte de urechi pentru a sonda holul hotelului, pentru a-i verifica moliciunea şi imensitatea. E un spaţiu la fel de mare ca acela al amfiteatrului universităţii, însă cu ramificaţii în plus, cu meandre, cu cotloane, cu atenanse. După şuieratul uşilor automate, ghiceşte că există aici cel puţin şase ascensoare. Fără a le mai socoti pe cele pentru materiale, pe cele destinate transportării bagajelor şi

sicrielor – dar şi măsuţelor rulante. Aude soneriile care îi cheamă la casele de valori pe oaspeţii aflaţi pe punctul de a pleca, şi murmurul mulţimii de oameni ce coboară spre cele trei restaurante de la subsol: o pizzerie, o rotiserie, şi un local-cabaret (cu douăzeci şi cinci de dolari tacâmul).

Spune:

— E o nebunie, Ashton! N-am să te las să faci aşa ceva. Va trebui să scoatem bani din contul meu, nu-i aşa? Ţin să-mi plătesc partea, mă simt şi aşa îndeajuns de umilită.

Îşi aminteşte de legătura albă de pe ochi, de mersul ei şovăitor; i se pare că simte, aţintite asupră-i, privirile insistente ale tuturor acestor oameni care, pentru a se orienta, nu au nevoie de ajutorul nimănui, i se pare că aude cuvintele lor de compătimire. Şi, de pe-acum, a şi urzit un plan, un fel de răzbunare elegantă: în seara aceasta, la ora douăzeci şi două, ea îşi va face intrarea în restaurantul de lux. Va păşi înaintea lui Ashton Mysha şi înaintea lui John Gheena. Îşi va fi luat cu chirie, pentru această ocazie, o rochie extraordinară (va merge foarte încet, pentru a nu se lovi de măsuţele de servit). Ca să atragă atenţia asupra ei, va recita un poem, un poem despre noapte, spus cu glas scăzut. Va face mii de reproşuri şefului de sală, chelnerilor: prea rece, prea cald, prea târziu ori prea devreme! Neapărat se va găsi şi vreun neisprăvit care să se aplece spre vecina lui de masă şi să-i spună:

— Da, te asigur că am mai văzut-o undeva... La televizor, poate? Ăsta-i un fel de antrenament. Se exersează pentru un rol de oarbă.

Numai de n-ar izbucni în plâns.

E frig, e rece în cameră şi în pat. Dorothy chibzuieşte: cu siguranţă cearşafurile sunt de atlaz. Iar atlazul are nevoie de o anumită perioadă de timp pentru a reacţiona, pentru a înmagazina căldura corpului omenesc. Perioadă de timp mai mare decât în cazul mătăsii – se zice. Am să mă pot afunda în ele, după pofta inimii, până la gât. De i-ar trece cuiva prin gând să vină să facă dragoste cu mine, aş avea, în seara asta, un pat foarte bine încălzit.

Nu va veni însă nimeni. Lumina zilei scade dincolo de draperiile de tul, copiii însărcinaţi să cheme taxiurile pentru West Continental Great Hotel se adună în Salonul albastru, la etajul unsprezece, răspunzând chemării sindicatului: se va pune la vot darea afară a numitei Grosse Hannah, locţiitoarea directorului adjunct al personalului – mai neînfrânată decât o scroafă, – care îi pedepseşte pe băieţaşi punându-i să facă penitenţă sub fustele ei.

John stă nemişcat în pragul camerei sale. Băiatul care i-a dus valizele a plecat în cele din urmă, băgându-şi în teacă mâna pe care o ţinuse întinsă, cu palma desfăcută. Singur acum, şeienul contemplă cele două paturi alăturate, cel din dreapta desfăţat – nu şi celălalt. I se mai întâmplase să doarmă într-o încăpere fără pat, niciodată însă într-o cameră cu două paturi, dintre care unul trebuia să rămână gol. Indianul ştie că, mai devreme sau mai târziu, va întinde mâna pe întuneric ca să palpeze golul celuilalt pat. Ştie, de asemenea, că va simţi un fel de nelinişte. Atunci mai că i-ar veni să ridice receptorul telefonului, să ceară legătura cu serviciul corespunzător:

— Fiţi amabil, în camera mea se află un pat în plus! Vă cer scuze pentru deranj, n-aţi putea veni, totuşi, să-l luaţi de-aici? Patul ăsta gol, lipit de al meu, mă tulbură. Îmi dă senzaţia că aş dormi lângă un mort.

Însă dulcea moliciune a minunatului covor de pe jos se arată a fi mai puternică decât dezgustul pe care-l resimte în faţa culcuşului gol. Se descalţă. Calcă pe firele de lână, înalte ca nişte fire de iarbă. De altfel, sunt şi de culoare verde, aidoma ierbii. Sunt, poate, ceva mai foşnitoare. Păcat că, în realitate, totul e din fibre acrilice. Oricum, John se lungeşte, pe covor, cu pântecul dezgolit, şi începe să se târască vârându-şi nasul printre smocurile lucitoare. S-or mai fi perindat pe aici bărbaţi târându-se pe burtă, frecându-se, masturbându-se pe această lână falsă, tenace şi suplă? Bărbaţi tineri, negreşit, care n-au îndrăznit să ceară portarului să le trimită sus o *call-girl* de vârsta lor – odată cu sticla de apă minerală de fiece seară. Totuşi, trebuie să fii un netot ca să nu faci asta, când toată lumea ştie că târfele sunt un serviciu oferit de marile hoteluri ale oraşului, întocmai ca şi serviciile de spălătorie chimică, de schimb de devize ori de coafură.

Tot târându-se, John Gheena dă de pardoseala camerei de baie. Ceafa şeienului se interpune între cei doi ochi bulbucaţi ai unei celule fotoelectrice, şi lumina se aprinde automat. Uluit, John se ridică în picioare. În slip şi ciorapi, intră în cadă. Desface micile săculeţe de plastic, burduşite cu spumant pentru baie, cu produse pentru dedurizarea apei şi cu pulberi anticalcaroase –, toate oferite de către direcţiunea lui West Continental Great Hotel. Apa împroaşcă peste tot, fâsâie atunci când atinge tuburile de neon, o grămadă de clăbuc se lasă de cealaltă parte a pereţilor căzii. John se bagă sub apă, îşi ţine ochii deschişi, deşi spuma de săpun usturǎ: călătoreşte printr-un univers ştiinţifico-fantastic, umplut până la refuz cu o mulţime de mici lumi sferice, ce explodează când vin în atingere cu trupul său. Departe, în zare, printre curenţii de săpun, doi monştri îşi agită capetele încornorate: sunt picioarele indianului, cu degetele prinse în spuma verde a algelor marine. John râde, mai-mai să-şi piardă răsuflarea. Se chirceşte, reuşeşte să-şi prindă cu gura degetele de la picioare, hohotul de râs nu-i va mai da pace

până ce apa din cadă nu se va fi răcit, până ce el nu va fi ţâşnit din baie, clănţănind din dinţi, şi nu se va fi refugiat lângă aparatul de condiţionare a aerului, într-un ungher al camerei. Încetişor, şeienul îşi mângâie sexul – boţit, dur şi roşu, ca după un plonjon într-un torent. Îi vorbeşte. Apoi îl lasă să doarmă pe palma lui deschisă. În acest fel cinsteşte el femelele somonilor: până în ziua de azi, şaptezeci şi şase au palpitat dându-şi duhul în mâna lui, când soarele sta să asfinţească. Asta se întâmpla pe vremea când el era de vârsta copilului Pageewack, şi când omora peşti ca să se facă interesant în ochii fetiţelor din rezervaţie. Fugeau roată în jurul lui comentând agonia somonului. Îi spuneau *Izvoditorul de Minunăţii*. La căderea nopţii, cea mai docilă dintre fetiţe, lua cu ea peştele, ducându-l în sân.

John Gheena învăţase totul de la aceşti copii: dragostea şi ceea ce e dincolo de ea. Oricum, marele fluviu era acolo şi curgea mereu, spălându-i pe toţi de murdăriile pe care tot ei şi le impuneau, cu inima zbătându-li-se în piept de emoţie. Şi atunci, cât de simplu şi de firesc era să te întreci pe tine însuţi! Se întorceau acasă la cel dintâi ţipăt al cucuvelei, tăind-o de-a dreptul prin pădure. Şi totul miroase a răşină, a răşina aceea pe care o mesteci între dinţi în locul chewing-gum-ului. Peste vârfurile copacilor: pilonul antenei de retransmisie a televiziunii (era un post ce transmitea pe un canal anume destinat celor din rezervaţie – cincisprezece minute de ştiri în fiecare seară, în limba indienilor). În sfârşit, la marginea pădurii: rulotele albe, cuştile pentru câini, barăcile în care se află războaiele de ţesut, cuptorul în care se ard figurinele de argilă şi strungul pentru strunjit lemnul. Mai departe, se află cimitirul. Iar şi mai departe: satul. Copiii şeieni se despart; pentru ultima dată, băieţaşii sărută sânii fetiţelor. După ce pe deasupra vălătucilor de fum ai rezervaţiei va trece eretele, ei vor fi devenit nişte copii ca oricare alţii; aşa cum îi cred părinţii, institutorul trimis de stat, pastorul O'Donnell. Se poate, însă, ca Vraciul – el, care e în stare să sară din cracă în cracă, pe tăcute, la fel ca o pasăre – să cunoască adevărul. Cel puţin, celălalt adevăr, cel despre care nu se vorbeşte. Vrăjitorul nu-i va trăda niciodată pe copii, se va mulţumi să urmărească jocurile lor, într-adevăr foarte grave. Când va trage sa moară, el va înscrie pe scoarţă de copac, după vechiul obicei, un testament din care notarul de la oraş va mărturisi că nu înţelege nimic. Drept urmare însă, după funeraliile solemne, fetiţele vor merge, la miezul nopţii, sa urineze pe mormântul Vraciului, astfel ca apa aurie ce iese din pântecul lor să scalde, pe vecie, trupul slab al celui ce avea auzul atât de fin încât până şi tăcerea i se urca la cap.

Şi, cu ochii închişi, John Gheena continuă să-şi mângâie sexul. Visează la Dorothy, o pătrunde în gând. Ei doi zămislesc, împreună, un arbore.

Ashton Mysha nu şi-a desfăcut decât una din cele două valize. Detestă gesturile inutile. La urma urmei, nu va locui la West Continental decât în mod cu totul provizoriu. Întins pe patul său, polonezul îşi priveşte camera: din fericire, e luxoasă şi impersonală întocmai precum o spera el. În seara în care o va părăsi, nu va fi tentat să mai arunce, peste umăr, o ultimă privire. A căpătat deprinderea plecărilor definitive – definitive, deşi nu par să fie astfel.

Ridică receptorul telefonului, cere, politicos, să i se dea legătura cu miss Kayne. Dorothy îi răspunde cu o voce somnoroasă: are impresia că totul în jurul ei e foarte frumos, mult prea frumos pentru o fată ca ea; adaugă că dacă Ashton vrea să vină la ea, îl aşteaptă; dacă doreşte, ea poate să lase uşa deschisă, nu va avea decât să intre; ea se va afla în camera de baie, vrea să se joace cu eşantioanele de produse cosmetice. A, chiar! a ce doreşte el să miroase ea în seara aceasta? A *Youth Dew* ori a *Baby Soft?* În ce-o priveşte, îi place apa aceea de toaletă mirosind a lămâie, uşor uleioasă, ce se evaporă aproape deîndată, şi pe care a găsit-o pe policioara de deasupra lavaboului; e sigură că e vorba de un parfum bărbătesc. Un *after-shave,* zici? Ce teribil de caraghios, e să nu vezi absolut nimic, să nu poţi descifra etichetele! Ai să vezi, iubitule, într-o bună zi o să mă spăl pe dinţi cu cremă de ghete, cu pomadă pentru păr sau cu mai ştiu eu ce altceva! Îţi vine, într-adevăr, să te strici de râs, cei care n-au orbit nu pot să înţeleagă asta, e ca şi atunci când se întâmplă să cazi pe stradă: până şi oamenii care te ajută să te ridici nu mai pot de râs. Ghicind că este pe punctul de a izbucni în plâns, Ashton Mysha îi spune că numaidecât îi va aduce o nouă legătură pentru ochi:

— O legătură de seară, foarte elegantă, cu fire de aur, garnisită peste tot cu broderii. E, cu siguranţă, de fabricaţie chinezească.

Ea mulţumeşte, încearcă să închidă telefonul, caută furca aparatului, răstoarnă lampa de pe noptieră. Se enervează şi, până la urmă, vâră receptorul sub pernă. Mysha cheamă centrala telefonică a hotelului, o cere pe Bee, la muzeul din Bowery.

— Bătrânica mea scumpă, spune polonezul, închipuieşte-ţi că, de cum dau la o parte draperiile, am tot oraşul sub ochi. Cred că m-au cazat la etajul douăzeci şi şapte, n-am avut încă vreme să socotesc. Dar e un alt oraş, Bee, nu are nimic comun cu acela pe care-l vedeam din blocul 509. Automobilele de pe străzi par să fie mai lungi, mai frumoase. Se văd şi nişte teatre.

Ea îl corectează, amuzată:

— Nu sunt teatre, sunt cinematografe. Ai fost vreodată la cinema în New York, Ashton? într-o seară, trebuie s-o faci şi pe asta, împreună cu Dorothy: ea o să asculte filmul, ţine şi aşa, tu ai s-o poţi pupa. Şi chiar să mergi ceva mai departe. Fac ăştia acum o muzică de film, ai să vezi. Ştiu foarte bine că ai

mai pupat-o pe Dorothy, ştiu că te-ai culcat cu ea: însă la cinema, Ashton, e altceva. Să ţii limba fetei în gura ta, ori limba ta în gura ei – ăsta da sărut! Iar dacă şi muzica e frumoasă, ai să simţi că-ţi vine să dai apă la şoareci.

Urmează un moment de tăcere. Pe urmă:

— Ashton, îmi pare bine că m-ai sunat. Pentru că voiam să te întreb ceva. În curând se va împlini un an şi jumătate de când am fost la doctorul Almendrick, la Atlanta. În curând se va împlini un an şi jumătate de când mă plăteşte, în rate lunare. E corect, doctorul Almendrick! Simt însă că va trebui să termin, nu peste multă vreme. Nu din cauză că Almendrick şi-ar pierde răbdarea, nu, nicidecum, mai curând asta ar veni de la mine. Pricepi, am mereu simţământul ăsta bolnăvicios că o tot amân cu executarea pedepsei, am impresia că mă folosesc de ceva care nu-mi mai aparţine.

Din nou, un moment de tăcere. După aceea:

— Aşteaptă puţin, Ashton, rămâi la aparat, mă întorc imediat.

Bee a tras draperia de catifea neagră ce dă, în strada Bowery, către camera sadicilor. A dezlegat-o pe Mary Virginia Taylor, i-a desfăcut chingile de la încheieturile mâinilor:

— Du-te de te joacă în altă parte, fetiţo, pleacă de aici pentru câteva clipe. Vreau să rămân singură.

Piticul Falcon a aruncat o pelerină pe umerii goi ai lui Mary Virginia, a agăţat de mânerul uşii un anunţ care spune: *Spectacol suspendat din cauză de inventar.* A ieşit şi el după Mary Virginia, s-au dus amândoi să bea un vin rozé şi să mănânce cârnăciori picanţi, la cafeneaua Marrakech.

Bee s-a aşezat pe marginea marelui jilţ garnisit cu ţinte. Se uită la scrumiera de cristal, înălţată pe trei picioruşe de bronz, a cărei corolă e plină-vârf cu chiştoace lungi de ţigară. De-ar fi hotărât să mai trăiască puţin – trei luni, ori şase luni – Bee ar fi cerut să revizuiască contractele cu Richmond Imperial Tobaccos Furnisher: rechinii ăia îi facturează cartuşul de ţigări clasa A la preţul practicat în comerţul cu amănuntul.

— Eşti la telefon, Ashton?

— Te ascult, Bee.

— Nu pentru că e frig, şi cenuşiu, şi mizerabil afară mă gândesc eu că ar fi mai bine s-o mierlesc.

— Te cred! – spune el.

Ea râde:

— Şi cu tine se întâmplă la fel, sunt sigură.

— Aşa-i.

— Poate că nu vreau decât să ştiu ce simţi când te duci pe lumea ailaltă. Să-mi iau zborul, aşa, într-o seară, nitam-nisam, fără să-mi plătesc impozitele, şi nici ratele de asigurare pentru caz de boală.

Se opreşte, îşi trage răsuflarea. Apoi continuă:

— În ce te priveşte pe tine, Ashton, – unde, când şi cum se va petrece asta?

El ezită. E cât pe-aci să mintă; la urma urmei, are tot dreptul să tacă. Asupra acestui punct, doctorul Almendrick a fost categoric:

— Moartea e un privilegiu, căpitane Mysha. Un privilegiu secret. Singurul care a fost lăsat, dacă el o doreşte, la bunul plac al omului. Suedezii au înţeles lucrul acesta înaintea noastră – ceea ce e, de altfel, supărător pentru biata noastră Americă ce-şi face o fală din faptul că ar fi mereu în avans faţă de restul lumii. Bineînţeles, parlamentul din Stockholm a respins ideea cu privire la înfiinţarea unei clinici pentru sinucigaşi. Ceea ce a displăcut a fost aspectul instituţional al problemei. Cu toate acestea, principiul în sine plutea în aer.

Era o vreme frumoasă în Georgia. Întotdeauna vremea e foarte frumoasă în Georgia: în timp ce la New York ninge, pe străzile din Atlanta, din Macon ori din Columbus lumea se plimbă în bluze. Angela, prima asistentă a doctorului, ştergea geamurile de care se mai atârnau încă fulgi de bumbac. Frumoasă era şi Angela. Supravieţuia, cu o fermecătoare eleganţă, unui număr de două operaţii pe cord deschis. În piept, sub bluza ei de mătase verde, purta un *pacemaker*[26]. Şi în ziua aceea, fără a-şi lua ochii de la picioarele lungi ale Angelei, doctorul Almendrick mai spuse:

— Fiul meu, Teddy, s-a înecat în dreptul plajei Barberus, – era vară –, fără să ne lase măcar un cuvânt, o explicaţie. Nu cunoaşteţi locul ăsta: Barberus Beach? E un paradis al copiilor; apa râului e mai caldă aici decât în oricare altă parte; şi se mai află acolo şi epava unui vechi vas cu zbaturi. Mai târziu, împreună cu Suzan, am luat-o în susul fluviului Savannah, până la barajul unde pompierii au descoperit, în cele din urmă, corpul lui Teddy. Acolo, căpitane Mysha, am legat barca de un trunchi de copac şi i-am spus Suzanei că aveam datoria să chibzuim la rece, fără mânie. Ce ştiam noi doi despre moarte pentru a avea dreptul să-l acuzăm pe Teddy că ar fi fost o mică lepădătură egoistă? El avea acum ceea ce îşi dorise atât de mult: noaptea veşnică. Căci, vedeţi dumneavoastră, nu ţi-ar fi zâmbit niciodată înainte să apună soarele. Îi tot spusesem Suzanei, îi spusesem de mii şi mii de ori: Teddy e un copil care îşi iubeşte – prea mult, mult prea mult – patul. Patul în care dormea, pe spate, cu mâinile împreunate, cu fereastra deschisă chiar şi pe timp de iarnă.

Angela clasa nişte fişe. Pe cei 154000 km^2 ai Statului, şi în zonele limitrofe din Tennessee, Alabama şi Carolina de Nord, trei sute cincizeci de bolnavi

---

[26] Stimulator cardiac (engl.).

așteptau o cornee, o sută douăzeci se înscriseseră pentru grefă renală, unsprezece aveau nevoie urgentă de o nouă inimă. Almendrick a semnat un cec, i l-a întins lui Mysha:

— Există un număr de telefon pe care trebuie să-l știți pe de rost: numărul meu. Când veți fi luat hotărârea, când vă veți fi pus totul la punct, sunați-mă! Nu-mi dați amănunte, spuneți numai în ce loc și la ce oră vom putea găsi corpul dumneavoastră. Purtați la dumneavoastră, în portofel de pildă, actul prin care autorizați pe oricare practician să efectueze prelevarea organelor. Doar acestea sunt obligațiile pe care le aveți. Totuși, nu vă grăbiți prea mult, nu precipitați lucrurile: cât de mult timp veți dori, ratele asupra cărora am căzut de acord vă vor fi achitate cu punctualitate. Țineți minte, dumneavoastră nu-mi vindeți mie nimic, eu nu cumpăr nimic de la dumneavoastră: pur și simplu nu facem decât să organizăm viitorul.

La ultimul concurs de desene executate de copii, concurs ce avusese loc la una din școlile din Atlanta, toți școlarii și-au ales ca temă portretul lui Teddy, micul sinucigaș de la Barberus Beach, de pe fluviul Savannah. O fetiță de rasă neagră, pe nume Sugar Carry-Lou, a colorat chipul lui Teddy în albastru; iar într-o bulă care ieșea din gura lui Teddy, a înscris aceste cuvinte: *I will, and shit on you, fellows*.[27]

Drept pedeapsă pentru impertinența ei, Sugar Carry-Lou a fost pusă să stea atârnată de mâini timp de opt minute. I s-a dat drumul cu puțin înainte de termen; după care i s-au oferit bomboane – și chiar și un fel de abonament, valabil în toate duminicile, pentru o prăvălie ce vinde înghețată. Sugar Carry-Lou n-a putut înțelege niciodată ce era în capul oamenilor acelora în toată firea, a rămas cu părerea că adulții sunt niște creaturi idioate, total inconsecvente. Mai rău e că-și închipuie că e cea dintâi fetiță ce dă acest verdict. Era sigură pe ea, Sugar Carry-Lou! Într-o seară, se furișă, luând-o prin plantațiile de bumbac, și dispăru. S-a crezut că se scufundase în vreo mlaștină. S-au făcut cercetări amănunțite, care îi costară o avere pe contribuabilii din statul Georgia; căci nu s-a făcut economie de mijloace, s-au folosit, – în zilele cu soare – până și zece elicoptere dintr-odată.

De când cu escapada fetiței, doctorul Almendrick și asistenta sa despoaie cu minuțiozitate presa locală (rubrica de informații generale). Trag nădejde că, în cele din urmă, cadavrul fetiței va fi găsit, și că va fi posibil, din punct de vedere biologic și fiziologic, să i se ia inima. Dar săptămânile trec, și Almendrick nu mai crede că se va întâmpla, ori, în fine, aproape că nu mai crede. Știe că organele neirigate cu sânge se sclerozează foarte repede. În plus, presupunând că inima ar fi utilizabilă, ar rămâne să fie convins și

---

[27] Asta e, și fac ceva pe voi toți (engl.).

eventualul receptor: un bătrân plantator, venit din Alabama, care a făcut cunoscut întregului personal spitalicesc că el refuză, din capul locului, să i se grefeze o inimă de negru. Fireşte, Almendrick e hotărât să nu-i destăinuie niciodată pacientului său adevărul; la conferinţa de presă, va spune ziariştilor că bătrânul are în piept de acum înainte unele părţi din inima unei fete cu părul bălai, în vârstă de cincisprezece ani. De pe acum, o agenţie de publicitate a realizat, pe bază de colaje, emoţionantul portret al unei adolescente cu gura – puţin cam mare –, făcută parcă anume pentru râs, cu nasul în vânt, cu părul de in (firele de păr au fost mânjite cu sânge, exact atât cât trebuia, în dreptul cefei); se va spune că Bălăioara a murit căzând de pe un tractor.

Almendrick a schiţat un zâmbet:

— O muncă extrem de interesantă, nu-i aşa? Vă urez să vă întoarceţi cu bine la New York. Distraţi-vă, nu vă faceţi griji. E adevărat că Broadway-ul a devenit cel mai mare *sex-shop*[28] din lume? Mi-ar fi plăcut să-i ofer lui Teddy, drept cadou de Crăciun, o fată pe care i-aş fi ales-o eu, o fată zveltă, cu ochi mari, încercănaţi. Aş fi urcat şi eu cu el în cameră.

— Nu vrei să mai vorbeşti cu mine, Ashton? – întreabă Bee.

Polonezul trage draperiile. Firma hotelului West Continental clipeşte îndărătul ferestrei. Televizorul a început să funcţioneze singur: e ora când se dă mini-programul în circuit închis, aşa-numitul *house-organ*, ce oferă clienţilor lista serbărilor prevăzute pentru seara aceea: un recital de pian, un concurs de dans, o conferinţă cu privire la secta Moon şi un film, pe peliculă de opt milimetri, turnat, în întregime, în ascensoarele lui Empire State Building.

— Ce ai, Ashton? Îţi aud respiraţia.

— De unde crezi tu că are doctorul paralele astea? Tot bănetul pe care ni-l dă?

— Nu ştiu, spune Bee. Dar ce are a face? Şi continuă, foarte încet acum, mai-mai să lase urme de ruj de buze pe microfon: Să nu începi să-ţi pui întrebări! N-am nevoie de niciun fel de anchetă: cu siguranţă, propunerile lui Almendrick nu sunt chiar atât de corecte. Dovadă e faptul că nu dă anunţuri la ziar.

Adaugă, râzând:

— Vezi, leahule, ce ameţeli teribile îţi mai poţi permite să ai?

---

[28] Magazin specializat în vânzarea de publicaţii şi produse cu caracter pornografic şi erotic.

Mysha pune încetişor receptorul în furcă. Bee îl plictiseşte. A îmbătrânit fără demnitate. Seamănă cu acei clowni care nu sunt în stare să se demachieze, care îşi plimbă pe la petrecerile în aer liber, date în înalta societate, obrajii pudraţi şi sprâncenele făcute cu cărbune. Când îţi ies în cale, îţi astupi nările, căci toate astea miros a dulap vechi, neaerisit. Bee era atât de drăguţă pe vremea când era tânără, când se dădea în căluşei în Coney Island, lăsând să i se vadă lenjeria de dantelă, când îi săruta pe gură pe bărbaţi – pentru doi dolari şi cincizeci de cenţi – în vagoneţii trenului fantomă. Putem pune rămăşag că va avea o moarte vulgară, întocmai cum a fost şi restul. Aruncându-se de la înălţimea lui Washington Bridge, va cădea pe puntea vreunui remorcher. Ori în cupele vreunei drage. Se va face ferfeniţă, printre marinari, păsări şi mâl. Ar putea Dorothy Kayne să devină şi ea o Bee? O Bee uscată, cu tocuri joase şi fustă terfelită, cu părul devitaminizat, şi căreia, atunci când se sprijină de un calorifer, încep să-i miroasă chiloţii a pipi?

Ashton Mysha se repede pe culoare, găseşte camera în care se află Dorothy. Tânăra femeie n-a încuiat uşa: în cazul în care hotelul ar lua foc, ea nu e absolut sigură ca ar avea timp să nimerească zăvorul, să-i manevreze mecanismul.

— Eu sunt! – spune polonezul.

Până la ora mesei de seară, o va împodobi pe Dorothy cu panglici şi cu bijuterii ieftine, pe care le-a comandat la prăvăliile din hol. Stând nemişcată pe marginea patului, ea se lasă în voia lui. Îi place această mişcare a mâinilor lui, prin care ea va deveni frumoasă; îi place să simtă pe ceafă greutatea părului ei strâns în coc. Îşi mângâie diadema, pandantivele, cele trei inele:

— Spune, Ashton, ce culoare au pietrele astea? Au o strălucire puternică?

— Plastic-safir, plastic-topaz, plastic-smarald.

O inundă cu *Baby Soft*, ea se smulge râzând:

— Încetează odată, şmecheria asta prea miroase-a copil...

Ora douăzeci şi unu şi douăsprezece minute. Pe estrada din *Cellar*, restaurantul de lux al hotelului, sunt date la o parte husele care acoperă cele patru piane albe. Afară, un praf fin, impalpabil, se lasă peste oraş. Poate fi văzut în haloul felinarelor, plutind în suspensie, ca o ninsoare măruntă ce parcă nu s-ar porni să mai cadă. E ipsos pulverulent; nimeni nu poate spune, deocamdată, de unde vine.

Vor lua meniul „de prestigiu”, cel de patruzeci şi cinci de dolari tacâmul, botezat în seara aceasta *Ask me for the moon*[29]. Ospătarul şef deschide în faţa lor uşile de aramă ce dau către scara cea mare a restaurantului; scară ce în anii treizeci ducea la salonul de onoare al unui pachebot austriac, şi după care achizitorii-decoratori ai hotelului West Continental alergaseră până în cimitirele de nave din Asia de Sud-Est. Dorothy şovăie puţin, simţind sub picior marginea unei trepte. Ashton o împinge uşor înainte, pentru a o obliga să coboare, în pofida spaimei pe care ea o încearcă în faţa acestui spaţiu necunoscut. John Gheena îl dă la o parte pe polonez şi o prinde pe Dorothy de mâna stângă:

— Vino cu mine, fii calmă, lasă-te dusă fără să-ţi faci gânduri, ca şi cum am dansa împreună.

O poartă cu el pe şirul de trepte de marmură, acoperite cu o mochetă de culoarea prunei. Îi mai spune:

— Nu căuta balustrada, strânge-mă tare de degete.

În imensa sală circulară, mai multe priviri se întorc către ei. Sunt, fără îndoială, câţiva bărbaţi cărora le-ar plăcea s-o vadă pe tânăra femeie oarbă căzând, unora – pentru a se repezi apoi către ea şi a o ajuta să se ridice, altora – numai şi numai pentru a o auzi ţipând. Şeienul a înţeles, trage corpul ei lângă al lui.

După zgomotul înăbuşit al conversaţiilor, după clinchetul surd al tacâmurilor de argint, după fâşâitul stofelor, Dorothy Kayne ghiceşte chipurile, gesturile şi toaletele. Îşi lasă capul pe umăr, şopteşte la urechea lui John:

— Jură-mi că nu sunt ridicolă.

Îi jură bucuros, cu atât mai mult cu cât pentru el numai mândria are preţ. Mândria de a fi un om viu, fără să mai fie nevoie şi de alte calificative (a nu se confunda cu orgoliul). De asta i-ar fi plăcut lui atât de mult să fie un marinar care să simtă marea sub picioare să scuipe în vânt şi să-şi primească scuipatul înapoi, de-a dreptul pe nas, bine împroşcat. Nimic nu poate să-ţi amintească mai bine că exişti, că lumea e aşa cum este şi că tu te afli în mijlocul ei, şi că o simţi prelingându-ţi-se pe obraji. Poate că singurul lucru cu adevărat ridicol este un mort. A se vedea Mawakhna în raftul lui de email alb, acoperit în întregime cu gheaţă, ca o sticlă de şampanie. Bineînţeles, spune John, asta înseamnă să fii caraghios. Să fii şeien, orb ori polonez când te afli în sala de restaurant a lui West Continental nu are nicio importanţă. Şi îi vorbeşte tinerei femei fără să recurgă la cuvinte, folosindu-se numai de căldura degetelor sale, care le strâng pe ale ei.

---

[29] Cere-mi luna (engl.).

Dorothy surâde. Îşi ridică fruntea, broderiile de aur ale legăturii ei pentru ochi reţin fasciculele de lumină ale reflectoarelor îndreptate spre scară. Se cântă Brahms la cele patru piane albe, se cântă prost, cu eleganţă: nu e vorba chiar de un masacru, ci doar de o condiţionare. Muzică lentă şi persuasivă – diferenţa e aceeaşi ca între ananasul proaspăt şi cel conservat –, muzică anume făcută pentru a te face să nu bei prea repede, să nu vorbeşti prea tare.

Şi Mysha, în spatele lor, coboară scara asemeni unui prinţ. Pe buze, păstrează doar umbra unui surâs. Meditând la bacşişurile pe care le va împărţi, a căror enormitate (căci enormitate se va putea numi) va fi în funcţie de consideraţia ce i se va arăta. În această seară, Mysha joacă un nou joc: el nu se mai refugiază după galoanele sale de ofiţer, în spatele funcţiei şale de căpitan secund al unui pachebot de prestigiu; poartă costum gri, cămaşă de culoare deschisă şi cravată uni – mizează pe dolarii noi-nouţi care-i umflă buzunarele.

Câte un pâlc de lumânări se află la fiecare masă. Dorothy le atinge în trecere; ospătarul şef se înclină în faţa ei:

— Cu permisiunea dumneavoastră, miss Kayne, cred că aţi aprecia o masă mai depărtată de pista de dans...

Cu puţin înainte de miezul nopţii, Walter Desmond s-a urcat pe estradă. Prezentator de jocuri televizate, este şi animatorul seratelor de gală de la West Continental. Coboară cele trei trepte ale estradei, manevrează printre mese şi se opreşte în faţa lui Dorothy Kayne. Adineauri, pe când se afla în culise, a şi reperat-o pe oarbă.

— Pentru a deschide balul din această seară, mi-am ales-o pe cea mai merituoasă – dar şi pe cea mai încântătoare parteneră. Miss Kayne, ridicaţi-vă şi luaţi-mă de braţ...

El ştie că e necesar să ţină seama şi de efectul surpriză. Tinerei femei îi vor trebui între treizeci şi patruzeci şi cinci de secunde până să se ridice. Ca şi tuturor celor care au precedat-o... Dar celelalte nu erau oarbe; aşadar, e posibil ca Dorothy Kayne să aibă nevoie de un minut întreg, şi chiar de mai mult, pentru a-şi trage scaunul, a-şi netezi rochia şi a-l cuprinde în braţe pe Walter Desmond.

— Doamnelor şi domnilor, scuzaţi-mă că nu pot face nişte prezentări mai complete. Nu cunosc încă dacă miss Kayne e căsătorită, dacă preferă marea sau muntele, nu ştiu care îi este profesia. Va fi însă de ajuns un vals şi voi şti totul. Mai bine zis, *aproape* totul: pentru că miss Kayne deţine o taină pe care n-o voi putea descifra.

Cu vârful degetului arătător, Desmond atinge uşor legătura de pe ochii femeii:

— Această ţesătură ascunde doi ochi fără privire. În aceasta stă secretul lui Dorothy Kayne.

John Gheena spune:

— Da, dar e o situaţie provizorie. Trebuie să le spuneţi oamenilor că asta n-o să dureze.

Walter Desmond zâmbeşte:

— Totul e provizoriu, dragul meu!

Sala aplaudă. Desmond ridică mâna pentru a cere să se facă linişte, apoi se înclină spre Dorothy:

— Miss Kayne, îl cunoaşteţi pe Walter Desmond?

— Nu. N-aş putea spune asta. Odată, de ziua mea de naştere, părinţii au vrut să-mi cumpere un televizor portativ. Eu le-am spus însă să-mi dea mai bine nişte bani: voiam să merg în California. La universitate există televizoare. Însă n-aveam timp să urmăresc programele. Oricum, după accidentul meu...

Acum Desmond îngenunchează în faţa ei. Îşi pune capul pe genunchii tinerei femei:

— Nici eu nu vă cunosc, miss Kayne. Ce ştiu eu despre dumneavoastră? Ei bine, ştiu că sunteţi adorabilă. Şi că mirosiţi a...

Aici se preface că se concentrează. E un truc, căci cunoaşte răspunsul din clipa în care s-a apropiat de Dorothy: dacă i se întâmplă să se înşele asupra parfumurilor de import, Walter Desmond nu dă niciodată greş când e vorba de apele de toaletă indigene:

— *Baby Soft!* Şi vă felicit pentru asta. Credeţi-mă, inocenţa e culmea seducţiei.

Desmond izbucneşte în râs. E aplaudat – pentru a doua oară în mai puţin de şapte minute. Apoi se ridică, face un mic semn complice către John Gheena şi Ashton Mysha:

— Domnilor, pot să v-o răpesc pe Miss Kayne pentru un dans?

Fără să mai aştepte răspunsul, Walter Desmond o prinde de talie pe Dorothy şi o duce cu sine spre pistă. Aplauzele se înteţesc, se aud chiar şi câteva aclamaţii. În blocnotesul său, croitorul de lux George Howe scrie: *Moda se arată a fi interesată de mister. După ce a ascuns sânii, genunchii şi fesele femeilor, de ce nu le-ar ascunde şi ochii? Poate şi gura. Cu privire la ăsta, de vorbit cu Geneviève de M... Să pună să mi se aducă mătase din India şi mătase artificială de la Lyon, pentru legături de ochi şi pentru căluşuri. Din punct de vedere al vânzării, slabă speranţă, însă toate astea vor produce*

vâlvă. În vremea aceasta, pe estradă, o formaţie de jazz cântă, luând locul celor patru piane. Desmond se informează:

— Care este cântecul dumneavoastră preferat, miss Kayne?

Ea spune:

— Indiferent care, numai să dureze mult.

Operatorul din cabina tehnică a stins toate luminile din sală. N-a lăsat aprins decât un singur reflector, un „urmăritor" de două mii de waţi pune în lumină perechea pe care o formează Desmond şi Dorothy...

— Când ne-ai adus aici, te-ai gândit că o să se poată întâmpla aşa ceva, Ashton?

Mysha îl priveşte pe şeien, îi zâmbeşte:

— Ştii, aş putea să mă ridic şi să mă duc după ea. Şi să-i spun să se aşeze şi să nu se dea în spectacol. Da, pot face asta, e dreptul meu! Dar mi s-a părut că totul e un joc. Un fel de mică petrecere. Dorothy e fericită. Când eu voi fi plecat, când tu îi vei face un copil...

— N-am să-i fac niciun copil! – spune indianul. Cu ea, n-am să fac nimic. Noi doi n-avem de ce să ne băgăm în aceeaşi oală.

Acum, la New York, iubirile nu durează mai mult decât un moment de slăbiciune. Îţi trebuie o bună doză de inconştienţă ca să aduci pe lume copii în oraşul ăsta. Mai rămâne, desigur, posibilitatea de a evada: autostrăzile dinspre nord, după ce trec de respingătoarea zonă a marilor antrepozite, traversează nişte păduri pe care le-ai putea lua drept virgine. Lumea vine aici, la sfârşit de săptămână, ca să mănânce la iarbă verde – pe trunchiuri de copaci –, ca să-şi cureţe plămânii. Duminică seara, însă, revine în oraş. Căci în păduri nu există nici uzine, nici birouri, ci numai cerbi-lopătari, păstrăvi, veveriţe – şi unele mari aventuri.

— Credeam, spune Mysha, că nişte indieni ar putea să supravieţuiască în ele. Şi copiii lor, împreună cu ei. Ascultă aici, nici prin smârcurile Pinsk-ului nu prea era mare veselie. Când am plecat din Polonia, sora mea, Lena, tocmai împlinise cincisprezece ani. Nu era ea, bineînţeles, minunea minunilor, însă toţi băieţii aveau chef s-o pipăie – aurul ei de fată!

Şi râde:

— Îmi amintesc de sărbătorirea zilei ei de naştere. Soră-mea mirosea a turbă, a apă de baltă – deosebită de celelalte feluri de apă – şi, pe deasupra, a baligă. Da, John, bătrâne, a baligă de vacă. Şi toate astea, poate, din pricina celor cincisprezece lumânări înfipte în calupul de brânză ce ţinea loc de tort. Cincisprezece lumânări – asta ştiu că încinge mirosurile!

Nu mai râde:

— Tu ce crezi, ce s-a întâmplat cu Lena mea?

— N-am idee, bolboroseşte John.

E destul de ameţit, se află la cea de-a doua sticlă cu vin de Rin. Cel puţin tot atât cât alcoolul, zahărul care-i încleiază limba îi face elocuţiunea dificilă. Ashton Mysha e şi el ameţit. Şi n-ar trebui să fie, din pricina ficatului şi a rinichilor săi, care nu-i mai aparţin cu totul. Mâine însă – s-a jurat – se va pune din nou pe coca-cola, sau pe infuzie rece de ceai.

— Uneori, reia polonezul, îmi vine să cred că a fost împuşcată. E un vis pe care l-am avut deseori, când eram în larg şi când marea era furioasă. În definitiv, cred că mişcările vaporului mi-l sugerau: o vedeam pe Lena căzând încet, moale de tot, ca o frunză moartă. Alteori, am simţământul că a scăpat. Că acum e secretară pe undeva prin Varşovia. Un tip se interesează de ea, un funcţionar de partid. De Crăciun, i-a cumpărat o umbrelă.

— Nu slujeşte la nimic să-ţi faci gânduri, spune John.

Walter Desmond dansează mai bine decât studenţii de la universitate. Ori, în fine: dansează altfel.

Walter Desmond e eleganţa întruchipată. N-are nici picătură de sudoare pe frunte ori în palme. Iar când deschide gura, se îndepărtează uşor: nu se cade să sufli în nasul unei femei, chiar dacă, din întâmplare, câştigi ceva peste cincizeci şi opt de mii de dolari pe an.

Dorothy se întreabă dacă el îşi ţine ochii deschişi; mai că şi-ar retrage degetele dintr-ale lui; le-ar ridica până în dreptul feţei lui Desmond; ar pipăi. Nu îndrăzneşte însă: Desmond ar putea crede altceva, nimic nu seamănă mai mult cu o dezmierdare decât ceea ce doctorul Laedipark numeşte *privire digitală*.

În fine, Desmond vorbeşte foarte încet:

— Vă face plăcere?

Ea răspunde că acesta nu este cuvântul potrivit. El caută altceva:

— Sunteţi satisfăcută, miss Kayne?

Nici acesta nu e cuvântul potrivit. Walter Desmond nu este omul cuvintelor. În acest domeniu, aproximaţiile îi sunt suficiente. Puţin importă ceea ce spune, din moment ce îşi umflă frazele cu adjective precum: *vesel, minunat, strălucitor, feeric* sau *fantastic*.

Renunţând să mai ia cunoştinţă de stările sufleteşti ale tinerei femei, schimbă vorba:

— Nu mai suntem singuri, miss Kayne! Acum dansează cu toţii.

Dorothy spune că şi-a dat seama de lucrul acesta, după felul cum ciocănesc tocurile pe parchet. Şi după adierea aceasta din jurul ei şi care face să i se învolbure cârlionţii. El murmură:

— Păcat că nu puteţi vedea ce se petrece. Au dat năvală peste tot. Nu dansează, se bâţâie. Cred că au uitat de noi doi. Aş putea să vă sărut, nimeni n-ar remarca nimic. N-am s-o fac, însă, miss Kayne. Spuneam aceasta numai pentru ca dumneavoastră să vă daţi seama cât de puţin contăm noi pentru ei, de-acum înainte.

— Şi faptul vă contrariază?

— Îi voi recâştiga eu numaidecât, când se va opri muzica şi când vom trece la altceva. După dans, vor urma jocurile. Jocurile sunt tot ce poate fi mai important.

Desmond obişnuieşte să umilească sau să înalţe, după caz, mica adunare de oameni atentă la recompensele sale, la pedepsele sale – într-un cuvânt, la poruncile sale. Talentul lui stă în felul cum ghiceşte ceea ce aşteaptă lumea de la el. Capodopera sa a reprezentat-o, poate, un anume „dans al covorului" pe care l-a organizat pentru un club de octogenari, foşti conducători de întreprinderi. Cu o treaptă mai jos s-a situat noaptea aceea în care Mirabella Winkler, *chorus girl*[30] la Radio City Music Hall, a devorat, într-o tavernă de pe Broadway, excrementele unei păsări. Găinaţul fusese aranjat, în mod ingenios, în cochilia unei stridii, totul fusese stropit cu apă sărată, apoi cu oţet dres cu haşmă. Mirabella îşi netezea lungile cosiţe roşcate, mânuia mica furculiţă de argint, gravată cu însemnele restaurantului, şi spunea:

— Eşti incorigibil, Walter! Gajul dumitale, eu l-am dibuit nemaipomenit de uşor. Eşti dat în vileag, bătrâne: asta nu-i o stridie, e o scoică de râu! Mai exact, Walter, e vorba de o scoică Cherrystone tăiată în bucăţele.

Rock and roll-ul s-a metamorfozat acum într-un slow. Desmond o strânge pe Dorothy la pieptul lui:

— Şi ce râs a putut să fie, miss Kayne...

Sunt paisprezece minute de când becul a început să clipească pe marele panou de sticlă de la cartierul general al lui Fire Department, New York City, N.Y. În mod normai, Anderson nu este deranjat pentru atâta lucru: se aşteaptă mai întâi rapoartele oamenilor din maşinile aflate în avangardă. În nouă cazuri din zece, conducerea operaţiunilor este asumată de Julius N. Grant. În noaptea aceasta, totuşi, Grant îl alertează pe Anderson: e vorba de un local public; conform statisticilor din catalogul oficial cu privire la hoteluri, West Continental poate găzdui aproape trei sute de persoane; hotelul cuprinde chiar şi un apartament rezervat şefilor de stat veniţi în vizite particulare; personalul hotelului e format dintr-o sută de angajaţi, toţi locuind şi luând masa la locul de muncă.

---

[30] Balerină (engl.).

Alarma n-a fost dată de West Continental, ci de oamenii ce făceau de gardă la postul de poliţie, aflat la două cvartale depărtare. Agentul O'Brien e cel care a declanşat dispozitivul de securitate, preluând apelul lansat de pe vehiculul de patrulare nr. 208.

Conform primelor informaţii primite, s-ar părea că s-a spart o conductă de apă de la subsolul clădirii. O conductă situată nu departe de sala cazanelor, a precizat O'Brien.

— Consultă-te cu cei de pe maşini, spune Anderson.

Şi se întoarce către June:

— Pune ceva pe tine, pătura, de pildă. Şi branşează-mi telefonul în camera de baie.

Anderson se află sub duş. Mai dispune de douăsprezece minute de răgaz. În timp ce June îl masează pe şira spinării, dispozitivul de urgenţă se pune în ordine de bătaie. O maşină echipată cu o staţie radio iese din garajul subteran al cartierului general, rulează în direcţia străzii 56, pe care locuieşte Anderson. Maşina este precedată de doi poliţişti pe motociclete, agenţii Philip şi Routledge, care au misiunea de a asigura vehiculului trecere liberă la intersecţiile Manhattan-ului. Pe măsură ce automobilul înaintează, luminile stopurilor sunt oprite la culoarea portocalie, intermediară.

Cea dintâi persoană care a remarcat ceva a fost Constance Dobson. Aceasta asigură, de la ora paisprezece la ora douăzeci şi două, serviciul la cel de-al patruzeci şi patrulea etaj. Ca în fiecare seară, Constance a luat ascensorul pentru a ajunge la etajul cincizeci, unde se află camerele personalului cazat în hotel. Mai întâi, a băgat de seamă că în cabina ascensorului este frig. Îndată ce a trecut pragul apartamentului său (două camere şi chicinetă), a fost cuprinsă de frisoane. Şi-a strâns la piept ursuleţul de pluş, spunându-i:

— Nu-ţi fă griji, Browny, instalaţia de condiţionare a aerului nu prea merge bine!

Constance Dobson s-a culcat, a stins lumina. A văzut, atunci, că la cele două ferestre ale camerei ei se prinsese promoroacă. S-a sculat şi, folosindu-se de telefonul pentru interior, l-a pus în gardă pe portar.

Oamenii din tură care au pătruns în sala cazanelor, după ce au desferecat uşa de oţel, s-au dat înapoi: duhoarea era insuportabilă. O apă fetidă şi grasă, cărând cu ea şiroaie de murdării, invadase cripta. Încet-încet, lichidul se înălţa înspre arzătoare.

Chelnerii au părăsit restaurantul. Doar ospătarul şef continuă să asigure primirea noilor comenzi. Pe pistă, Walter Desmond îi face avansuri lui Dorothy Kayne. Tânăra femeie se ghemuieşte la pieptul lui:

— Mi-e frig, Walter! Comandă, te rog, orchestrei un dans cu un ritm mai rapid. Ceva care să te facă să transpiri bine. Dar de ce e atât de frig?

Ashton Mysha doarme. Din când în când, trage câte un sforăit. John Gheena şi-a răsturnat paharul pe faţa de masă – ca să fie sigur că n-o să mai bea.

Acum se ridică. Ascultă, printre sunetele melodiei dezlănţuite, ţipătul strident al sirenelor. Instalaţia de amplificare are rateuri, sunetul slăbeşte, creşte iar în intensitate, slăbeşte din nou. Trebuie să fie vreunul care umblă la tabloul de comandă al circuitelor electrice din West Continental, gândeşte indianul.

De puţină vreme se simte şi vibraţia aceasta surdă venind dindărătul zidurilor, de sub dalele de marmură.

O clipă John se întreabă dacă nu cumva vreo grindă de fier principală s-a desfăcut undeva în masa de beton turnat a celor cincizeci de etaje; cunoaşte însă prea bine viaţa interioară a marilor clădiri ca să-i treacă multă vreme prin gând aşa ceva: în realitate, incidentul e subteran.

E mai mult ca sigur, locul său de origine se află în hrubele hotelului. Acolo unde se află parkingul şi sala cazanelor. De aceea s-a şi făcut dintr-odată frig.

Stând în picioare, John Gheena se ţine de masă. Alcoolul, prea mult, pe care l-a băut îl face să se clatine. Se uită la perechile care dansează, îi vine să urle la ele – să se oprească, s-o ia înapoi, care cum o apuca, pe scara cea mare, să iasă repede pe uşile de incendiu. Ar vroi să le explice că el unul are simţul casei. După cum strămoşii săi posedau ştiinţa câmpiilor şi a pădurilor.

Şeienul ştie însă că nu va fi ascultat: nu poţi opri o mulţime de oameni care se distrează, nu trebuie să-i deranjezi. Mai ales când au şi plătit pentru asta.

Pe pistă, Desmond o sărută pe Dorothy drept pe gură; şi, cu mâna stângă, o mângâie pe şale. Dar nu-i treaba lui John – felul în care se poartă Dorothy Kayne. Chiar dacă John e cel care suferă cel mai mult.

Sprijinindu-se când de-o masă, când de alta, a ieşit. Hora dansatorilor nu şi-a încetinit ritmul, dimpotrivă: muzicanţii îşi dau osteneala să ţină pasul cu ea.

Lui John nu-i este greu să găsească drumul către subsolurile hotelului: pentru asta îi este de-ajuns să urmeze cursul reţelei de furtunuri groase, din pânză, încă inerte, de-a lungul cărora aleargă nişte pompieri. Lângă ascensoare, plânge un grom; n-are încă paisprezece ani, trupul îi este

scuturat de sughiţuri sacadate, încearcă să-şi smulgă nasturii de argint de pe uniforma roşie.

După uşa dublă, de fier, urmează o rampă placată cu un material striat. Din adâncurile lui West Continental se înalţă un miros fetid. Indianul ezită înainte de a o apuca pe rampă. Nevoia de a şti ce se petrece e însă mai puternică decât somaţiile pompierilor care, îmbrâncindu-l, îi ordonă să se întoarcă înapoi, zicându-i că nu e nimic de văzut în mizeria aia, decât o îngrămădire de rahat. John Gheena se trage deoparte, lângă peretele pe care se preling picături de apă, aşteaptă o clipă, apoi începe din nou să coboare.

Sala cazanelor, depozitele de stocaj şi parkingul privat, pus la dispoziţia direcţiei hotelului, au fost bine concepute. Arhitectura subterană reaminteşte supleţea clar exprimată a construcţiilor de la suprafaţă. Nicio formă bondoacă, totul e numai elansare firească – în elementele de susţinere, în grinzi şi în arcuri. Iluminarea, de tip mixt, e asigurată prin becuri cu lumină incandescentă şi prin lămpi cu vapori de mercur. Pe măsură ce înaintează, şeienul regăseşte aici ceea ce a putut bănui din aplombul faţadei: tecile groase, cu secţiune rectangulară, prin care circulă aerul; canalele şi conductele de canalizare ce transportă apa şi materiile fluide – cu ramificaţiile lor şi cu nodurile lor de distribuţie; scările metalice – cu inelele lor de protecţie; gurile de aerisire, acoperite cu grilajuri, şi asprimea, veşnica rugozitate a cimentului. Aici, vântul e dirijat, lumina e constantă. Nu e totuşi o puşcărie, ci un univers stabilizat. Nu trece multă vreme şi John îndrăzneşte să-şi pună palma pe perete, pe tencuiala divizată pe verticală – pentru a accentua senzaţia de înălţime – prin lungi benzi colorate.

Razele de lumină ce vin dinspre lămpile cu vapori de mercur joacă pe căşti şi pe combinezoanele de lucru. Cu cât John înaintează, cu atât mirosul devine mai greţos. Apare acum un fel de fum unsuros ce-ţi năclăieşte faţa şi mâinile; pompierii afirmă că lichidul din cloacă a atins nivelul arzătoarelor; aşadar, focurile cazanelor sunt stinse. Oamenii care se întorc din adâncuri sunt murdari pe picioare până la genunchi, ceea ce confirmă ipoteza că s-a spart unul din colectoarele principale.

Ernst Anderson şi-a dat seama imediat că nu el va fi cel mai tare. Niciun fel de atac frontal n-are şanse de reuşită. Ceea ce trebuie făcut e să te dai cu binişorul pe lângă haznaua spartă şi s-o sugrumi acolo unde ea se aşteaptă mai puţin: la obârşie.

Mai târziu, când dihania va fi încetat să-şi verse murdăriile, va fi momentul să se treacă la pompe. Deocamdată, însă, nimic nu e mai urgent ca închiderea uneia din vanele principale. Totuşi, Anderson ezită: se teme că

astfel va creşte presiunea într-unul din colectoarele anexe, ceea ce ar putea provoca o nouă ruptură în amonte.

Talazul cel negru trece de carâmbii cizmelor lui Anderson, se infiltrează înăuntrul lor. Omul nu se fereşte, dimpotrivă: îşi face socoteala că în acest fel va face, fizic, cunoştinţă cu adversarul. Merge până acolo încât îşi mişcă degetele în interiorul cizmelor invadate de nămolul vâscos. Pentru prima oară în cariera lui, Anderson are de înfruntat o situaţie paradoxală. În noaptea aceasta, inamic îi e fostul său aliat: apa. La drept vorbind, el nu s-a gândit niciodată la apă. Cel puţin nu la apa din această noapte – grea, puturoasă –, al cărei puhoi creşte pe măsură ce spărtura se lărgeşte.

Toate brigăzile de intervenţie ale municipalităţii au trimis la faţa locului observatori. Aceştia – veniţi din Queens, din Brooklyn, din Staten Island, ba chiar şi din Yonkers, Newark ori Hacksensack – îl înconjoară pe Anderson. Unul dintre ei spune:

— Va trebui să daţi înapoi. Centrala termică numărul doi e pierdută, aici se vor produce în curând degajări de gaze. Fără a mai pune la socoteală faptul că scârboasa asta de apă creşte cu aproape un centimetru la fiecare trei minute.

Mari indicatoare de nivel albe, divizate în milimetri, au fost scufundate în murdărie. În marea alveolă a parkingului, două automobile au fost luate de apă. Un al treilea vehicul s-a dus – glonţ – la fund, căci avea geamurile deschise; o băşică enormă a străpuns suprafaţa lichidului, s-a auzit o bolboroseală scârboasă. Afară, sirenele continuă să urle.

Julius N. Grant se întoarce către şeful său:

— Ernst, ajunge, am stat destul! Trebuie să iei o decizie, şi asta cât mai repede!

— Şobolani, cochilii de stridii, bucăţi de carton, bombăne Anderson. Pompele n-au cum să tragă!

— Dă atunci dispoziţie să se închidă vanele din amonte!

Anderson se dă cu câţiva paşi înapoi:

— Desigur, Julius. Asta e dispoziţia pe care o s-o dau. Ei bine, da, poţi fi sigur de asta. E singura noastră şansa, nu? De altfel, dispoziţia asta n-am apucat s-o şi dau?

— Nu încă, Ernst.

— Prea bine, să nu ne enervăm, va veni îndată şi rândul ei. Fiecare lucru la timpul său. Trebuie să-ţi dai seama, mai întâi, despre ce este vorba, şi numai după aceea să acţionezi. Problema e următoarea, Julius: de ce s-a spart colectorul ăsta?

Grant face semn unui pompier să nu aprindă ţigara pe care acesta tocmai o dusese la gură: gaze extrem de inflamabile se ridică, poate, la suprafaţa apelor murdare. Priveşte din nou către Anderson:

— Într-o zi ori în alta, trebuia să se întâmple şi asta! Uzura e de vină, Ernst.

— Sau acţiunea unor răuvoitori.

— Cine ar fi avut interes să...

— Nu ştiu! – îi taie vorba Anderson. Au venit sticleţii? Au început interogatoriile?

Grant ridică însă din umeri: până la noi ordine, rolul forţelor poliţieneşti consistă în a asigura libera trecere a vehiculelor de intervenţie şi staţionarea lor în împrejurimile hotelului West Continental, în a canaliza mulţimea de oameni care se adună în faţa holului. De ce şi-ar pierde poliţia vremea căutând vinovaţi acolo unde nu există? Timpul, el singur, a măcinat totul: extradosul bolţilor, şi intradosul lor, pereţii de susţinere şi radierul, întotdeauna, valurile sfârşesc prin a dezintegra stânca; iar aici stânca nu e decât o şapă de ciment de trei centimetri grosime, supusă zi şi noapte trepidaţiilor marelui oraş.

— Trebuiesc închise vanele din amonte! – repetă Grant.

— Am să le închid, spune Anderson. Să mai aşteptăm niţel.

Cu focul nu te joci, nu-ţi poţi îngădui nicio amânare. Vântul, materialele combustibile alimentează incendiul şi îl ajută să se propage. În vreme ce o conductă de canalizare odată crăpată prezintă ceva asemănător cu o hemoragie: răul se opreşte de la sine odată şi-odată, faptul se înscrie, matematic, în logica lucrurilor.

La urma urmelor, West Continental poate ţine piept luni şi luni de zile unei lente impregnări a fundaţiilor. Ceea ce poate fi dezgustător, însă nu are un caracter nefast.

— Luaţi legătura cu Centrul de studii seismice! – mai spune Anderson. Întrebaţi-i pe oamenii de acolo dacă nu cumva a fost vreun cutremur pe undeva.

Şi adaugă, numai pentru Grant:

— Teoria ta nu ţine! Există oraşe mult mai vechi decât al nostru. Cu reţele de canalizare mult mai proaste. Şi plesneşte la ei ceva din cauza asta?

Grant a făcut un pas înapoi – talazul era pe punctul de a-i ajunge la talie.

— Nu i se pretinde Londrei ceea ce i se pretinde New York-ului.

Două tone de carne sunt luate de valuri. Ciozvârte de carne de vacă defilează prin faţa lui Anderson, apoi dispar. Cele două automobile Cadillac care se ţineau la suprafaţă sunt, în fine, înghiţite de gunoiul lichid.

— Să fie evacuaţi ziariştii! – strigă Anderson.

Acum e clar că l-a cuprins frica.

John Gheena s-a apropiat şi el. Tâmplele îi zvâcnesc din pricina alcoolului şi a repulsiei pe care o are faţă de această lume subpământeană. Priveşte fix la Ernst Anderson. Acesta îşi încheie până sus, până la bărbie, vesta de piele; s-ar zice că îi este frig. Încă n-a dat dispoziţia de blocare a vanelor din amonte. Şi indianul îşi dă seama că Anderson n-o va da decât atunci când va fi prea târziu, când inundarea subsolurilor lui West Continental nu va mai putea fi oprită, când colmatarea spărturii din partea laterală a colectorului va fi devenit un veritabil act de eroism tehnic. Ernst Anderson lasă catastrofa să-şi urmeze cursul şi să se instaleze deplin.

Pentru că această catastrofă şi cele care au precedat-o îi vor servi de alibi mai târziu, atunci când va fi ales primar al New York-ului.

Asemenea predecesorului său, Anderson nu va reuşi să redreseze situaţia financiară: Isaac Baumstein, primarul al cărui mandat expiră, a micşorat deja toate cheltuielile care mai puteau fi micşorate.

Marele vicleşug al lui Anderson este de a fi găsit, în afară de lipsa de bani, şi alţi factori care să fie făcuţi răspunzători pentru degradarea oraşului: lepra pietrelor, riscul reprezentat de incendii, suprapopularea. Mâine, dacă administraţia oraşului va fi din nou la un pas de bancrută, Anderson va da vina pe vântul ce vine din largul mării. Maladiei financiare – el îi va opune un cancer natural. În consecinţă, nu i se va putea reproşa nimic.

Cu toate acestea, nu poate să nu aibă cunoştinţă de concluziile comisiei de anchetă însărcinate să facă lumină în cazul prăbuşirii subite a vilei senatorului Cadett: fiind candidatul cel mai bine plasat, Anderson şi-a descoperit brusc prieteni cu funcţii importante în administraţia oraşului şi a avut acces la oarecare dosare confidenţiale. Printre altele, la dosarul Cadett. Or, lepra pietrelor nu este decât un mit: în dărâmăturile vilei au fost găsite zeci de mii de larve de insecte coleoptere din familia cerambicidelor. Aceste insecte roseseră interiorul şarpantelor şi inima grinzilor principale. Două întreprinderi specializate îi propuseseră chiar senatorului să-l scape de pacoste: însă tratamentul radical, prin injectare, reprezenta o cheltuială însemnată, drept care Cadett s-a lăsat păgubaş.

La fel, există căi de circulaţie ce se desfundă din cauza turbioanelor de aburi provenind de la instalaţiile de încălzire urbană, movile acoperite cu buruieni deasupra apei râurilor (de altfel, se discută, în acest sens, să se ia din ceea ce a mai rămas din stocul de substanţe defoliante aduse înapoi din Vietnam).

Chiar şi podul Brooklyn se coşcoveşte, – ori, cel puţin, tablierul său din lemn de culoare deschisă pe care biciclişti negri se iau la întrecere în zilele

când nu se înghesuie aici turiştii –, atunci când de pe East River se ridică o negură aducătoare de chiciură şi când fierul armăturii e atât de rece încât îţi arde palma mai ceva decât focul.

Iar în noaptea asta, Julius N. Grant a nimerit-o atunci când a acuzat vetusteţea şi lipsa de întreţinere ca fiind cauzele spargerii colectorului şi a revărsării mai multor tone de murdării în adâncurile lui West Continental Great Hotel. Spărturi, dezlipiri, prăbuşiri vor apărea şi de-acum înainte; după cum vor apărea şi alte falii în pereţii zgârie-norilor; fără a pierde din vedere şi imprevizibilul, care va lua diferite înfăţişări. Ziariştii vor scrie că totul se datoreşte finanţelor, celor două milioane de dolari care trebuiau să se afle în casele de bani ale primăriei şi care nu se află acolo. Anderson şi ai săi vor lăsa lumea să vorbească: răspunsul lor va fi fatalitatea lucrurilor concrete, natura – iremediabilă şi lentă – ce îşi redobândeşte drepturile asupra oamenilor şi vanităţii lor.

Anderson îl recunoaşte pe John Gheena şi îi zâmbeşte:

— Numai dumneata mai lipseai pe-aici. Am auzit, fireşte, de liberarea dumitale pe cauţiune. Însă nu m-aş fi gândit niciodată că am să dau din nou de dumneata într-un astfel de loc. Nu mă refer la mlaştina asta, John, ci la cele cincizeci de etaje de deasupra. Aici e lux, nu glumă, după câte se pare.

— Nu eu plătesc, spune şeienul.

— Asta nu mă miră... La cât se ridică, în hotelul ăsta, o noapte?

— N-am avut curiozitatea să mă interesez, Ernst; dar haleala e foarte scumpă.

Urmăreşte din priviri cursa unor ananaşi, dispuşi în şirag, vede fructele sărind – ca nişte mingi –, atunci când se lovesc de stâlpii de susţinere ai parkingului, le vede despicându-se în două. După o vreme, e rândul cutiilor cu îngheţată. Un pardesiu de gabardină se îndepărtează acum – în poziţie orizontală şi cu mânecile întinse pe apa neagră – umflat ca un înecat.

— Ce-ai să faci, Ernst? Ai să pui să se închidă vanele din amonte?

Lui Anderson îi vine să urle. Ce-or fi având toţi, de vor să umble la vanele din amonte? Adevărat, s-ar putea ca asta să fie soluţia raţională: însă New York-ul a încetat de a mai fi logic, pentru a deveni oraşul în care se poate întâmpla orice; aici, aceleaşi cauze nu vor mai produce niciodată aceleaşi efecte. În apartamentul din strada 56 se află June, care este însărcinată, deşi doi medici îi spuseseră până atunci lui Anderson că este steril; June nu trebuie să avorteze, nimic nu valorează cât o naştere pentru a încununa o campanie electorală, chiar dacă noul-născut este un copil nelegitim. Anderson se întoarce:

— Vanele din amonte, ai? Ca să dai naştere unei tensiuni insuportabile în vreo ţevuşcă din măţăraia ramificaţiilor? Ca să plesnească în altă parte, fără

ca nimeni să bage de seamă? Ca toate astea să-şi facă loc şi să mişune pe sub trotuare? M-am gândit şi eu la asta şi am hotărât: nu! Aici, cel puţin, avem un fel de deversor: pot vedea ce se întâmplă, pot să evaluez, clipă de clipă, întinderea stricăciunilor. Am de gând să cer să mi se dea nişte scafandri. Se vor da la fund, vor găsi gaura şi o vor astupa.

— Asta numeşti tu o gaură?! – exclamă Grant. Nu te mai înţeleg, Ernst. Ca şi cum tu n-ai şti că situaţia nu poate decât să se degradeze.

Anderson nu răspunde. Îl apucă de braţ pe indian:

— Ascultă la mine Gheena, toată lumea îşi vâră nasul în toate. Nu te băga în treaba asta. Ceea ce se întâmplă aici e, dacă vrei, abject, nu există însă niciun pericol. Atâta doar că totul e foarte umilitor.

În holul hotelului, unde oamenii din personalul de serviciu au instalat nişte radiatoare de rezervă, senatorul Cadett răspunde la întrebările ziariştilor alungaţi din subsol. Declară că tocmai a avut o lungă convorbire telefonică cu primarul:

— Isaac Baumstein era la biroul său, domnilor! Ştiaţi oare că, pentru a rezolva problemele curente ale New York-ului, sunt necesare aproape şaisprezece ore de lucru pe zi? Asta doar pentru problemele curente. În ce priveşte restul, vă las să judecaţi singuri! Ei bine, la ora unu noaptea, Baumstein era încă la primărie. Acolo e şi în clipa de faţă, puteţi verifica! Îi va ordona deîndată lui Anderson să închidă toate vanele din amonte.

— Şi dacă bătrânul Ernst se încăpăţânează?

Senatorului i se aduce un pahar de grog cu coniac. Cadett trage o duşcă, se şterge pe buze:

— În cazul acesta, fireşte, va fi poate nevoie să ne adresăm Washingtonului... Aş vrea, domnilor, să vă fac să vedeţi lucrurile în adevărata lor lumină: în sine, spargerea unei ţevi de canalizare nu e, la drept vorbind, un cataclism. Afară doar dacă în apele murdare nu se găsesc germeni nocivi, apţi de a declanşa o epidemie. Noi avem în New York două milioane de oameni nevoiaşi; la oamenii aceştia, mijloacele naturale de apărare a organismului sunt considerabil slăbite, din cauza efortului şi, uneori, a subalimentaţiei. Concluzia o las în seama dumneavoastră.

— Aceasta este o realitate *obiectivă*, domnule senator?

— E o ipoteză de lucru, spune Cadett.

Apoi surâde, şi reia:

— Nu are însă niciun rost să băgăm spaima în populaţie. Suntem încă departe de un dezastru colectiv. Nu-i decât un argument pe care îl supun reflecţiei dumneavoastră.

Senatorul se pleacă, își trage pe el pantalonii de vidanjor ce i se oferă. A hotărât să intre în cloacă, până la brâu. Indică trei fotografi care să-l însoțească; acestora le garantează liberul acces în subterană, în ciuda opoziției lui Anderson.

În aplauzele ziariștilor, senatorul înaintează spre ascensoare.

În afară de Isaac Baumstein, Cadett e singurul care știe că în casele de bani ale hotelului West Continental se află o avere evaluată la mai mult de un milion de dolari; și că aceste case de bani sunt situate într-unul din cotloanele direct amenințate de inundație; și că întreprinderea care a instalat sistemul de protecție și blindajele nu garantează că, în împrejurările din această noapte, seifurile vor rezista. La rândul lor, companiile de asigurări au făcut deja cunoscut că garanția lor nu se poate extinde și asupra acestei situații, calificată de ele drept: *catastrofă naturală.* În cazul în care casele de bani se vor deschide în mod inopinat și, în acest fel, valorile pe care le conțin se vor pierde, primăria orașului New York va fi considerată răspunzătoare din punct de vedere juridic.

Isaac Baumstein n-are un milion de dolari de aruncat.

În sala restaurantului West Continental, ghitarele electrice, orga electronică și sintetizatorul fonic au încetat să mai funcționeze. Drept care, au fost instalate din nou cele patru piane albe.

— Asta e un alt fel de muzică. Și e tot frig! – a spus atunci Dorothy.

Walter Desmond își apropie fața de cea a tinerei femei, adulmecă bandajul de pe ochii ei, în dreptul micilor bose ale bulbilor oculari. Se miră că nu poate distinge niciun fel de miros de medicament, ci numai pe acela al *Baby Soft*-ului cu care Dorothy și-a dat din belșug.

— Ești într-adevăr oarbă? Și, spune-mi, bărbații ăștia care sunt cu tine, ce reprezintă ei, la o adică? – întreabă, el, perplex.

— Câteva clipe de așteptare.

Luați seama la orbi, la surzi, la toți cei închiși în sinea lor. Un câine se află în fiecare dintre ei, un câine adormit, dar oricând în stare să-și arate colții.

Dorothy strigă în urechea lui Desmond:

— Răsucește-mă către masa lui John Gheena, Walter, întoarce-mă cu fața spre el.

Desmond ezită: șeienul a ieșit de multă vreme. În restaurantul pustiu, nu se mai află decât Mysha, care doarme, și un ospătar care face vraf farfuriile goale și aruncă tacâmurile într-un coș din împletitură de răchită.

Totuși Desmond o ia pe Dorothy de umeri și o orientează:

— În direcția aceea, scumpa mea! John Gheena e acum chiar în fața ta.

Ei, și atunci Dorothy Kayne îi zâmbește frumos unui scaun gol.

E puţin trecut de ora două dimineaţa, când Anderson, după o scurtă convorbire telefonică pe care a avut-o cu primarul New York-ului, încuviinţează să se închidă vanele din amonte. Timp de douăzeci de minute, noroiul mai ţâşneşte încă din spărtură; apoi, izvorul seacă, tumultul încetează; apele murdare nu mai clocotesc, se pare că şi mirosul acela scârbos nu mai e chiar atât de puternic.

Sus, pe rampă, pompierii închid accesul la marile conducte inelate ale pompelor de mare putere. Conform primelor estimări, va fi necesară organizarea unui convoi rutier permanent, format din cincisprezece cisterne, pentru a absorbi reziduurile lăsate de inundaţie şi a le căra spre ocean.

Senatorul Cadett s-a aşezat pe un fotoliu pliant, pe care tocmai i l-a adus un grom; conversează, zâmbitor, cu ziariştii şi cu câţiva clienţi ai hotelului West Continental care au fost îndeajuns de abili ca să se strecoare printre cordoanele de poliţişti.

Ca toţi ceilalţi, Ernst Anderson priveşte cum viitura de apă neagră se opreşte. Cu toate că e frig, câţiva stropi de sudoare i se preling pe frunte. În noaptea aceasta, Anderson pare mai bătrân decât este în realitate. Spatele îi este încovoiat, iar vesta lui de piele îşi dezvăluie pe de-a întregul, în lumina prea puternică a reflectoarelor, reţeaua de crăpături mărunte. Tot cârpind la vesta aceasta ponosită, care se rupe pe unde nici nu te aştepţi, June şi-a bătucit buricul degetului mare. Anderson, însă, nici nu vrea să audă de o altă haină, chiar de-ar fi ea croită pe măsură, dintr-o piele de calitate superioară.

Senatorul îl cheamă lângă el:

— Vino încoace, Ernst, am comandat nişte şampanie! Până la urmă, i-am dat de capăt porcăriei ăsteia... Ştiu că e foarte târziu şi că dumneata eşti la capătul puterilor. Victoriile, însă, sunt celebrate întotdeauna numai de cei care supravieţuiesc.

În timp ce se apropie, Anderson despătureşte un plan al reţelei de canalizare:

— O victorie aparentă, domnule senator! Din acest moment, încep să se înfunde colectoarele secundare. Azi-mâine, o să avem o explozie pe undeva pe sub pământ. Şi-atunci, ce vane o să mai închideţi? Ştiu şi eu că faptul e vexant, trebuie să vă spun însă că ne aflăm la cheremul unei mase colosale de rahat.

Se zâmbeşte. Şampania curge în cupe. Anderson e pe punctul de a izbucni în lacrimi, nu doreşte să se observe lucrul acesta; îşi suflă nasul.

— Oraşul ne scapă din mâini, spune el. Întrebaţi-l pe indianul acesta de lângă mine, e de neam şeien.

John Gheena înaintează la rândul său și rostește:

— E povestea cu iapa cea albă. Niște vânători de cai de pe vremuri au prins-o pe câmp și au închinat-o celui care conducea poporul. Era un animal ciudat și frumos, pe care nimic nu-l înspăimânta. În bătălii, purta pe crupă nădejdea neamului șeien.

— Vrea să spună că ei îi era încredințat fiul cel mare al șefului, precizează Anderson.

— Când luna s-a arătat prielnică, continuă șeienul, iapa a fost împerecheată cu un armăsar vrednic de ea. Și a fătat iapa, asta era într-o vară, așa, cam la ceas de seară. Dar mânzul, care se zbătuse până să iasă din pântecul ei, era negru. Și, pe deasupra, era însemnat în frunte cu pata morții.

Sunt puse întrebări, cu scopul de a se lămuri ce este aceea pata morții, însă John nu răspunde: există lucruri care nu se spun, cunoașterea absolută nu se înfăptuiește decât în veșnicie – ca durată – și în durere – durere care, nici ea, nu este vreodată ostoită. Indianul nu știe ce înseamnă asta, însă a auzit deseori aceste cuvinte, din gura Mamei Pageewack și, de asemenea, din gura tatălui său și a mamei sale, muncitori la General Motors.

— Și atunci s-au vorbit să răpună iapa. Unii s-au împotrivit. Aceștia spuneau că nu trebuiau decât să adune niște buruieni de leac potrivite, să le amestece și, după aceea, să le împlânte adânc în pântecul iepei. Cu toate acestea, lighioana a dat naștere – pe nări – unui al doilea mânz. Și el era însemnat în frunte cu pata morții. Iarăși culeseră plantele trebuitoare, și le vârâră în nările iepei. Pentru a treia oară, totuși, iapa fătă: de data asta, pe gură – de parcă ar fi scuipat. Și, pentru a treia oară, mânzul era însemnat. Atunci, înfundară botul iepei cu aceleași ierburi ca mai înainte.

John Gheena se așeză pe vine și încheie:

— În zori, iapa era moartă. Se înăbușise.

Senatorul Cadett schițează un surâs:

— Legenda e amuzantă. Întotdeauna am fost de părere că voi, indienii, nu știți să vă exploatați îndeajuns comorile folclorice.

Se întoarce către Anderson:

— Felicitări, Ernst! Numărul a fost drăguț. Și bine pus în scenă.

— N-a fost deloc pus în scenă, domnule senator! Mi-am amintit că Gheena îmi povestise istoria asta în duba care îl ducea la închisoare. Era după întâmplările acelea din Centre Street. Pria asta, el voia să-mi demonstreze...

Cadett îl întrerupe:

— Mulțumesc! Simbolica indiană e îndeajuns de evidentă – de fapt, aproape puerilă! – pentru a putea să mă dispensez de interpretarea dumitale. New York-ul nu este, însă, o iapă. Pe de altă parte, crezi dumneata

că ne aflăm acum în locul şi la momentul potrivit pentru a susţine împreună o discuţie în contradictoriu?

Îşi netezeşte reverele smochingului, ale cărui pulpane sunt protejate încă de pantalonii de vidanjor. Doar mirosul acela scârbos s-a infiltrat sub cauciuc, impregnând firele din care e ţesută îmbrăcămintea. Ei şi? Atâta pagubă – pagubă căreia senatorul îi va găsi cu uşurinţa un remediu: pentru asta e de ajuns să-i facă o vizită lui Tsien-Wang, meşter în lucrări de curăţătorie, din cartierul Chinatown. Remediul va fi găsit nu numai cu uşurinţă, dar şi cu plăcere. Căci, între altele – comodităţi şi favoruri –, Tsien-Wang este tatăl unei fete catifelate şi docile, a cărei piele de pe pântece o simţi, într-un fel ciudat, dulce, când îţi treci limba pe ea. Legătura aceasta ar putea să reprezinte o primejdie pentru senator, fiind cunoscut faptul că micuţa afişează, cum nu se poate mai deschis, idei politice de extremă-stângă; însă atunci când fiica lui Tsien-Wang pretinde, fără a aduce vreo probă, că face parte din partidul comunist clandestin, nu spune oare asta pentru că trage nădejde că astfel îşi va primi pedeapsa rituală – delicioasă! – la care o supune Cadett în încăperea din spatele dughenei, culcând-o pe vrafuri de rufe, după ce i-a legat mai întâi mâinile cu nişte cravate sau cu nişte chiloţi având un caracter eminamente burghez?

Anderson destramă visul senatorului:

— Nu există numai alegerile! Mai există şi oraşul acesta care ni se sfarmă între degete.

Cadett se ridică, dă la o parte jilţul de pânză pe care stătuse, aruncă în apa murdară o sticlă de doi litri, goală:

— De asta ţi-e frică? De puţin noroi? Am să-ţi spun una bună, Ernst: dumneata eşti un om care crede în oracole! Nu mai rămâne mult şi ai să treci la auscultare maţele puilor de găină. Peste tot vezi numai semne, avertismente sau mai ştiu şi eu ce fel de lucruri nedefinite. Vreau să te previn: dacă vreo formă oarecare de nebunie colectivă te va aduce cândva pe scaunul de primar, aminteşte-ţi, te rog, că New York-ul nu poate fi guvernat cu fantasmagorii – ci cu dolari! De unde ai să iei dumneata dolarii ăştia? Dumneata ai fost unul dintre aceia care au stopat concedierile, unul dintre aceia care au cerut ca efectivele serviciilor municipale să se dubleze. Asta e pură demagogie, Ernst! Cu ce vei plăti dumneata salariile? Două milioane de oameni bogaţi au dat bir cu fugiţii, retrăgându-se către periferii; în locul lor au venit două milioane de oameni săraci, care n-au cu ce întreţine oraşul. Încetează să tot visezi! De nu, visul dumitale se va transforma în coşmar.

Senatorul se opreşte pentru o clipă, ca să permită ziariştilor care iau note să-şi dezmorţească degetele. E din ce în ce mai frig în subsolurile hotelului West Continental. Apoi, îndreptându-se spre John Gheena:

— Dacă are dreptul să capete un buletin electoral, omul acesta te va vota pe dumneata. Îţi va da votul său – dar atâta tot! Apoi se va întoarce în vizuina lui. Iar dumneata vei rămâne singur, îngrozitor de singur, în faţa oraşului-monstru. Crede-mă, Ernst: când e vorba de săraci, lucrul cel mai rău nu e acela că nu au bani, ci acela că sunt incapabili să-şi ţină promisiunile.

Indianul surâde: mâine, cele 940.000 de exemplare ale lui *New York Times* vor reproduce textual declaraţiile lui Cadett. Ceea ce va provoca trecerea câtorva mii de voturi în favoarea candidaturii lui Anderson. În schimb, noi şi noi cecuri vor veni să alimenteze casa electorală a senatorului – care, de va dispune de mijloace, nu va ezita să-l abandoneze pe Isaac Baumstein şi să facă jocul de unul singur.

— Pot căpăta şi eu nişte şampanie? – întreabă John.

I se întinde o cupă. Se face tăcere: pentru cine sau pentru ce va închina?

— Pentru Dorothy Kayne! – spune el.

Atunci, asaltaţi de întrebări, Anderson şi Cadett sunt nevoiţi a mărturisi că nu cunosc nicio Dorothy Kayne, că această persoană nu face parte din echipele lor de colaboratori – fie ei apropiaţi ori îndepărtaţi; că e vorba, probabil, fie de un nume greşit pronunţat, fie de vreo chestiune personală, privindu-i pe şeien şi pe această Dorothy Kayne; chestiune care, oricât ar părea de absurd, nu are nicio legătură cu alegerile.

— Văzut de sus de tot, mai spune John Gheena, oraşul acesta are o mutră destul de simpatică. În sfârşit, mie unuia îmi place. Aşa cum e când se lasă seara şi când poţi vedea lucruri, şi oameni, şi chiar vapoare, răsfrângându-se în sticla geamurilor. Fireşte, pentru asta e nevoie ca geamurile să fie curate.

Dar nu-l mai ascultă nimeni. Atunci, el pune cupa goală pe rampă şi pleacă.

Din clipa în care se trezeşte din somn în imensa sală de restaurant pustie, Ashton Mysha simte o durere ascuţită în scobitura cefei. Jur-împrejurul lui totul miroase a lumânare, a stofă îmbibată cu alcool şi a trabuc stins. Fiindcă nu-şi mai aduce aminte dacă a dat sau n-a dat vreun bacşiş, polonezul depune câţiva dolari într-o farfurioară purtând blazonul firmei West Continental.

— Va trebui să ieşiţi pe uşa de incendiu! – rosteşte o voce. Nu vă supăraţi pe mine, domnu', dar, după ora trei dimineaţa, am ordin să închid uşa de la scara mare. Asta din pricină că pe aici ar trage aer în caz de incendiu.

— Cine vorbeşte? – întreabă Ashton, îndreptându-se din şale, provocator.

Însă vocea nu se mai aude. Se aude doar un suspin, undeva pe lângă banchetele tapisate cu velur, pe care şedeau altădată tinerele din înalta societate, ţinându-şi fiecare carnetul de bal pe genunchi. Ashton se ridică, îşi tamponează cu un şerveţel muiat în apa din frapieră fruntea înfierbântată. Aude acum, de sus, de deasupra lui, ceva în felul unui fâlfâit de aripi. Vocea răsună din nou:

— Nu vă faceţi griji, domnu'! Asta-i Wendy!

— Care Wendy?

— Pasărea, domnu'. O pasăre, măcar că nimeni n-a văzut-o niciodată. Se aude, doar. Face pe nebuna după ce stingem luminile. Mai mult ca sigur că e femeiuşcă! E ruşinoasă! Şterpeleşte doar lucrurile pe care le lăsăm pentru ea anume. Asta n-o să aducă firma la sapă de lemn, zău aşa! Ia acolo, câteva migdale sărate, şi, în plus, câteva alune, şi ceva osânză din cârnaţi.

Polonezul îşi aprinde bricheta: un mic servitor negru, întins pe una din banchete, îmbrăcat în veşminte de culoare roşu-aprins, se uită la el. Bea vin alb dintr-o sticlă uitată de cineva şi îşi şterge, grav, buzele cu dosul mânecii – ca un bărbat în toată firea. Zâmbeşte:

— Domnu'! V-aţi pilit straşnic, ai? Mi se întâmplă şi mie câteodată.

Arată în sus, spre bolta înaltă, spre picturile în manieră romantică, spre concavităţile care maschează liniile sinuoase ale ornamentelor cu frunze de culoare albastră:

— Face frumos, pe lumină. Acolo se ascunde Wendy. Eu cred că păsărica e chiar în copacul ăla sub care stă o păstoriţă. Oberchelnerii s-au jurat să pună mâna pe ea: pot să-şi pună pofta-n cui! Wendy e şmecheră, ziua doarme! Ca şi mine. Noaptea, cum vedeţi, stau de pază. Dar asta n-o să dureze cât lumea, o întind eu de-aici! Şi atunci am să livrez marfă la domiciliu. Benzină. Pe o cisternă, vă daţi seama despre ce vine vorba. Şi asta, curând! Sigur, ca să livrezi benzină, trebuie să fii mare. Trebuie să ai curaj ca să rămâi la volan când cisterna ia foc, şi când ştii că o să pocnească; cum a fost, deunăzi, cu

individul ăla din Jackson City. Când eşti mic, simţi mai curând nevoia să sări din maşină, domnu'.

Se scoală, cască, fără să ducă mâna la gură:

— Acum, am să mă pun pe mers! Am să tot merg aşa până când o să bată de ora şase. Atunci, vin ceilalţi să aranjeze mesele pentru micul dejun. Când nu merg, dorm! Iar dacă dorm, asta înseamnă că n-o să pot niciodată livra benzină în deşert, unde un drum cu maşina îţi ia multă vreme – câteodată chiar şi un an întreg – până ajungi să pontezi la Sally, în Cactus Station. Am să fac nuntă cu Sally, acolo, în deşert, domnu', ăsta e lucru sigur! Are Sally uite aşa nişte ţâţe frumoase, babane, şi unchiu-meu zice de ea că îşi spală bucile de două ori pe zi! Iar duminica de trei ori.

Face cu ochiul, în întunericul ce s-a lăsat din nou.

— De ce-aţi plecat, domnu'?

Puţin mai târziu: vineri, ora trei şi patruzeci de minute dimineaţa, sau cam aşa ceva. Dorothy Kayne se află în cada din camera de baie, cu genunchii adunaţi sub bărbie. Îngenunchiat lângă ea, cu vârful cravatei scufundat în clăbucul ce miroase mai curând a cataplasmă decât a pădure de pini, Walter Desmond îi freacă picioarele. Spune:

— Ce rost au nazurile astea, dragă? Dacă dai şi tu ceva de la tine, legătura dintre noi doi poate dura multă vreme! Poate dura chiar la nesfârşit. Şi când spun vorba asta, tu trebuie să mă înţelegi întocmai.

— Ce, o căsătorie, Walter? Lovitura cea mare, atât de repede?

Desmond se ridică, se duce să urineze în lavabou – discret, pe cât posibil.

— De ce nu? Mama ar dori să găsesc o fată bună, să-mi fac şi eu un rost. Cred că a început şi ea să se sature să-i tot aduc la fiecare weekend câte o altă femeie. O epuizează şi pe ea: să schimbe aşternutul, să nu facă vreo gafă, să ţină minte cum îi zice şi ăsteia pe numele mic; şi dacă Myrra e aceea care trebuie servită dimineaţa cu cafea cu lapte, iar Lenny cu ciocolată, ori tocmai pe dos; dacă mititica de ea e friguroasă sau nu, dacă-i place să-şi bea coniacul cu apă.

— Ce faci acolo, Walter?

Ezită. Apoi, spune râzând:

— Fac pipi în lavaboul tău. Te-am dezamăgit, cumva? Toţi bărbaţii fac la fel, mai ales când se află într-un hotel.

Se spală pe mâini:

— Numai că tu eşti foarte delicată, Dorothy! Ştiu însă că am să mă familiarizez atât de mult cu chipul tău, încât n-am să mă mai pot lipsi de el. Capul tău e ca o încăpere cu colţuri şi cu rotunjimi ce te surprind doar în primul moment. Apoi începe să-ţi placă această casă şi n-ai mai locui nicăieri

în altă parte. La cincizeci de ani, ai să arăţi la fel ca azi. Poate ceva mai plinuţă, mai rotunjoară, ceea ce nici nu-mi displace. Te privesc în oglinda lavaboului ca într-un retrovizor. Şi aş vrea ca tu să mă ajungi din urmă, să te ciocneşti de mine, şi să ne luăm amândoi la harţă.

— Ţi-ar face plăcere să mă baţi?

Dorothy s-a chircit acolo, în spuma ei.

— Ţi-e somn! – spuse el. Am să te scot din baie, am să te şterg, am să te duc în patul tău şi ai să dormi. Am să fac dragoste cu tine fără să te trezesc din somn.

Dorothy se cufundă şi mai adânc în cadă, îşi destinde brusc picioarele, împroşcând pardoseala cu puţină apă:

— Nu vreau să te mai atingi de mine! De altfel, John o să vină îndată, după cum mi-ai spus chiar dumneata.

El nu răspunde. Se roagă, în tăcere, unui zeu oarecare: *fă astfel ca ea să nu se mai încăpăţâneze, fă să ajungă la capătul puterilor şi ca baia asta cu apă fierbinte să distrugă în ea orice urmă de rezistenţă: miroase a* Baby Soft, *are treizeci de ani, e oarecum infirmă; mămica o s-o găsească vulgară, agreabilă însă şi destul de dezgheţată (predă sociologia urbană, Mami, închipuieşte-ţi!); e îndrăgostită de un indian, însă se culcă cu un polonez – fă astfel ca s-o pot avea şi eu!*

Iar Dorothy, acum fără agresivitate:

— Fii corect, Walter! Ţi-am permis să mă însoţeşti, să dai drumul la apa din baie – numai pentru că eu nu mă descurc deloc în sistemul ăsta de robinete. Acum sunt sigură că e mai bine să pleci. De vreme ce John urmează să sosească...

Vine din nou spre ea, îi mângâie umerii.

— Nu ţi-ai dat seama că s-a întâmplat ceva la subsol? Toată lumea a coborât să vadă ce se întâmplă. Indianul s-a dus şi el cu ceilalţi. Avem, aşadar, timp berechet.

Strecurându-şi braţele pe sub corpul lui Dorothy, Desmond o ridică. Ea crede, poate, că el o s-o ajute să-şi tragă pe ea un halat, şi atât; oricum, nu dă vreun semn că ar intenţiona să se zbată; scoate numai un strigăt uşor.

Bărbatul găseşte că situaţia a devenit pasionantă. Tremură. Se întreabă dacă va fi în stare să meargă până la capăt. Nu e cu totul sigur că va cuteza s-o ia pe Dorothy cu forţa, în cazul în care ea se agită sau urlă. Desmond vrea însă să-şi cunoască limitele – şi să încerce să le depăşească. După aceea, va fi alt om; nu-i va mai fi niciodată frică de soneria telefonului, de câini, de întuneric, îşi va fi exorcizat toţi demonii, nu se va mai lăsa dus de nas de maică-sa, nici de agenţii fiscului: îi va privi în faţă, drept în ochi, aşa cum face unul din cei care au violat în viaţa lor cel puţin o femeie.

A venit momentul să dea uitării *episodul Emmy Forglade* – urâtă chestie! Cu Emmy, la staţia aceea prăpădită de radio din Iowa, s-a dovedit lamentabil. Cu mult timp înainte ca tehnicienii să forţeze uşa cabinei de mixaj, Walter renunţase la Emmy. Ba chiar, atunci când a fost încolţit, se apleca să ia de pe jos chiloţii fetei – chiloţii şi tricoul ei mov. Era pe punctul de a-i da totul înapoi când ceilalţi s-au aruncat asupra lui, l-au lovit. Emmy Forglade nu-i lăsase nicio şansă: îl zgâriase, apăsase pe toate butoanele mesei de mixaj. Bineînţeles, s-a trezit fără lucru, a fost nevoit să părăsească statul Iowa. Emmy a venit să-şi ia rămas bun de la el la aeroport, s-a aplecat spre el şi l-a muşcat de lobul urechii.

Simte şi acum vârful rotund, cald şi umed al limbii lui Emmy pe pielea lui. În seara asta, la New York, nu va mai sparge nimeni uşa, iar Walter Desmond îşi va dovedi lui însuşi o sumedenie de lucruri de care ceilalţi habar n-au.

O duce pe Dorothy în cameră, o aşază pe pat, şi ea rămâne aşa, nemişcată. Walter nu-şi închipuise că poate să fie atât de grea. Simte renăscându-i atunci angoasa, angoasa aceea de când cu Emmy Forglade: dacă femeia aceasta reacţionează şi se luptă cu el, e posibil să se dea bătut. Mormăie:

— Relaxează-te, ne simţim bine, am pus zăvorul, n-o să fim deranjaţi.

O clipă s-a gândit să agaţe pe uşa camerei pancarta *Do not disturb*[31]; apoi, i-a trecut prin gând că o oarbă n-ar face, cu siguranţă, aşa ceva, de teamă să nu încurce pancartele: cum ar putea ea să facă o deosebire între tăbliţa pe care scrie *Do not disturb* şi aceea pe care se află scris *Please, get my room clean now*[32]?

— N-am voie să plâng, spune foarte încet Dorothy. E primejdios pentru ochi. Numai şi numai pentru asta voiau să mă mai ţină în spital.

Walter Desmond îi răspunde că nu trebuie să se frământe, că trebuie să se poarte ca şi cum el nici n-ar exista, că trebuie să încerce să doarmă. El va aştepta cu răbdare cât timp va fi nevoie, va aştepta ca răsuflarea ei să devină din nou regulată şi profundă. Îi mai spune că n-o să-i facă niciun rău şi că va pleca pe nesimţite, înainte de-a se lumina de ziuă, că nu va uita nimic în cameră. Nu vrea să fie obligat să o lege, de altfel nici n-a adus nimic cu el în acest scop. Râde:

— Când eşti nervos, nu reuşeşti niciodată să faci nişte noduri care să ţină.

Nu-i place să lege pe nimeni, lucrul ăsta nu-l excită:

— Nu sunt un om bolnav! Înţelegi?

Se întinde lângă ea, îşi întinde braţul stâng, şi-l pune pe trupul ei. A văzut pe unele străduţe din New York, în timpul grevelor gunoierilor, cum nişte

---

31 Nu deranjaţi (engl.).

32 Rog să mi se facă acum curat în cameră (engl.).

pisici făceau cu laba gestul acesta liniştit, pentru a imobiliza păsări şi șobolani.

Se gândeşte la toţi bărbaţii şi la toate femeile care, în momentul acesta chiar, trăiesc o situaţie asemănătoare. Fără îndoială că pot fi număraţi cu sutele. E imposibil ca numai circulaţia maşinilor şi instalaţiile de încălzire centrală să fie singurele care să producă rumoarea aceea surdă a oraşului pe timp de noapte, gâfâitul acela, mereu mai grăbit, de dinapoia ferestrelor: există, fireşte, în toate acestea, şi ceva din strigătele ce n-au putut fi înăbușite cu totul de zidurile din cărămidă. În ghetouri, asta se face la mare repezeală, în umbra unghERelor, între două treceri ale patrulelor poliţiei; în altă parte, însă, în apartamentele din cartierele bogate, totul începe de cum se lasă seara şi durează până în zori – şi chiar până mult mai târziu.

Walter a participat la asemenea petreceri cu schimbare de parteneri, undeva pe Broadway, nu departe de Bryant Park. I se îngăduia să vină neînsoţit, pentru că era Walter Desmond, şi prezenţa sa dădea o anume strălucire seratei, atrăgând, de asemenea, acolo şi tinere femei, șovăielnice până atunci. Întotdeauna el le alegea pe noile venite. Le recunoștea după eforturile disperate pe care le făceau pentru a părea că se simt la largul lor, după felul cum nu se puteau abţine să-şi aprindă o ţigară chiar atunci când urmau să se dezbrace, după transpiraţia discretă din căușul palmelor. Mergea spre ele, cu paşi lenţi, apoi le lua în braţe. Le iubea în funcţie de teama pe care le-o inspira.

Sub braţul lui Desmond, corpul lui Dorothy are un tremur ușor.

— Ţi-e frig?

Îşi întoarce puţin capul spre el:

— De vreme ce nu sunt frumoasă, ce te îndeamnă să faci asta?

— Te-am întrebat numai dacă ţi-e frig!

— Puţin, spune ea.

Desmond se scoală, se duce să regleze aparatul de condiţionare a aerului. În treacăt, aruncă o privire în stradă: tocmai se ridică barierele poliţiei, maşinile pompierilor manevrează în direcţia rampei de acces către subsol, Ernst Anderson dă autografe, o femeie în rochie de seară îşi scoate pantofii de bal şi păşeşte, râzând, peste pârâul de noroi care continuă să se scurgă în stradă.

Walter apasă pe butonul televizorului: dacă Dorothy o să înceapă să ţipe, urletele ei se vor confunda cu banda sonoră a serialului care rulează în cursul nopţii; cel mai adesea, e un film de groază, dat numai în scopul de a le oferi celor care suferă de insomnie satisfacţia de a veghea în timp ce primejdia tot dă târcoale.

Desmond se dezbracă. Își pliază cu grijă costumul de scenă, din atlaz gri. Stinge lumina: nu se simte mulţumit de el când e gol, nu-şi poate suferi pieptul scobit, nici picioarele, cu degete ca nişte ciocănele; se simte atunci ca mort.

Dorothy repetă încetişor:

— Lasă-mă, te implor! Pleacă! Mâine-seară voi dansa cu dumneata. Şi poimâine, dacă vrei. Acum, însă, du-te!

El n-o aude. Se gândeşte la mama lui, la Emmy, la toţi cei care l-au nedreptăţit gândind rău despre el – din pricină că nu l-au înţeles. Deşi de două ori dat afară din şcoală pentru tendinţe morbide şi acte de perversiune sexuală (mai întâi în statul Missouri, apoi în statul Utah), a început, totuşi, să câştige dolari cu milioanele. Nu mai ştie prea bine ce a făcut cu ei: a plătit nişte jucării din acelea care merg repede, şi pe care le-a stricat, o casă pe lângă Everglades, unde nu se duce niciodată, nişte călătorii, nişte costume – şi magnetofoane la care să înregistreze povestea vieţii sale. Şterge însă succesiv benzile, pentru că viaţa lui e moale ca un chist care nu se mai întăreşte, nu mai creşte, nu mai plesneşte odată, să păteze cu sânge adevărat şi cu puroi adevărat plăcile de faianţă, albe, ale sălii de operaţie!

Se întinde lângă Dorothy, o dezveleşte, se uită la picioarele ei, petrecute unul peste altul:

— Ţie nu ţi s-a propus niciodată, fireşte, să pozezi pentru revista *Play boy!* Lui Hefner îi plac fetele sănătoase. Pun rămăşag că miroşi a medicamente.

Dorothy se trage de lângă el, gemând. Temându-se să nu cadă din pat, Desmond o prinde în braţe.

Staţia de radio ţinând de Sediul Central cheamă toate maşinile, pe banda de înaltă frecvenţă: operatoarea îl caută pe Anderson. E o fată drăguţă, numele ei este Haïssah Dougal. Ernst Anderson pune mâna pe receptor, apasă pe clapa verde:

— Îmi închipuiam că am nişte cizme bune, miss Dougal! Dar mi-a intrat apă în ele. Mi-e frig! De altfel, uite că a şi început să ningă din nou. Vrei dumneata să-i telefonezi, în locul meu, lui June, şi să-i spui că plec spre casă?

John Gheena îşi lipeşte buzele de tăblia uşii:

— Deschide odată! Puţin îmi pasă cine eşti! Dar o aud plângând, şi ea nu trebuie să plângă.

Walter Desmond o sileşte pe Dorothy să se întoarcă pe burtă şi îi înfundă faţa în pernă. Murmură:

— Totul o să meargă cât se poate de bine, sunt sigur de asta. Nu e ca atunci, cu Emmy. Individul de după ușă are însă dreptate: nu trebuie să mai plângi. Fii mai întâi drăguță și calmează-te! După aceea, am să fac cum spune el.

Se ridică, ținându-și însă, în continuare, mâinile sprijinite de ceafa ei:

— Mai cu seamă, se cade să nu dramatizăm. Fata s-a rătăcit în labirintul culoarelor. Am însoțit-o, asta e tot. I-am dat și o mână de ajutor ca să se dezbrace, poate. Voiam să aștept până adoarme, și apoi să plec. Nu mă credeți? Vă gândiți cumva că încerc să ies din încurcătură?

Se dă brusc înapoi, eliberând-o pe Dorothy. Se repede la fotoliul pe care și-a așezat hainele. Dacă ușa cedează, nu trebuie să fie văzut gol. Esențial e să devină din nou Walter Desmond, să-și pună veșmântul de atlaz gri, și mocasinii. Cravata e udă, asta ar putea să pară suspect, o ascunde într-unul din buzunare. În timp ce încearcă să-și tragă răsuflarea, Dorothy tușește răgușit și își agită brațele în aer. Desmond își aprinde o țigară. Se duce la ușă, răsucește butonul de la încuietoare.

— Dă-te înapoi, spune John, n-ai să ieși din camera asta! Așază-te cu spatele la fereastră!

Walter Desmond se supune. N-o scapă din ochi pe Dorothy, de ea va depinde totul. Vreme de câteva clipe, Emmy a dispus și ea de puteri discreționare – și niciodată n-a dorit-o Walter mai mult ca atunci. Emmy n-a profitat, nu l-a ridiculizat pe Walter, a făcut și a spus ceea ce trebuia, nu mai mult. De altfel, e posibil ca, într-un anume fel, să-l fi plăcut pe Walter; de n-ar fi fost așa, la ce-ar mai fi venit în sala de așteptare a aeroportului aceluia izolat din Iowa, să-l muște de ureche? Însă faptul că Dorothy Kayne e oarbă, fapt care constituia mai adineauri o șansă în plus, poate acum să se întoarcă împotriva lui Walter.

În spatele lui nu se află decât un geam fragil. Iar dincolo de acesta – nebunia! Aude vuietul autobuzelor pe bulevardul pe care a fost restabilită circulația normală. La televiziune, serialul a fost întrerupt, pentru a se transmite o declarație a senatorului Cadett. John Gheena s-a îndreptat, alergând, spre pat. Imobilizează brațele cuprinse de frenezie ale tinerei femei:

— Nu-ți fie frică, gata, s-a terminat, încearcă să respiri normal!

Însă Dorothy Kayne a vomitat pe cearșafurile de lux ale hotelului West Continental, ca urmare a spaimei pe care a tras-o, ori a presiunii pe care Desmond a exercitat-o asupra cefei sale. Și asta e destul pentru ca – metodic, fără grabă – John Gheena să demoleze fața lui Walter. Șeienul lucrează pe tăcute, să nu-i deranjeze pe cei care dorm.

Desmond nu simte nicio suferinţă. În fine, nu se gândeşte la tot ce se întâmplă – nu încă. Are doar impresia că ar visa un vis care-l sleieşte de puteri. Ascultă cum îi plesnesc buzele, gingiile şi ceea ce el crede că ar fi cartilagiile nasului şi ale urechilor. Tot ceea ce murmură înăuntrul său, murmură şi face o spumă roşie, roşie de tot. E un amestec de sunete bubuitoare, frumoase şi grave, ca o melodie de muzică pop – muzică pe care el niciodată nu şi-a dat osteneala s-o înţeleagă –, cu iz puternic de bale înfierbântate, de sânge cald, de carne stâlcită în bătăi: lumea nouă, adevărata lume nouă, aceea la care nici nu gândeai, se află în vârful pumnilor, ca nişte maşini puternice, ai lui John Gheena. Sancţiune exemplară, sancţiune grandioasă. Desmond se prăbuşeşte. John sună la recepţie, cere să vină omul care duce bagajele:

— Avem de coborât un pachet care ne încurcă aici!

I se spune însă că, acum, în toiul nopţii, omul de la bagaje doarme. Indianul pune receptorul în furcă, îl remorchează pe Desmond, îl închide în closet. Acolo va rămâne până în zori, cu nasul în chiuveta de o curăţenie impecabilă.

La o oră şi mai târzie din noapte... John şade ghemuit, cu picioarele strânse sub el, în faţa uşii de la camera în care stă Dorothy Kayne. Îşi face apariţia Ashton Mysha. Vine încet dinspre fundul culoarului, se sprijină de zid, scutură nişte pastile de bicarbonat în palma făcută căuş. John se ridică, îl susţine pe polonez:

— Te sfătuiesc s-o laşi singură! Cred că, în sfârşit, a adormit. Cu ochii închişi probabil. E greu însă să-ţi dai seama, din cauza legăturii ăleia idioate.

Ashton Mysha intră, totuşi, în cameră. Spune că femeia care doarme aici îi aparţine, e a lui – zi şi noapte. John Gheena nu insistă: el unul a spus tot ce avea de spus. Pentru a doua oară în noaptea aceasta, se retrage. Ofranda tăcerii, apoi ofranda retragerilor: pe povârnişurile abrupte, troienite de zăpadă, caii înaintau, conduşi de vulturi. Unii oameni târau brancarde din lemn de mesteacăn, pe care zăceau femei bătrâne şi copii. Din cauza poleiului, puţin înainte de a se crăpa de ziuă, seminţia şeienă a făcut popas. În gropi săpate în zăpadă, fură aprinse mari focuri, la care să se încălzească neputincioşii şi muribunzii, în vreme ce bărbaţii înfăşurau cu mărăcini şi frânghii copitele cailor. Au plecat apoi din nou. Aşa era, şi totuşi nimeni nu-şi pierdea nădejdea.

PARTEA A PATRA

Moşi Crăciuni din plastic atârnă peste Fifth Avenue, Avenue of the Americas şi peste Central Park West. În alte părţi, municipalitatea îi îndeamnă pe comercianţi să se întreacă în ingeniozitate pentru a celebra cum se cuvine această noapte a tuturor armistiţiilor. Băncile şi atelierele de întreţinere auto intră în competiţie. În cele din urmă, atelierele sunt cele ce vor câştiga: în ziua de 24 decembrie, la ora 18, în spatele vitrinelor de la sălile de expoziţie, farurile tuturor automobilelor vor fi aprinse. Sfătuit de June, Ernst Anderson se angajează să împartă copiilor din şcoli hârtie poleită, coarde şi baghete din lemn de balsa. În Chinatown, el lansează concursul pentru cel mai frumos zmeu; în cartierul Harlem, pe care îl traversează la bordul unui Buick cu geamurile blindate, organizează un festival al celui mai mare om de lut – căci zăpadă nu mai e, iar serviciile specializate ale Institutului meteorologic vorbesc de o încălzire a vremii neobişnuită pentru acest anotimp. Până ce sărbătoarea să înceapă, poliţia arestează un tânăr japonez venit tocmai de la Nagasaki, fără viză şi fără acte de imigrare, şi care trage asupra Moş Crăciuni-lor coloraţi în roşu şi în alb, folosindu-se de o carabină cu aer comprimat.

Un pachebot grecesc a ancorat în port. Armatorii săi propun newyorkezilor o noapte de Crăciun petrecută în golf, la preţul de optzeci-dolari-de-persoană.

Ashton Mysha a obţinut de la direcţia hotelului o cameră ce comunică cu aceea în care stă Dorothy Kayne. Polonezul şi Dorothy fac dragoste în fiecare zi, mai puţin sâmbăta. O dată pe săptămână, Ashton o duce la doctorul Laedipark. Acesta se declară satisfăcut de felul cum evoluează rana: încet-încet, leziunile se resorb; asta ca o consecinţă a perioadei de repaus şi a unei alimentaţii în sfârşit sănătoase şi abundente. Laedipark se angajează ca, în primele zile ale primăverii, să-i scoată legătura cea albă de la ochi. În picioare, aflat în pragul cabinetului său, doctorul se uită la Dorothy, care, păşind pe trotuarele alunecoase, se îndepărtează. Acum nu se mai izbeşte atât de des de obstacolele întâlnite în cale. Sigur, gesturile nu-i mai sunt atât de rapide; e posibil însă ca acesta să fie un semn încurajator, indicând că bolnava aparţine de acum înainte rarei categorii de nevăzători ce n-au nevoie să se servească de un baston pentru a depista şi a evita porţiunile dificile ale traseului pe care-l parcurg. Tânăra femeie pare a fi dobândit acel simţ ce-i îngăduie să perceapă tot ceea ce-i opac şi vătămător. Laedipark surâde: la urma urmelor, el pariase că va avea loc o lentă cancerizare a ţesuturilor afectate...

În cursul acestei perioade, Ernst Anderson l-a convocat în două rânduri pe John Gheena la sediul permanenţei sale electorale. Vrea să-l chestioneze pe spălătorul de geamuri în legătură cu nivelul de degradare a câtorva mari clădiri din Manhattan şi din alte părţi. Şeienul ascultă cu atenţie expunerile pe care le fac Anderson şi asistenţii săi, consultă schemele, priveşte fotografiile şi filmele obţinute cu camere de luat vederi în infraroşu. Şi nu spune nimic. Atunci, vorbeşte Anderson:

— În această privinţă, există un anumit număr de factori ce pot fi consideraţi răspunzători. E vorba de date strict ştiinţifice. Trebuie să ţinem seama de toate elementele cu caracter agresiv pe care nu am reuşit încă să le controlăm: vântul, păsările, fumul, gazele. Dumneata te-ai aflat într-o poziţie dintre cele mai bune pentru a putea urmări şi evalua felul cum au evoluat atacurile. Eu unul prefer cuvântul „pişcături”.

John Gheena continuă să tacă. Anderson insistă:

— Am construit noi oare oraşul acesta la voia întâmplării? Haide, dă-i drumul, batjocoreşte-ne, dincolo de pereţii camerei ăsteia n-o să răsufle nimic!

— A fost un oraş ideal, spune indianul. Dumneavoastră îl credeţi bolnav, bolnav cu-adevărat, însă vă înşelaţi.

Îşi atinge fruntea:

— Aici înăuntru e ceva ce nu merge. În capul New York-ului stă pieirea. Şi nimeni nu poate face nimic.

Cei ce se află în jurul candidatului la postul de primar încep să râdă:

— Un oraş înseamnă un ansamblu de date, John Gheena! O serie de parametri economici, financiari, sociologici, arhitectonici. O problemă matematică implicând coeficienţi de rezistenţă. Viziunea dumitale este incompatibilă, din punct de vedere ştiinţific, cu ceea ce cunoaştem noi, cu ceea ce măsurăm noi zi de zi.

John, însă, pe vremea când escalada faţadele – în timpurile fericite când Milous nu se arătase încă a fi cel mai ticălos dintre ticăloşi – se distra oprind cu vârful degetelor giraţia nebună a anemometrelor; apropia flacăra brichetei de tuburile marilor termometre destinate să evalueze gradul de căldură sau de frig pe care-l aveau de suportat zidurile – uneori termometrele se spărgeau, bula de mercur alerga multă vreme de-a lungul cornişelor. John Gheena nu avea de gând să facă vreun rău: doar măsura – măsura şi el – lipsa de valoare a acestor jucării costisitoare.

Anderson zâmbeşte:

— Am reunit o echipă de specialişti. Dar nu te lăsa impresionat, John! În felul dumitale, şi dumneata eşti un specialist. Vorbeşte, te ascult!

— Vă încredeţi în mine?

— Da! Şi încă în asemenea măsură, încât îţi propun să ni te alături. Ei bine, ţi-aş putea garanta un câştig de aproximativ cinci sute de dolari pe lună. Fără a pierde din vedere că această alianţă îţi va fi de un folos imediat, atunci când se va deschide procesul dumitale: eu sunt martorul principal al acuzării.

Indianul clatină din cap:

— Oraşul New York contra lui John Gheena. Dumneata nu eşti oraşul New York!

— Sondajele mă dau drept câştigător, spune Anderson.

Trei zile mai târziu, la cea de-a doua întrevedere, Ernst Anderson îl primeşte pe indian fără martori. Vorbeşte timp de o oră. Îşi manifestă intenţiile politice, dezvăluie toate detaliile şi implicaţiile lor. Conchide:

— Intenţionasem să mă adresez unui negru. Îl şi alesesem: un negustor de peşte din Harlem. Pe scurt, un negustor de anvergură, posedând camioane şi cinci vagoane frigorifice, plus un depozit pe chei. Aş fi fost însă acuzat de demagogie. Dumneata eşti indian, asta e oarecum altceva. Dublez cei cinci sute de dolari! Acceptă!

— De ce?

— Pentru că e un lucru bun pentru dumneata, bătrâne! Pentru că e un lucru foarte bun şi pentru mine. Vezi? Sunt sincer!

— Dumneata îmi oferi o mie de dolari – şi ce post?

— În privinţa asta, dumneata vei alege.

Anderson se ridică, se apropie de o hartă agăţată pe perete:

— Steguleţele roşii indică zonele urbane în care condiţiile igienice sunt sub nivelul îndeobşte admis. La marginile cartierului Brooklyn, două parcuri au fost declasate – sunt folosite acum ca locuri de descărcare a gunoaielor. Vrei să ştii de ce n-o să fie reales Isaac Baumstein? Pentru că acolo, printre cutii de conserve şi ziare vechi, au fost găsiţi nişte copilaşi morţi. Senatorul Cadett zice că e posibil ca aceşti copilaşi să nu fi fost americani. Se prea poate ca ei să reprezinte progenitura nedorită a unor imigranţi clandestini. Ei şi, ce schimbă asta? Copilaşii n-au venit ei singuri să moară pe locurile astea de descărcare a gunoaielor – care sunt americane, nu-i aşa? Ajută-mă să fac curăţenie în toate lucrurile astea! Vei dispune de credite. Nu ştiu de unde o să fac rost de parale, de avut însă. ai să le ai!

John Gheena îl priveşte fix, neîncrezător, pe Anderson; se întreabă ce s-o fi întâmplat că, aşa, dintr-odată, nişte politicieni vor neapărat să se dea bine pe lângă el. Oare ei nu înţeleg, Anderson şi ceilalţi, că problema New York-ului a încetat să mai fie o problemă politică? O acţiune politică presupune, totuşi, o posibilitate de a mai da înapoi.

— Într-o zi, spune încet John, New York-ul nu va mai exista. Cu sau fără locuri de descărcare a gunoaielor. E un fapt care mă necăjeşte, Ernst, mă necăjeşte mult! Asta n-o să se întâmple aşa dintr-odată, nu! Dimpotrivă, o să ia ceva timp.! E mai bine aşa, nu? O să ne putem obişnui cu gândul ăsta.

Şeienul priveşte, peste umărul şefului brigăzilor de luptă împotriva incendiilor, panorama zgârie-norilor din Manhattan. Nu e decât ora patru după-amiază, însă de pe-acum contururile lor se pierd într-un fel de penumbră cenuşie. Înainte de noaptea coborâtă din cer, vine noaptea adusă de oameni. O noapte murdară, ce urcă dinspre gazometre şi dinspre coşurile fabricilor, o noapte unsuroasă, care se lipeşte de ferestre: cu zece ani în urmă, buretele unui spălător de geamuri ţinea vreo şapte-opt zile; azi, trebuie aruncat după o singură zi de muncă.

Anderson nu-şi poate reţine un surâs amuzat:

— În fond, asta e tot povestea cu soarele, despre care ştim cu toţii că o să se stingă cândva. Mai avem însă până atunci şase miliarde de ani bătuţi pe muche!

— E ceva şi din povestea asta, Ernst, atâta doar că New York-ul n-o să ţină şase miliarde de ani.

Anderson face un mic gest cu mâna, ca pentru a arăta că, la urma urmei, nimeni nu pretinde de la el chiar atât. John continuă:

— Ci între zece şi treizeci de ani, nu mai mult. În caz de catastrofă, mult mai puţin: doar câteva ore.

Şi apoi:

— Pe scurt, Ernst, ce caut eu aici? Ce aştepţi dumneata de la mine? Ştii doar că eu nu reprezint nimic şi pe nimeni.

— E vorba de locurile nereglementare de descărcare a gunoaielor, spune Anderson. Voiam să...

— Nu, îl întrerupe John. Asta-i toaletă mortuară. Aşa n-a fost înviat niciodată vreun biet mort!

— De acord, ţineam numai să cunosc părerea cuiva care n-a intrat în niciun joc, care n-are de tras vreun folos de la niciuna din tabere.

— Părerea mea, o cunoşti acum! O să schimbe cât de cât ceva, părerea asta a mea?

Anderson închide ochii. Oboseala îl cuprinde acum încă de la jumătatea zilei. John Gheena se ridică, priveşte în jurul lui: unde şi-o fi pus umbrela? Mormăie:

— Mai bine plec, Ernst. Nu pot să te ajut cu nimic. Şi trebuie să trec şi pe la farmacie. Miss Kayne are nevoie de o groază de lucruri.

— Mai stai! – strigă Anderson. June e şi ea bolnavă; cum înghite ceva, o şi apucă greţurile, ameţelile. Mă împiedică asta cu ceva să stau aici şi să mă ocup de treburile oraşului?

— Aşa ar trebui, spune John.

Îşi va recupera umbrela la postul de gardă aflat la intrarea în clădire: cei din jurul lui Anderson sunt suspicioşi, detectivii particulari suferă de o psihoză a atentatului; iar poliţia oficială – încă şi mai mult, mai cu seamă de când unii informatori au semnalat apariţia unor bastoane şi a unor umbrele prevăzute cu un mecanism special ce face să apară, la nevoie, o lamă lungă şi ascuţită.

Autobuzele sunt arhipline, taxiuri nu sunt de găsit. Şeienul preferă să facă pe jos drumul până la West Continental. Îi place oraşul aşa, sub aversa care multiplică reflexele strălucitoare ale firmelor. I se pare atunci că New York-ul s-a desprins de pământ, odată cu ancorele lui, şi că, despicând valurile a pornit-o spre larg: până departe, fireşte, până ce apa îl înghite. Acesta ar fi poate cel mai fericit dintre deznodămintele posibile; preferabil, în orice caz, furiilor sterile ale lui Anderson ori ale lui Cadett, jalbelor pe care le adresează Isaac Baumstein Casei Albe pentru a obţine câteva mii de dolari în plus.

Drama New York-ului este aceea de a fi avut puterea să supravieţuiască aşa, cu şoselele sale desfundate, cu zgârie-norii săi poroşi, cu grădinile sale publice care, din cauză de omoruri repetate, au trebuit să fie închise publicului începând cu ora nouă seara. Nu s-a văzut însă oraş care să se îndrepte spre mare şi să se culce afundându-se în apa ei. Şi dacă New York-ul nu pleacă spre ocean, nici oceanul nu va intra în New York: oamenii au protejat megalopolisul împotriva posibilelor excese ale Atlanticului; vor trebui să se decidă a putrezi pe loc, ca într-un pat.

Bee a trişat. În ziua de 4 ianuarie, ducând cu sine şi conţinutul casei de bani a muzeului din Bowery Street, şi-a luat un bilet – fără întoarcere – către Rio de Janeiro, plecând la bordul unui avion de cursă regulată al companiei Varig. În Atlanta (Georgia), doctorul Almendrick pierde în acest fel sute şi sute de dolari, un ficat, o inimă şi doi rinichi: nu poate s-o pună pe Bee sub urmărire judiciară, căci ar risca să cadă el însuşi sub incidenţa legii constituţionale, ce nu prevede încă vânzarea de organe umane în schimbul unei rente viagere.

Bee a lăsat o scrisoare pentru Ashton. Piticul Falcon, înlăcrimat ca şi cum ar fi în doliu, înmânează polonezului plicul. Bee arată că şi-a plasat în mod inteligent banii pe care i-i trimitea Almendrick, că, puţin câte puţin, suma a devenit considerabilă, şi că i se pare de-a dreptul prostesc să moară bogată. De altfel, nu e sigură că a avut vreodată intenţia să se sinucidă. S-a gândit doar la asta, ca toată lumea, în clipe de descurajare. Când, însă, contul ei la bancă a început să crească, sub influenţa vărsămintelor lunare pe care i le vira Almendrick, a văzut lucrurile într-o lumină diferită. Nici nu are, de altfel, simţământul că ar fi trădat pe cineva: într-un anume fel, cumpărându-i moartea, Almendrick i-a redat pofta de a trăi. I-a salvat viaţa – sau, dacă preferaţi, i-a prelungit-o. Nu e aceasta menirea unui medic? Îl socotește pe Almendrick drept un fel de geniu: fără s-o ştie, el a inventat *transfuzia financiară*. În medicină, marile descoperiri se fac adeseori în acest fel, niţeluş graţie hazardului, niţeluş datorită încăpăţânării de a trăi ori capriciilor bolnavilor. Ar fi fără îndoială util, adaugă Bee, să se studieze mai îndeaproape aspectul monetar al suferinţei umane. Poate că sărăcia nu e, uneori, decât semnul prevestitor al morţii. E presată de timp. Nici nu ne închipuim câte formalităţi trebuiesc îndeplinite până să poţi lua un avion spre Brazilia. Așa că pleacă, acolo e loc destul, îşi va putea oferi o bătrâneţe însorită, mi-a fost atât de frig iarna la New York, nici nu mai vorbesc de Coney Island unde, de jur-împrejurul roţilor dinţate de la căluşei, unsoarea îngheţa bocnă, făcându-se ca piatra. Nu căuta să pui ordine în afacerile mele, Ashton, lucrul ăsta se va face de la sine: poliţia va închide muzeul, Mary Virginia Taylor se va apuca din nou de supravegherea copiilor, cât despre Caroll, tot se săturase să facă pe Fecioara din Orléans... Dacă ai curaj, omoară-l pe Falcon. Dar n-ai tu curajul ăsta! Păcat! Falcon n-a încetat să tot cadă pe bucile lui ţuguiate şi moi (o nepotrivire nostimă, ar trebui să le vezi!) printre cojile de legume aruncate pe Bowery. Dacă există cineva într-adevăr îndreptăţit să-mi poarte pică, apoi acela e el. Poate chiar, dacă-i face plăcere, să meargă până la ură. Eu îl voi înţelege, stând acolo, sub palmierul meu.

Mysha mototolește scrisoarea şi o aruncă pe mănunchiul de vreascuri ale falsului rug. Aproape că se miră că nu ia foc. Îl priveşte pe pitic:

— Scrie că aş face bine dacă te-aş ucide.

Falcon ridică din umeri: lovitura de graţie, cu rost, trebuia să-i fi fost dată chiar din prima zi, când a scos cel dintâi scâncet, când şi-a mişcat pentru prima oară picioruşele dolofane, prea scurte. Însă când un copil vine pe lume, e firesc – nu-i aşa? – să fie foarte mic. Mai târziu, când capcana a fost descoperită, nu mai îndrăzneşte nimeni nimic. Se spune atunci că, pasămite, lucrul mare e plin de splendoare – dar cel mititel e drăguţ şi el.

Piticul întreabă, vorbind despre Bee ca despre o moartă.

— Mi-a lăsat ceva?

Ashton nu răspunde. Iese atunci în faţă Mary Virginia Taylor; încă mai are, la încheieturile mâinilor şi la glezne, chingile de piele. Îl ia pe pitic de mână, îi spune încetişor să vină cu ea, şi ies amândoi, fără să mai privească înapoi, pe uşa cea mare a muzeului, iar siluetele li se profilează în lumina de afară.

Caroll protestează:

— E nebună! O să-l facă să-şi închipuie mai ştiu şi eu ce! N-aveţi idee cât de sensibil e individul ăsta! Şi dumneavoastră nu vă împotriviţi?

Astăzi, însă, cerul e albastru. Mulţumită celor zece-doisprezece centimetri de zăpadă care acoperă lăzile de gunoi şi resturile aruncate nereglementar pe stradă, Bowery nu miroase atât de rău ca de obicei, iar vacarmul din şantanuri abia se mai aude.

Nişte poliţişti, ce patrulau nu departe de podul Brooklyn, s-au aventurat pe Bowery Street – o dată, merge... O iau de-a lungul arterei, învârtindu-şi neglijent bastoanele de cauciuc; le vorbesc oamenilor fără să se burzuluiască la ei.

— Cu siguranţă, Bee n-ar fi văzut cu ochi buni... începe Caroll.

Nu-şi termină fraza, pleacă, la rândul ei. Ashton Mysha rămâne singur în muzeul unde pătrunde frigul şi lumina soarelui. Ridică draperia neagră ce dă către mica încăpere în care oficia Mary Virginia Taylor. Se aşază cu băgare de seamă chiar la marginea jilţului garnisit cu cuie. Netezeşte scrisoarea pe care i-a lăsat-o Bee, o citeşte din nou.

Evident, Bee n-a înţeles nimic, dar chiar nimic! Nici nu putea să fie altfel: nu înveţi ce e viaţa în rotirea nebună a scrâncioburilor din Coney Island, nici în clădirea încălzită, căptuşită cu baloturi de bumbac, a antrepozitelor. E normal ca Bee să vrea să mai facă încă un tur. Bee n-a văzut niciodată marea decât la repezeală, de la înălţimea unei nacele ferecate în lanţuri, iar vântul iscat de hora aceea făcea ca volanele rochiei să-i acopere ochii. Fără a mai pune la socoteală că, acolo-sus, Bee avea de îndeplinit o obligaţie de serviciu.

În ceea ce-l privește pe el, pe polonez, s-a măsurat cu valurile – pe vremea când navele aveau pasarelele descoperite –, într-o luptă corp la corp; cum talazurile se spărgeau până și de telegraful de transmitere a ordinelor la mașini, blocat în poziția *full speed*[33], Ashton Mysha s-a înecat sub avalanșa de apă iritantă, apăsătoare, și astfel a putut să capete gustul adâncimilor, și mai cu seamă acea luciditate calmă pe care ți-o dă, după nopți și nopți de furtună, frecventarea abisurilor.

Curând, doctorul Laedipark va desface legătura cea albă ce-i acoperă lui Dorothy privirea. Mysha va descoperi în sfârșit ce culoare au ochii femeii cu care trăiește. Însă, în aceeași clipă, uitătura ei cea nouă se va fixa asupra lui. Pe urmă, va luneca, încet, către bărbatul deosebit, timid și violent, cu nasul coroiat și cu părul negru: John Gheena. Și, uite-așa, vor pleca ei, împreună, la fel de puternici și formând o pereche la fel de nepotrivită, ca, mai adineauri, Mary Virginia Taylor și Jack Falcon. Până în clipa de față, Ashton a făcut tot ce putea pentru a evita ca John și Dorothy să rămână împreună. Va veni însă ziua când el nu va putea să împiedice – și nici măcar să întârzie – nimic. Surâzând, Laedipark a spus că lucrul acesta se va petrece la primăvară. Un anotimp privilegiat, la New York: galeriile de tablouri care se întind de-a lungul grilajului lui Central Park sunt împroșcate cu culori orbitoare, vânzătorii de castane se reconvertesc, trecând la comerțul cu mici planoare din lemn de balsa, lansate cu praștia.

Cele câteva persoane care au intrat în contact cu polonezul la sosirea lui la New York vor căuta să priceapă. Tocmai faptul acesta e consolator. – excitant până la un punct: înverșunarea cu care ceilalți încearcă să explice în termeni raționali ceea ce nu este rațional. O sinucidere, totuși, nu se supune niciodată unei logici. Mai cu seamă atunci când este îndelung premeditată.

Ashton își sprijină spatele de țintele spătarului, se rănește ușor, cuiele îi sfâșie haina și cămașa. E dureros, dar minunat. Corpul bătrân mai urlă încă, se zbate, face apel la instinctul de conservare. Polonezul începe să râdă: înțepăturile astea de pe trupul lui vor intriga, negreșit, pe medicii legiști și pe chirurgii însărcinați cu recuperarea organelor sale sănătoase. John Gheena se va gândi, poate, că acestea sunt semne lăsate de Dorothy Kayne, cu unghiile.

Pe măsură ce înaintăm în plină zi, cerul devine tot mai luminos, mai senin. Vântul bate dinspre uscat – franc, deschis, câmpenesc. S-a îmbogățit cu esențele pădurilor, miroase plăcut, a băligar, a iaurt – făcut din lapte nebotezat cu apă – a leșie. Mulțimea de oameni umblă încolo și-ncoace pe

---

[33] Cu toată viteza (engl.).

trotuarele alunecoase, mai puţin grăbită ca de obicei, cu nasul în vânt. Abandonând problemele pe care le pune circulaţia automobilelor, poliţia dirijează fluxul pietonilor, interzice plimbăreţilor gură-cască să staţioneze lângă zidurile clădirilor: din când în când, pumnale de gheaţă se detaşează de pe cornişele înalte şi cad şuierând în stradă. Nişte copii au adunat câteva resturi de lăzi, să-şi facă săniuţe; şi cântă pe aria Jupânului lup, mare şi rău: *Who's afraid by the big bad snow, big bad snow, big bad snow*...?[34] Dar zăpada căzută peste oraş nu provoacă spaimă, păsările nu mor de foame la New York, unde există grădini zoologice, băligar de cal ori de elefant. Şi apoi, mirosul plăcut venit dinspre apus te duce cu gândul la fermele aflate la distanţă de trei ore de mers pe şosea; la proprietarii reşedinţelor secundare de dincolo de Hudson, care au făgăduit că-şi vor încălzi piscinele, pentru a permite raţelor să găsească o întindere primitoare de apă.

Ashton Mysha joacă şi el jocul celorlalţi, zâmbeşte. Priveşte cum, reflectate, razele soarelui trec de la un zgârie-nori la altul. Are buzunarele pline cu bani, în orice caz cu destui bani pentru a putea achita prima rată în vederea cumpărării unei maşini. O maşină nouă, cu ajutorul căreia, înainte de venirea primăverii, îşi va pune capăt vieţii. Rulând pe benzile exterioare de circulaţie, cu mult peste cele patruzeci de mile pe oră reglementare, se va repezi într-unul din stâlpii unui pod. Punând astfel la punct circumstanţele morţii sale, pe Ashton îl încearcă, în mod ciudat, o senzaţie plăcută. O senzaţie ce i se răspândeşte în pântece, în picioare, în sex. Va fi în timpul nopţii, îşi spune el, în acest fel şoseaua va fi mai puţin aglomerată. În momentul acela, poate, roza vânturilor de pe nava frigorifică *Wienner* va sălta în bula habitaclului său. Poate că şi elicele vasului *Vastitude* vor avea câteva turaţii în plus ori în minus. Se zice că vapoarele sunt la fel de sensibile la destinul oamenilor ca la mişcările de flux şi reflux. O ţigară aprinsă îi va scăpa lui John Gheena dintre degete; aplecându-se s-o ridice, va spune:

— Era cât pe-aci să ard covorul!

Dorothy va afirma, drept răspuns, că nu există fum fără foc. Replică cât se poate de prostească, pe care ea va încerca s-o facă uitată adăugând:

— Oare Ashton nu trebuia să telefoneze în seara asta?

Acolo, în smârcurile Pinsk-ului, nimeni n-a căutat vreodată moartea; iar dacă unii şi-au aflat-o, s-a întâmplat fără s-o dorească: căci exista şalanda ce trebuia condusă prin desişul de trestii, vasul acela cu fund plat ce ducea cu el familia întreagă, în tăcere şi în ceaţă, pe urmele raţelor călătoare, prin locurile prin care se duceau bâtlanii, ori la culese de rădăcini comestibile;

---

[34] În traducere liberă: Cui i-e frică de nămeţi, de nămeţi, de nămeţi... (engl.).

simplul fapt de a se şti răspunzător de soarta celorlalţi îl împiedica pe om să se aplece asupra lui însuşi; nu-i rămânea atunci decât să sondeze apa verzuie, să se gândească la existenţa bieţilor copii ce se lipeau de el, nutrindu-se din căldura lui protectoare. Fără îndoială, tatăl şi mama lui Ashton trebuie să fi avut mii de motive de a se lăsa să cadă, în neştire, în culcuşul verde-albăstrui al apei şi de-a muri pur şi simplu; mii de motive naturale, precum foamea, frigul, mizeria, disperarea (şi sora ei, spaima); şi mii de motive interioare, profunde, mestecate ca nişte frunze – la gura sobei încinse cu bucăţi de turbă –, ca nişte frunze din care storci între dinţi zeama neagră şi puturoasă. Cu toate astea, e drept că la Pinsk oamenii nu se omorau. Unul singur a făcut-o, punându-şi capăt zilelor cu o funie legată de un copac, şi l-au aruncat în groapă ca pe-un străin. Întotdeauna exista în Pinsk cineva care trebuia ajutat să supravieţuiască: vreun copilaş, vreun bătrân, ori chiar cineva de vârstă mijlocie care nu se ţinea bine pe picioarele lui, şi care se prăbuşea, căzând de-a dreptul în baligă, pentru te miri-ce, pentru vreo dificultate ce ţinea de ploi, de impozite. Într-un cuvânt, exista mereu câte o îndreptăţire temeinică pentru a continua să tot înfigi prăjina în mocirlă. Sigur că totul se mai şi ducea de râpă, sigur că oamenii îşi sleiau puterile şi că-şi spuneau în sinea lor că Bunul Dumnezeu nu e el chiar atât de mărinimos: ia te uită, ce zici, Insul ăsta Nemăsurat, care, chipurile, a plăsmuit şi ierburile şi apele, cum lasă el pe pământ o asemenea jilăveală necuprinsă şi nişte bieţi oameni hărtăniţi, plutind peste ea în nişte bacuri prăpădite. În sfârşit, atunci când raţele se arătau mai şirete, ei întindeau năvoade, prindeau peşti.

Poate că, într-o zi, New York-ul va fi asemeni Pinsk-ului: o mlaştină imensă, câţiva centimetri de apă unsuroasă peste siluetele lungite ale zgârie-norilor; iar deasupra, nişte ambarcaţiuni grosolane, târând după ele plase, pentru a aduna ce mai poate fi adunat: ibrice electrice, batiste de hârtie, televizoare, cărţi, filme, bogăţii întâmplătoare, împresurate de alge, ferecate cu scoici. Lui Rabi Schmelke nu i-ar plăcea toate astea: Ashton în frumoasa lui maşină, viteza, podul, ciocnirea şi tot restul – în alb şi roşu sângeriu. Mare cunoscător al Talmudului era Rabi Schmelke! S-au găsit, însă, nişte evrei care să-i spună lui Mysha, la Londra, prin nişte baruri, după război, că Rabi Schmelke nu mai există. Am plâns atunci în paharul cu bere, în paharul cu whisky din faţă-mi, spune polonezul: undeva în Polonia, într-un oraş înconjurat de colnice, în care peste tot răsăreau cupole de lemn şi incrustaţii de faianţă albastră, Rabi Schmelke m-a învăţat ce înseamnă Dumnezeu, bunăstarea cuminte a înţelepciunii şi a tradiţiei. Către toate acestea, copil fiind, mergeam în căruţă, sprijinit cu spatele de saci de iută plini cu legume, cu unt, cu tot negoţul nostru purtat în împletituri din răchită, umil, dar

nemăsurat de bogat: avuţiile acestea erau ale noastre. Iar mai apoi, s-a întâmplat să întâlnesc nişte ofiţeri din aviaţia britanică: se întorceau dintr-o misiune efectuată în zona lagărelor de concentrare, aterizaseră pe pistele de pământ bătut lucrate de sclavii Reich-ului; şi ei mi-au dat de veste că Rabi Schmelke murise, murise undeva în apropiere de locurile noastre, chiar dacă locurile acelea nu mai erau cu adevărat ale noastre, căci purtau urmele stăpânirii naziste. Piloţii nu aveau cunoştinţă cum murise Rabi Schmelke: îl descoperiseră, pur şi simplu, într-o grămadă de alţi morţi – cu ochii deschişi, speriaţi, cu pielea cenuşie, cu tot trupul crispat, dovadă că el, Rabi Schmelke, nu dorea să moară, că asta se înfăptuise împotriva voinţei lui. Dorinţa de a muri nu-i este proprie unui evreu.

E drept, însă, că Mysha nu e cu totul evreu. Este evreu numai atât cât îi trebuie ca să răspundă la tachinări – rareori, deci: la bordul navelor Majestăţii sale britanice, antisemitismul sistematic este rău notat; ca şi la bordul vaselor americane.

Aşadar, Rabi Schmelke, iertare pentru ceea ce urmează să se întâmple! Bătrâneţea e un exod, Rabi. John Gheena o duce cu sine pe Dorothy Kayne, de-a lungul cheiurilor, accesul pe vapoare îmi este interzis, ce se va petrece cu mine?

Magazinul în care se vând maşini de ocazie se află la un colţ de stradă, pe Avenue of the Americas. Aproape de Broadway, de la care a împrumutat strălucirea amăgitoare, vidul şi lumina lăptoasă a lămpilor cu neon. Automobilele se rotesc aici pe nişte platforme acoperite cu o mochetă grej, se aud melodii în surdină, preţurile sunt afişate pe tabele electronice, vânzătorii poartă costume cu vestă.

Prezentatorul vorbeşte despre fiabilitate, siguranţă, economie. Ashton Mysha e interesat mai mult de supleţea banchetelor, de coeficientul de rezistenţă la şocuri:

— În caz de accident, n-aş vrea să mă rănesc la faţă. Parbrizul e din sticlă securit? Să presupunem că mă izbesc de un obstacol, de ceva dur şi solid, cum ar fi un pilon: portierele s-ar mai putea deschide, centura de siguranţă ar rezista?

Vânzătorul zâmbeşte, dă din cap, aşteaptă răbdător ca Mysha să termine, ca să ia şi el, la rândul său, cuvântul. Ştie ce trebuie să spună, aproape cuvânt cu cuvânt: în cursul recentului simpozion organizat de asociaţia constructorilor de automobile americani, anume pentru agenţii încadraţi în reţelele lor comerciale, s-a pus accentul pe totalitatea argumentelor privitoare la „siguranţă” – domeniu delicat, în care firmele *Volvo* şi *Volkswagen* începeau să se arate mai tari. Şi omul îl conduce pe polonez către un ascensor ducând la subsolul garajului de pe Avenue of the

Americas. Aproape o sută de maşini cărora li s-a făcut revizia îşi aşteaptă aici clientul. Însă lucrul cel mai important îl reprezintă graficele afişate pe pereţii de beton ai nişelor: curbe multicolore redau comparativ coeficienţii de elasticitate şi de rigiditate ai metalului din care este făcută caroseria. Dacă cumpără cu bani peşin unul dintre vehiculele expuse, clientul primeşte, în mod suplimentar, o serie de ustensile de primă urgenţă: un extinctor, un lanţ de remorcă, o trusă de prim ajutor. Maşinile sunt asigurate împotriva unei eventuale deformări a carcasei sub acţiunea unei forţe ce depăşeşte coeficientul 5 de pe scara de referinţă. Vânzătorul precizează că asigurarea anti-şoc nu devine valabilă decât în cazul în care cel ce se afla la volan face dovada că se înscria în limitele de viteză prevăzute de lege.

Ashton Mysha alege o maşină albă, tip „coupé", lungă şi joasă, cu capotă rigidă, din polivinil.

— În ce priveşte creditul, vor fi, poate, probleme: eu nu sunt salariat – spune el.

Vânzătorul şovăie, apoi se decide:

— Achitaţi cincizeci la sută din preţ, pentru rest ne vom înţelege într-un fel.

— Şi atât e încă prea mult!

— Dar ce, sunteţi cumva şomer?

Pe un bloc-notes cu caracter publicitar, Mysha scrie un număr de telefon:

— Sunaţi la consulatul britanic, vor garanta ei pentru mine. Sunt ofiţer de marină; mă aflu pe uscat din motive de sănătate. Sunt în aşteptarea unei îmbarcări.

Vânzătorul rupe foaia pe care Ashton a notat numărul de telefon al consulatului, se duce să verifice. Polonezul se apropie de maşină; nişte mecanici au dat drumul frânei de mână şi automobilul rulează fără zgomot pe dalele de ciment, spre instalaţia de spălare. De pe acum, spuma detergentă face băşici la orificiile practicate în portice, marii bureţi circulari de culoare albastră se pun în mişcare. Şi în vremea aceasta, doi copii slăbuţi se închid în habitaclul maşinii: peste perne, pe sub banchete, prin pungile laterale şi prin cutia încastrată în tabloul de bord cei doi trec ciocul bont al unui aspirator portabil de praf.

Mergând de-a lungul şinelor de ghidare, Ashton Mysha îşi însoţeşte maşina. N-o scapă o clipă din ochi, încearcă să ghicească formele strâmbe, schilodite pe care le va avea după accident. Va trebui poate să-l pună pe un meşter să-i consolideze capota, cu ajutorul unor tuburi îndoite, pentru a evita îngroparea (şi deteriorarea) corpului sub mormanul de moloz care, cu siguranţă, se va desprinde din stâlpul podului. La urma urmei, doctorul Almendrick plăteşte pentru a obţine nişte organe în perfectă stare; ar fi

regretabil să fie pungăşit aşa, chiar în ultima clipă, din pricina vreunui moft de polivinil ce s-a arătat prea şubred. Femeile nevoiaşe din Pinsk n-au înşelat niciodată pe nimeni când era vorba de marfa lor, pe care o ofereau pe mici rogojini întinse de-a dreptul peste noroiul uscat al drumurilor, pe la marginea târgurilor; marfă ordinară, fără a fi aparent atrăgătoare, însă nefalsificată.

Vânzătorul revine, aduce o sticlă cu bere şi două pahare:

— Bem pentru vestea cea bună. Maşinuţa e a dumneavoastră. Cei de la consulat sunt de acord. Totuşi, fata cu care am vorbit ar dori să vă vadă. E clar că nu par a înţelege prea bine ce intenţionaţi să faceţi cu o maşină.

Mysha nu răspunde. Fără să insiste, vânzătorul se întoarce spre automobilul alb, prelung, ce-şi face apariţia, ieşind de sub porticele instalaţiei de spălare, şiroind încă de apă amestecată cu săpun:

— Grozavă maşină! Când vă veţi hotărî s-o revindeţi, daţi-mi un semn. Am şi eu una aproape la fel, însă de culoare roşie, şi mai bătrână cu doi ani ca a dumneavoastră. La modelul pe care îl am eu, geamurile nu se ridică şi nu se coboară printr-o simplă apăsare de buton. Detalii neînsemnate, ca astea, sunt cele care fac plăcerea vieţii.

De pe Avenue of the Americas până la parkingul hotelului West Continental nu e o distanţă prea mare. Rezervorul de benzină e plin, ştergătorul de parbriz funcţionează perfect, pe străzi s-a împrăştiat sare şi zăpada se topeşte – drept pentru care Mysha o coteşte la stânga, luând-o în direcţia lui Central Park. Trece acum pe lângă grilajul acestuia. E ora închiderii, animalele din grădina zoologică sunt duse la adăpost, vânzătorii de cârnaţi înăbuşă focul din micile lor plite descoperite, aruncând deasupra lopeţi întregi de zăpadă şi de noroi. Tinerilor hippies le-a degerat buricul degetelor, gerul face ca strunele ghitarelor să devină casante. Pe când cele din urmă birje se regrupează pe esplanada Grand Army Plaza, o pulbere fină de gheaţă cade de pe copacii parcului; câţiva tipi au reuşit să facă în aşa fel ca să fie închişi acolo; după ce se va lăsa seara, la lumina discretă a unor torţe boante, îmbibate cu esenţă de terebentină, se vor căuta unii pe alţii în spatele gardului viu de la Shakespeare Garden, vor dansa la serata clandestină ce o vor da pe podul de piatră, azvârlit peste iazul romantic, trezind din somn panterele, ce-şi rod, de gratii, fălcile negre, undeva prin părţile aflate la nord-est de micul lac.

Prin Strada 110, polonezul ajunge în Riverside Drive şi Hudson Parkway. În această parte a peninsulei Manhattan, circulaţia e fluidă, în timp ce, spre răsărit, pe Roosevelt Drive, aglomeraţia atinge limitele saturaţiei. Ultimul vas al lui Circle Line coboară spre North River: la babord va avea, în trecere,

vechile cheiuri rezervate transatlanticelor; ţipătul ascuţit al sirenei sale creşte în crepuscul, în timp ce stewarzii golesc scrumierele şi adună paharele de îngheţată.

Ashton se asigură, în oglinda retrovizoare, că nu este urmărit de nicio motocicletă a poliţiei. Atunci, apăsând pe accelerator, lansează în viteză maşina cea albă. Pneurile urlă derapând pe asfalt, automobilul are tendinţa să se lase pe cauciucuri, apoi în clipa în care Mysha apasă pe pedală până ce simte declicul care indică supraîncărcarea, zvâcneşte brusc înainte.

Polonezului îi trece prin gând să termine chiar acum, în seara aceasta sumbră şi gravă, în care zăpada stă să cadă. Circumstanţele pledează în favoarea punerii în aplicare neîntârziate a planului său: pe Hudson Parkway circulaţia e încă redusă; vizibilitatea e îndeajuns de slabă pentru ca accidentul să fie pus pe seama unei proaste aprecieri a distanţei, a unei orbiri momentane; şi, mai ales, berea tare l-a ameţit pe Mysha – care, de mai multe săptămâni, se abţinuse de la alcool; iar băutura are acum asupra lui efectul unui euforizant şi al unui anestezic uşor, diminuându-i reflexele condiţionate pe care ţi le dă încăpăţânarea de a supravieţui cu orice preţ. Fără îndoială, faptul de a muri în seara aceasta, la bordul unei maşini nou-nouţe, ale cărei piese cromate mai păstrează încă mirosul plăcut al soluţiei de decapare, i-ar conferi lui Ashton Mysha o anume măreţie.

În depărtare, întrerupând cursul întunecat al lui Hudson River, apare silueta zveltă a podului: George Washington Bridge. O bruscă răsucire de volan ar fi suficientă, aşadar, pentru a pune punct obositoarelor, plicticoaselor lunecări ale polonezului înspre bătrâneţe şi inutilitate.

Mysha îşi recapătă însă stăpânirea de sine. Traseul acesta parcurs în mare viteză va fi doar un drum de recunoaştere. Fiindcă în rezervor se află prea multă benzină, benzină care poate să ia foc, dată fiind intensitatea impactului, şi să producă o explozie îndeajuns de puternică pentru a provoca dezintegrarea vehiculului şi a celui care se află într-însul. Mysha ştie că cel mai delicat aspect al planului său constă în aceea că el trebuie să se omoare fără însă a se distruge: i-a promis doctorului Almendrick că va muri rămânând *intact din punct de vedere organic;* a primit bani în schimbul acestei promisiuni – şi va mai primi cât timp va dori; aşadar, când va sosi momentul, îşi va duce la îndeplinire contractul în mod scrupulos, ca unul ce tinde să atingă perfecţiunea; aici intră mândria în joc – iar faptul acesta reprezintă, în sine, o condiţie necesară şi suficientă.

Ashton Mysha opreşte „coupé”-ul alb pe bucla de degajare a şoselei. Pe celălalt mal, la capătul celor o mie o sută şaisprezece metri ai podului George Washington, se află statul New Jersey, peretele pe care-l formează nişte arbori cu rămurişurile întrepătrunse – noaptea deplină. Polonezul

surâde, Pinsk-ul îi revine în memorie; viziunea din urmă nu va reuşi să-l înstrăineze prea mult; cu genunchii uşor ridicaţi, Ashton va bloca direcţia maşinii; apoi, întorcând capul, îşi va ţine, până în cea din urmă clipă, privirile fixate asupra arborilor din New Jersey: va fi lucru de mirare dacă, punând în toate astea şi un dram de imaginaţie, n-o să simtă plutind pe deasupra acestui fluviu american blânda duhoare a compostului folosit în Polonia, humusul, aburul cald ieşind din animalele sacrificate conform ritualului cuşer.

Păcat de Dorothy Kayne, de New York şi de Statele Unite – ce nu se vor împărtăşi din această ultimă suflare. Însă atunci când mori, întotdeauna trădezi o gazdă de care erai totuşi profund ataşat: un pat, o odaie, o ţară ce ţi-a oferit adăpost.

Ashton nu crede în Dumnezeu, crede însă în strămoşi – aceştia putând fi făpturi omeneşti, privelişti din copilărie, arome ori sunete. Pentru el, a muri nu înseamnă a trece dintr-odată într-un viitor oarecare, ci a te pierde în trecutul cel mai familiar. Mare păcat că, din motive de natură ideologică şi politică, reţeaua clandestină care se ocupă cu recuperarea organelor, aflată sub conducerea doctorului Almendrick, n-are nicio ramificaţie în Europa de Est: de-ar fi avut, într-un fel sau într-altul, Ashton şi-ar fi încheiat cursa în Polonia. Poate nu chiar în Pinsk, nu se cade să faci un teritoriu nefast din locul în care te-ai născut – e de părere că nu se cuvine să amesteci începutul cu sfârşitul, că nu întâmplător omul este o linie, şi nu un cerc, mai ales nu un cerc! Deci, undeva în afara Pinsk-ului, însă nu prea departe. Pe drumul străjuit de mesteceni, de unde se văd cele dintâi case şi grădini de zarzavat.

Coboară din maşină, traversează fără grabă Hudson Parkway, îndreptându-se către parapetul din stânga, fără să se sinchisească de semnalele de claxon, nici de chemările la ordine lansate de faruri. E împăcat, ca la bordul navelor pe care se angajase, ca atunci când se apropia de capătul celor patru ore de cart: atunci, simţind o bucurie calmă la gândul toropelii şi al somnului ce-l aşteptau jos, îi spunea ofiţerului venit să-l înlocuiască:

— Încă o clipă, Blackwell!

Întârzia astfel bucuria odihnei, pe care şi-o făgăduise, exasperând dorinţa aceea, până când ajungea să simtă toate contracţiile bruşte şi involuntare din membre, arsura din ochi, umezeala rece impregnându-i bluza din pânză groasă. El nu era dintr-aceia ce-şi irosesc somnul lăfăindu-se în el fără trebuinţă; el adormea aşa cum scoţi un ţipăt, într-un fel de spasm, în care se afla şi ceva dintr-o descătuşare.

Încalecă un obstacol, atinge acum podul, se miră că-l simte atât de zgrunţuros, iar când îşi trage mâna înapoi, aceasta e neagră, din pricina

urmelor lăsate de gazele de eşapament. Nu există propriu-zis vibraţii aici, mai curând un fel de pulsaţie profundă având un ritm linear. Se apropie un poliţist, pe care polonezul nu l-a ghicit în întunericul de sub arcadă. Cu toată lumina farurilor şi a felinarelor înalte de pe şosea, omul îndreaptă fascicolul de lumină al lanternei sale spre faţa lui Ashton; rămâne la o oarecare distanţă, în timp ce mâna dreaptă coboară încet spre crosa pistolului; îşi închipuie, pesemne, că Mysha e un terorist, unul dintre puitorii ăia de bombe care asaltează ziarele cu telefoane, ca să spună că va sări ceva în aer ici, că va sări ceva în aer dincolo, că trebuie să se treacă la evacuare. Bineînţeles, atunci când o maşină infernală explodează cu adevărat, nimeni n-a suflat înainte nicio vorbă nimănui.

— Pot să ştiu şi eu ce faci dumneata acolo, amice?

— Nimic, răspunde polonezul, întorcându-se şi ferindu-se astfel de lumina orbitoare a lanternei.

Poliţaiul ar dori tare mult să arunce o privire înapoi, doar atât cât să se asigure că nu e singur, că patrula auto de pe Parkway vine în urma lui, aşa cum a fost stabilit, hurducându-se pe asfaltul crăpat. Pe de altă parte, însă, nu îndrăzneşte să-l lase din ochi pe Mysha, nici măcar pentru o clipă. E limpede, omul înarmat se teme. Ashton îi zâmbeşte:

— Mă întrebam doar dacă nu s-a întâmplat cumva...

— Dacă nu s-a întâmplat ceva?

— ...Ca vreo maşină să iasă de pe şosea, din cauza poleiului de pildă, şi să se sfărâme, izbindu-se de pod.

— Şi de ce, mă rog, te interesează asta, ce legătură are treaba asta cu dumneata, amice? Trebuie să pleci de aici, asta-i tot!

Ashton zâmbeşte întruna:

— Podul ăsta e foarte frumos. Ar fi păcat să aibă ceva de suferit, să se prăbuşească din cauza vreunui şofer imprudent. La asta mă gândeam, la nimic altceva.

Drept care poliţistul abandonează varianta cu teroristul. Are de-a face cu un maniac, cu un individ frământat de obsesia prăbuşirii. Nu e el primul, şi nu va fi nici ultimul. Ba chiar vor exista din ce în ce mai mulţi ca el, nebuni fără importanţă: de vină e campania asta menită să insufle o spaimă nedesluşită, campania pe care o duce Anderson, şi care e reluată la radio şi la televiziune. Dacă toate astea nu încetează, dăm de-a dreptul în psihoză. Dacă oamenii nu mai sunt siguri pe betonul lor, se gândeşte sticletele, e ca şi cum America n-ar mai crede în ea însăşi. Şi atunci totul se va prăbuşi cu adevărat. Poliţistul îşi stinge lanterna, se apropie, îşi lipeşte şi el mâinile de perete. Spune (însă cele nouă şiruri de maşini ce trec, pe platforma podului, dintr-un stat în altul, îi acoperă vocea):

— La urma urmelor, ce vrei dumneata, nu vezi că ăsta e lucru solid?

Când se întoarce, vede că e singur. Dar ceva mai încolo, o maşină albă, prelungă, iese de pe bucla de degajare a şoselei şi se infiltrează în fluxul circulaţiei, a cărei intensitate a crescut în mod brusc. Luminile de poziţie ale „coupé”-ului mai clipesc încă.

Şi pentru ca în prezent toate zilele sunt duminici, se vor duce să se plimbe astăzi, miercuri, prin părţile Long Island-ului, să revadă casa de lemn aşezată cu faţa la ocean. Valul de frig înregistrează o pauză, lichidul din termometre s-a ridicat din nou cu mai multe grade peste zero.

Dorothy Kayne şade în partea din spate a maşinii, cu mâinile puse, cuminte, pe genunchi; n-ar sluji la nimic să i se dea locul de onoare din dreapta lui Mysha, căci ea tot nu se poate uita la priveliştea ce i se oferă. John Gheena a cumpărat provizii; o sacoşă de hârtie, de culoare cafeniu-închis, cu toartele de carton, e plină doldora cu fel de fel de lucruri puse în cutii, în pungi, sub foiţe de plastic, lucruri pe care nu e nevoie să le găteşti, care vor putea fi mâncate aşa cum sunt, acolo sus, pe terasa casei. Şeienul a pus nişte condiţii: nici vorbă să deschidă uşa, vor escalada colonadele exterioare, care susţin veranda, se vor instala pe terasă asemeni unor răufăcători.

Ashton conduce iute, la limita vitezei admise. Cumpărând maşina aceasta de un tip prea recent, prea luxos, polonezul a devenit un alt om. Nicicând n-a mai vorbit atâta despre libertate, nicicând nu s-a arătat atât de fantezist: precum un fluviu ce-şi urmează meandrele albiei, Ashton se lasă purtat de impulsurile sale de moment.

Aşa s-a întâmplat şi ieri-seară. Ca să „ude” maşina, Ashton a hotărât, pe neaşteptate, că vor merge să ia masa de seară într-un restaurant elveţian de pe strada 56. John a comandat un fel de mâncare cu brânză topită în vin, totul garnisit cu carne; Mysha – brânză topită în vin; Dorothy – ciocolată topită. Râsese el ospătarul şef, dar nu-i fusese încă dat să vadă totul: mai pe urmă, înghesuindu-se unul pe altul, au încropit nişte mişmaşuri îngrozitoare, au abuzat de cecitatea femeii, făcând-o să înmoaie în brânză o bucată de brioşă şiroind de ciocolată; Dorothy a scuipat totul pe masă, ei au întrebat-o dacă faptul acesta e demn de un profesor de sociologie urbană, şi dacă amestecul e, într-adevăr, chiar atât de scârbos; ea a zis: „Nu! Însă e prea fierbinte...” După care, polonezul a declarat că ar dori să bea nişte vin de Moselle, pentru ultima oară. S-au întors acasă pe jos, toţi trei; afară bătea vântul; ei cântau ţinându-se de braţ.

Casa din Long Island a ţinut piept, cu bine, celor dintâi asalturi ale iernii. Scândurile care alcătuiesc faţada aproape că n-au fost mişcate din loc, părţile călăfătuite au rezistat. Unic semn al abandonării: un oblon care atârnă, desprins din balamale; de faptul acesta profită păsările de mare care au venit să cuibărească în intrândul ferestrei (dispun astfel de o locuinţă, s-ar putea zice, vastă, în care uraganele nu pătrund).

Jur-împrejur, cea mai mare parte a vilelor sunt închise. Vitrinele magazinelor cu articole mărunte pentru navigaţie au fost spoite cu var. Cartierul e într-o stare de semi-hibernare, pe drum nu te încrucişezi decât cu camionul cooperativei care distribuie produse lactate şi cu autobuzul care-i aduce pe copii de la şcoală. Zidurile caselor de locuit sunt împânzite de schele tubulare, nişte pompe injectează în şarpante substanţe pentru combaterea termitelor şi a cerambicidelor.

La intersecţia cu Seagull Place, atât de periculoasă pe timp de vară încât o maşină a serviciului de prim ajutor acordat pe căile publice staţionează aici în permanenţă, la stopuri, nu clipeşte decât un simplu semnal de avertizare.

John Gheena nu e cel dintâi care să fi avut ideea de a-şi folosi terasa casei nelocuite ca spaţiu destinat picnicurilor. Se pare că, acolo sus, unii s-au dedat din plin plăcerilor. Podelele îmbibate cu apă de ploaie şi cu zăpadă topită sunt presărate cu resturi.

Cineva a bătut în ţinte pe balustradă un panou cu emailul îngălbenit: *Sunteţi rugaţi să lăsaţi locul acesta tot atât de curat pe cât l-aţi găsit la sosire.* Înfipt într-un băţ despicat la vârf, plicul unui disc cu Dionne Warwick indică direcţia vântului.

Dorothy a rămas în grădină. Şi acolo există gunoaie: cutii de carton şi borcănaşe de iaurt, lucruri din cele mai uşoare, pe care tornadele le-au făcut să cadă de pe terasă; însă, din cauza buruienilor, acestea se văd mai puţin; ba chiar, din depărtare, pot fi luate drept nişte floricele răzleţe.

— Şi eu, întreabă Dorothy, şi eu cum am să mă urc până acolo?

Ashton Mysha a sărit gardul în curtea vilei vecine, a desprins micul scrânciob ce atârna sub un portic de metal ruginit. Revine, strecoară scândurica sub coapsele tinerei femei:

— O să te ridicăm, iar tu ai să te simţi ca într-un fotoliu.

Mănâncă întinşi pe nişte prelate din muşama pe care le-au luat din remiză, mestecă încet, fără grabă, lasă timpul să treacă. Abia dacă scot câte un cuvânt, doar atât cât să ceară solniţa, borcanul cu murături, o cutie cu bere. Se dăruiesc tăcerii, căldura un pic cam pişcătoare a soarelui de ianuarie le dezmorţeşte spatele, vârful nasului.

E ora două după-amiază, dacă e să te iei după frământarea ce se ghiceşte în zare, în direcţia New York-ului. Momentul în care slujbaşii mărunţi din Wall Street, scribii şi toţi cei care mai sunt pe-acolo, după câteva pahare de Martini, se simt nişte tigri: moment trecător, căci nimic nu înlocuieşte aerul condiţionat când e să destrame beţiile acestea ieftine (aerul condiţionat, ca

şi ţăcănitul telexului, al maşinii de scris, al celei de calculat reţineri cu anticipaţie). Acea mare aprindere odată trecută, oraşul cade din nou în rutină. Se sting firmele luminoase ale restaurantelor chinezeşti, focurile din cuptoarele pizzeriilor – lumea se afundă în cotloanele după-amiezii.

Iar polonezul se gudură pe lângă John Gheena, care stă nemişcat, cu faţa către mare:

— Nu vrei să-mi dai cheile de la casă? Pe tine, dacă nu-ţi face bine, nu te obligă nimeni să intri.

— N-am luat cheile cu mine, spune John.

Ashton izbucneşte în râs.

— Ca să nu fii tentat?

— Din cauza dumitale şi a lui Dorothy, explică indianul. Ştiam că v-ar veni cheful, că aţi vrea să intraţi în casă, ca să faceţi împreună treburi de-alea...

Polonezul se aşază, îşi trece un braţ pe după umerii lui John:

— Să vorbim în şoaptă, nu vreau ca ea să audă.

John se uită la Dorothy Kayne: aceasta adormise, ghemuită pe prelată, cu genunchii aduşi la bărbie, cu buzele mânjite încă cu cremă de zmeură. E de speriat cum poate să doarmă tot timpul asemeni pisicilor pe radiatoare; numai de nu s-ar preface (lucrul acesta însă n-ai cum să-l afli). Ashton a urmărit privirea lui John:

— O vreau, am nevoie de ea!

— De obicei – spune indianul, cu ironie în glas – eşti în stare să rezişti până la căderea nopţii.

— Şi dacă în noaptea asta, n-ar mai fi noapte?

Indianul se scoală, face câţiva paşi. Când trăsneşte, întotdeauna trebuie să te scoli şi să mergi, cirezile de bizoni se reped în goană peste câmpii; rămânând să te adăposteşti în pacea amăgitoare a cortului ar însemna să fii călcat în picioare: să te scoli şi să mergi, să fii tu sfidarea aceea, oricât de măruntă, care iese pe pajişte... strămoşii s-au gândit la toate. Şeienul strânge balustrada în braţe, şi lemnul trosneşte de la un capăt la altul al terasei:

— N-ar fi trebuit să-mi spui asta. Şi apoi, ai făgăduit să nu faci nimic până ce Laedipark nu-i va scoate lui Dorothy legătura de pe ochi. Şi-atunci, de ce tocmai în seara asta?

Mysha vine lângă el. Pentru a doua oară, îl îmbrăţişează, îl strânge la pieptul lui:

— Bee a întins-o, a rupt contractul, dar a păstrat banii. Nu-i prea frumos, nu-i aşa? Asta şi din pricină că a amânat prea mult. Ce rost are să amâni? Tu, John Gheena, care cunoşti pădurea, ce părere ai de nenorocitele alea de frunze putrede, care mai rămân şi după ce trece toamna? Am reperat totul, am cronometrat totul.

— Sunt foarte obosit.

Se îndreaptă înspre trupul nemişcat al tinerei femei, ridică un colţ de prelată peste Dorothy Kayne:

— Vezi, dacă nu bagi de seamă, o să răcească. Veghează necontenit asupra ei, John! E mult mai slabă decât tine şi decât mine, cu toate diplomele pe care le are. De altminteri, o fi oare adevărat că are diplome? Ia gândeşte-te: ce ştim noi despre ea, la urma urmei? Se poate întâmpla să fi îndrugat nişte minciuni. Ai verificat tu la universitate dacă e într-adevăr ceea ce zice că e?

Nu, John Gheena n-a făcut aşa ceva; doar nu te poţi îndoi chiar de orice, ce naiba! Ceea ce e sigur, de altfel, e că Dorothy are acolo o cameră a ei, pe uşa căreia stă scris *Miss D. Kayne*. Asta dovedeşte cel puţin că locuieşte acolo, că are liber acces la spălătorie, la bibliotecă şi la snack-bar; că îi este îngăduit să se tolănească pe peluză, lângă havuzuri, când afară e cald; să frecventeze clubul de bridge, de şah, de artă fotografică.

Ashton Mysha surâde:

— Dar eu te fac să te frământi, John, şi asta-i o prostie. Ce importanţă are? Doar nu pentru asta o iubeşti tu! Ba chiar toate astea te deranjează, lucrurile pe care le ştie, situaţia pe care o are fata asta! Să rămânem, aşadar, la ale noastre! Dorothy e doar o oarbă. O să ne mărginim la atât, o s-o privim doar ca pe o mare neîndemânatică ce este, una care când merge se împiedică de covoare. Uită ce am zis eu, n-are nicio importanţă.

— Nicio importanţă, repetă şeienul.

Şi totuşi, când i-a scris Mamei Pageewack, ca să-i spună de Dorothy Kayne, el a lăsat să se înţeleagă cât se poate de clar că tânăra femeie nu e o oarecare; că tocmai de aceea el se ţinea deoparte, că o lăsa pe fată să se deprindă cu mirosul, cu vocea, cu gesturile lui.

Polonezul îşi întinde un braţ deasupra femeii:

— Îmi iau adio de la tine deasupra trupului ei, indianule! Nu ţi se pare solemn? Vouă, indienilor, vă place tot ceea ce e solemn. În fine, aveţi rituri, ceremonii...

Braţul lui cade din nou. Trebuie să fie adevărat că omul acesta e ostenit.

— Crezi că am iubit-o? – întreabă Mysha.

— Nu ştiu. Ai ţinut-o însă pentru dumneata.

— Ai încercat vreodată să mi-o iei, John? Bineînţeles că nu!

— În noaptea când erai în Bowery, cu Bee.

— Ai făcut tu asta?

— Da, era cât pe-aci s-o fac. Era cât pe-aci s-o sărut.

Hohot de râs de-ai lui Mysha:

— S-o săruţi? Bietul de tine! S-o săruţi? Unde? Şeienule, vino-ţi în fire!

Nu mai râde acum:

— Să faci dragoste înseamnă atât de mult pentru tine?

John se chirceşte lângă Dorothy, care doarme; şi spune atunci că depinde.

Adaugă:

— E o zi grea ziua de azi, o zi nemaipomenit de grea.

Polonezul încuviinţează. Îngenunchează, la rândul său, în faţa ei. I se pare că aude un zgomot asurzitor de metale lovite: sunt clopotele bisericilor din împrejurimile Pinsk-ului, fierarul Wolf din neamul lui Bozh mlădiind fierul la marginea târgului, femeile izbind ustensilele de bucătărie unele de altele; vin apoi – sunându-şi talăngile – alte zgomote, mai ţipătoare şi, în acelaşi timp, mai confuze: gamele de-ale regimentului 54, obuziere, salve şi zăngănitul cătuşelor prin comisariatele din Polonia înglobată în cel de-al treilea Reich; şi se amestecă toate cu sunetul distinct, aproape vesel, al telegrafului de maşini, ordonând *full speed,* eu arborez pavilionul britanic, remorcăm în portul Southampton, un submarin german, captură neprevăzută, e în întregime acoperit cu păcură şi cu cochilii de scoici şi, când capota turelei e ridicată, dinlăuntru vine un miros înţepător de lucruri înăcrite şi de fecale, sunt un erou, voi intra în Berlin, deschideţi focul asupra ultimilor mardeiaşi nemernici din Hitler Jugend, de ce oi fi având mereu negru sub unghii, acasă numai Dumnezeu ştie cât eram cu toţii de săraci, însă tot timpul ne spălam pe mâini într-un hârdău.

Sunetul clopotelor e poate doar sângele care îi bate în tâmple.

— John, spune el, mai fă asta pentru mine: lasă-ne să intrăm în casă!

Robotesc cot la cot, să desfacă oblonul de la uşa-fereastră ce dă spre terasă, cu ajutorul unui cuţit şi al unui decapsulator.

— Dar să nu stricăm nimic, a recomandat John, să nu crăpăm lemnul, să nu îndoim balamalele.

Indianul adună în batistă şuruburile pe care le scoate unul câte unul. Mysha tremură, ai crede că-i este frig. Sigur, nu despre asta e vorba. Vântul s-a potolit, e un moment liniştit, senin, se văd cubuşoarele construcţiilor din New York, departe, la capătul unei limbi de pământ cafeniu, se aud motoarele cu reacţie ale avioanelor de pe pistele aerodromurilor Kennedy şi La Guardia.

Uşa-fereastră cedează, indianul o aşază cu grijă alături, pe jos. Din casă răbufneşte o suflare rece, gâfâită, ceva care nu durează mult, însă te face să tuşeşti. Interiorul era închis etanş, mai bine decât ai fi putut crede.

— Mă întreb dacă înăuntru n-or fi păianjeni, spune John. De obicei, femeilor le este frică de păianjeni.

Vorbeşte de păianjeni ca să nu vorbească de cearşafuri – cearşafurile, ar fi prea direct spus – şi de saltele: aşternutul ăsta spongios, din spumă de masă

plastică, pe care iarna a îmbibat-o cu apă, şi care va musti sub apăsarea trupurilor. De ce să nu fie lăsată casa să-şi doarmă somnul, la fel şi Dorothy Kayne? Polonezul se arată însă înfierbântat:

— Pe fata asta – mi-e tot una ce este ea – am să mi ţi-o iubesc ca nimeni altul, şi ca nicicând altădată. Îţi va fi greu să mă întreci. Să mă ierţi, indianule, ştiu bine că te fac să suferi, nu-i nevoie să mi-o spui! Curând am să mă dau, însă, deoparte; curând-curând, îţi jur că-i adevărat!

Mysha priveşte cerul – cerul de deasupra casei: cu toate că vântul nu bate, au apărut iarăşi nori. Nişte nori falşi, poate, nişte nori de fum, de aburi, produşi de centura de uzine din jurul New York-ului.

Se îndreaptă spre Dorothy:

— Hai, scoală-te, vino!

Ea are un fel de a se trezi din somn care e numai al ei, felul de a fi al unui orb: deoarece niciodată nu poţi şti dacă a deschis sau n-a deschis ochii, ghiceşti că s-a deşteptat după cum suspină, după cum scrâşneşte din dinţi.

— Cât e ceasul? Ce vrei, Ashton?

Polonezul a înţeles aluzia privitoare la saltele. Se fereşte, într-adevăr, s-o culce pe Dorothy pe vreunul din paturi. L-a minţit, de altfel, pe John: n-o să facă dragoste cu micuţa oarbă; când te afli la numai câteva ore de propria ta moarte, când de propria ta moarte te desparte doar atât timp cât îi trebuie soarelui să coboare în mare, nu mai ai sex; îţi rămâne doar memoria, şi atât, o memorie care lucrează repede, amintindu-ţi să spui ceea ce n-ai mai spus până acum.

— Dorothy, trebuie să-ţi vorbesc.

— Da, Ashton, te ascult! Dar aici e umed. Stăteam atât de bine afară!

O duce cu el prin casa întunecată. Când se gândeşte că încă mai ieri era vară, că el avea tot viitorul în faţă (în fine, aşa credea el), că, zâmbind, vorbea de Santiago de Chile şi că, colac peste pupăză, îi trecea prin cap să se şi însoare! Îşi aminteşte de toate astea şi suferă; un om se prăbuşeşte, se scufundă dintr-odată, asemeni unui vapor torpilat, se întoarce cu fundul în sus, i se văd elicele de bronz ridicate deasupra apelor mării, şi gata, totul s-a terminat.

— În seara asta, spune el, în seara asta plec. Nici n-am să mai trec pe la hotel.

— De ce-ai lăsat totul pentru ultima clipă, Ashton? Te-aş fi ajutat să-ţi faci bagajele. Sunt sigură că ai îndesat totul alandala. Aşa sunt bărbaţii, puţin le pasă dacă pe urmă au cămăşile boţite, nu-şi dau nici măcar osteneala să închidă ca lumea tubul cu pastă de dinţi şi…

Se opreşte o clipă, îngândurată; zice, apoi:

— Marinarii, ofiţerii de marină mai ales, sunt, poate, altfel?

Şi continuă:

— Dar azi-dimineaţă, când ne-am urcat în maşină, n-aveai bagaje cu tine!

Îi spune că nu-i adevărat, că avea bagaje – unele legate cu câte un capăt de sfoară –, West Continental e însă un hotel de lux, aici clienţii nu sunt lăsaţi să-şi ducă singuri valizele. Dorothy se preface a fi convinsă, înclinând din frumosul ei cap fără privire. În sinea ei, îi e necaz pe polonez de a fi anticipat astfel despărţirea, de a nu se fi hotărât pentru un rămas bun luat pe nepregătite: ce-o să facă ei acum, el şi ea, ce-or să-şi spună până diseară? Întreabă:

— La ce oră pleacă vasul tău? Fără îndoială, trebuie să te prezinţi la bord cu mult înainte de a se desface parâmele. E vreo încurcătură cu fluxul ori refluxul? Nu, iartă-mă, spun prostii: marile vapoare din ziua de azi sunt ca nişte ordinatoare, nu se sinchisesc de felul cum se prezintă marea. Ei bine, îmi închipui că John te va conduce până la chei. Cât despre mine, aş fi mers bucuroasă: însă ce sens ar avea? N-am să pot vedea vaporul plecând. Avioanele, trenurile – pe astea le auzi cel puţin când pornesc. Vapoarele însă...

Mysha îi pune o mână pe gură:

— Nu te obligă nimeni să vorbeşti atât de mult, Dorothy!

Ea schiţează un mic zâmbet fragil (simte în palmă buzele femeii depărtându-se una de alta).

— În ce încăpere ne aflăm noi acum, Ashton?

— În camera ta. În fine, în camera pe care John ţi-o dăduse ţie.

— Nu te uita sub pat, în mod sigur zac împrăştiate pe acolo lucruri de-ale mele. Sunt cea mai dezordonată fată de pe faţa pământului. Alţii, în locul nostru, Ashton, ar fi făcut acum dragoste. Pentru ultima oară, mă înţelegi? Părerea mea este că e mai bine să nu facem. Eu aş fi crispată, tu la fel.

Îşi lipeşte obrazul de umărul lui. Nodul legăturii de la ochi gâdilă gâtul lui Mysha. Îi spune:

— Ce să zic, sunt foarte mulţumită de mine! În mod normal, ar fi trebuit să plâng. Şi vezi şi tu cât sunt de liniştită!

— Nu mă iubeşti destul ca să plângi!

Îl apucă dintr-odată teama ca nu cumva ea să fie prea sinceră şi să piardă din vedere de-a mai protesta; de aceea, precizează:

— Medicii ţi-au interzis-o, de altfel.

Se ghemuieşte şi mai mult la pieptul lui:

— Nu sunt părăsită cu totul. Rămâne cu mine John Gheena, nu? El mă va păzi, se va ocupa de mine. Cel puţin până la proces. Fireşte, n-o să mai putem plăti, în continuare, hotelul: John e şomer, iar eu nu mai am, probabil, chiar

atât de mulţi bani la bancă. Oh, am o idee, nu prea grozavă, ce-i drept: ce-ar fi dacă mi-ai dărui maşina ta? Eu aş vinde-o, asta ne-ar permite să facem faţă până ce John şi-ar găsi un serviciu ceva mai bun. N-aş rămâne cu impresia că tu mă plăteşti, îţi jur că nu m-aş considera o târfă. M-am culcat cu tine din plăcere, cu adevărat din plăcere, crede-mă!

Mysha se trage înapoi, stingherit: uitase de „coupé”-ul cel alb; fiind prea preocupat de propriul său sfârşit, îi ieşise din minte gândul că maşinile au şi ele – nu-i aşa? – un viitor, fie el şi unul cu caracter limitat. Minte:

— E o gloabă hodorogită, n-ai lua pe ea prea mulţi bani!

— Doar n-ai s-o arunci la groapa de gunoi?

Spune că nu s-a gândit încă ce va face cu maşina, dar că o va lăsa, probabil, în apropierea cheiurilor, într-un loc de parcare, cu un bileţel pe parbriz:

— La urma urmelor, râşniţa asta nu e decât un amănunt fără importanţă.

Camera are obloanele trase. De afară, se aude cum John Gheena face curăţenie pe terasă: spală – turnând apă din belşug – duşumelele murdărite; pune de o parte resturile de la masă – într-un colţ, anume pentru pisici şi pentru păsări.

Ashton Mysha se apropie din nou de Dorothy Kayne, care a renunţat să mai vorbească despre „coupé”-ul cel alb; îi pare nespus de rău că, în asemenea clipe, s-a arătat atât de practică (josnică aproape, dacă stai să te gândeşti mai bine). Pentru a-şi răscumpăra greşeala, e gata să facă orice. Aşteaptă nemişcată ordinele polonezului. În noaptea asta, nu se va petrece nimic între ea şi şeien: i-ar fi necaz pe ea însăşi dacă ar fi să şi uite de Mysha cât timp el va mai naviga în apele teritoriale americane. Doar după ce va mai trece timpul, îl va duce cu ea pe John undeva pe o plajă, să-i arate cum se practică *surf*-ul. În vremea aceea, va fi deja vindecată. Va purta – e adevărat – ochelari cu lentile de culoare întunecată, însă numai în zilele cu mult soare. Indianului o să-i placă *surf*-ul, e un sport bărbătesc; mai mult decât atât: un sport de călăreţ care ştie să domine (ce rost mai au căluţii aceia ai şeienilor, azi, când e vorba să îmblânzeşti valurile?); cine ştie dacă, luptându-se cu oceanul, cu starea de dezechilibru şi cu prejudecăţile rasiale, John Gheena n-ar putea deveni campion de *surf* al întregii coaste de est a Statelor Unite?

Mai e însă până atunci; pentru moment, Dorothy Kayne are o obligaţie faţă de Ashton Mysha. Murmură:

— Nu s-ar zice, zău, că pleci pentru multă vreme! Nici măcar nu mi-ai descris cabina în care vei sta. Căci vei avea o cabină numai pentru tine, nu-i aşa?

Polonezul nu răspunde. O contemplă, oarecum uimit că o poate iubi atât de mult. New York-ul e plin de fete la fel de atrăgătoare ca şi ea; există vreun milion, sau poate chiar mai mult, care au, şi ele, faţa aceasta triunghiulară, gura aceasta cu buzele bosumflate, nasul acesta mic şi ridicat în vânt. Bee ar fi putut să-i dea ocazia de-a se întâlni cu femei mai frumoase, având trupul mai abil decât această fetiţă prefăcută, în vârstă de treizeci de ani, care se foloseşte de infirmitatea ei trecătoare pentru a juca un rol de ingenuă. Iar la Pinsk – da, la Pinsk – unde fetiţele deveneau femei înainte de vreme – acestora nu le-ar fi plăcut să se parfumeze cu *Baby Soft,* ele miroseau natural, a animal tânăr şi a pământ aburind. Ashton începe:

— Ştii...

Dar se opreşte pe dată. Ori, în fine, bâlbâie ceva. Sfârşitul frazei se pierde într-o fiertură de vorbe bolborosite: maşină, viteză, pod, organe, Atlanta, bani, nu mai exista întoarcere.

Dorothy îşi înclină uşurel capul pe umăr:

— Ce să ştiu, Ashton?

Atunci el aproape că strigă:

— Pentru cine ai să votezi? Pentru Anderson sau pentru tandemul Baumstein-Cadett?

Tânăra femeie pare surprinsă: în ce măsură poate să-l intereseze rezultatul alegerilor pe omul acesta care pleacă de-aici, pe omul acesta care a ales marea şi soarele? E, poate, doar un mijloc iscusit de-a câştiga timp, de-a vorbi vrute şi nevrute, până când va veni clipa despărţirii. Dorothy consideră că e cazul să intre în jocul lui Ashton Mysha. Nu-i este greu defel să răspundă, să dezvolte o lungă teorie comparativă despre opţiunile democraţilor şi principiile republicanilor: sociologia urbană e o ştiinţă în care datele cu caracter politic joacă un rol esenţial.

Ashton priveşte trupul tinerei femei, o dezbracă în închipuire pe Dorothy-savanta, fâşie de ţesătură cu fâşie de ţesătură; descoperă rotunjimi, moliciuni, se afundă în ele cu tot trupul său, mare şi uscat, – în gând, numai şi numai în gând; e violul cel mai desăvârşit, dragostea în libertatea cea mai deplină, poţi mângâia, dezmierda, pipăi tot ce pofteşti, tot ce visezi; încă trei sau patru ore, şi eu voi fi tot numai suflet – cum se zice la biserică – dacă, în general am să mai fiu ceva.

Dorothy continuă să vorbească. Pe ton de conferenţiară. Un hohot de râs nestăvilit, răutăcios, îl scutură pe Mysha:

— Cu astfel de cuvinte ne e dat să ne despărţim?

Nu se despart astfel, se eliberează încet-încet, îşi slăbesc legăturile. Au fost între ei cuvinte grave, şi tăceri încă mai pline de gravitate.

Ies din casă, pun din nou oblonul în ţâţâni, îl bat în cuie, râd de John Gheena care, ca să adune gunoaiele, şi-a pus mănuşi de cauciuc, pleacă împreună la lăsarea nopţii, merg cu maşina înspre New York, au uitat să pună micul scrânciob la locul lui, sub porticul din curtea vecină.

Dorothy nu ştie dacă e noapte sau zi; nu dispune de niciun punct de reper, în afară de oră, de ora de care află atunci când îi trece prin minte să întrebe de ea.

Încetinesc când intră pe autostrada urbană, maşina cea albă rămâne neclintită sub pilonii înalţi difuzând în jur o lumină portocalie, o lumină nefirească ce schimbă culoarea caroseriilor şi dă feţelor o nuanţă verzuie. Dorothy vorbeşte mereu spunând tot timpul lucruri fără însemnătate. Vrea să ştie dacă bucătarul de pe vas e neamţ sau e chinez, dacă, pentru ca vaporul să iasă în larg, va fi nevoie şi de remorchere, dacă se obişnuieşte să se tragă sirena atunci când coasta americană se pierde la orizont. Ashton Mysha răspunde „da” la toate întrebările.

Însă John Gheena o roagă pe Dorothy să tacă. Şeienul vede crescând în faţa lor cvartalele cu blocuri îngrămădite unul într-altul, închizând ca un zid zarea. De ce n-o fi dând drumul polonezul aparatului de radio de la bordul maşinii? Avem nevoie de muzică. În locul ei, auzim zăngănitul schimbătorului automat de viteză, fâşâitul pneurilor pe asfalt – şi scrumiera aceea care nu e bine îmbucată în lăcaşul ei şi care vibrează mereu.

— Vă las la Pennsylvania Station, spune Mysha. Acolo sunt o mulţime de taxiuri.

Dorothy întreabă dacă n-ar mai fi timp să bea un pahar toţi trei, împreună. Cunoaşte ea chiar în subsolul de la Pennsylvania Station un băruleţ în care se servesc cocteiluri. Însă farurile maşinii au şi început să facă dâre de lumină pe şosea, semn că s-a lăsat noaptea. Ashton Mysha nu mai are nicio clipă de pierdut, dacă vrea să încheie înainte de-a se produce, pe Hudson Parkway, obişnuita îmbulzeală de la ora şapte şi jumătate seara, al cărei efect ar fi că ar întârzia sosirea ambulanţelor. Or, pentru a avea vreo valoare, prelevarea organelor trebuie efectuată cât se poate de repede, îndată după producerea accidentului. Spre deosebire de cele mai multe dintre fiinţele omeneşti, polonezul trebuie să organizeze cu minuţiozitate clipele imediat următoare morţii sale; răspunderile pe care le are nu se vor stinge odată cu el. Zâmbeşte acum:

— Îmi pare foarte rău că nu vom putea bea împreună paharul acela, am însă o groază de lucruri de făcut, Dorothy.

— Să nu-ţi faci sânge rău din pricina asta, spune ea, te înţeleg foarte bine.

La ora optsprezece şi zece minute, Mysha opreşte „coupé”-ul cel alb lângă Pennsylvania Station. Coboară din maşină, îşi basculează scaunul, ca să-i

facă ei loc să iasă. Pe fațada unui *building*, un jurnal luminos anunță apropiata conferință de presă a președintelui Carter și oferă previziunile meteorologice pentru următoarele douăzeci și patru de ore, buletinul referindu-se la întreg teritoriul statelor New York și New Jersey (precipitații abundente, sub formă de ploaie și zăpadă, temperatura în scădere...).

— Acolo unde te duci tu, spune Dorothy, o să fie vreme frumoasă. Trimite-ne și nouă puțină vară la borcan, e imposibil să nu existe și așa ceva!

Ashton o mușcă ușurel de încheietura mâinii. Izbucnește în râs:

— Crezi că e momentul să mă ațâți, nebunaticule?

Se aud semnale de claxon. Mysha încurcă circulația. Un sticlete gesticulează, se apropie, aruncă o privire spre Dorothy și spune:

— Dați jos din mașină o persoană handicapată, foarte bine! Dar nu vă obligă nimeni s-o lungiți atât! Gata, e momentul să eliberați locul!

Ashton Mysha se așază la volan, trântește portiera. Jurnalul luminos mai informează că legea Johnson cu privire la ajutorarea elevilor celor mai defavorizați a fost încălcată undeva în Dakota, unde niște învățători și-au însușit subvenția acordată; cu acești bani, au înjghebat un atelier fotografic unde se făceau poze cu nuduri, propriii lor elevi fiind constrânși să servească drept modele. Siluetele lui John Gheena și Dorothy Kayne se îndepărtează în oglinda retrovizoare. Curând, indianul și oarba se pierd în mulțime și dispar. La fel se întâmplă și cu sticletele – pe urmă cu suprastructurile construcțiilor de la Pennsylvania Station. O nouă arteră se deschide în fața botului mașinii. Mysha plânge încetișor, ca în ziua în care a intrat pentru prima dată pe poarta școlii. Lacrimi venite nu din teamă, ci din înverșunare. Din înverșunarea de-a face bine ceea ce vrea să facă.

O ia din nou în jos, spre Greenwich Village, unde știe că va găsi un loc unde să tragă mașina și o cabină telefonică de unde se pot efectua și convorbiri interurbane. Își tamponează obrajii cu cârpa care servește de obicei la ștergerea indicatorului de nivel al uleiului, puțin îi pasă că aduce acum cu un negru nu prea curat la față, n-are pretenția să moară elegant, împodobit cu mănuși albe, nu-i trece acum prin gând decât să-și dea duhul în mod util. Ca să-și procure fise, cumpără o revistă cu reclame pornografice; intră apoi în cabină și formează numărul, cu indicație specială, al doctorului Almendrick, Atlanta (cartierul rezidențial), Georgia. La celălalt capăt al firului, o voce, impasibilă, de femeie:

— O clipă, rămâneți, vă rog, pe fir! Vă branșez la un aparat de înregistrare. Trebuie să avem posibilitatea de a vă descifra mesajul, în cazul în care condițiile tehnice ale convorbirii nu vor fi dintre cele mai bune.

Câteva secunde mai târziu, vocea revine:

— Aparatul este pus în funcțiune, puteți vorbi!

— Mă numesc Mysha, Ashton Mysha. Ştie domnul doctor cine sunt.

— Nu este nevoie să vă daţi numele! Spuneţi-mi numai unde şi când.

— George Washington Bridge, pe malul stâng al fluviului, în jurul orei douăzeci.

O scurtă pauză. Apoi, vocea întreabă:

— George Washington Bridge, în Statul New York?

— Da!

— Un moment, nu întrerupeţi convorbirea!

Acolo, în Georgia, femeia consultă un fişier. Mysha aude limpede scârţâitul unui sertar, fâşâit de hârtie îndoită între degete.

— Ora douăzeci, pronunţă vocea, asta înseamnă curând. Nu sunt sigură că vom avea destul timp pentru a avertiza banca de organe din New York cu care suntem în legătură.

Ashton Mysha surâde. După cum arată indicatorul telefonului, el nu mai dispune decât de patruzeci şi cinci de secunde. Şi nu mai are fise.

— N-am să mai amân, spune el. În definitiv, vă puteţi folosi sau nu de acest prilej. De altfel, toată această poveste mă tulbură teribil. Da, mă plictiseşte, aş prefera să fiu singur acum.

Femeia ezită. În fine, se hotărăşte:

— Atunci aşa rămâne, vom face tot ce e necesar! Îl anunţ de îndată pe doctorul Almendrick. În aceste condiţii, transplantarea poate avea loc mâine-dimineaţă; tocmai avem în clinică doi bolnavi care...

Nu-şi încheie fraza; totuşi, n-a pus receptorul în furcă: respiră adânc, cu buzele lipite de microfon, respiră asemeni cuiva care a urcat prea repede scara. Poate că nu mai ştie ce să spună. Poate că încearcă, cu disperare, să găsească nişte cuvinte convenabile. Poate că e prima oară când face de serviciu la telefonul special (Bee, care cunoştea organizaţia lui Almendrick până la ultima rotiţă, i-a explicat lui Mysha că fetele de la telefonul special se află pe treapta de jos a scării ierarhice: îngrijitoare de salon, femei care duc ploştile, măturătoare; ca şi cum nişte făpturi fruste şi ostenite ar fi fost mai puţin impresionate de moarte; oricum, probabil că aşa gândeşte Almendrick, pierdut cum e în teoriile sale imunologice; e sigur însă că fetelor de la telefonul special nu li s-a asigurat o pregătire corespunzătoare, precum aceea a telefonistelor de la *Dial for Friendship*[35].)

---

[35] Serviciu (cu caracter de asistenţă socială şi medicală) răspunzând – telefonic – apelurilor adresate de persoane ce se află în stare de criză (mai cu seamă de natură psihică, afectivă).

Şi dacă ar trebui să spun eu ceva? – se gândeşte Mysha. Însă e prea târziu, cele patruzeci şi cinci secunde de graţie s-au scurs, un sunet ascuţit – tonul! – ia locul răsuflării precipitate a femeii din Atlanta.

Ashton pune receptorul în furcă. A lăsat o amprentă de mână umedă pe aparat. Iese din cabină. O fată înaltă şi zveltă, o fată osoasă, îmbrăcată într-o rochie neagră cu tivul în franjuri, cu poalele până la călcâie, se îndreaptă spre el. Merge alene, cu ţigara în gură. Poartă părul tăiat foarte scurt (aduce cu femeile acelea tunse, de după război, care provocau mirarea lui Mysha la Paris, unde el defila într-o zi de sărbătoare alături de alţi marinari din forţele aliate).

— Ei, exclamă fata, s-ar zice că putoarea asta de telefon a început să meargă! Adineauri mi-a înghiţit toate fisele pe daiboj.

— Nu mai am nici eu mărunt. Altfel, v-aş fi scos din încurcătură.

Fata izbucneşte în râs:

— Zău? Şi ce mi-ai fi cerut în schimb, dragă?

— Scuzaţi, spune Mysha (ce-i drept, după o mică şovăire). Noi doi se vede că nu ne înţelegem.

Se duce spre maşina lui. Fata îl urmăreşte din priviri. Deschide gura, ca pentru a-l chema. Are dinţi ascuţiţi, de un alb strălucitor. Ridică din umeri, intră în cabină.

În drum spre Henry Hudson Parkway, Ashton Mysha se gândeşte la fata cu rochie neagră. A văzut-o dispărând, în oglinda retrovizoare, tot aşa cum au dispărut John Gheena şi Dorothy Kayne. Poţi face multe, poţi uita multe când ai o maşină rapidă şi o oglindă retrovizoare. Căci, de n-ar fi fost maşina, noaptea asta ar fi putut lua un alt curs. Să presupunem că din gura zmângălită a tunsei iese un strigăt: *stai, nene, nu pleca aşa, am o cameră în Village, deasupra unui local cu muzică de jazz*. Să presupunem că fata o ia-fuguţa-înspre Mysha, că îl apucă de mână. Atunci începe o altă poveste, o poveste în care o tunsă ia locul unei oarbe, pe fată o cheamă Sandy, trage după ea un amant uzat, pe nume Gregg, un fel de John Gheena pictor ori saxofonist. Dar nu e asta tot vechea aventură, care se repetă?

„Bine am făcut că nu m-am agăţat de tunsa aia!” – îşi spune Mysha.

De-acum înainte, nu va mai coborî din maşină. Trotuarele, străzile – toate astea sunt doar un fel de hârtie de prins muşte: ceva lipicios ce-ţi întinde o cursă – şi mierea nu e niciodată veritabilă – o simplă momeală afurisită!

Hudson Parkway, cale liberă, ora nouăsprezece şi cincizeci şi şase de minute. Pe drumurile laterale – vehicule ale poliţiei, cu radarurile şi cu videocaptoarele lor, stau la pândă. Mysha încetineşte puţin: nu e momentul să fie luat la ochi, să fie pus sub urmărire. Totul se desfăşoară după cum

prevăzuse – în afară de cele ce-i trec prin minte: se gândește la Hemingway, în loc să-și amintească de Pinsk.

Ultimul stop. Cu toate ca e pe verde, Mysha frânează pentru a lăsa un om care așteaptă să treacă drumul. De ce n-ar merge așa toată noaptea, cu portierele zăvorâte și cu geamurile închise, și să le facă plăcere unor oameni necunoscuți? Dând prioritate atunci când aceasta îi revine de drept; îndreptând lumina farurilor asupra porții aceleia de garaj, pe care o femeie cu rochie lungă se căznește să o deschidă pe întuneric; claxonând, pentru a înspăimânta un câine ce gonește după o pisică. Trebuie, însă, să respect orarul pe care mi l-am ales – și mai e și tot dispozitivul ce s-a pus în mișcare pe urmele mele.

Un camion schimbă calea de rulare, o ia spre dreapta. Mysha vede silueta podului George Washington conturându-se pe cerul invadat de luminile New York-ului. Niște păsări, stârnite de dâra pe care o face în apă un remorcher, urcă în susul fluviului, zburând la mică înălțime. Pe măsură ce podul se apropie, Mysha se străduiește și el mai mult să și-o readucă în memorie pe Dorothy Kayne; însă tot Hemingway e cel care câștigă, un Hemingway bâjbâind pe câmp, prin ciulini, cu pușca de vânătoare în mâini, o pușcă destinată vânatului de calibru mare, verificată, unsă, cu cartușul pe țeavă. Iar când Hemingway dispare, îi ia locul fata cu rochie neagră, destrămată la poale, care deschide gura ca pentru a spune ceva, și care tace.

— Nu face nimic, murmură Mysha.

Acum, merge pe Hudson Parkway cu viteză atât de mare încât automobiliștii pe care îi depășește lansează spre el semnale luminoase. Aprinde luminile de avarie; răsucind-o, rupe maneta avertizorului.

Își desface centura de siguranță, apasă pe pedala acceleratorului. Coboară geamul din stânga. Aude atunci urletul înnebunit al motorului, contorul indică opt mii cinci sute de turații pe minut.

Izbind barierele metalice de protecție, mașina se culcă pe-o rână. O jerbă de scântei. Ashton Mysha trage nădejde că, în cele din urmă, tunsa va face rost de mărunțiș. E omorât pe loc.

La mai puţin de douăzeci şi patru de ore după aceea, doctorul Almendrick e arestat de poliţia federală; negăsindu-se însă niciun articol de cod care să condamne în mod specific cumpărarea, cu caracter viager, a unor organe umane, justiţia e nevoită să-l învinovăţească pe doctorul Ronald Almendrick de *exercitare ilegală a medicinii, prin aplicarea unor procedee nespecificate de lege*. E evident că o asemenea acuzaţie nu va rezista unei examinări juridice mai aprofundate. Între timp, organizaţia medicală Almendrick rămâne paralizată.

John Gheena se află la originea acestei interpelări a medicului. Dimineaţa, în zori, când directorul adjunct al lui West Continental l-a înştiinţat de moartea lui Ashton Mysha, indianul a ieşit din hotel, luând-o în direcţia cheiurilor. Noaptea întreagă trăsese nădejde că va apărea cineva sau ceva care să-l abată pe polonez din cursa lui. Nu putea fi el acela: el îi era lui Ashton Mysha prea apropiat, îi era ca şi un frate, la urma urmei: îl primise în casă, în faţa lui îl omorâse pe Bart-şi-mai-nu-ştiu-cum-cu-„o”, polonezul i-o dăduse în grijă pe Dorothy Kayne; aşadar, a respecta în mod absolut libertatea de alegere a acestui om pe cale de a îmbătrâni, şi care spunea că e obosit de moarte, reprezenta pentru şeien o îndatorire sacră.

Nu se interpusese nimeni între Ashton Mysha şi George Washington Bridge. Într-un fel, New York-ul îşi dăduse, deci, acordul tacit la ceea ce plănuise polonezul, şi faptul acesta John nu putea să i-l ierte New York-ului.

În timp ce lumina de zi izbeşte în plin zidurile zgârie-norilor rânduiţi cu faţa spre mare, John Gheena s-a aşezat pe o stivă de scânduri. A cântat cântecul şeien al marelui exod, şi cântecul pe care-l cântă şeienii la căpătâiul morţilor, şi, la urmă, cântecul cântat de şeieni ca să izbândească vânătorile de năluci pe Pajiştile de pe Lumea Cealaltă; a cântat de trei ori cu vocea cuvenită, când răguşită, când stridentă; au venit chiar şi nişte docheri să vadă ce se petrece acolo, închipuindu-şi că, în timp ce se zbenguia prin dreptul vreunei macarale acţionate pe şine, un câine vagabond îşi schilodise mădularele. John s-a ridicat, le-a spus docherilor că nu era decât el, un indian jelindu-şi fratele; apoi, a luat un taxi şi a cerut să fie dus până la Civic Center.

La început, a fost expediat din birou în birou – nu prea înţelegea nimeni ce doreşte. Dar a semnat fără să crâcnească toate formularele care i se aşezau în faţă, a răspuns la toate întrebările fără niciun rost ce i se puneau. Numai la una nu a răspuns: la aceea referitoare la numele tatălui său. Fiindcă uitase care era numele tatălui său, numele său american – iar singura familie pe care şi-o recunoaşte e neamul şeien, în general, şi Mama Pageewack, în particular.

Însă când funcţionarii au descoperit că acest om din rasa pieilor-roşii fusese acţionat în justiţie pentru tulburarea ordinii publice, au început să dea atenţie poveştilor pe care le spunea, pornind de la principiul că un culpabil nu vine să vândă gogoşi chiar sub nasul organelor administrative dacă n-are motive serioase să procedeze astfel. Iar motive serioase sunt pentru John Gheena durerea, mânia şi fraternitatea; cu toate că se fereşte, pe cât poate, să facă precizări: astfel de lucruri n-ar părea îndeajuns de serioase.

Mai târziu, John e dus, într-un Ford cu caroseria în alb şi negru, la sediul central al poliţiei. Acolo, totul e luat de la început: interogatorii, procese verbale, aşteptări pe culoare supraîncălzite. Totul se va termina brusc, în câteva minute. Atlanta cheamă la telefon New York-ul, confirmă o serie de puncte având o importanţă esenţială. John Gheena primeşte un sandviş cu şuncă, o sticlă cu bere; i se citeşte din nou depoziţia – el o semnează, făgăduieşte că va rămâne la dispoziţia tuturor instanţelor judiciare, că va depune din nou mărturie, fără teamă şi fără părtinire; acum e liber, s-au scurs opt ore bune, e noapte. În Georgia, poliţiştii au luat hotărârea să împresoare în mod discret vila lui Almendrick, precum şi clinica pe care o conduce, urmând să intervină în zori.

Întors la West Continental, John Gheena cere să i se facă nota de plată până a doua zi dimineaţă. Profitând de faptul că ziua fusese însorită, Dorothy Kayne s-a plimbat pe Fifth Avenue. Zice că a găsit întotdeauna pe cineva care s-o ajute să treacă strada. A cumpărat flori, tablete de chewing-gum, o nouă provizie de *Baby Soft*. Şi-a murdărit tocurile de la pantofi (tot zăpada aceea murdară care nu încetează să se topească pe trotuare).

Indianul spune, cu glas foarte scăzut:

— Ashton Mysha e acum nemaipomenit de departe.

Iar Dorothy, pe acelaşi ton:

— Nu-ţi mai da osteneala, ştiu că a murit.

Cu amândouă mâinile, fata orbecăieşte în căutarea termostatului instalaţiei de condiţionare a aerului. Întoarce rotiţa zimţată, şi un vânt rece pătrunde în cameră. Începe să vorbească din nou, cu spatele la perete, frecându-şi ceafa de tapet, căci cârlionţii de pe gât îi provoacă mâncărime:

— Mi-a spus portăreasa. O întrebasem doar dacă pentru Fifth Avenue trebuie s-o iau la dreapta sau la stânga. Ea mi-a zis: îmi pare rău de ceea ce s-a întâmplat cu prietenul dumneavoastră, miss Kayne. Avem o florărie bună aici, în hotel. Dacă voiaţi cumva să ieşiţi în oraş ca să comandaţi nişte flori, vreo coroană, poate că nu e cazul să vă mai osteniţi. Se află la capătul holului – a doua vitrină –, comisionarul o să vă însoţească.

John bolboroseşte că hotelul ăsta e o firmă serioasă, efectiv un stabiliment de mâna întâi, că ei, însă, o să fie obligaţi să plece de aici. Tânăra femeie se întinde pe pat, cu picioarele îndoite sub ea:

— Fireşte că o să plecăm! Am dat telefon la bancă, adineauri: nu mai am nimic în cont, şi asta de multă vreme. Ashton şi dumneata m-aţi făcut să-mi închipui tot felul de chestii. M-aţi minţit!

John se lungeşte lângă ea. Ea îşi întoarce capul spre el, astfel că bărbatul îi poate simţi respiraţia. Nicicând n-au fost atât de aproape, totuşi fiecare din ei se teme de celălalt. Dorothy îşi plimbă răsuflarea sub nările fremătânde ale indianului. În seara asta, ea nu va merge mai departe.

— Chiar vrei să te întorci la universitate? – întreabă el.

— Ei bine, John, asta depinde de dumneata. Încearcă să ghiceşti ce i-ar fi plăcut lui Ashton Mysha.

— Mi-a spus că trebuie să veghez asupra ta.

Ea suspină:

— Ce tâmpenie, nu poate să fie adevărat, prea seamănă cu un testament.

— Bineînţeles că era un fel de testament, spune John.

Vor adormi unul lângă celălalt, fără să mai facă patul şi fără să-şi scoată hainele de pe ei. Când Dorothy va simţi că-i e frig la picioare, John o va ajuta să-şi pună o pereche de şosete de lână: înainte de asta, îi va săruta gleznele, vârfurile degetelor, repetând întruna:

— Tu ai vrut-o, Ashton, aşa-ţi trebuie! Totuşi, îţi cer iertare!

Noaptea, din când în când, şeienul se scoală, fără să facă zgomot. Se duce până la fereastră, priveşte zgârie-norii, care acum nu seamănă cu nimic altceva, care nu mai sunt decât ceea ce sunt: o înşiruire de calcule exacte, o stivuire meşteşugită (la lumina lunii, un zgârie-nori nu e deloc ameninţător, privindu-l îţi spui că aşa ceva ar fi putut face şi un copil, din nişte cuburi). Parcă auzi, de la un apartament la altul, murmurul părinţilor ce-şi adorm pruncii.

A doua zi, John şi Dorothy pleacă de la West Continental Great Hotel. Se trag către partea de sud-vest a peninsulei. Un aer călduţ, primăvăratec – înţepător şi de culoarea mierii – adie deasupra New York-ului. De foarte devreme, mulţimea a invadat strada. Nemţii-proprietari de mici restaurante ce servesc mâncarea la domiciliul clientului îşi pun la adăpost în frigidere bucatele săţioase, pe bază de smântână, brânză, grăsimi; în dimineaţa asta gospodinele vor ceva mai iute, mai piperat; ceea ce înseamnă că vor avea succes cârnăciorii, felul numit *chili con carne* şi porumbul gătit după reţete mexicane.

Femeile oacheşe şi mărunţele venite aici de prin Panama ori din Porto Rico, dându-şi jos puloverele, arborează bluze împestriţate şi fuste de culoare deschisă (uşoare urme de sudoare se văd de pe-acum, în dreptul coapselor şi pe la subsuori). Lipsită de viaţă, zăpada nu se mai ţine pe nicăieri.

John Gheena cunoaşte o pensiune-bombă pe Bleecker Street. Le va fi bine acolo, dacă Gina va accepta să le închirieze o cameră cu două paturi (despărţite printr-o noptieră vopsită în alb). În curtea interioară, căreia Gina îi zice *patio,* creşte o tufă de dafin, din care în fiecare zi se smulg câteva frunze, asta pentru mâncărurile ce ţin de arta culinară europeană.

Dar Gina n-a ridicat încă obloanele metalice de la intrare. În consecinţă, John o duce pe Dorothy într-un scuar, o aşază pe o bancă:

— Nu-i vorba de un azil, ca acela în care am stat înainte. Când se face frig, se dă drumul la căldură. N-ai să te plictiseşti, ai să-i poţi da o mână de ajutor Ginei. De altminteri, toată lumea trebuie să-i dea o mână de ajutor Ginei, asta-i lege! Sunt unii care spală vasele, şi alţii care le şterg, şi alţii care le citesc clienţilor poeme în timpul mesei de seară. Dar tu, Dorothy, tu n-ai ochi ca să poţi vedea. Pe tine poate că Gina o să te pună doar să baţi clopotul. Tragi de-o sfoară şi asta face să se mişte sub o arcadă un clopot. Tragi de sfoară când auzi uşa deschizându-se, ca să dai de ştire; tragi de ea şi atunci când Gina spune că mâncarea e gata, că poate să vină lumea la masă. Nişte oameni din cartier au semnat odată o reclamaţie împotriva clopotului ăstuia. Gina a cedat – a atârnat, în schimb, un gong. Imediat, aceleaşi persoane au cerut să fie pus clopotul înapoi. O chestie ca asta nu ţine, oare, de comediile cu care ai tu de-a face în sociologia urbană?

Dorothy îşi dă silinţa să zâmbească. După aceea, are nevoie de o batistă. Însă batistele se află undeva, la fundul valizei. Drept care, John Gheena îşi desface de la gât fularul, şi i-l întinde. Nimeni n-ar putea spune, la ora asta, ce s-a făcut cu corpul lui Ashton Mysha. Sunt şanse ca el să se afle depus într-un mic local de morgă, dintr-un oraş neînsemnat, aflat pe ruta New York-Atlanta. Probabil că şi acolo e vreme frumoasă.

Cu mâinile înfipte în şolduri, Gina se uită la indian şi clatină din cap. Un veritabil cap de carnaval, un cap enorm (din cauza bigudiurilor, de toate culorile, pe care le are prinse în păr).

— Îmi face plăcere că te văd, Gheena! Şi că te văd cu o fată drăguţă. Oamenii credeau că, până la urmă, metisa o să te îmbrobodească. Se strica lumea de râs: auzi, Evelyn, femeia dracului, şi John Gheena! Eu, nu! Eu nu sunt credincioasă. Dumnezeu ştie unde ai fi ajuns, Gheena, dacă te lipeai de revoluţionara aia! N-am fost pe Centre Street, în ziua când aţi făcut

manifestaţia aia afurisită. Am văzut-o, însă, seara, la televizor. Oale sparte, ce să zic! Jalnic! Western cu nişte biete loaze!

Pe măsură ce-şi aminteşte, Gina vorbeşte tot mai repede, tot mai tare. Nu trece mult, şi începe să se exprime, cu glas sacadat, în limba italiană. John o opreşte:

— I-am spus lui Dorothy că ar putea să se ocupe de clopot.

Gina se linişteşte, îşi aranjează bigudiurile:

— Sigur că ar putea!

Cu braţul ei dezgolit, o ia pe după umeri pe tânăra femeie:

— Şi bunica mea era oarbă... Dar la Napoli asta nu însemna cine ştie ce: acolo e destul să te aşezi pe trotuar şi să te laşi dus de mulţime. Te poartă toţi ca pe apă. Dă mâna la mine! Vino să-ţi arăt camera!

Broasca de la uşă nu funcţionează. Există însă un ivăr care poate fi tras. Gina face onorurile odăii, dă drumul la robinetele lavaboului, aprinde lumina – şi izbucneşte pe neaşteptate:

— Am acum la mine în gazdă un tip agasant! Herr Doktor Schwanberg, aşa pretinde el să i se spună. N-are mult peste douăzeci de ani – şi nu se spală! Aoleu, ce mai pute, porcul! Se crede însă cel mai mare regizor de teatru de pe faţa pământului. Are pretenţia să i se aducă micul dejun la pat. Numai eu îndrăznesc să intru în bârlogul fiarei. Nu face nimic, Gheena. Curând-curând o să mi ţi-l dau eu pe brazdă!

John se întoarce către Dorothy:

— E adevărat! Pe toţi îi dă Gina pe brazdă!

Scara geme sub paşii italiencei. John deschide fereastra, trage un scaun:

— Stai aici, ai să poţi auzi zgomotele casei.

Dorothy se supune. Se aşază binişor pe scaun, cu mâinile încrucişate pe genunchi. Lumina puternică a soarelui, năvălind prin fereastră, face ca părul ei să arate încă mai deschis la culoare, buzele să-i pară încă mai palide. Aduce cu o Romy Schneider bolnavă de ftizie, jucând într-un film vechi din seria *Sissi*. Femeia-sirop! Deprins cu băuturile tari, şeienul se învârteşte prin cameră, ca într-o cuşcă. Dacă a luat-o pe un drum greşit, iată-l acum prins în capcană: cea dintâi răspântie se va arăta abia la primăvară, când doctorul Laedipark o va izbăvi pe Dorothy de legătura ei. Până atunci, tot ce rămâne e o convieţuire silnică. Cum s-o fi procedând oare, noaptea, cu fetiţa asta? Care or fi fost gesturile, purtările, cuvintele lui Ashton Mysha?

În timp ce, ca să nu-şi piardă cumpătul, John s-a pus să desfacă geamantanul, Dorothy se informează:

— Dacă aici nu suntem într-un azil, va trebui s-o plătim pe Gina. Cu ce bani?

— O să-mi găsesc de lucru. Două sute patruzeci de dolari pe lună nu sunt chiar atât de greu de găsit.

Vine spre ea, o zgâlţâie:

— Dar, până una-alta, încetează să te mai porţi astfel! Toţi cei care stau la Gina sunt slabi, sunt şubrezi. Dar nu se arată a fi. Ai şi uitat ce spunea ea? Povestea cu Schwanberg ăla, care pretinde să i se aducă cafeaua şi dulceaţa la pat?

Dorothy îşi ridică spre el faţa fără privire:

— Voi face cum doreşti. Dar hai să vedem, John, dacă dumneata ştii măcar ce vrei?

— Încearcă să râzi, spune el, încearcă să cânţi! Nu mai sta aşa pleoştită!

Ea îi zâmbeşte:

— E greu să fii altfel, când eşti aşezată pe un scaun, lângă o fereastră deschisă.

Aşezată pe un scaun lângă o fereastră deschisă. Doar n-o să facă din asta o tragedie! Dacă-i pe-aşa, să poftească să se scoale şi să coboare scara, să se ducă în curte şi să culeagă foi de dafin, şi să bată clopotul, şi să pună rufele la uscat! Nu-i nevoie să vezi, ca să întinzi rufele. E de ajuns să pipăi şi să-ţi dai seama, o dată pentru totdeauna, cât e de lungă frânghia atârnată pe suporţii uscătorului, cum e cu cearşafurile, şi să nu-ţi fie teamă că te vei uda pe mâini, că te vei stropi pe bluză!

— De ce mă ţii pe lângă dumneata, John, de vreme ce nu-ţi plac?

Pe moment, el nu răspunde. Reflectează, în timp ce netezeşte cu palma cele câteva veşminte de-ale ei pe care tocmai le-a scos din valiză.

— Spune-mi cu ce autobuz se poate merge la universitate! Dă-mi lucrurile! – mai spune ea.

Se ridică, dă scaunul la o parte. N-a avut vreme să repereze locul în care se află uşa, greşeşte direcţia, se loveşte de dulap şi cade de-a dreptul în şezut. Rămâne aşa, cu capul uşor adus în piept. Rochia albă se desfăşoară, bogată, sub ea; îşi împreunează mâinile ca şi cum acu'-acu' o să înceapă să se roage!

— Vrei să pleci? – spune John. Nu poţi, nu te pricepi! Nu eşti în stare decât să fii frumoasă, şi atâta tot!

Mama Pageewack n-ar zice că Dorothy e frumoasă. I-ar da câţiva ghionţi, ca s-o pună iar pe picioare, i-ar sfâşia cu unghiile rochia şi obrajii; albii ni le-au adus aici pe păpuşile astea; înainte vreme, fetiţele noastre se jucau cu nişte momâi de lemn, crestate cu barda, se înţepau cu aşchii prin părţile moi ale ţâţelor, trebuiau să apese în locul acela, să sugă. Fetele şeiene, încă de pe la vârsta de opt-nouă ani, scuipau salivă amestecată cu sânge.

— Camera asta e de vină! – izbucneşte John. O singură cameră pentru amândoi! Curată nebunie. Dar ca să avem camere separate, ar costa prea scump. Aproape cinci sute de dolari!

Se duce la lavabou, se spală pe dinţi, îşi dă cu apă pe păr:

— Plec în oraş! Nu mai sta aşa – te văd în oglindă – parcă ceri bătaie!

O să se ducă unde-o vedea cu ochii. Pretextul: să-şi caute de lucru. Esenţialul e să scape de camera asta cu prea mult soare, cu prea multă linişte, şi unde mai stă şi Dorothy, atât de fleşcăită! Bătrân trebuie să fi fost polonezul, de-a putut să-i placă lăptăria asta! Din fericire, de la ora zece dimineaţa, Greenwich Village e plin de ogeaguri primitoare, larg deschise, în care repetă noi orchestre de jazz.

În locuinţele lor de la mansardă, izolate fonic cu ajutorul mochetelor şi al tapetelor, maeştrii solo-urilor la trompetă – cu surdină – se odihnesc. Simt încă în picioare crampele pe care le dă muzica lor afurisită; îşi dezmorţesc sub perne de satin degetele înfierbântate în care sângele pulsează ca în ritmul bătăilor de tobă. Au venit acum tinerii, le-au luat locul pe estradele înguste (în timp ce ei cântă, femeile de serviciu plimbă printre picioarele lor cârpe din pânză groasă); vor rămâne până diseară în penumbra beciurilor (unde – pentru atâta lucru! – patronii nu permit să se aprindă luminile). Unii dintre ei au venit din Harlem.

Cântă fără întrerupere, pentru un public de vârsta lor, care n-a plătit la intrare; au buzunarele blue-jeans-ilor burduşite cu sticle de sifon şi cu sandvişuri. Trebuie să te obişnuieşti să bei şi să mănânci între două solo-uri, fără a lăsa saxofonul din mână. Când ziua e pe sfârşite, poţi, în fine, să te ştergi la gură, ai buzele strivite, ca ale unui boxer, iar pe muştiucurile clarinetelor rămâne puţintel sânge închegat.

În cavernele acestor case mansardate, se află şi fete care se prostituează pe cont propriu, neîmpărţind câştigul cu nimeni. Şi câteodată o fac doar pentru propria lor plăcere (aici, se poate refuza un client, se pot acorda tarifuri preferenţiale). Au, toate, câte o batistă prinsă la cingătoarea de la pantaloni: batista albastră arată că sunt masochiste; cea roşie – că manifestă tendinţe dominatoare. În subsolul unui neguţător de muzică imprimată, John îşi alege o amazoană, o negresă înaltă, încălţată, până la coapse, cu cizme de culoare violet. O va pune să-l calce-n picioare, să-l batjocorească. În felul ăsta, va uita de Dorothy Kayne, va uita cum a lăsat-o, gălbejită, aşezată pe podeaua din pensiunea Ginei, cu rochia albă desfăcută jur-împrejurul ei precum corola unei flori uriaşe; va uita înfăţişarea ei amăgitoare, de Romy Schneider în rolul din *Sissi*-nu-mai-ştiu-care, va uita şi de Mama Pageewack, căreia nu i-ar plăcea deloc toate astea.

— Douăzeci de dolari! propune John. Dacă-ţi dau douăzeci de dolari, mă faci să-mi pierd toată semeţia?

— Te fac chiseliţă! – spune fata, râzând.

Şi-şi ia o atitudine provocatoare, îşi compune o expresie de târfă experimentată:

— Haide, treci înainte! Eu vin după tine, am să-ţi spun încet pe unde s-o iei. Dacă încerci să te ascunzi, te pocnesc.

— Am cunoscut o fetiţă, zice John, de aceea am venit aici. Nu ştiu cum să-ţi explic. Pe scurt, fetiţa aia e chiar o fetiţă! Deşi are treizeci de ani. Şi-a pus, însă, o rochie albă... şi ne simţim singuri amândoi.

Negresa ridică din umeri: de obsesiile clienţilor ea nu ţine seama decât în măsura în care trebuie să le satisfacă; acum nu e cazul, aşadar nu vede întrucât ar privi-o pe ea relaţiile dintre bărbatul acesta şi fetiţa aceea prefăcută, îmbrăcată în alb, de care tot vorbeşte el. De altfel, la treizeci de ani, o fată nu mai poate fi o fetiţă. Numai în cazul în care trişează. Sau în cazul în care se simte atât de rău încât nu mai ştie ce să facă şi se ascunde, în lipsă de altceva, sub masca asta derizorie: o copilărie prelungită, uzată de vreme.

Afară, în stradă, spune cu brutalitate:

— O să trecem pe trotuarul celălalt, pe unde bate soarele, să te vadă oamenii – care ştiu ce te aşteaptă – şi să facă haz. Toată lumea mă cunoaşte pe-aici: sunt Laura-căţeaua, Laura-hitlerista. Nu te uita înapoi, nu-i nevoie, ştiu că te trec fiori!

Laura locuieşte într-un apartament de trei camere, situat la parter. Ferestrele au geamuri mate, ca la cabinetele dentiştilor sau maseurilor. În mijlocul salonului se înalţă un stâlp de tortură prevăzut cu ferecături solide, cu un asamblaj complicat de scripeţi, lanţuri şi curele. Negresa aprinde nişte bastonaşe de tămâie. Îi spune lui John să se pună în genunchi. El nu se supune, se aşază pe unul din montanţii stâlpilor şi zice:

— Dar dacă aş da zece dolari, în loc de douăzeci, ce-aş avea dreptul să primesc?

Fata îl priveşte fix. De data asta, dispreţul ei nu mai e simulat:

— Ascultă, la mine chestiile astea nu prind! Dacă n-ai douăzeci de dolari, te cari!

Şeienul are douăzeci de dolari, ba chiar mai mult. Dar n-are chef să sufere. Se uită la instrumentele de tortură agăţate pe pereţi şi simte urcând în el un fel de greaţă, ce n-are în ea nimic excitant. Laura pare că n-a înţeles încă despre ce-i vorba, îi pregăteşte o botniţă:

— Ai să-ţi pui căluşul ăsta, bătrâne; asta din cauza vecinilor...

Se îndreaptă spre John. El își lasă capul în jos:

— Nu mai vreau!

Laura șovăie:

— Joci cu mine o comedie, sau spui adevărul?

Învârte botnița pe mână, oftează:

— S-ar părea că vorbești serios. Ce bandă de smintiți îmi sunteți, cu toții!

— Îți cer iertare, Laura! Atunci când vorbeam la subsol eram sincer. Am să-ți dau ceva bani, ca să te despăgubesc pentru timpul pe care l-ai pierdut.

Negresa bagă în buzunar cei câțiva dolari pe care el i-i întinde. Apoi se răzgândește și-i pune într-o cutiuță de metal, printre comprese și rulouri de leucoplast.

— E nevoie, câteodată, să fac și pe infirmiera. *După*... – explică ea.

Brusca derobare a lui John n-o miră decât pe jumătate: bărbatul ăsta nu-i din categoria clienților ei obișnuiți. E în privirea lui un fel de tulburare; iar Laura știe, din experiență, că nu suferința autentică îl caracterizează pe veritabilul masochist, cel care dârdâie, se bâțâie și care, mai apoi, oferă și ceva în plus, peste preț, ori face cinste cu un pahar la primul bar de pe stradă. Pune botnița – cu care nu mai are ce face – pe un colț de masă; John Gheena își face de lucru jucându-se cu scripeții montați pe stâlp. Spune, cu glas scăzut:

— Mie nu-mi prea merge bine, Laura...

— O iubești pe fetița de care vorbeai mai adineauri? Asta-i ceea ce nu merge?

El nu răspunde. Negresa s-a așezat, își scoate cizmele lungi din piele violetă, își masează gleznele.

— De ce nu te duci la ea?

— Mi-e frică.

Primăvara va veni devreme în anul acesta. Și în primăvară, Dorothy Kayne urmează să-și recapete vederea, în privința asta medicii sunt categorici. Ea va pleca de la Gina, se va întoarce la universitate. În niciun fel nu se cade să faci pe ucenicul vrăjitor, să încerci să abați stelele de pe orbita lor firească, dacă nu vrei ca totul să reintre în haos. Dorothy îi va spune, poate, lui John să vină s-o viziteze în complexul universitar, după-amiaza, la ora la care accesul publicului este permis. Vor bea un pahar la bufetul expres, își vor zâmbi frumos, neavând ce să-și spună. În fine, ea îi va vorbi despre sociologia urbană. Iar el, despre delicvescența zgârie-norilor. Va folosi, desigur, o altă expresie, una care să-i fie proprie. Nu se vor înțelege unul pe altul. El va pleca în cele din urmă, foarte abătut. După el, dragostea ei e ceva provizoriu, precum o angajare în serviciu.

Laura l-a ascultat, căscând ochii. N-a priceput tâlcul poveştii. Nu e normal ca o dragoste să nu dureze? E şi-aşa lucru mare când ţine mai mult de-un sezon. Ei, şi ce dacă? New York-ul nu-i pustiu, e plin de garaje şi de hoteluri, îţi schimbi patul aşa cum îţi schimbi şi maşina. Sigur, în primele zile nu te simţi chiar în apele tale. Vei fi derutat, ăsta-i cuvântul! Nu vei mai avea la aşternut nici gemetele, nici mirosul cu care erai învăţat. Pe urmă, te obişnuieşti. Negresa se scarpină pe una din coapse: toată noaptea s-a războit cu un ţânţar. Un ţânţar, pe timp de iarnă, în Greenwich Village! Chiar dacă New York-ul se află la aceeaşi latitudine cu Neapole, e, totuşi, de necrezut!

— Şi ai lăsat-o singură în cameră, stând în fund pe parchet?

Ar fi avut altceva mai bun de făcut? Ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi aşezat lângă ea? Nu poate iubi o oarbă cu cârlionţi, o oarbă ce-şi pune pe ea rochii albe, se izbeşte tot timpul de mobile şi cade. Nu poate s-o iubească pe Dorothy Kayne, pentru ca pe urmă s-o piardă. El nu s-a lăsat niciodată impresionat decât de zbuciumul mării.

Cât timp era Mysha, ca o barieră, între Dorothy şi el, totul mergea bine. De altfel, pe atunci nici Dorothy nu purta rochii albe; şi nici nu avea deloc înfăţişarea aceasta fragilă. Probabil că polonezul i-a dat nişte bani, iar ea i-a cheltuit prin magazinele din complexul comercial al lui West Continental. John e convins că de-acolo vine şi rochia albă.

— Cât a fost Gina cu noi – spune el – Dorothy mai era încă cea dinainte. Când s-a aşezat pe scaunul acela, la soare, cu mâinile încrucişate pe genunchi, în faţa ferestrei deschise – atunci s-a petrecut totul.

Să nu-şi închipuie Laura că rochia albă e o simplă amăgire – un fenomen de fixaţie – şi că ar fi de ajuns s-o dezbrace pe Dorothy Kayne ca s-o afle din nou aşa cum era înainte.

Vorbeşte de haine, de dezbrăcat, deoarece negresa e aproape goală: se schimbă, înainte de a se duce la coafor pentru a-şi descreţi părul. Se uită fix la John Gheena cu o expresie de stupefacţie pe care nu încearcă s-o disimuleze:

— O iubeşti, te prăpădeşti după ea! E nebunie curată! Ca să vezi, nu credeam că asemenea lucruri pot să existe. Mai că-mi vine să-ţi dau biştarii înapoi, cu mulţumiri. Dar am nevoie de ei. Şi tu, ce-ai de gând să faci tu acum?

Trebuie să se urce iar sus, pe zgârie-nori, de unde n-ar fi trebuit să se coboare niciodată.

Puţin după ora amiezii, biroul de angajări e ticsit de lume. Au fost aduse nişte bănci de la şcoala vecină, pentru a permite oamenilor să se aşeze şi să-şi mănânce în linişte sandvişurile. Dând din coate, John s-a apropiat de

ghişeu. După ce şi-a declinat identitatea, a reamintit de trădarea lui Milous, care fugise în California. A spus că el nu ştie ce e acela vertij şi că ar voi să se urce din nou pe blocuri.

A fost întrebat cât ar dori să câştige; a răspuns că nu acesta e lucrul cel mai important. Oricum, nu va putea niciodată să economisească atâţia bani cât să scoată de sub ipotecă casa de lemn din Long Island. Fireşte, asta în afară de cazul în care va câştiga procesul *Statul New York contra lui John Gheena.* Însă nu-i prea vine să creadă că-l va câştiga. Nu s-a mai văzut vreodată ca un singur şeien să biruie în luptă câteva milioane de oameni. În cel mai bun caz, va fi condamnat la o amendă care va fi acoperită taman prin cei douăsprezece mii de dolari plătiţi pentru cauţiune.

Apoi aşteaptă. Se află într-un mare hol de marmură, cu lustre imense, având luminile stinse (în definitiv, poate că sunt nişte lustre fictive, puse anume ca să dea o impresie de măreţie), cu pancarte – prinse cu sârmă pe cele cincisprezece coloane ale sălii – pancarte pe care scrie *No smoking*[36] (litere albe pe fond roşu).

Spre deosebire de ceilalţi, John Gheena preferă să stea în picioare. Faptul de a cerşi o slujbă e şi aşa îndeajuns de umilitor pentru a te mai şi trânti pe o bancă, cum fac unii, cum fac mai toţi, şi a-ţi juca sticla de bere la poker. A primit numărul de ordine 2864. Păcat, numărul ăsta nu e divizibil nici prin trei, nici prin şapte. Drept care numără tot ce i se înfăţişează sub ochi: oamenii, ochiurile sparte de la luminatorul din plafon (şi, de asemenea, pe cele rămase intacte), ţigările clandestine ce fumegă după micile paravane pe care le formează degetele făcute căuş. Probabil că de s-ar fi lăsat înlănţuit la stâlpul Laurei, ar fi găsit un mijloc mai bun de distracţie. Ar fi îndurat atunci una din acele suferinţe comandate de la distanţă pe care le poţi analiza din exterior – spunându-ţi: „Eu sunt sacul ăsta legat cu frânghii, burduşit în bătăi? Vezi, dobitoc bătrân, peste ce eşti tu în stare să treci?”

Aici, în holul biroului de angajări, în preajma cartierelor bogate, nimeni nu trece peste nimeni, nimeni n-o ia înaintea nimănui. Şeienul stă rezemat cu spatele de o coloană… şi trage nădejde că Dorothy Kayne s-a ridicat în cele din urmă, că şi-a netezit frumoasa rochie albă, că şi-a aranjat cârlionţii. I-o fi trecut prin cap Ginei să-i ducă ceva – un dram, măcar – de mâncare noii sale pensionare? La noapte, mă voi preface că mă culc, n-am să-mi scot însă nici ciorapii, nici pantofii; şi, când o s-o aud pe Dorothy respirând cu o răsuflare liniştită, mă voi scula, voi ieşi pe fereastră (evadare prin mijlocirea unor crengi cu frunze de laur), mă voi duce să mă abrutizez până spre dimineaţă în vreo bombă cu muzică de jazz. Pe urmă, voi avea o slujbă, îi voi

[36] Fumatul interzis (engl.).

trimite banii direct Ginei, cu condiţia să-i dea mâncare oarbei, să-i cumpere *Baby Soft* şi fulgi de săpun ca să-şi spele rochia cea albă. Gina nu are nimic de pierdut. Ştiu bine că ea n-o să cedeze farmecului domnişoarei Dorothy: Ginei nu-i plac femeile – şi apoi a mai văzut ea destule rochii albe.

Pe cea de-a doua faţă a fişei-chestionar, John Gheena scrie cuvinte ce-i fac lui plăcere. Cuvinte ce nu sunt legate altfel unele de altele, dar care, toate, încep cu D mare, cu D de la Dorothy: *Diamond, Day, Daisy, Difference, Destiny.*

Ora treisprezece. Femei înveşmântate în halate asediază holul. Poartă basmale cu picăţele, dau brânci unor mături mecanice cu rulouri, îi mustră pe cei ce fac murdărie, adică sting ţigările-interzise strivindu-le de dale, sau din bucăţile de hârtie slinoasă, fac ghemotoace, ascunzându-le în spatele coloanelor. Mai sunt şi unii care umplu cu miez de pâine şi cu resturi de cârnaţi crăpăturile fine din marmură.

Şi totul se petrece ca de obicei: sunt chemaţi mai întâi instalatorii şi specialiştii în diverse tipuri de canalizări, electricienii, cei care execută lucrări la asfaltare. Apoi, paznicii de noapte, ospătarii, muncitorii necalificaţi. Astăzi, se caută nişte oameni-broască; şi nu există nici măcar un singur om-broască; s-a apropiat, atunci, de ghişeu un zugrav:

— Vreau eu! Mă învoiesc eu să fac o încercare.

Într-o mică încăpere vecină, doi medici procedează la auscultarea zugravului; şi omul este respins, din cauza inimii. Se prezintă atunci un tipograf; e acceptat; o maşină îl duce spre port (mocheta Lincoln-ului mai poartă urme de mâl, buteliile cu aer comprimat se aud izbindu-se de pereţii portbagajului).

— Nimic pentru mine? Sunteţi sigură?

John Gheena îşi sprijină coatele de pervazul ghişeului. Întinde fisa cu numărul 2864, apoi fişa-chestionar pe care a completat-o în dublu exemplar. Fata de după geam îşi consultă caietul:

— De un spălător de geamuri nu e nevoie. Mă gândesc însă că nimic nu v-ar împiedica să vă recalificaţi. Există cursuri de calificare plătite. Poftim, citiţi asta!

Şi îi întinde o foaie de hârtie xeroxată. Municipalitatea din New York angajează muncitori specializaţi în manipularea deşeurilor menajere şi/sau industriale. Se prevede îmbarcarea pe convoaiele de şalande ce fac naveta, prin Upper Bay, până la insula unde se află cuptoarele destinate incinerării gunoaielor. Fata îi zâmbeşte şeienului:

— Eu locuiesc în Staten Island, domnule, şi iau feribotul în fiecare seară. Vă închipuiţi, aşadar, că am avut ocazia să întâlnesc în drum şlepurile astea!

Vara trebuie să fie plăcut când te afli pe apă. Fără a mai pune la socoteală că e vorba şi de o meserie de viitor.

Holul e acum aproape pustiu. Oamenii au ieşit din nou pe uşile cu ţâţâni de aramă. S-au risipit prin barurile din apropiere; îşi comandă câte un pahar cu lapte, ca să nu irosească ceva din leafa ce va să vină. Fac coadă în faţa cabinelor telefonice de pe trotuar, să dea de veste vreunei soţii, vreunei mame, vreunei logodnice. E o zi mare azi, o zi care ar trebui însemnată cu roşu în calendar, de altminteri şi vremea era frumoasă, şi aveam şi un număr fără soţ, trebuia ca totul să meargă ca pe roate. Şi uite că am reuşit, Laureen, Kate, şi tu – măicuţă Muffy.

Ei, şi-atunci, şi fata de la ghişeu devine guralivă. Ai zice că pe ea n-o aşteaptă nimeni. Poate pentru că are buză de iepure (i-a fost operată, dar, oricum, se mai vede încă). Pe scurt, vinde chestia cu şlepurile pentru gunoi ca şi când ar vorbi de nişte pacheboturi de croazieră:

— Zic unii că oraşul se goleşte, domnule! Şi ce-are a face? Nicicând nu s-au văzut atâtea gunoaie pe străzi. Şi se vor vedea din ce în ce mai multe, asta din cauza ambalajelor. Totul e ambalat domnule! E teribil, e o adevărată plagă, îmi pierd ore şi ore în şir decupând după linii punctate, desfăcând fel de fel de capace şi banderole, apăsând în locurile marcate printr-un oval.

Râde, îşi trage răsuflarea:

— Vă daţi seama că toate astea până la urmă sunt aruncate în stradă. Şi că trebuiesc arse. Oamenilor nu le place treaba asta. S-ar simţi umiliţi să escorteze nişte gunoaie. Munca e plătită destul de bine. Şi-apoi, ori că faci asta, ori că faci altceva...

John pleacă, spunând:

— Eu voiam să urc, să mă caţăr.

Gina îl observă pe indian cu coada ochiului. Priveşte cum mânia şeienului creşte, tot aşa cum, în fiece dimineaţă, supraveghează laptele pus pe foc: gata să intervină la cea mai mică mişcare.

Femeia se justifică:

— Ascultă, Gheena, aici nu-i un centru de detenţie! Nu sunt obligată să-mi bănuiesc chiriaşii că vor s-o întindă. În sfârşit, nu în mod sistematic. Spune şi dumneata, ce puteam să-i spun fetei ăsteia ca s-o opresc să plece? Că e oarbă, ai? Bravo, n-am ce zice, aşa îi faci pe oameni să devină schilozi pe viaţă! Şocaţi!

Gina se îndreaptă către fereastra ce dă către curte; fereastră pe care, din luna octombrie, ea a deschis-o în seara asta pentru prima oară.

— Ei, şi ce importanţă are pentru ea că e noapte?

— Pentru ea – nicio importanţă. Doar că maşinile merg acum cu viteză mai mare.

Gina ridică din umeri: ca să fii călcat în Greenwich Village după ora opt seara, trebuie să vrei asta cu tot dinadinsul. Nu e o arteră de circulaţie rapidă, maşinile n-au de ce să se năpustească prin reţeaua dantelată de străzi ca pe şoselele exterioare. Pe aici, dimpotrivă, se merge agale ţinând tocul pantofului pe pedala frânei, ori pe foarte aproape, pentru a putea opri la ţanc, în caz de nevoie.

În marmite de aluminiu, *paella*[37] de vineri seara tocmai fierbe la foc mic. Curând, Gina va trebui să introducă în fiertură cozile de la langustele congelate aduse din arhipelagul Tristan da Cunha ori din regiunea Cap-ului, la bordul unor avioane-cargo. Italianca pleacă de la fereastră, se reazemă cu spatele de bârna groasă de lemn, cu faţa la maşina de gătit:

— Îţi faci griji de pomană, Gheena! Micuţa o să se întoarcă. Te sfătuiesc să încerci să te îmbeţi. Şi, uite, pe socoteala stăpânei casei. Înainte de-a apuca să vezi că pereţii încep să danseze în faţa ta, Dorothy o să vină şi ea. Veselă, cu obrajii înroşiţi, şi neştiind ce are chef să facă mai întâi: să mănânce, să facă dragoste sau să doarmă. Ori – mai ştii? – toate trei deodată... Am să vă aduc puţină *paella* în cameră, o porţie pentru două persoane, nu există în tot New York-ul o *paella* mai bună ca a mea.

John nu răspunde. Inima îi bate ca atunci când se afla pe zgârie-nori, când începea să sufle vântul, când îi era frică. Trece prin sufragerie. Dinaintea tacâmului rezervat pentru Dorothy, Gina a aşezat un buchet de anemone, în semn de bun venit. Şervetul – ca şi inelul de plastic de deasupra lui – e alb, asemeni rochiei pe care o purta Dorothy Kayne nu mai departe de azi-dimineaţă.

Dacă e să-i dai crezare Ginei, tânăra femeie a părăsit pensiunea puţin după ora două după-amiază. Nu şi-a luat decât periuţa de dinţi şi nişte comprese de rezervă, pentru bandajul de la ochi.

---

[37] Mâncare preparată din orez, carne, peşte, crustacee, cârnaţi şi diverse legume.

Nu exista un itinerar privilegiat! Va trebui să se lase la voia întâmplării. Prima ipoteză: Dorothy va fi fost atât de prudentă încât să nu treacă pe celălalt trotuar, va fi urmat, plimbându-şi degetele pe ziduri, curba firească trasată de aliniamentul clădirilor. În cazul ăsta, John are o oarecare şansă s-o găsească: fiindcă, fără să-şi dea seama, Dorothy nu va face decât să dea mereu ocol cvartalului; şeienului nu-i rămâne atunci decât să se posteze sub un felinar de stradă, lângă vreun stop, n-are importanţă unde, şi să aştepte ca să-i pice în braţe, abătându-se iarăşi asupra lui, asemeni unei stele ce-şi încheie mişcarea de revoluţie.

Dacă însă Dorothy a optat într-adevăr pentru fugă, va fi trecut de cealaltă parte a străzii. Prin însuşi acest fapt, va rămâne imprevizibilă – până la capătul nopţii, şi chiar dincolo de el. Observaţi-le pe pisici: parcursurile lor, pe acoperişuri, prin grădini, nu urmează niciodată o cale logică – sau, în sfârşit, pe care s-o pricepem câtuşi de puţin –, întâmplarea şi numai întâmplarea fac să le întâlnim în drumul nostru.

La ora asta toate firmele sunt scăldate în lumini: lămpi cu neon albastre – ori roşii – pentru localurile cu muzică de jazz (albastru înseamnă genul *blues*, roşul – *hot)*, tuburi livide deasupra teatrelor de avangardă tip cabaret. Tablouri uriaşe atârnă în vitrinele galeriilor de pictură; obscuritatea denaturează totul – crezi că ieşi spre Cornelia Street şi, când colo, te izbeşti cu fruntea de un ochi de geam.

John o porneşte iarăşi pe Bleecker Street, până la intersecţia cu Sullivan Street, coteşte apoi la dreapta, spre Washington Square. Dacă Dorothy s-a rătăcit pe undeva, lucrul acesta nu putea să i se întâmple decât în Mews, loturile de case învăluite în pace din partea de nord a dreptunghiului de verdeaţă: în niciun caz un orb n-ar mai putea ieşi din acest labirint de ateliere şi de curţi cu forme fanteziste, cu zăplazuri şi cu garduri vii, asemeni unor capcane. Se poate însă ca pentru Dorothy Kayne să se fi deschis vreo poartă, căci locuitorilor din Washington Mews le place să adune ceea ce alţii au aruncat. Se zice că ei fac opere de artă îmbinând prin sudură radiatoare vechi şi cutii de conserve, se mai zice că, de cum dă să se crape de ziuă, scotocesc prin lăzile de gunoi. Dacă lucrul acesta e adevărat, atunci poate că şi Dorothy se odihneşte pe aici, în vreo încăpere secretă; şi băieţii ăia deşiraţi şi smintiţi stau în genunchi în faţa ei şi, în timp ce ea zace, aşa, adormită, ei îi desenează chipul, trupul – folosindu-se de pastă de dinţi, de albastru de metilen, de benzi de hârtie adezivă.

E Washington Square aici, şi John Gheena se înalţă trecând peste toate obstacolele. Cade pe un oval de gazon, printre răzoare cu lalele. Se opreşte o clipă, se aşază pe vine şi examinează tufişurile şi copacii. Zâmbeşte: aici, în

inima orașului, natura i-a luat-o înainte primăverii. Se produc în Washington Square ecloziuni, înfloriri pe care numai un indian le poate distinge și aprecia. John a știut dintotdeauna că betonul nu va avea ultimul cuvânt, că va veni iarăși timpul pădurilor în această zonă din Greenwich Village, odinioară teritoriu al tribului indian al sapokanikanilor.

O forță misterioasă, ridicându-se, se vede, de undeva de la mari adâncimi, face ca ierburile să înverzească din nou și ca rădăcinile să se împreune, înnodându-se, mai puternic, mai sus ca de obicei, deasupra pământului. Mama Pageewack, care e superstițioasă, ar spune că acestea sunt sufletele sapokanikanilor ce-și pregătesc astfel lupta și răzbunarea împotriva aleilor asfaltate. În ceea ce-l privește, John Gheena nu crede în strămoși. De și-ar lipi urechea de pământ, șeienul ar auzi sub terenul plantat cu flori și cu arbori din Washington Square suflul apelor subterane, mișcând, asemeni unei seve viguroase, temeliile orașului. Căci au existat pe-aici râuri – râuri și păduri. Și toate acestea revin din negura timpurilor – așteaptă, așteaptă cu răbdare, și, în cele din urmă, iau totul în stăpânire.

— Dorothy, ești aici? Ieși din tufiș, dacă ești aici! Nu-ți fie frică! – strigă John, cu voce scăzută, ca să nu sperie păsările.

Însă Dorothy nu răspunde; și, dacă Dorothy nu răspunde, înseamnă că Dorothy nu este aici.

Pe măsură ce se îndepărtează de Greenwich Village, indianul sesizează fel și fel de semne. Mai întâi, se produce fenomenul acela ciudat al celor două șopote venind din văzduh: într-adevăr, două vânturi opuse lunecă repede pe deasupra New York-ului – vântul de răsărit și vântul de apus. Masele de aer trec pe la altitudini diferite, fără a se izbi între ele; stârnesc, totuși, ceva, ca un fel de chemare ce smulge asfaltului nori formați din resturi minuscule – fire de tutun, scame de lână, insecte. Frecându-se între ele, cele două vânturi fac să se nască un cântec monoton și grav. În partea de jos a orașului, unii oameni lăsaseră deschisă fereastra de la camerele lor de culcare, spre a se bucura și ei de aerul neobișnuit de cald al nopții; acum, se scoală și închid totul în grabă, trăgând și draperiile.

Pe mare se formează mici jeturi de spumă cu vârfuri scămoșate.

În turnurile de control aerian de pe Kennedy Airport, La Guardia și Newark, tehnicienii își sporesc măsurile de precauție: venind către pistele de aterizare, cvadrimotoarele capătă niște mișcări de balans periculoase, oscilând între cele două mase de aer portante. Cât despre îmbulzeala ce se produce, ce să mai vorbim: pentru acordarea autorizației de aterizare, intră

în vigoare procedura aceea interminabilă ce nu se aplică decât în zilele când personalul de la sol se află în grevă de zel.[38]

John Greena priveşte zgârie-norii ce se conturează deasupra acoperişurilor ascuţite din Washington Mews. Nori groşi gonesc cu mare viteză prin faţa geamurilor iluminate – sunt aburi, vârtejuri de praf şi pulbere zburătoare. În noaptea asta n-ar fi plăcut să te caţări până acolo-sus; chiar de te-ai afla într-unul din acele ascensoare de exterior ce înlocuiesc primejdioasele fiare-cu-ventuze, acel tip de ascensoare din care Milous, ticălosul, n-a vrut cu niciun chip să cumpere, sub pretext că progresul tehnic nu e, deseori, decât inamicul unei chibzuite gospodăriri a întreprinderilor.

Şeienul ştie că marile clădiri sunt cuprinse acum de o prelungă vibraţie; aceasta nu poate fi percepută decât când stai agăţat pe faţadă, când corpul tău se contopeşte cu zgârie-nori-ul: poţi auzi atunci geamurile izbindu-se de cadrele în care sunt prinse, şi muzica de orgă a ţevăriilor. Lui John nu-i place acest freamăt al pietrei, al sticlei şi al plumbului: asta nu prevesteşte nimic bun.

Intră într-un bar, îşi comandă un pahar cu alcool, telefonează la universitate. După cum se aştepta, i se răspunde că Dorothy Kayne nu s-a întors să-şi ia camera în primire; că, de altfel, de luni de zile n-a mai sosit de la ea nicio ştire. În afară de certificatele medicale ce se primesc săptămânal, neînsoţite măcar de o carte de vizită. Şi telefonista de serviciu de la universitate insistă:

— O cunoaşteţi, aşadar, pe miss Kayne? Cine sunteţi dumneavoastră? Chestiunea asta cu camera pe care ea n-o ocupă e realmente stupidă! Credeţi că putem să i-o repartizăm altcuiva, în mod provizoriu? În cazul acesta, va trebui ca miss Kayne să vină să-şi ia lucrurile de-aici.

John Gheena pune receptorul în furcă. Trebuie oare să avertizeze poliţia că o femeie oarbă rătăceşte prin oraş, riscând să pătrundă, fără să-şi dea seama, în cutare sau cutare zonă periculoasă? Restaurantele, sălile de spectacol se vor închide curând, şi străzile vor deveni pustii. Însă nu pentru toată lumea: ca în fiecare noapte, vor avea loc atacuri prin surprindere, încăierări tăcute (nu se aude în acest caz decât fâşâitul stofei sfâşiate de o lamă, sunetul înfundat al unui pumn ce zdrobeşte faţa cuiva). Or, de Dorothy nu trebuie să se atingă nimeni. Nu trebuie să-i scoată nimeni bandajul. Medicii sunt categorici: un şoc, o străfulgerare – şi Dorothy îşi va pierde vederea pentru totdeauna.

---

[38] Grevă de zel: încetinirea ritmului de lucru, ca manifestare a nemulţumirii, prin executarea fiecărei operaţii cu o minuţiozitate excesivă.

Pe de altă parte, poliţia nu va intra în alertă pentru o femeie care a fugit de-acasă. De altminteri, e vorba într-adevăr de o fugă? John nu poate aduce nicio dovadă în acest sens. Poate că Ashton Mysha i-a lăsat vreo adresă.

— Dacă se întâmplă să te saturi de indian, pisicuţo, dacă vrei cumva să-l părăseşti, te duci în locul ăsta. Spui că vii din partea mea.

Asta va fi făcut ea. Fără să se destăinuie cuiva, fără să lase nicio vorbă: va fi plecat aşa cum venise, discretă, să nu-l mâhnească pe John.

Şeienul cere încă un pahar cu alcool. Zâmbeşte chelnerului care-l serveşte:

— Dacă am să mai vreau unul, refuză-mă! Să nu-mi îngădui să beau mai mult de-atât!

Chelnerul clatină din cap, îşi şterge fruntea de sudoare cu poala şorţului:

— Dacă asta-i tot ce-ai găsit ca să-ţi duci la bun sfârşit cura de dezintoxicare, n-ai făcut nimic, amice! Fiindcă eu am să te servesc câtă vreme nu eşti beat. Există o regulă în localul ăsta, şi eu nu fac altceva decât s-o aplic.

Şeienul încuviinţează. În fond, pe asta şi conta. Ce rost are chelnerul ăsta aici dacă nu să umple paharele şi să înghesuie între două felii de pâine nişte cârnaţi unşi cu muştar? *That's all, folks*[39]. N-ar mai fi de trăit, dacă ar trebui să-ţi bagi nasul tot timpul în încurcăturile altora.

— Scuză-mă! – spune John.

Se cocoaţă pe un taburet, se reazemă cu coatele de tejghea:

— Scuză-mă. Şi mai dă-mi un pahar!

Câţiva paşi mai departe, în apropierea străzii 14 Vest. Pe ecranul unor perdele de muselină pe care lumina cade din interior, la cel de-al doilea cat al unei clădiri cu ziduri din cărămidă aparentă, se conturează, ca într-un joc de umbre chinezeşti, profilul unei femei. Înaintează, pe urmă dă înapoi, se fereşte. Nu se ştie de cine, nu se ştie de ce. Bucle bogate îi cad pe umeri. În plus, în dreptul cefei, are ceva care seamănă cu un fluture cu aripile întinse: n-ar putea fi oare nodul, puţin cam înfoiat, al unui bandaj?

John Gheena face calea-ntoarsă. Se opreşte sub fereastră, e cuprins de o speranţă nebună.

Femeia nu e singură. Alte siluete mişună în jurul ei. Din când în când, una din aceste siluete învârte deasupra capului un fel de bâtă; trebuie să fie, pur şi simplu, un baston. Se aud crâmpeie de muzică, râsete, mici ţipete înspăimântate. Deodată, violent, bastonul se abate, asupra capului femeii. Aceasta se prăbuşeşte cu graţie, filmată parcă cu încetinitorul. Celelalte

---

39 Asta-i, fraţilor (engl.).

siluete încremenesc. Şeienul trage către el inelul de alamă ce comandă deschiderea uşii de la intrare. O voce calmă răsună în difuzorul mural:

— Ai cam întârziat, Arthur! În fine, urcă! Ascensorul B, palierul 2, apartamentul 218.

Femeia zace pe mochetă. E lovită acum peste faţă cu un prosop îmbibat cu oţet. Ceea ce lui John i s-a părut a fi nodul unei legături nu este decât un pansament prost făcut.

Bărbaţii aplecaţi deasupra femeii leşinate se ridică unul câte unul. Îl fixează miraţi pe indian. Sunt foarte tineri, poartă barbă, au pe ei maiouri mânjite cu nişte pete de culoare brună. Unul dintre ei se apropie de şeien:

— Tu nu eşti Arthur! Cine eşti, atunci? Cine te-a trimis? De ce secţie aparţii? În seara asta, aşteptam un delegat din zona East New York. Tu eşti acela? Răspunde!

John nu răspunde. Îngenunchează lângă femeia ce şi-a pierdut cunoştinţa:

— De ce i-aţi făcut una ca asta? – întreabă el.

Indianului îi va fi dat să afle că se găseşte la cartierul general al falangei „Vest” a Grupurilor de sprijin revoluţionar. Aici, se fac exerciţii menite să ducă la creşterea capacităţii de îndurare la ciomăgelile poliţiei. Pentru antrenamentele rezervate *maltratărilor diverse* (de la scuipatul în gură, până la faimosul supliciu al căzii de baie), există alte apartamente, la fel de elegante ca acesta, risipite prin toate părţile oraşului. Omul care i s-a adresat lui John (pretinde că se numeşte Tommy) mai spune:

— Nu-i nimic rău în asta, nu-i aşa? Dacă au chef, sticleţii n-au decât să vină. N-avem nimic de ascuns.

Indianul priveşte în jurul lui. Pereţii sunt acoperiţi cu afişe în stil „psihedelic” înfăţişând diverşi capi revoluţionari, o fată goală într-un lan de grâu, o capsulă spaţială cu marca NASA. Tommy îşi aprinde o ţigară:

— Crezi cumva că suntem comunişti? Te înşeli! Cunoaştem şi noi limitele care nu trebuiesc depăşite...

În sfârşit, femeia se trezeşte la viaţă. Îşi scutură capul vătămat.

— Bandă de porci afurisiţi! – spune ea.

Tommy o cuprinde în braţe:

— Ai să te duci îndată să te odihneşti, scumpeteo! Ginger a dat cam tare, n-am ce zice!

Numitul Ginger învârteşte bastonul între degete.

— Acum – zice el – acum cunoaşte şi ea adevărul.

Tommy se întoarce spre John:

— Ai să înţelegi imediat despre ce este vorba. Mâine ne deplasăm la Washington. Avem locuri reţinute pentru prima cursă „United Airlines”. E

prevăzută o manifestaţie în faţa Casei Albe, la douăsprezece punct. O manifestaţie împotriva lui Richard Nixon, putregaiul ăla...

Şeienul le atrage atenţia că Richard Nixon nu mai este preşedinte al Statelor Unite:

— Voi, băieţi, nu ştiţi că Nixon a demisionat? A fost înlocuit cu Gerald Ford, conform prevederilor Constituţiei; şi, mai apoi, ultimele alegeri au fost câştigate de Jimmy Carter – spune el.

Femeia prăbuşită s-a ridicat. Clătinându-se, spune cu voce foarte scăzută:

— Asta pe noi nu ne interesează! Ce rost are să-ţi pui atâtea întrebări? Ţie nu ţi-a spus încă nimeni până acum că revoluţia ori va fi lipsită de logică, ori nu va fi deloc?

Din nări îi curg câteva firişoare de sânge, pe care le şterge cu dosul mâinii. Tommy îl apucă de braţ pe John Gheena:

— N-o lua în seamă, e niţel cam zdruncinată. Normal, nu? Ai venit prea târziu, n-ai văzut nimic interesant. Acum, însă, dacă tot ne cunoşti adresa, mai treci pe aici în altă seară. Ne întâlnim în acest apartament în fiecare a doua vineri a lunii.

Ora unu noaptea. O a treia suflare de vânt s-a adăugat celorlalte două; aceasta din urmă năvăleşte în oraş măturând bordura trotuarelor, se strecoară pe sub uşile închise, scutură coşurile de gunoi; vine dinspre nord, s-a înfiripat în pădurile de arţari.

Încovoiat de spate, John Gheena merge de-a lungul zidurilor. Când îl zăresc, şoferii de taxi trec cu maşinile pe partea din mijloc a şoselei. Se tem de umbrele astea, care în orice moment pot să se repeadă asupra ta, să deschidă portiera maşinii, să scoată un pistol de sub bluzon. Şi pot fi ele portierele închise pe dinăuntru, s-au văzut umbre şi mai îndrăzneţe, care sparg geamurile laterale, aruncând în ele cu pietre smulse din caldarâm, şi altele care se culcă pe botul maşinii, ochind prin parbriz. În acest din urmă caz, singura soluţie e să frânezi în mod brutal, astfel ca umbra să se dezechilibreze – şi apoi s-o striveşti, trecând cu maşina peste ea.

Atunci însă umbra strigă, şi moare aşa cum moare un om, şi te pomeneşti că dai peste alte buclucuri.

Cât despre John, puţin îi pasă lui de toate astea; lui nu-i trece prin gând să oprească niciun taxi. Ce destinaţie absurdă i-ar putea da şoferului? El n-are altă alternativă în afară de aceea de a străbate Manhattan-ul pe jos, luând-o spre nord, chemând-o pe Dorothy, pe şoptite, atunci când intră într-o zonă mai întunecoasă.

Uneori, tocmai atunci când se află în penumbră, i se pare că o recunoaşte pe tânăra femeie; şi nu-i decât o mică balaoacheşă deşelată care se ascunde,

înspăimântată de paşii bărbatului. Mica negresă, de doisprezece-treisprezece ani, stătuse totuşi la pândă, aşteptând să fie agăţată; însă, chiar în momentul în care trebuia să treacă la acţiune, puştoaicei i se face frică, o ia la sănătoasa, se pierde într-o pivniţă mucedă, friguroasă, unde-şi are străbunici care hârâie, sforăie, plescăind din buzele lor groase.

Totul se petrece într-o succesiune de lumini dezvăluite – repede mascate –, uşi întredeschise, paşi repezi, furişaţi, pe scări.

John Gheena o ia în sus pe Seventh Avenue, până la Times Square, în căutarea unei cabine telefonice libere. Cele mai multe, însă, au fost luate cu asediu de către singuraticii care obişnuiesc să purice anunţurile de la rubricile de mică publicitate ale revistelor pornografice, nu atât pentru că vor să facă dragoste, cât pentru că le este teamă să se culce, să adoarmă, fără să aibă pe nimeni în preajma lor. Telefonul e tot ce le mai rămâne pentru a-şi găsi o însoţitoare: după ora unu şi jumătate noaptea, jocurile sunt făcute, pe Broadway nu mai există nicio animatoare disponibilă. Uneori, John trebuie să aştepte, răbdător, minute în şir în faţa cabinelor ocupate. Nu trebuie să se arate iritat: în cuştile strâmte de sticlă, oamenii sunt nervoşi; şi mai nervoşi încă, atunci când ies din ele fără a fi obţinut rezultatul dorit.

Pentru a zecea oară poate, şeienul o sună pe Gina. Inutil: Dorothy nu s-a întors la pensiunea din Bleecker Street, n-a transmis niciun fel de mesaj. De parcă ar fi înghiţit-o pământul, de parcă nici n-ar fi existat cândva pe lume. Şi, cu glasul dogit, Gina îl roagă dumnezeieşte pe John să binevoiască să nu-i mai telefoneze, s-o lase să doarmă.

— Oricum, eu tot am tras obloanele. Aşa că... Dumnezeu cu mila! – spune ea.

— Şi ce-o să se-ntâmple dacă micuţa se-ntoarce?

— Habar n-am, Gheena, şi poţi fi sigur că puţin îmi pasă! Nu câştig atât de multe parale ca să-mi iau şi un portar de noapte. În plus, când gătesc *paella*, seara dau în brânci de oboseală. Încearcă să mă-nţelegi şi pe mine!

John insistă:

— Dacă se întâmplă să ciocănească în uşă, să arunce cu pietricele în obloane, trebuie să se ducă cineva să-i deschidă. Făgăduieşte-mi că ai să te duci, Gina!

Italianca începe să urle, apoi închide telefonul.

De-ar fi vară, ţi-ai putea spune: „Uite că vine furtuna!”

Indianul priveşte luna: e de un galben murdar, văzută prin perdeaua de aburi otrăviţi ce se ridică deasupra oraşului. Altădată, luna vorbea... Te puteai încredinţa ei, spre a cunoaşte viitorul. Dar şeienii din ziua de azi nu mai ştiu limba lunii. Ea pluteşte singuratecă, deasupra capului lui John

Gheena, iar el i-a uitat buchea. De altminteri, nici nu i-a cunoscut-o vreodată. A trecut atât de mult de când se petreceau toate astea. Şi lucrurile erau atât de complicate... Luna oferea mai degrabă cheia unui cod decât un limbaj propriu: trebuia să faci legătura între ceea ce-ţi spunea astrul şi ceea ce aflai de la firele de iarbă culcate pe câmpie, de la coioţi, de la bizoni, aceştia au altfel de mişcări atunci când adulmecă o naştere sau o moarte în rândurile oamenilor.

Şi New York-ul, acum? Cine ştie ce vrea să ne spună el în noaptea asta? Circuitele acestea electrice, electronice, instalaţiile de radar, semnalele luminoase de la intersecţii, cadranele cu afişaj digital, televizoarele, instalaţiile acustice de înaltă fidelitate, maşinile de spălat automobile, de călcat lenjeria, de uscat părul, de curăţat vagoanele de metrou – toate acestea nu se poate să nu ne spună ceva. Ceva nedesluşit, – deşi n-ar trebui să fie aşa; indianul e asemeni unei mame, e sigur că oraşul suferă, ghiceşte asta după tot felul de ghiorăituri, râgâieli, horcăituri care-i încearcă acestuia trupul.

Şeienul pleacă din Times Square. Curând se va aşeza pe o bancă din Channel Garden, apărat fiind de cele trei vânturi nebune datorită barierei ce-o alcătuiesc clădirile lui Rockefeller Center. Lucrând la lumina unor reflectoare alimentate de un grup electrogen, câţiva muncitori isprăvesc operaţia de despuiere a grădinilor şi a clădirilor de somptuoasele podoabe cu care fuseseră ornate în timpul sărbătorilor de sfârşit de an. Miroase plăcut a răşină de brad, pute însă a plastic ars – în funcţie de material şi de lucrarea efectuată.

John Gheena nu va sta multă vreme în Channel Garden. Sâcâit fără încetare de poliţişti aflaţi în patrulare – care vor să ştie cine e şi ce face acolo –, se va scula de-a binelea, în cele din urmă. Verificări interminabile, suspiciune, întrebări stupide – toate acestea te fac să pierzi repede şirul propriului tău coşmar.

— O.K., nu mă mai bateţi la cap, mă duc de-aici!

Un sticlete i se pune însă în cale:

— Pe dumneata nu te-a-nvăţat nimeni ce-i aia politeţe?

Indianul zâmbeşte:

— Ce, care politeţe? Adevărata politeţe, *sir,* e să pleci. Când nu mai eşti acceptat, când nu mai înţelegi o boabă din ce se petrece, laşi locul liber şi te retragi.

Luând-o prin Fifth Avenue, prin strada 42, şeienul va merge până la gara subterană Grand Central Terminal. Există aici o cafenea care ţine deschis toată noaptea.

O maşină a poliţiei, mergând cu viteză redusă, l-a urmărit o vreme pe John. Apoi, scoţând ţipete de sirenă, a luat-o înapoi, spre partea de sud a Manhattan-ului. Poate spre locul unei drame veritabile.

În cafeneaua de la Grand Central Terminal, ai dreptul să stai la căldură până dimineaţa, cu condiţia să consumi ceva, oricât de puţin, la fiece oră. Pentru a nu tulbura somnul clienţilor săi, direcţiunea a dat dispoziţie ca, la miezul nopţii, tonomatul să fie oprit. Atunci oamenii aţipesc pe banchete; la intervale regulate, chelnerul vine şi-i zgâlţâie; e categoric, însă prietenos:

— Mai aduc ceva? Ia să vedem, am avut până-acum o sticlă cu limonadă...

— Mai pune şi un telefon! – spune John.

Se strecoară prin subsoluri, printre femei care aruncă în bazinele din toalete praf detergent, deodorant, anticalcaros; sunt negrese, au lucrat la recoltarea alunelor şi a bumbacului, înainte de a veni să tragă la mal în metropolă, înnămolindu-se; şi, într-adevăr, au tras chiar la mal, căci şi-au luat cu chirie câte-o odăiţă în imediata vecinătate a gării, mai ştii, poate că le apucă într-o zi dorinţa de a pleca iarăşi spre Sud; dorinţa şi chinul; dar şi nevoia de soare, de rândunele – toate astea contează.

John formează numărul de telefon al pensiunii. În spatele lui, femeile cântă, un cântec tragic, şoptit: un plantator avea doi fii, era stăpân pe două moşii, cei doi fii au murit în război, focul a pustiit cele două moşii. Gina doarme. Ori poate că se preface. În orice caz, s-a ţinut de cuvânt, nu s-a sculat din pat.

Şeienul intră din nou în local, o mulţime de oameni au adormit, întinşi pe nişte scaune unite două câte două. Deasupra tejghelei se află o tablă imensă, pe care chelnerul scrie numărul şi locul de destinaţie al trenurilor de noapte. Le şterge, dintr-o singură mişcare făcută cu cârpa, pe măsura plecării lor.

John Gheena încearcă să-şi reamintească când şi în ce fel a pierdut-o pe Dorothy Kayne. Azi-dimineaţă n-ar fi trebuit s-o lase nicio clipită singură; în definitiv, de ce i-o fi fost atât de frică de rochia ei albă, de mâinile ei încrucişate, de capul ei aplecat pe umăr?

Îi face semn chelnerului:

— Ia de-aici limonada, dă-mi o cafea, o cafea foarte tare, te rog!

Dar când i se pune ceaşca în faţă, a şi adormit. Ţine strâns la piept un coşuleţ din plastic, din acelea în care se pune pâinea. Îşi închipuie poate că strânge la piept o femeie.

Asaltul dat de câini are loc la ora opt dimineaţa, în Fort Tryon Park, în partea de nord-vest a Manhattan-ului.

Fără îndoială, în cursul nopţii s-au produs şi atacuri sporadice, împotriva unor persoane izolate. În orele imediat următoare, mii de depoziţii, plângeri şi rapoarte se vor aduna la sediul centrului operaţional al poliţiei – şi toate vor face caz de comportamentul ilogic, uneori agresiv, al câinilor vagabonzi. La ordinul lui Ernst Anderson, această enormă masă de hârţoage va fi clasată, fără a se proceda la o analiză, chit că mai târziu va fi studiată în amănunţime.

Câinii din Fort Tryon Park sunt în număr de doisprezece. Cea mai mare parte, pointeri şi bull-temeri. Sunt costelivi, însă părul din blană le-a rămas neted, suplu şi des, ceea ce dovedeşte că, în munţii Allegheny, ei au putut găsi o hrană de calitate – dacă nu abundentă.

Îşi desfăşoară atacul cu o iscusinţă de netăgăduit: unii din ei se culcă în faţa porţii pe care echipa de grădinari de la Fort Tryon tocmai intrase. Rânjindu-şi boturile, încordându-se gata să sară, împiedică astfel orice fel de retragere. Ceilalţi, ascunşi după paravanul de vegetaţie, însoţesc în tăcere vehiculul cu acţionare electrică care îi transportă pe oameni către peluze.

Când şeful de echipă Doug Buckner percepe prezenţa câinilor, e prea târziu. Buckner înţelege pe dată că lupta nu va putea fi evitată. Animalele au şi ieşit de după perdeaua de tufişuri, încercuiesc electrocarul. Răzuiesc cu piepturile pietrişul de pe alee, întinzându-şi labele, nemăsurat de lungi. Buckner se face alb la faţă. S-o fi întrebând, poate dacă forţele sunt egale, dacă înfruntarea dintre oamenii săi şi câini va fi cinstită; şi răspunsul este: nu. La o sută de metri mai încolo, într-un refugiu construit din tablă, începe să sune un ceas deşteptător; se aud, apoi: sirena unui remorcher ce coboară pe Hudson şi – undeva, mai jos – uruitul unor camioane ce trec pe şosea.

Câinii continuă să înainteze spre electrocar şi spre remorca acestuia.

— O să sară pe noi – spune atunci Buckner –, ăştia şi-au pus în minte să ne înfulece pe toţi! Cred că ar fi mai bine să oprim căruţul şi să-i înfruntăm.

În remorcă există unelte de grădinărit: grape, greble, cazmale, sape. Câinii nu ţinuseră seama de ele, curând din asta li se va trage moartea.

Ca să scurteze drumul, ambulanţele şi maşinile poliţiei trec peste dunele acoperite cu gazon din Fort Tryon Park. Saltă peste muşuroaie de cârtiţă, distrug mini-canalele de irigaţie – de multă vreme şoferii n-au mai avut ocazia să se distreze în felul acesta.

Poliţiştii poartă, cu toţii, ochelari fumurii, din cauza soarelui care se urcă, orbitor, pe cer. Şi astăzi va fi o vreme ca de primăvară. Ford-ul serviciului veterinar derapează pe pietriş, frânează chiar lângă cadavrele bull-

terrierilor cu burţile spintecate. Vor fi recoltate, în cea mai mare viteză, probe din sputa şi din urina animalelor; aceste materii vor fi analizate deîndată, în compartimentul din spate al maşinii.

Ernst Anderson a ţinut să se deplaseze la faţa locului. S-a îngrijit să-şi facă o intrare mai deosebită: vehiculul său de serviciu e precedat de poliţişti pe motociclete. Pune să i se dea o cană cu ceai fierbinte, rosteşte câteva cuvinte de încurajare la adresa grădinarilor; aceştia contemplă câinii morţi aşa cum ar privi o scenă de vânătoare – cu mândrie, puţin miraţi, totuşi, că au reuşit, în timp atât de scurt, să înfăptuiască un asemenea măcel; în dimineaţa asta, însă, se poate invoca cel puţin legitima apărare. Doug Buckner a fost muşcat la mâna dreaptă, aşa că se aşază pe uşa rabatabilă din partea din spate a unei ambulanţe deschise – pentru a fi pansat şi a răspunde la întrebările ziariştilor.

Anderson nu crede într-un atac concertat al câinilor; dar cine ştie ce gândesc Baumstein şi Cadett, şi ce măsuri spectaculoase se mai pregătesc să ia? În consecinţă, Anderson se îndreaptă din nou spre maşina sa, pune radiotelefonul în funcţiune şi expediază în grabă o droaie de elicoptere spre munţii Allegheny: simte o nevoie subită de a cunoaşte, cu precizie de cartograf, deplasările efectuate de câini pe povârnişurile munţilor.

Ziariştii aplaudă şi se grăbesc să transmită o ştire conform căreia U.S. Air Force ţine sub control întreaga situaţie. Anderson evită să precizeze că aparatele care tocmai au decolat ţin de serviciul de supraveghere şi de salvare al poliţiei municipale – şi nu de Air Force.

Oricum, ofiţerii de aviaţie însărcinaţi să ţină legătura cu presa nu vor întârzia să facă ei rectificarea. Până atunci, Ernst Anderson trece drept un om ce poate da ordine forţelor aeriene ale Statelor Unite, şi acesta e pentru el un punct câştigat: când rectificarea oficială va apărea pe benzile telescriptoarelor, va fi prea târziu, ideea cea mare îşi va fi croit drum.

Unul dintre elicoptere este echipat cu o cameră de luat vederi electronică, cu curenţi de înaltă frecvenţă. Imaginile captate în obiectiv sunt reproduse de o baterie de televizoare instalate pe un camion special. În dimineaţa aceasta, povârnişurile munţilor Allegheny se arată a fi deosebit de fotogenice: o zăpadă lâncedă, cu cristalele mari, se mai agaţă încă de stâncile orientate spre nord; soarele proaspăt desenează în ea pârâiaşe prelungi, de un roşu aprins.

Din două, una: ori câinii se ascund în vizuini, ori ei au şi intrat în New York.

Şi, fireşte, cea de-a doua ipoteză e cea adevărată.

La ora nouă şi treizeci de minute, sunt semnalaţi nişte canişi imprudenţi, în vecinătatea lui Empire State Building. Au venit probabil până aici, atraşi de cărucioarele vânzătorilor ambulanţi de cârnaţi. Câţiva câini au pătruns până-n hol, au urinat pe pereţii de marmură; au fost, în cele din urmă, alungaţi până pe trotuarul străzii 34. Acum, mulţimea se dă la o parte din faţa lor.

La ora unsprezece, situaţia începe să devină mai clară. Nu încape nicio îndoială, presupunând chiar că urmăresc un plan oarecare, câinii nu caută să ucidă; ei se mulţumesc să ocupe teren în anumite locuri. Evită arterele aglomerate, se adună în scuaruri şi în parcuri. Se presupune că au coborât din munţii Allegheny din pricina topirii pretimpurii a zăpezilor, vizuinile lor fiind inundate de puhoaie de apă amestecată cu noroi.

Un lucru e cert: câinii rămân insensibili la îndemnurile vocii umane, ca şi la acelea ale sirenelor cu ultrasunete.

La ora amiezii, după ce au traversat Manhattan-ul de la vest la est, animalele ocupă Randall's Island, Ward's Island şi Welfare Island. Mulţi au pierit în apele tumultuoase ale lui East River, căzând de pe podul pentru pietoni ce face legătura între Manhattan şi Ward's Island, în dreptul străzii 102. Aceste morţi prin înecare sunt o dovadă suficientă a faptului că, în timpul cât au stat în munţi, câinii n-au dobândit o capacitate fizică în măsură de-a le permite să reziste la exerciţii violente. Se deduce de-aici că ei s-au deplasat spre New York printr-o mişcare lentă, chibzuită; că au tras de timp, că au dormit ore şi ore în şir prin şanţurile de pe marginea autostrăzilor, pe sub masivele de beton ale podurilor.

Câinii care au rămas în viaţă asediază, fără a se arăta arţăgoşi, pavilioanele de spital de pe insulă. Nişte infirmiere de pe Ward's Island sunt blamate pentru că le-au dat de mâncare, aruncându-le din hrana refuzată de bolnavi.

În clipa de faţă, poliţia poate determina cantitativ cât de însemnată e invazia: se apreciază, în general, că între douăsprezece şi cincisprezece mii de câini au trecut podurile de peste Hudson; această cifră corespunde, în mod aproximativ, cu numărul animalelor date pierdute ori fugite de la stăpâni între 1 ianuarie 1976 şi 1 ianuarie 1977. Majoritatea societăţilor ce s-au dedicat protecţiei naturii şi a lumii animale iau contact între ele şi publică un comunicat comun arătând că ele recuză orice formă de intervenţie armată.

— Animalele acestea au să se ducă aşa cum au venit – declară preşedintele Anton Bergovitch. Tot ce pot face ele este să încurce circulaţia. E oare pusă armata să intervină atunci când are loc o grevă în sectorul transporturilor urbane? Dacă facem excepţie de incidentul de la Fort Tryon

Park, câinii stau liniştiţi în locurile în care se află. Se odihnesc. Ceea ce s-a întâmplat în parcul Fort Tryon pare de necrezut. În ce mă priveşte, sunt convins că oamenii i-au provocat pe câini.

Nu-i adevărat, gândeşte Doug Buckner. Dacă nu ne-am fi împotrivit, animalele ne-ar fi omorât. *Pentru asta veniseră.*

Senatorul Cadett l-a întâlnit pe Ernst Anderson undeva pe Henry Hudson Parkway. Precedate de un paravan de poliţişti pe motociclete, cele două maşini merg alături, lipite una de alta. Comunicaţia se face însă pe unde scurte, probabil pentru că aşa e mai ceremonios.

— Îţi vorbesc în numele lui Isaac Baumstein! – urlă Cadett în microfonul lui (fără a-şi întoarce capul). Ştiu bine că ne urăşti, îţi propun, totuşi, un armistiţiu.

— Lasă, domnule Cadett, lucrurile n-au ajuns chiar atât de departe.

— De acord cu dumneata! La urma urmei, un câine nu-i decât un câine. Vezi însă, există oameni cărora le e teamă. În acest moment, aceştia se află la Civic Center, plimbă pancarte pe sub ferestrele noastre, cer ca primăria să ia măsuri.

Anderson ezită înainte de a răspunde. Găseşte că teama aceasta e absurdă; există atâtea alte cataclisme posibile, împotriva cărora mulţimea nici nu se gândeşte măcar să reacţioneze! E drept, însă, că invazia asta, înfăptuită aproape în deplină tăcere, de mai multe mii de câini, e în măsură să impresioneze mai mult decât fărâmiţarea tainică a marilor blocuri, decât uzura giganticelor instalaţii de canalizare de sub trotuare, decât falimentul – în toate sensurile acestui cuvânt – al întreprinderilor de utilitate publică. Anderson spune, în cele din urmă:

— Niciodată nu mi-a fost frică de câini, nici chiar pe vremea când eram copil. De altminteri, ăştia de-acum nici nu se poate spune că se dau la om: se instalează într-un loc şi nu se mai clintesc de-acolo, nu fac decât să te fixeze drept în ochi şi să-ţi stea în cale. E de notat că poţi chiar să şi treci peste ei.

Senatorul Cadett îşi agită microfonul:

— Dar dumneata nu pricepi nimic – chiar nimic? Fireşte că nu e vorba de un pericol real. E însă un semn. În fine, să nu încerci a mă face să cred că dumitale ţi se pare normal ca un număr de cincisprezece mii de câini...

Nu mai încheie. De ce şi-o fi lăsat în jos mâna cu care ţinea microfonul? Ca să traseze în aer, fără să-l vadă nimeni, vreun gest nedesluşit, de exorcizare? Reia, brusc, pe un alt ton:

— Fii sigur că asta se va întoarce împotriva dumitale şi a mea. Vreun al treilea sforar va profita de ocazie. Ştii doar că mă pricep la dedesubturile politicii. Miza e mare, Anderson!

La ce miză o fi făcând aluzie senatorul? La orașul New York în general, sau doar la campania electorală?

— Știu ce ne desparte, mai spune senatorul. Banii, mijloacele necesare obținerii lor, ce să facem mai întâi cu puținul ce-l mai avem. De câinii ăștia, însă, ne-am putea scăpa fără să cheltuim mai nimic: ar fi de-ajuns să înrolăm niște trăgători de elită. Din zece newyorkezi, unul posedă o armă de foc și știe să se folosească de ea – asta înseamnă o mulțime de oameni.

— Mult prea mulți! – mormăie Anderson.

Dacă se va adopta acest plan, se vor produce fel de fel de încurcături. Stricăciunile pe care câinii, eventual, ar putea să nu le facă, oamenii le vor face, cu siguranță.

Semnalele rutiere dispuse în poziție verticală arată că urmează, curând, o încrucișare importantă de drumuri. În mașina ce merge alături de aceea a lui Anderson – aproape portieră lângă portieră –, Cadett, neliniștit, e pe cale să-și piardă răbdarea. Fruntea-i lucește de nădușeală.

— Nu sunt de acord ca trăgătorii să fie lăsați să umble vraiște pe străzile orașului, adaugă Ernst Anderson. Doamne Dumnezeule, cui i-a trecut prin cap ideea asta dementă? Lui Isaac Baumstein? Sfătuiește-l să se ducă să consulte un medic, să-i ceară niște medicamente pentru mai buna funcționare a creierului.

În realitate Anderson știe că planul îi aparține lui Cadett; că nu poate să vină din partea lui Baumstein, pentru simplul motiv că Baumstein nu mai are demult niciun plan; el se mulțumește să le semneze pe acelea ale altora și, uneori, să le aplice; și faptul că își prezintă din nou candidatura în alegeri e menit doar să slujească drept acoperire senatorului Cadett.

Acesta își lipește fața stranie, lunară, de geamul ridicat al mașinii și strigă:

— Fii concret, Anderson, poți să propui ceva?

— Poate, domnule senator. În locul trăgătorilor dumneavoastră de elită, puneți niște oameni din cei care practică vânătoarea cu capcane. Să prindem câinii de vii! În felul acesta îi vom avea și pe ecologiști de partea noastră. Într-un cuvânt, să facem un fel de New York – safari! Avem la dispoziție materialul și vehiculele de la ecarisaj, anume făcute pentru așa ceva. Și, dacă toate astea nu sunt suficiente, mai avem și autocarele poliției, plasele de camuflaj din dotarea armatei. V-aș sugera să dați la radio un anunț în vederea recrutării de voluntari.

La intersecție, motocicliștii din escortă se împart în două, pe căprării. Vremea e, în continuare, excepțional de frumoasă și de caldă. Pe drumurile lăturalnice ale căii destinate circulației în mare viteză, niște câini picotesc la soare.

În ajun, Dorothy Kayne se amestecase printre numeroşii vizitatori ai lui Empire State Building. Unii s-au arătat doritori să afle la ce i-ar putea folosi unei oarbe să urce până la punctele de observaţie de la etajele 86 şi 102; iar Dorothy le-a răspuns că e ceva în legătură cu aerul; fireşte, nici nu i-a trecut prin cap să meargă până sus; când a ajuns lângă ascensoarele destinate turiştilor, s-a dat mai la o parte, pierzându-se în vălmăşagul salariaţilor ce lucrează în complexul comercial şi în diversele birouri; până la miezul nopţii, a rătăcit prin holul imens; pe urmă, când a venit ora închiderii, a căutat să scape de patrulele de inspecţie, pitindu-se prin unghere, descoperindu-i cu mult timp înainte pe paznici, după călcătura lor răsunând pe dale.

E drept, n-a dormit cât a fost noaptea de lungă; dar nici nu simţea nevoia să doarmă: de luni şi luni de zile nu făcuse decât să adune somn, prea mult somn; iar faptul că nu dormea îi ascuţea simţurile, îi dădea o stare plăcută şi o senzaţie de autodepăşire asemenea beţiei.

O legătură albă, cântărind câteva grame, la ochi şi şaizeci de mii de tone de oţel deasupra capului ei – acestea sunt piedicile trebuincioase, de netrecut, pe care le-a pus, în timpul nopţii, între John Gheena şi ea.

Mâine va mai pune şi altele, încă mai solide. Se va repezi până la universitate, va lua cu ea ceva îmbrăcăminte de vară (rochii nu va lua, doar nişte bluze subţiri şi nişte rufărie de corp); se va duce, apoi, la bancă, îşi va lichida contul, va cumpăra un bilet de avion pentru un oraş de pe coasta de vest – Los Angeles ori, la fel de bine, San Francisco. Există acolo colegii impunătoare, scăldate în lumina soarelui. Şi e imposibil să nu se manifeste un interes deosebit pentru sociologia urbană în aceste oraşe despre care toată lumea afirmă că, în mai puţin de cincizeci de ani, vor fi distruse de un cutremur; e nevoie, probabil, de oameni ca ea, care să elaboreze viitoarea structură citadină, aceea de după cataclism. În fine, numai de medici nu se duce lipsă, pe coasta de vest; şi nici de apă, de valuri tocmai bune pentru practicarea *surf*-ului.

Toate acestea o vor face, poate, să se simtă puţin derutată. Şeienul însă nu este – el singur, luat ca atare – şi mai derutant? E în stare să stea lângă mine o noapte întreagă neatingându-mă decât atunci când îmi schimbă compresele la bandaj, nespunându-mi un singur cuvânt (în afară de momentele când mă întreabă dacă nu cumva mi-e frig).

După aceea, eu îmi pun o rochie albă, îmi aşez mâinile pe genunchi – un gest obişnuit –, mă gândesc că el o să iasă în oraş, să-şi caute de lucru, trag nădejde că o să se întoarcă repede. Iar el începe să strige, zice că nu se cade să mă arăt atât de plăpândă.

Ashton Mysha pleacă, se duce să-și pună capăt zilelor; John Gheena știe asta și-l lasă, totuși, pe Ashton Mysha să-și pună capăt zilelor; și cum totul se duce de râpă – combinația aceea abjectă, nu moartea în sine – nimeni nu știe unde – prin ce raft de morgă, prin ce colțișor anume – își doarme el acum somnul de veci.

Indienii spălători de zgârie-nori au un fel înspăimântător de a privi ființele și lucrurile. Îți vine să crezi că nu văd decât imaginea pe care acestea o proiectează pe niște geamuri șiroind de apă; iar când sticla s-a zvântat, când imaginea a dispărut, ei se urcă ceva mai sus, cocoțați în ascensoarele lor bălțate ori agățați de fiara-cu-ventuze, ce aduce cu un păianjen... Eu sunt femeie, păianjenii mă înspăimântă. Nu se poate spune că am fugit: n-am făcut decât să mă pun la adăpost; vertijul nu trebuie înfruntat niciodată, întotdeauna el va fi cel mai tare.

Dorothy Kayne își sprijină obrazul de panourile luminoase, răspândite prin hol, înfățișând diversele minuni ale lumii. Luminile au fost uitate aprinse, sticla îi arde pielea. Dorothy plânge. Deși a plâns și așa prea mult, de când i-a fost interzis să plângă. S-ar cădea să nu se mai joace în felul ăsta cu ochii ei atât de slăbiți.

Ora patru dimineața: se întreabă dacă John o fi căutând-o, și pe unde o fi căutând-o. S-o fi dus să cerceteze locurile de pe lângă George Washington Bridge; doar-doar va vedea-o, din întâmplare, dând târcoale arcadelor, în mână cu un buchet de flori, încercând să găsească, pe dibuite, locul unde a murit Ashton Mysha. Prin forța împrejurărilor, materialul cu care este căptușit podul a plesnit acolo unde mașina s-a izbit de el, și lucrul acesta trebuie să se simtă la pipăit.

Plecând de la Gina, Dorothy s-a gândit la început să se ducă acolo, dar a renunțat, deoarece n-avea la ea destui bani.

Deodată, se aude sunetul voios al unei trompete. Da, voios, și puternic, și impertinent. Un negru foarte tânăr, cu părul înfoiat, de culoarea ruginii, dănțuiește pe dale, împarte pumni oamenilor din serviciul de pază. El nu-i ca Dorothy Kayne, nu se ascunde; dimpotrivă, sfidează. E prins, e placat la picioare, frumoasa lui trompetă zboară, răsună izbindu-se de un stâlp. E dus muzicianul, el râde, pe urmă zbiară – îl cotonogesc poate –, liniștea se pogoară din nou.

S-a făcut în sfârșit ziuă, se deschid ușile de la intrare. Dorothy se lasă purtată de șuvoiul secretarelor, al fetelor bune la toate, care își mai acordă o dispensă de câteva minute înainte de a-și înșfăca blocurile de hârtie, de a-și băga guma în gură și de a curăța caracterele la mașina lor de scris. Ele își

oferă reciproc câte un rând de ceşti de lapte cu cicoare, de cacao sau de cafele cu lapte (aşa cum fac bărbaţii când se află la bar, dându-şi nişte aere de nababi). Dorothy, odată aşezată la o masă, beneficiază şi ea de acest elan de generozitate. Cafeaua o reconfortează, îndrăzneşte să se adreseze vecinei sale, spunându-i că mâine va da ea un rând. Femeia de alături îşi agită linguriţa, învârtind-o de fundul ceştii:

— Nu v-am mai văzut niciodată. Şi totuşi...

Era cât pe-aci să completeze: „Şi totuşi pe o fată legată la ochi e greu să n-o remarci!" Dar i-a fost teamă să n-o necăjească, şi atunci a preferat să tacă. Dorothy minte:

— Şi totuşi, draga mea, sunt doi ani de când lucrez în acest sector. Sigur, e greu să recunoşti pe cineva căruia nu-i vezi ochii.

— E grav ce ai?

— Încă destul de grav. Dar o să treacă şi asta, ca toate celelalte.

Vecina e de acord cu ea: totul trece atât de repede, s-a-ntors totul pe dos, uită-te la iarna asta care numai iarnă nu e; ai zice că e primăvară, în plină lună a lui ianuarie.

Vorbeşte acum mai încet, e îngrijorată:

— În definitiv, ce poate să însemne, după dumneata, povestea asta cu câinii? Cum, nu ştii? Nu se poate! Vorbea toată lumea în autobuz.

Dorothy ridică din umeri. Chestia cu câinii care fug de la stăpâni, adunându-se pe povârnişurile munţilor Allegheny, e veche.

— Nu pricepi? – spune femeia. Ei nu mai fug, se întorc! Toţi odată. Aşa s-a spus la radio. Eu n-am zărit până acum nici măcar unul singur.

La ora când, la ramificaţia rutieră din dreptul străzii 96 Vest, maşina lui Ernst Anderson şi aceea a senatorului Cadett se îndepărtează una de cealaltă, Dorothy Kayne iese din Empire State Building prin una din uşile ce dau în strada 34.

Până acum, a profitat fără scrupule de cinci sau şase rânduri oferite pentru toată lumea; şi de încă două, acestea restrânse, destinate doar unui grup de mese, fiind inclusă pentru a i se arăta că, la nenorocire, lumea se află alături de ea. Dorothy nu poate suferi să fie compătimită; îi place însă teribil de mult cafeaua amestecată cu laptele spumos ce i se aduce, cald – exact atât cât trebuie –, în căni mari de carton.

Înainte de a evada, a dat ocol tuturor meselor; şi-a lăsat, în trecere mâna, cu palma ţinută în jos, de-a lungul feţelor de masă de hârtie, recuperând în acest fel vreo câteva monede de prin farfurioare. Dacă banii aceştia sunt prea puţini ca să-şi permită luxul de a se urca într-un taxi, a strâns, totuşi, destui ca să poată lua autobuzul.

Îndreptându-se către staţia de maşină, își dă seama că pe strada 34 ceva nu e în ordine, că sunetele de sirenă ale maşinilor poliţiei sunt mai numeroase, că, pe trotuare, pietonii sunt mai rari ca de obicei. Nu mai aude uruitul uşor pe care-l fac în mers cărucioarele vânzătorilor ambulanţi de cârnaţi, care, în mod normal, ar trebui la ora asta să-şi ocupe poziţiile, pe la intersecţii.

Din timp în timp, distinge, în depărtare, nişte lătraturi înăbuşite. Atunci îşi aduce aminte – şi faptul acesta o înveseleşte. Aproape că uitase povestea cu câinii. E de ajuns să apară un incident neînsemnat, un te-miri-ce, care oriunde altundeva n-ar avea nicio importanţă – vreo câteva zeci de indieni şomeri ce-au ieşit în Centre Street, nişte câini – pentru ca echilibrul fragil al New York-ului să fie pus în pericol.

Ce se va petrece atunci când va fi să se întâmple lucrul cel mai rău? Când viitorul îi va da dreptate lui John Gheena? Când zgârie-norii vor putrezi pe dinăuntru în asemenea măsură încât se vor disloca la fel ca nişte calupuri de brânză ţinute prea mult la fermentat. Răspândind o duhoare asemănătoare cu a acestora, căzi de baie şi dulăpioare pentru medicamente, somiere, pietre, registre şi biblioteci, pneuri uzate şi oameni vii se vor revărsa asupra noastră.

Deseori e atinsă, în treacăt, de oameni care îi spun să nu mai stea pe-acolo, să circule, să meargă cât mai repede posibil acolo unde are de mers.

Pe strada 34 nu se mai află acum decât vehicule oficiale.

Dorothy ştie că sunt vehicule oficiale deoarece merg mai încet decât celelalte. Uruitul motorului e mai puternic, scrâşnetul roţilor lor are ceva deosebit – şi împrăştie în jur un miros plăcut de cauciuc abia ieşit din fabrică.

— Doriţi să vă las undeva cu maşina, miss? Patrulăm de-a lungul Broadway-ului, dar am putea face, totuşi, un mic ocol.

Ea surâde – şi nu spune nimic. Bărbatul care i s-a adresat insistă:

— Puteţi avea încredere în mine, miss, sunt într-adevăr poliţist. Poftim, puneţi degetele aici şi pipăiţi-mi insigna!

— Vă cred, spune ea. Dar e o dimineaţă atât de plăcută! Nu vă faceţi griji din pricina mea; merg doar până în staţia de autobuz, e la câţiva paşi de aici.

Omul nu s-a dat jos din maşină, se mărginise să deschidă portiera:

— Fie! Însă nu vă expuneţi în mod inutil! Sigur, e vorba doar de nişte câini, însă nimeni nu ştie ce-i în capul lor.

S-a întâmplat ca Dorothy Kayne să fie singura pasageră din autobuzul ce merge în direcţia Bronx. Când are cale liberă, şoferul goneşte în mare viteză, încercând să recupereze din timpul pierdut: din cauza barajelor de poliţie a

fost obligat să facă ocoluri, iar uneori a trebuit să frâneze brusc ca să ferească vreun câine ce trecea agale strada.

În două rânduri, Dorothy a fost aruncată înainte; s-a lovit, uşor, cu bărbia de bara de sprijin a scaunului din faţă. Şoferul se întoarce, complice, cu faţa spre ea:

— În timpul vacanţei de Crăciun, am avut de furcă cu copiii. Acum, cu câinii. Iar după asta, ce-o să mai urmeze? E-o porcărie, miss! Cred că din mizeriile astea, n-o să mai ieşim niciodată. Dacă v-aţi betegit cumva, nu vă sfiiţi să mi-o spuneţi, ca să vă completez actele pentru asigurare.

Un elicopter zboară, la mică altitudine, pe deasupra clădirilor din complexul universitar. Aici, din cauză că în apropiere se află insulele Randall's şi Ward's, câinii sunt mai numeroşi decât în centrul Manhattan-ului.

Dorothy le ghiceşte prezenţa după nenumăratele lătrături pe care vacarmul produs de maşinile de pe University Avenue nu izbuteşte a le acoperi. Mai există apoi şi mirosul acesta greţos care-a năpădit peluzele: unele animale, epuizate de drumul făcut prin munţii Allegheny, s-au oprit aici ca să moară.

Accesul în complexul universitar e liber, paznicii dezertând de la posturile lor. Lângă locul de parcare, pustiu, barierele sunt ridicate.

Dorothy avansează, se strecoară printre câini, aceştia nu se clintesc din loc. Se mărginesc să o urmărească din ochi; când, însă, fata iese din raza privirii lor, animalele par să adoarmă din nou.

Numai un mare ogar Deerhound se scoală – cască, deschizând o gură imensă – şi o însoţeşte pe tânăra femeie.

A fost cândva, fără îndoială, un animal superb; azi, arată înspăimântător de slab, iar blana sa – în negru şi galben – e presărată de pete brune (sânge sau excremente). Mersul, însă, i-a rămas la fel de graţios ca altădată, poate încă mai suplu şi mai uşor.

Pajiştea s-a terminat: Dorothy simte sub paşi suprafaţa fermă – liniştitoare – a unei alei gudronate. Neapărat, una din cele optsprezece clădiri ale universităţii trebuie să se afle la capătul aleii.

La o cotitură, în apropierea unui boschet cu dafini, Dorothy se împiedică de ceva moale. Câinele bolnav scoate un schelălăit tânguitor şi, maşinal, tânăra femeie îşi cere iertare. Aproape în aceeaşi clipă, ogarul Deerhound, care o urmăreşte pe Dorothy pas cu pas, se face ghem, se încordează şi se avântă. Involuntar, oarba se dă brusc în lături, ogarul sare în gol. Se

rostogoleşte pe o parte, mârâie furios. Se ridică imediat, se postează în faţa femeii, o înfruntă. Aceasta îi aude respiraţia gâfâitoare şi, în sfârşit, îşi dă seama că unul din câini e pe cale să se arunce asupra ei.

Elicopterul s-a apropiat, se balansează acum în aer, la câteva zeci de metri deasupra lui Dorothy, ale cărei bucle se ridică în vântul stârnit de rotor. Deschizând uşa habitaclului său transparent, pilotul pune mâna pe un megafon şi strigă ceva, adresându-se tinerei femei. Asurzită de ţipătul strident al turbinei, Dorothy nu înregistrează decât un şir de vorbe fără sens. Ar fi ispitită să fugă, luând-o drept înainte, însă nu îndrăzneşte: ştie acum că, în jurul ei, se află peste tot câini, şi se teme ca, izbindu-se din greşeală de ei, să nu provoace un asalt general.

Pe Dorothy n-o încearcă propriu-zis teama. Simte doar nevoia să vomite, asta după ce va slobozi mai întâi – dacă i se va mai lăsa timp – un ţipăt prelung, un ţipăt nesfârşit. Totul începe iarăşi ca altădată, ca atunci când şi-a revenit în simţiri după accidentul de *surf:* mucozităţile vin să-i umple gura, inima bate să-i spargă pieptul, sângele îi năvăleşte în cap.

Departe, foarte departe (atât de departe, încât totul se petrece poate pe Grand Concourse, mult dincolo de University Avenue), se aude ţipătul, ca de cucuvea, al unei sirene de-a poliţiei. Se prea poate ca pilotul elicopterului să fi avertizat vreo echipă de patrulare auto că, pe teritoriul complexului universitar, o tânără femeie oarbă se află în dificultate. Dorothy însă are mintea destul de limpede ca să-şi dea seama că maşina poliţiei va sosi prea târziu.

Gâfâitul ogarului a devenit parcă mai aspru, mai răguşit. Pentru a doua oară, câinele se pregăteşte să sară. Totuşi, îşi mai înfrânează încă elanul: s-a trezit iarăşi în el instinctul fără greş al fiarei sălbatice – ce n-are de ce să se arunce asupra prăzii atunci când a dobândit certitudinea că aceasta nu-i mai poate scăpa; se cuvine atunci să se bucure cu anticipaţie de o izbândă, de o muşcătură, de o sfâşiere ce se vor petrece prea fulgerător pentru a putea să le guste cu adevărat.

În sfârşit, elicopterul a aterizat pe un dâmb, la oarecare distanţă. Patru oameni aleargă înspre Dorothy. Îi dau comenzi care se bat cap în cap: unii o conjură să fugă în zig-zag, fără să ia seama la câini; ceilalţi doresc ca ea să rămână neclintită, ba chiar să-şi ţină şi răsuflarea (ogarul Deerhound fiind un câine de vânătoare, există o mică şansă ca el să renunţe de-a mai ataca o pradă devenită absolut inertă).

În faţa ei, peste clădirile înalte ale universităţii, se ridică un strigăt. Studenţii masaţi în balcoane urmăresc duelul cu binoclurile. Se află prea departe ca să le vină a crede ca ceea ce este pe cale de-a se întâmpla se petrece în mod efectiv – mai că le-ar veni să spună că elicopterul n-are ce căuta acolo, că fata ar trebui lăsată singură cu ogarul.

De când cu năvala câinilor, ei se află în fierbere. Cameră după cameră, au votat instituirea stării de urgenţă. Reuniţi la ora unsprezece dimineaţa în marele amfiteatru, într-o adunare generală extraordinară, s-au pronunţat pentru suspendarea cursurilor, până când situaţia va reveni la normal. Dar vor oare cu adevărat ca lucrurile să fie iarăşi ca înainte? Câinii izbutiseră să aducă la îndeplinire acea ocupare a complexului universitar pe care studenţii încercau s-o realizeze, fără succes, de câte ori venea primăvara.

Au deschis, aşadar, acum toate ferestrele, *pe cele care nu se puteau deschide le-am spart,* şi au aruncat pe peluze mâncare pentru câini şi manifeste.

Mâncarea e formată din resturi de la cina din ajun (friptură de curcan şi crochete de peşte). Şi manifestele, de altfel, sunt tot nişte resturi – nişte flecuşteţe care îngălbeneau prin dulapuri; în gura unui câine, un flecuşteţ din acestea poate ajunge departe. Da, da, chiar în gura unui câine! S-au mai văzut doar pe străzi câini ducând ziare, de ce n-ar duce şi manifestele noastre? Desigur, om fi imprimat noi pe ele nişte nimicuri. Însă nu oricum: hârtia pe care am folosit-o e rezistentă, tuşul e bun, balele câinilor n-or să facă terci manifestele noastre.

Sprijinindu-se pe labele din spate, ogarul Deerhound îşi face vânt şi sare.

Dar nu şi-a calculat bine traiectoria saltului. Botul lui, cu fălcile căscate, se izbeşte de pieptul femeii. În cădere, animalul îi sfâşie corsajul, zgâriindu-i, adânc şi prelung, pe dedesubt, pielea delicată. Scoate un urlet ce prevesteşte moartea – nu moartea lui, pe care nici măcar nu şi-o poate imagina, ci aceea a prăzii sale – palpitând încă de viaţă, – pe care, de data aceasta, o va trânti la pământ şi-i va sfâşia beregata.

Urlând şi ea, mai tare decât câinele, Dorothy Kayne îşi smulge legătura de la ochi. Compresele cad pe iarba complexului universitar, în timp ce ea îşi ridică faţa spre cer.

Străfulgerarea pe care-o simte e insuportabilă, o săgeată de foc îi străbate fruntea şi-i holbează ochii; totul se stinge undeva în ceafa ei, unde parc-ar fi ars-o sau ar fi înţepat-o ceva.

Ea crede că a văzut soarele, şi-atât. Acum e întuneric.

Oamenii din echipajul elicopterului o înconjoară.

Materialul de care dispune ecarisajul e învechit, prea puţin adaptat operaţiei de mari proporţii căreia îi este astăzi destinat. Însă Cadett şi Anderson, căzând şi ei o dată de acord, n-au îngăduit o escaladare – folosirea grenadelor lacrimogene, adică. N-ar fi fost indicată, din punct de vedere politic, o etalare pe o scară atât de întinsă a arsenalului tradiţional al luptelor de stradă; fără a mai pune la socoteală că utilizarea gazelor lacrimogene, dozate anume pentru operaţiile de descurajare a unor fiinţe umane, ar fi putut produce efecte excesive asupra organismelor unor câini epuizaţi.

John Gheena urmăreşte cu indiferenţă demonstraţia pe care o fac oamenii specializaţi în prinderea animalelor vagabonde. Împreună cu încă câteva sute de indivizi lipsiţi de ocupaţie, indianul s-a înscris ca voluntar în sprijinul acţiunii de capturare a câinilor, întreprinsă de echipele primăriei. Nu atât din simţ civic cât pentru că, la fiecare cinci animale prinse, se oferă o primă de doi dolari. Pe deasupra, *trapper*[40]-ii sunt încărcaţi în camionete. În felul acesta, John va avea la dispoziţie, în mod gratuit, un autovehicul. Cine ştie, poate va avea astfel mai multe şanse să dea de Dorothy Kayne.

Şedinţa de instruire are loc în sala de gimnastică a unei cazărmi de pompieri. Un cal – pentru exerciţiile la aparate –, cu crestături adânci în flancurile lui din piele, ţine loc de dulău. Instructorul se apropie de el în vârful picioarelor, scuturând deasupra capului, ca pe o lance, o prăjină de bambus în interiorul căreia culisează nişte fire ce se termină printr-un laţ. Cineva spune în glumă că asta-i vechea şmecherie cu pescuitul miraculos, în care te poţi exersa la toate manifestările de binefacere cu premii în obiecte. John n-ar putea spune că arde de nerăbdare să se folosească de acea prăjină-lasou. (Odinioară, şeienii foloseau, pentru a pune mâna pe prada după care râvneau, metode mai nobile decât prinderea în laţ; animalele nu erau atacate pe la spate, nici chiar atunci când erau greu de prins; Mama Pageewack îi dezvăluise lui John Gheena tainele vânătorilor din vechime.) Cu toate astea, când îi vine rândul să arate că a deprins corect felul cum se manipulează prăjina, indianul reuşeşte să „captureze” aparatul-cal, cu o rapiditate şi cu o precizie ce îi aduc cuvinte de preţuire din partea specialistului de la ecarisaj. La toate laudele, chipul lui John rămâne impasibil.

Vehiculul la care a fost repartizat John poartă numărul 123. E un camion, bătând în cenuşiu, având pe platformă un fel de cuşcă prevăzută cu grilaje. Pe străzile cu gropi în asfalt, această oribilă încropeală pe roate trebuie să

---

[40] În America de Nord, vânător folosindu-se de capcane.

facă o hărmălaie ca-n iad. Pardoseala de lemn a cuștii degajă un puternic miros de animal, înăbușitor.

John formează o echipă împreună cu Elton Paulus, un negru tânăr din cartierul Queens, încântat la gândul că va lucra alături de omul ce pare a fi cel mai destoinic dintre voluntari. În drum spre camionul cu numărul 123, Elton Paulus îl cuprinde cu familiaritate, pe după umeri, pe indian:

— Ştiu, că, cu tine, o să ne pice un chilipir! Mâine o să avem de împărţit între noi un teanc frumuşel de dolari. Am să pot, în sfârşit, să-mi văd şi eu visul cu ochii.

Şeienul nu dă semne că ar vrea să-l întrebe pe Elton Paulus în ce-ar consta visul lui. Negrul nu pare să remarce indiferenţa colegului său, îl lămureşte că, într-o zi, a fost vizitat de un om bine îmbrăcat care i-a propus o asigurare pe viaţă, dar că el, Elton Paulus, n-a avut bani să achite prima de asigurare, deşi grozav l-ar fi tentat. Se aşază la volan, întoarce cheia de contact:

— Când dai ortul popii, ăştia varsă pe numele tău o groază de bănet. Biştari atât de mulţi, cât nici nu poţi să numeri. Ţie puţin îţi pasă de asta, odată ce eşti mort. Dar cei care pun laba pe asigurare, se prăpădesc după tine. Nu mai termină să-ţi tot aducă flori la mormânt, ca să-şi arate recunoştinţa. Şi te trezeşti că nu mai eşti chiar mort de tot, că mai ai încă un rol de jucat. Cel mai grozav rol, Johnny, totul numai şi numai dolari.

— Asigurarea asta ai s-o pui pe numele nevestei tale?

Elton Paulus îşi scutură capul cu păr creţ:

— Nu, Johnny! n-am niciun fel de nevastă. De fapt, vezi, eu n-am pe nimeni. Şi atunci, nu-mi rămâne decât să aleg pe cineva, la întâmplare.

Izbucneşte într-un hohot colosal de râs, de se scutură toată cabina, în timp ce din scaunele căptuşite cu pânză se ridică un nor de praf.

— Vreun puşti, pricepi tu?... Îmi înfig mâinile în buzunare, precum un flăcău care n-are nicio treabă şi nu ştie cum să-şi omoare vremea, mă uit la ştrengarii care se joacă pe stradă. Văd care sunt ăi mai buni, ăi mai frumoşi, ăia care câştigă. Când găsesc unul pe gustul meu, îl întreb cum îl cheamă, unde stă şi aşa mai departe. Bineînţeles, nu-i spun care-i povestea – să nu care cumva să-i vină ideea să grăbească lucrurile...

Se întoarce spre John, aruncându-i o privire brusc răvăşită:

— Tu crezi povestea asta... că puştii nu ştiu ce-i mila, că au cruzimea în sânge?

Când camionul 123 intră în fluxul circulaţiei, ziua e pe sfârşite. Li s-a indicat să meargă de-a lungul trotuarelor, cu viteză mică, şi să intervină de îndată ce văd un câine:

— Nu vă pierdeţi vremea să vă alegeţi animalele, băieţi, pentru surplus de greutate nu veţi pune mâna pe niciun cent mai mult. Îi vrem pe toţi, chiar şi pe cei micuţi de tot, care slujesc ca obiecte de podoabă prin saloane.

Negrul cel tânăr spune că, da, asta zice şi el că-i egalitate; păcat numai că nu se aplică decât în cazul câinilor vagabonzi. John Gheena nu răspunde. El ştie că această egalitate nu va dura, că va înceta să acţioneze la intrarea în refugiile în care sunt ţinute animalele abandonate, uitate, martirizate – acolo unde vor fi închişi câinii. Atunci se vor organiza campanii în vederea „adopţiunii” lor. Atunci, se va termina şi cu egalitatea: cei mai slabi, cei mai gălăgioşi, cei cu privirile ameninţătoare vor fi gazaţi.

În numai câteva ore, newyorkezii s-au deprins cu prezenţa indiscretă a câinilor. Cele dintâi momente de stupefacţie odată trecute, au găsit situaţia vrednică de interes. Mai apoi – distractivă. Precum o zi cu ninsoare sau cu ceaţă deasă, una din acele zile excepţionale ce dă peste cap toate obişnuinţele şi incită (dacă nu cumva obligă) la o indulgenţă universală. Datorită câinilor, găseşti motive să întârzii la serviciu, să pleci mai devreme:

— Ştiţi, aş prefera să ajung acasă până nu se lasă seara, cine ştie ce se mai poate întâmpla...

Altminteri, câinilor nu li se pot imputa decât trei decese: în încăperea din spate a unui restaurant din Chinatown, trei mici asiatici, fiecare în vârstă de numai zece ani, au torturat în mod prostesc un dog german, ce se adăpostise acolo ca să doarmă. Înnebunit de bastonaşele de bambus incandescente pe care copiii i le îndesau pe nări, câinele a trecut la atac.

Există încă un fapt încurajator: mai multe persoane, dintre acelea ale căror câini fugiseră de-acasă, au dat de ei întâmplător pe stradă. Animalele i-au recunoscut pe foştii lor stăpâni, s-au ridicat, au venit la ei, s-au frecat de picioarele lor. Adevărat, au refuzat, mârâind, să fie duşi acasă, şi-au arătat colţii la vederea leselor şi a zgărzilor. Însă purtarea prietenoasă pe care au avut-o la început dovedeşte că nu şi-au ieşit din minţi, că nu sunt, aşa cum s-a pretins, victimele unui virus necunoscut ce le-ar fi atacat anumiţi lobi ai creierului.

Ceea ce apăruse mai întâi ca un soi de coşmar tinde să treacă în domeniul fanteziei.

Nimeni nu poate spune ce anume vor câinii, însă acum tot New York-ul ştie că ei n-au intenţii ostile.

Cu toate acestea, în camionul hodorogit care îl duce, John Gheena nu se amuză. De când cu noaptea aceea bizară în care s-a năruit vila senatorului Cadett, semnalele de alarmă au venit unul după altul. Şi câinii sunt un semn

prevestitor, gândeşte John. Cel din urmă, poate. Se pare însă că nu se află în New York nimeni care să mai fie în stare să descifreze limbajul acesta demult uitat, ivit acum dintr-odată din negura vremurilor. Mai există poate doar câţiva indieni care să posede încă simţul prevestirii. Ceilalţi – cincisprezece milioane de suflete, adică – sunt încrezători. Ei îşi tot spun unii altora – prin autobuze, prin vagoanele de metrou, la radio şi la televiziune – că invazia câinilor e, mai curând, dătătoare de speranţă. Nu s-a mai văzut, zic ei, ca nişte animale să se adune pe locurile în care urmează să se producă un dezastru; ba, totdeauna, se întâmplă tocmai contrariul. Şeienul nu e de acord cu asta. Dobitoacele n-au venit să-şi ia din nou în posesie vechile coteţe, pernele cu care erau obişnuiţi; ele au intrat în oraş ca să-l vadă şi ca să-l salute. La urma urmelor, New York-ul nu e domeniul exclusiv al oamenilor. Mai există aici şi pescăruşii, şobolanii, liliecii, pisicile. Trebuie să facă cineva începutul, şi câinii au fost aceia care, dând primul semnal, au deschis focul.

Au deschis poarta – ar fi mai exact spus.

Elton Paulus accelerează, depăşeşte un camion rival. Prin parbrizul murdar, John Gheena priveşte oraşul, luminile de pe Fifth Avenue. Câinii sunt total absenţi din acest perimetru de mare lux care, încă din primele ore ale dimineţii, a fost „dezinfectat” prin măsuri radicale. Asta nu înseamnă însă că animalele vagabonde au putut fi oprite să treacă şi pe acolo şi, ca peste tot, să urineze pe splendidele vitrine şi pe coşurile de gunoi; nu există probabil nicio magistrală a imensului oraş pe care câinii să n-o fi parcurs măcar o dată, marcând-o cu mirosul lor.

John cunoaşte pe de rost priveliştea acestei părţi a oraşului pe care camionul cenuşiu o traversează acum. Ştie cu exactitate câte ferestre are fiecare zgârie-nori. Totuşi, în seara aceasta, totul arată altfel. Indianul încearcă să se convingă pe el însuşi că faptul se datoreşte prezenţei maşinilor de poliţie, neobişnuit de numeroase. Farurile lor turnante proiectează, în mod ciudat, raze de lumină albastră pe zidurile blocurilor – toate acestea îţi dau un fel de rău de mare; întocmai ca atunci când ai băut prea mult, te aştepţi mereu la nişte prăbuşiri grozave, şi nimic parcă nu vrea să mai cadă odată.

Şeienul se înghesuie lângă colegul său.

— Nu ţi se pare că s-a făcut mai frig aici, aşa, dintr-odată? – întreabă el.

Elton Paulus îl priveşte pe John insistent, cu uimire:

— Vrei să zici: mai cald?

— Nu, mai frig!

Negrul clatină din cap:

— Dacă tu simţi aşa, Johnny, să ştii că totul vine din tine. În tine e frig. Poate că eşti bolnav?

Ar fi păcat să fie aşa: până în prezent, John Gheena a făcut faţă cu bine, n-a lăsat să-i scape niciunul din câinii pe care a căutat să-i prindă. Elton Paulus poate însă să conducă mai departe maşina, fără să-şi facă griji: indianul nu e bolnav; cu toată noaptea nedormită şi cu toate eforturile de peste zi, John se simte bine.

Atâta doar că îl încearcă o senzaţie ciudată, de parcă ceva, un lucru rău, nedefinit, îi dă târcoale vrând să-l prindă în mreje, iar acel lucru el nu-l vede. Când se dă jos din camion pentru a mai captura un animal, tremură cel puţin la fel de tare ca şi câinele; un singur gând îi trece prin cap: să termine totul cât se poate de repede, să se întoarcă din nou la adăpostul cabinei, cu toate că acolo domneşte mirosul greu pe care-l dau trabucele mici, de tip „cigarillos", pe care negrul le aprinde unul după altul.

E posibil să fie adevărat că un lucru pe care nu-l poţi denumi nu există. Cu condiţia să nu fie vorba de frică; pentru prima oară în viaţă, lui John Gheena îi este frică – şi ştie asta.

Ora douăzeci şi douăsprezece minute. Pe o alee ce duce către Espress Highway, plecând dinspre East Broadway, Elton Paulus trage camionul 123 lângă o pizzerie a cărei firmă cu lumini roşii de neon e mascată, din timp în timp, de un nor de fum unsuros, ce iese printr-o răsuflătoare. Paulus zâmbeşte larg, arătându-şi toţi dinţii:

— Vii, Johnny? Să-i tragem şi noi un chiolhan...

Se dă jos din maşină, se îndreaptă, legănându-se, spre intrarea în restaurant. Pe parcurs, scutură cu putere grilajul cuştii, încercând să întărâte câinii pe care John şi el i-au prins până acum. Apoi întoarce capul spre cabină şi spune:

— Ei, Johnny, mergi ori nu mergi? Dacă e să o ţinem în ritmul ăsta afurisit toată noaptea, trebuie să mai prindem puteri.

În loc să coboare, şeienul face un pas peste levierul schimbătorului de viteze, trece în dreptul volanului (una din spiţele acestuia e reparată cu ajutorul unei benzi de hârtie de lipit). Întinde mâna dreaptă, dă de butonul demarorului. Ambalează motorul, ambreiază, pneurile dau un urlet. Învârtind volanul la maximum, John obligă camionul să întoarcă în loc. Zăreşte în retrovizor chipul ilar al lui Elton Paulus. Negrul râde cu hohote, bătându-se cu mâinile pe coapse; el încă mai crede că John îi joacă un renghi, iar lui Elton Paulus îi plac glumele la nebunie.

Cu farurile aprinse, cu avertizorul pus la poziţia blocat, camionul 123 se întoarce în mare goană către East Broadway.

La ora douăzeci şi douăzeci şi două de minute, John Gheena se află în faţa casei Ginei. Când trece pragul pensiunii, se aud puternic dangătele clopotului din curtea interioară; din sala de mese izbucnesc nişte urale. Italianca îşi face apariţia, cu mâinile năclăite de ulei, cu un şort pestriţ prins în şolduri. John o apucă pe Gina de umeri, o zgâlţâie:

— A venit, nu-i aşa? Spune-mi că a venit!

Cu capul, Gina face semn că „da”. John dă buzna pe scară. Uşa camerei e deschisă, toate luminile sunt însă stinse – în afară de aceea a unui bec prins în perete, peste care a fost aruncată o batistă, pentru a-i mai reduce din strălucire. Dorothy Kayne stă pe un scaun, un bărbat stă în picioare lângă ea, el îi ridică acum bărbia.

— Aveţi grijă, mai ales, să nu aprindeţi luminile, spune bărbatul, fără să se întoarcă spre ei. Îi ajunge că a privit o dată soarele în faţă. Încă o întâmplare ca asta şi nu va mai vedea niciodată.

Gina a venit în urma lui John. Se agaţă de el, se smiorcăie:

— De-ai şti în ce stare s-a întors, Gheena! Credeam că nu mai scapă cu viaţă. Tipul de colo e doctor. M-am gândit că e de datoria mea să... Dacă n-aveţi cu ce să-l plătiţi, n-are nicio importanţă, iau eu totul asupra mea! O să ne socotim noi mai târziu.

— Să iasă toată lumea afară! – spune atunci John Gheena.

Medicul îşi îndreaptă spatele, îl fixează pe indian cu o privire mirată. Apoi îşi scoate încet – cu gesturi meticuloase – ocularul fixat sub arcada sprâncenei, asemeni unui monoclu:

— Bine! Trebuie însă să vă avertizez: e posibil ca nervul optic să fie atins. În care caz, ar fi preferabil ca această femeie să fie dusă la o clinică de specialitate.

— Să iasă toată lumea afară! – repetă John cu glas înfundat.

Încet, ca şi cum lucrul acesta ar fi fost foarte dureros, tânăra femeie îşi ridică pleoapele umflate de lacrimi, de oboseală. John se apleacă spre Dorothy.

Cu toată semiobscuritatea ce domneşte în cameră, observă că ochii ei sunt albaştri.

Îi spune atunci că poate să-şi coboare pleoapele. O să pregătească îndată nişte comprese noi, o să-şi rupă una din cămăşi ca să facă din ea o legătură pentru ochi. Dorothy întreabă dacă afară e întuneric. John răspunde că „da”, e mult mai bine aşa, e noapte pentru toată lumea. Se sprijină de marginea chiuvetei, dă drumul la apa rece. În oglindă, remarcă rochia ei albă, cu pieptii sfâşiaţi.

— Nenorociţii ăştia de câini, numai ei au făcut asta! – spune el.

Dorothy nu înţelege. El precizează:

— Rochia asta drăguţă, ţi-au făcut-o praf!...

Ea surâde:

— În seara asta ţi se pare drăguţă?

Dorothy s-a ridicat. S-a apropiat de fereastra deschisă. I se pare că în crengile dafinului aude un freamăt; John îi spune însă că se înşală, că toate păsările s-au culcat.

Se îndreaptă către ea. În palma mâinii stângi a aşezat cele două comprese umede, îmbibate cu soluţie medicamentoasă. Legătura pentru ochi atârnă petrecută peste încheietura mâinii, asemeni unei etole preoţeşti:

— Vino, dă-mi faţa!

Pune compresele proaspete, răcoroase, pe ochii răniţi ai femeii. Ea scoate un suspin de mulţumire:

— E bine aşa, John! E tocmai ce-mi trebuia! Cei de pe terenul complexului universitar voiau să mă urce în elicopter. Spuneau că vor ateriza pe terasa unui spital şi că acolo voi primi îngrijiri. Am refuzat. M-am gândit că nimeni n-ar putea să-mi poarte de grijă mai bine ca tine.

John îi spune însă să tacă. Destăinuirile n-au cum să-i facă bine.

Când, după ce multă vreme rătăciseră prin viforniţă, vânătorii şeieni desluşeau, în fine, prăjinile înalte şi împrejmuirile din piele de animal ale satului, ei nu se adresau punctelor de reper ale peisajului pentru a le întreba în ce fel i-au adus din nou până acasă.

— E târziu, nu mai putem aştepta! Eşti gata să mergi cu mine, Dorothy?

Sus, în vârful lui Empire State Building, acolo unde uneori poţi vedea fulgii de zăpadă luând-o înapoi către cer, şi unde se întâmplă ca ploaia să fie roşie, tocmai s-a aprins farul care se cheamă *Luminile Libertăţii*.

În clipa când e să treacă, pentru totdeauna, dincolo de hotarele statului New York, John Gheena se întoarce, priveşte în urmă.

Nu va mai vedea niciodată oraşul.

Va fi judecat în contumacie, fraţii Robbins vor refuza, probabil, să asiste la audieri şi să pledeze în favoarea unui strigoi. La actul de acuzare iniţial se va adăuga furtul camionului 123. Câtăva vreme, John şi Dorothy vor trebui să fie cu băgare de seamă. Pe urmă, lucrurile se vor mai linişti. În toamnă Dorothy va putea, probabil, să se interneze: există clinici particulare, unde nu se pun întrebări.

Dorothy Kayne a adormit, cu mâinile puse pe genunchi. Cu timpul, John o va învăţa să-şi schimbe ţinuta, o va face să afle că nu toate femeile şeiene

sunt atât de cuminţi, că sunt unele iuţi, mlădioase, şi jucăuşe – ca nişte căprioare.

Înainte de a se afunda în pădurile întunecate din New Jersey, John opreşte camionul cel cenuşiu la marginea şoselei. Deschide uşa cuştii, ca să dea drumul la câini.

Stând nemişcaţi pe podeaua puturoasă, aceştia privesc şi ei oraşul plin de lumini, rămas în urma lor, de cealaltă parte a podului.

— Plecaţi! – le spune indianul. Fugiţi! Acolo unde mă duc eu – cu pământul siucşilor la nord, cu cel al şerokeezilor la sud – vouă n-o să vă placă. De vor fi oraşe, chiar numai nişte biete târguşoare, eu în ele nu voi intra. Dar dacă, în drum, am să dau de un lac, vom bea din el, ne vom spăla în el. De va fi un munte... ne vom urca pe el. O câmpie... acolo vom sălăşlui. Viaţa asta nu-i de voi! N-aţi învăţat destule lucruri cât timp aţi fost în munţii Allegheny. Hai, câinilor, ştergeţi-o! Oamenii din New York nu vă vor face nici un rău.

La început, câinii rămân neclintiţi.

În sfârşit, unul dintre ei se scoală. Un animal gigantic, cu blana arămie.

Se întinde, îşi trosneşte oasele, vine până în pragul cuştii. Aici se opreşte şi adulmecă îndelung aerul nopţii, îşi ciuleşte urechile, ascultă vuietul oraşului de dincolo de Hudson.

Şi-apoi, uriaşa vietate îşi întinde botul, caută mâna lui John Gheena; şi, când o găseşte, începe s-o lingă.

New York, Chaufour
1975–1977